

144

077-0344

፩.፪.፫.

የሀገራችን

五三井

LEPUS

117-103

ՏՆԱԲԶ

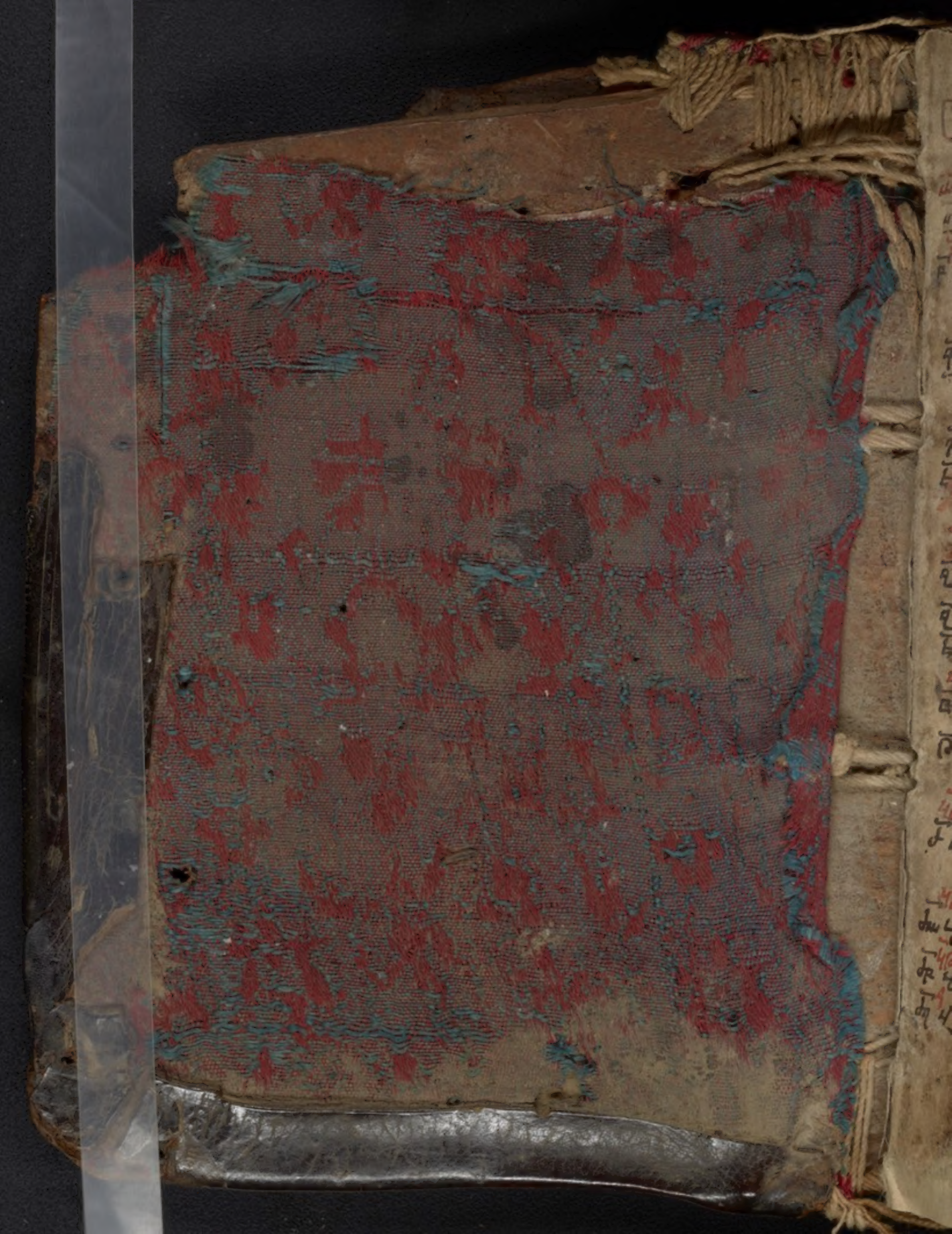
7-11-12

ᠮᠤᠯᠠᠭᠡᠨᠢᠵᠦ

Ameynnyer. E. H. P. in 1812

3176

[illegible]

144

077-0344

፩.፪.፫.

የሀገራችን

五三井

LEPUS

117-103

ՏՆԱԲԶ

7-11-12

ᠮᠤᠯᠠᠭᠡᠨᠢᠵᠦ

Ameynnyer. E. H. P. in 1812

3176

հայկ ծնատ զայն
կոչ ք: յայնպէ
ծնատ զյոռայն
զեղ ք արանորա:
յոռայն ծնատ զգիւ
րեա. և զգարայն Ի
Թամարայն. փար
հս ծնատ զեղրոյն:
Էղրոն ծնատ զար
ամ: արամ ծնատ
զամ. արամ ք. ամ
ինարամ ծնատ զնա
ամոյն. նա ամոյն
ծնատ զսարմոյն
ամոյն ծնատ զքո
նս Ի հոգի քայ.
քոնս ծնատ զոյ
քեթ Ի հոգի քայ.
ոյքեթ ծնատ զե
սէ. յեսսէ ծնատ
զդատ Ի Թամարայն:

դատ Ի Թամարայն
զամոյն Ի հոգի
էնորիա: ամա
մոյն ծնատ զքո
նս. քոնս ամ
ամ զարմայ. արե
այ ծնատ զամ
ամ ամ ծնատ զոյ
ամ ամ. յոյն
փար ծնատ զոյ
ամ. յոյն ամ
ատ զոյն. քոն
ծնատ զարմայ.
յոյն ամ ծնատ
զարմայ. արմայ
նատ զեղեկիւ. Էլ
կիւ ծնատ զամ
նատ. ամնատ
ծնատ զամոյն.
ամոյն ծնատ զոյ
սիայ. յոյն

նաւ զեքովնիայ
և զեղբարանորա
ստգերութիւն
բաբելացի ոց
Յ ետգերութիւն
բաբելացի ոց ծը
նաւ յեքովնիայ
զսաղաթիւն աս
ղաթիւն ծընաւ
զգորոբաբել Զաւ
րաբաբել ծընաւ
զաբիրոյդ արի
ոյդ ծնաւ զեղիւս
կիմ և զիւսկիմ ծը
նաւ զազոյլ ար
ոյլ ծնաւ զսաղ
ոյլ ար արոյլ ծը
նաւ զաբիրոյդ ար
ծնաւ զեղիւս ար
իւս ծընաւ զեղիւ
ար ար ար

ծընաւ զաւաթաւն
մաւթաւն ծնաւ
զյակոմիւ ար
վ ծընաւ զոյլսի
զայլս արիւսայ
որոյմ իւստսիւն
զմարիւս ար
յորմի ծընաւ յս
որանոյն անցաւ քս
Ա րիւս արմէն
այն արգն յաբրա
համէ միւնչե ի
դաւիթ արգգըն
էք տասանք և ի
դաւիթ միւնչե ի
գերութիւն բաբ
ելացի ոց արգգըն
էք տասանք
Ե ի գերութե
ն և բաբելացի ոց
միւնչե քսանգգ
ընէք տասանք

**Երկրորդ
Նորհարար**

պէս: Խառնեալ
զմայր նորամարտ
ամ յովսէփոս: մի
նչ չէ եկեալաւ
միմեանս: գտաւ
յղացեալ ի հոգ
ոյն սրբոյ:

Եւ յովսէփայր
նորա քանկիար
դարէր: և ոչ կա
մէր առակել զնա:
խորհեցաւ լռել
այն արձել զնա:

Եւ մինչդեռնա
զայս ամէր զմտաւ:
ահա հրեշտակ
մօն իտեալեաներ
և եցաւ նմա և ա
սէ: յովսէփորդի:

դատ թի

մի երկնչիւր առն
ողաւ քեզ զմար
իամ կենքո: քան
զի որ ի նմայն ծն
եալ է ի հոգ ոյնս
բոյէ: ծնցի որդի
և կոչեաց եսզա
նութն նորայն: զի
նա փրկեաց զժո
ղովորդիւր ի մե
ղացիւր եանց:
Այլայս ամէ
նայն եղև զիւցցի
որասացաւն ի մե
ի ձեռն եսայեա
մարգարէի: ահա
կոյս յղացի և ծը
նցի որդի և կոչեա
ցեն զանորն նորա
եմանութիւն որ թա
րգման ընդ մեզս:

Եւ զարթոյց
 եալ յովսէփի քն
 ոյ անտի արար որ
 պէս հրամայեաց
 նմա հրեշտակնսն
 և առ յինքն զկինն
 իւր և ոչ գիտել
 զնա : մինչև ծն
 աւ զորդին իւր զան
 դրանիկ : և կոչ
 եաց զանունն
 նորա յն :

Դ Իմանելն
 յի իբեղլէեմ

հրեաստանի յաւ
 ուրս հերովդէի
 արքայի : **Ա**հա
 մոգք յարեւելեց
 եկին յեմ և ասեն
 ուրի որ ծնաւ ար
 քայն հրեից : զի

տեսաք զաստղն
 նորա յարեւելս և
 եկաք երկիր պազա
 նել նրմա :

Եւ իբրեւ լուաւ
 արքայ հերովդէս
 խոռվեցաւ և ամե
 նայն եմ ընդ նմա :
 և ժողով եալ զամե
 նայն զքահանայ
 ապետս և զղախրս
 ժողով ըդ եանն
 հարցանել ինոց
 անէ թե ուր ծնա
 նիցի քան :

Եւ ի նոքա ասեն
 ցնա ի բեղլէեմ
 հրեաստանի :

Չ Ի պիսգրեալ
 էի ձեռն մարգար
 էին : և դու բեղլէեմ

երկիր յորդայ ·
· և ինչ կրակեր եւ
յիշխանս յորդայ ·
ի քէն ելցէ ինձ իշ
խան որ հովութե
ցէ զժողովութիւն
Ձիւն: Եւ այնժամ
հերովդէս գաղտ
կոչեաց զմոզան · և
ասորդեաց ի նոց
անէ զժամանակ
աստեղն երևելոյ ·
և արձակեալ զնո
սա ի բերլեհման ·
զնացէք ասորդե
ցէք վասն մանկ
անն · և յորժամ
գտանիցէք անտ
արասլիք ինձ · զի
եւեւ եկեալ երկիր
պագից նմա ·

Եւ նորա իբրեւ
լորանի Թագա
որէն գնացի ն ·
և ահա աստղն
զոր տեսին յար
և ելս · ատաջնոր
դեանցնոցա մին
չև եկեալ եկաց
որեր մանուկն
և տեսին զաս
տղն ինդացին
յոյժութախոր
թիւն մեծ ·

Եւ իբրեւ մտին
իտուն · տեսին
զմանուկն հան
դերձ մարեմա
մարքն իւրով · և
անկեալ երկիր
պագան էին նո
մա · և բացեալ

զգանաւոր
եանց մատուց
անէին նմապա
տարապա. ոսկի.
և կնոյ ընդ. և
զմ. ու. ու. :

Էւհրամանաւ
եալ իտեւելան
հրատնալ անդր
էն առ հերովդէս.
ընդ ալ ծանա
պարհ գնացին
յաշխարհիւ
եանց :

Եւ իբրեւ գնա
ցին նորաանտի.
ահա հրեշտակ
մն երեւի տես
լեան յովակի
ու. և ապա արի
առ զմանուկդ

և զմայրիւր և
փախիւր յեգիպտ
ոս. և անդ լինի
Ջոր ցոր ժամապա
յից քեզ. քանզի
ի խնդիրէ հերով
դէս կորուսանել
զմանուկդ :

Լ. Եւ ա յարու
ցեալ առ զման
ուկն և զմայրիւր
գիշերի. և գնաց
յեգիպտոս. և
անդ եր. մինչ և
յգախածան հերով

դի :

Զիւցցի. աս
ացեալնէ իմար
գարէ նոր. յեգ
իպտոսէ կոչեցից
զորդի իմ :

Զայն ժամ իբրեւ

Ետես հերոսդես
 թի խաբեցաւ ի
 մոգոց անտի. բար
 կացաւ յոյժ. և առ
 պքեաց կոտորեաց
 զամենայն մանկ
 ունսն որ էին ի բե
 դղեմ և յամեն
 այն սահմանսն ո
 րա յերկեմենիցն ի
 խոնարհ. ըստ ժա
 մանակին զոր ստ
 ուգեաց ի մոգոցն:
3 այն ժամ կատ
 առեցաւ ասացե
 ալն ի ձեռն երե
 միայ մարգարէի.
 որ ասէ.
2 այն գութեաց ի
 հոամայ. ողբումն
 և լալումն և աշխ

արումն յոյժ:
 հոպել լայր զոր
 դես իւր և ոչ կամեր
 մեծ թարեղ զեղեք:
Ե ի վախճան
 ելն հերոսդի. ահա
 հրեշտակսն իտես
 լեան երևեր յովս
 եփայ յեգիպտոս և
 ասեր. արեառ
 զմանուկը և զմայր
 իւր. և գնա յերկ
 րն իլի. զի մեռան
 որ խնդրէին զան
 ձն մանկանդ:
Ե Ինչա յարող
 եալառ զմանուկն
 և զմայրն որա. և
 եկ յերկիրն իլի.
Լ. Իբրև լուաւ
 եղծեալքեղայոս

Թագաւորեացհր
հաստանի փոխա
նակ հերովդի
հատրնիւրոյ երկ
եւաւ երթեալանալ
և հրամանատիւ
ի տեսլեան. զնայ
ի կողմանս գալիւ
այսոց. և եկեալ
բնակեցաւ ի քաղ
աքին ուկոչերնա
զարեթ. զիւցցի
բան մարգարէիցն.

Թէնազոյլուցի
կոչեսցի.

Է *առաջին յայն*
ոսիկ գայ յով
աննէս մկրտիչ քա
րոզել յանապա
տին հրէաստանի
և ասել. ապաշխ

արեցեք զեմերձ
եալեալքայսոյ թիւ
երկնից.

Ը *Գ* իսան վասնորոյ
ասացաւ ի ձեռն
եսայեա մարգարէի
որասէ. ճայն բար
բառոյ յանապատի.
պատրաստարարէք
զճանապարհսն
ուղիղարարեք զ
աւիղս նորա.

Թ *Է* ինքն յովանն
ես ունէր հանդերձ
իստեղծ ուղտու. և
գատտի մաշկեղէն
ընդմէջիւր. և կեր
ակուրնորա երմար
ախեմեղր վայրէնի.

Յ այն ժամ ելանէին
առնաամենայն եւ

ասցիք. և ամեն
 այն հրէ աստան.
 և ամեն այն կողմն
 յորդանանու մէջ
 ըստ էին ի նման է
 յորդանան. և խո
 ստովան լին էին
 ըզմեղսիւր եանց.
Է և տեսեալ զբա
 զումն ի սարտուկեցի
 ոցն և՛ փարիս եցի
 ոց եկեալս ի մէջ
 տոբօնն նորա.
 ասէ ցնոսա. ծնո
 նդք ի թից. ո՞ր ցոյց
 ձեզ փախչել ի բար
 կոտ թէնէն որ զալ
 ոցն է. մա
Լ րարէք այսու
 հետեւ պատուար
 ժանի ապաշխարոտ

թեան. և մեհա
 մարիցիք ասել
 յան ձեռն թիո
 նիմք մեք հայր
 զաբրահամ. աս
 էմ ձեզ. զի կատ
 ողէ ամեք բարան
 ցս յայնցանէ յար
 ուցանել որդիս
 աբրահամո.
Չ րահատ ասիկ
 տապարատար
 մի ն ծառոց դնի.
 ամենայն ծառ որ
 ոչ ասնիցէ զպտ
 ուղ բարի. հաստ
 անի և ի հոռար
 կանի. **Լ** ամէլը
 տեմ զձեզ ըրով
 յապաշխարոտ թի.
 բայց որ զկնի իմ

գայ հզարապ
ոյնեքանդիս. և
ես չեմ բառակն
բառնալզկոշի
կանորա. նա մկր
րտեսցէ զձեզի
հոգինսք և ի հոր.
ԺԲ **Բ** րոյ հեծանոցն
ի ձեռին իւրոս մէ.
և սրբեցէ զկալ
իւր. և ժողովես
ցէ զցորեանն իշ
տեմարանս իւր.
և զարդն պրեցէ
անշէ ըհոռվ
ԺԳ **Յ** այն ժամ գայ յս
ի գալիլէէ յորդ
անան առ յովանն
ես մկրտել ինմանէ.
Ե ի յովանն էս առ **ԺԴ**
գեղորդնա և ասէ.

ին ձախողէ եքէն
մկրտել. և դո
առին գաա.
Գ աստաւանի
ես յս և ասէ ցնա.
Թոյլ տուր այժմ.
զիսյսպես. **ԺԵ**
մեզ լնուլ զամե
նայն արդարութի.
և ասկա Թոյլ ետնը
մա. **Ե** ի բրեմկ
րտեցաւ յս. և զա
ղվաղակի ի ըսոյ
անտի. **Ե** ի ահա
բացան նմա երկ
ինք. և ետես զհո
գինսյ զի ի ջաներ
ի բրե զաղաւնի.
և գայր ի վերանոր
Ե ի ահա ձայն
յերկնից որ ասէ.

դայն որդի եմսիր
ելի ընդ որ հանձնեցա:

ԺԵ Եւ այն ժամ վար
եցաւ յս յանապատ
ի հոգւոյն փորձել
ի սատանայէ:

ԺԶ Եւ պահեալ զք
առասորն տիւ և
զքառասորն գիշեր
քաղցեաւ:

Եւ մատուցեալ
փորձիչն ասէ զնա.
Եթէ որդի ես աս
զիք քարն քսայսոք
իկ հայ լինիցին:

Եւ ասատասի
անի ետեւ ասէ: զո
եալէ թէ ոչ հաց իւ
մի այն կեցցէ մարդ
այլ ամեն այն բանիւ
որ ելանէ ի բերանոյ
այ:

Եւ այն ժամ աս
եալ ասէ զնա սատ
անայ ի քաղաքն
մք. և կացող ցանկ
զնա ի վերա աշտ
արակի տաճարին.
Եւ ասէ զնա. եթէ
որդի ես աս. ահ
զքեզ աստի ի վայր.
զիզրեալէ. թէ ոչ
եշտակացիւր ոցսա
տու իրեալէ վանքո.
և ի վերա ձեռաց բա
րձցեն զքեզ: զի մի
երբէք հարցես զք
առի զոտն քո:

Եւ ասէ զնա դարձ
եալ յս. զրեալէ թէ
ոչ փորձեսցես զսո
ւմքո: արձեալ
առնուած զնա սա

տանայ ի լեռան
մի բարձր յոյժ. և
ցոցանե նմա զա
մենայն թագաւ
որո թիւն աշխ
արհիւ զփառս
նոցա. և ասեցնա.

զայս ամենայն
քեզ տաց. եղև ան
կեալ երկիր պա
գանից ես ինձ.

այն ժամ ասե
ցնա յս. երթայես
իմ սատանայ. զի

գրեալ է. անայ
քում երկիր պագ
ցես. և զնա միայն

պաշտեսցես.

ԺԷ Լ Կա եղծո Ղ
զնա սատանայ. և
ահա հրեշտակ

մատեն և արշ
տէին զնա.

ԺԸ Եւ իր քան
արշտէին

վաննէս մատենեց
աւ. մեկնեցաւ զն
անցի զաշխարհ.

ԺԹ Եւ թողեալ զնա
զարեթ. եկն բնակ
եցաւ ի Կափառնա
որմ. ի ծով եղերին.
ի սահմանս զաբ
ողովնի և նեփ թա
ղիմայ.

Եւ ցցի բանն որ
ասացաւ ի ձեռն ես
այ ես մարգարէի.
երկիր զաբողովնի.
և երկիր նեփ թաղ
իմայ ծանապարհ
ծովու յայն կոյս յոր

մինչդեռ Կազմե
ին զուրուկանս իւր
եանց. և Կոչեաց
զնոսա. նոցա
Թողեալ վաղ
վաղակի զնաւն և
զհայրն իւրեանց.
գնացին զհետնոր
իգ. Ի շըջէր յս ընդ
ամենայն Կողմն
գալիլեացոց.
ուսուցանէր ի ժո
ղովուրդսն ոցա.
և քարոզէր զաւ
ետարանն արք
այոս. Թե և բժշկէր
զամենայն հիւան
դոս. Թիւնս. և զամ
ենայն ախտս ի ժո
ղովորդեանն.
Ի ել յորնորա

ընդամենայն էր
Կերն ասորոց
և մատուցին առ
նա զամենայն հիւ
անդա որն եղեալ
էին ի պէսպէս
ցաւս և ի տանջա
նս. և զդիւսահարս.
և զլուսնոտս. և
զանդամալոյ ծո.
և բժշկեաց զնոսա.
Ի երթայի ն
զհետնորա ժողով
ուրդ. բազումք
ի գալիլէէ և ի դէ
կապաւ լեա. և
յեւմէ. և ի հրեա
տանէ. և յայն
Կոյս յորդանանս.
և բժշկեաց զնո
սա.

7 ԻԴ

Ի Դ Ե Վ
Եալ զմոլով

ուրդն էլ ինքն
Ե իբրև նատա
անդ. մատեանատ
նաաշակերտքն
նորա :

ԻԵ | Ի բաց եալ զբ
երան իւրոստոց
աներ զնոսա և աս
եր: | Բանի աղ
քատաց հոգւոս
զինոցա եարքայ
ու թիւն երկնից:

ԻԶ | Բանի սգաւոր
աց. զինոքա միտ
Թար եսցին :

ԻԷ | Բանի հեղոց.
զինոքա ժառանգ
եսցեն զեր կեր :

ԻԸ | Բանի որքաղց

Եալ և ծարաւ ի ից
Են առդարու Թե.
զինոքա յագեացին:
ԻԹ | Բանի ողորմած
աց. զինոքա ողոր
մու թիւն գտցեն.

| Բանի այնոցիկ
որմբ են սրտ իւք.
զինոքա զանժտեա
ցեն: | Բանի խաղ
աղատարաց. զինո
քա ողորմայ կոչ
եսցին :

| Բանի որ հալա
ծեալ ից են վասնար
դարու Թե. զինոցա
եարքայու թիւն
երկնից :

ԻԹ | Բանի եձեղ յոր
ժամ նախատիցեն
զձեղ և հալածեսցեն

և ասացեն զամ
 ենայն բան չար
 զձեռն խոտալնիմ
 ցնծացէք և ուր
 ան լերուք . զի
 վարձք ձեր բազ
 ում են յերկինս .
 զի այսպէս հալա
 ծեցին զմարգար
 եանոր յառաջ
 քան զձեզ էին .
 ուրքէք աղերկ
 րի . ապա թե աղն
 ան համի . ի՞նչ յաղ
 եցի . ոչ իմեք ազդ
 եցէ այնուհետև .
 բայց եղէ ընկեն
 ու լարտաքս և կո
 խան լինել իմար
 դկանէ .
 ուրքէք լոյսաշիւ

արհի . ոչ կարե
 քաղաք թաքնել
 որ ի վերա լերին
 կաց է . և ոչ լոյց
 անեն ծրագլուն
 են ընդ գոռանաւ .
 այլ ի վերա աշտ
 անակի և լոյսաւ
 ամենեցուն որ ի
 տանն ից են . այս
 պէս լուսաւ որես
 ցէ լոյս ձեր առաջի
 մարդկան . որպէս
 զի տեսցեն զգոր
 ծս ձեր բարեւ . և
 փառաւ որեսցեն
 զհայր ձեր որ յեր
 կինս է .
 և հայր ձեր
 անել զաւրէնսկան

Եզ

Եւ եկի լուծ

7

անարգարես: ոչ
պիտո ծանել այլ

Լուռ Լ.
17 | մէն ասեմ ձեզ.
մինչ և անց են երկ
ինք և երկիր: յովտ
մի որն շան ախեց
միէ: ոչ անցցէ յաւ
րինաց և ի մարգար
էից: մինչ և ամեն
այն եղեցի:

18 | | որք լուծցէ մի
ինչ ի պատու իրա
նացս յայսցանէ ի
փոքունց: և ուսու
սցէ այնպէս զմար
դիկ: փոքր կոչեցի
յարգայոյ (Թե երկն^{ից}
ակոր արասցէ և
ուսուսցէ: նա մեծ
կոչեցի յարգայոյ:

Թեան երկնից:
այց ասեմ ձեզ:

Եթէ ոչ առաւելու
ցուարդարու (Թե
ձեր աւելի քան
զդարացն և զփար
իս եցուցն: ոչ մտ
անեցեք յարգայ
ութ (Թե երկնից:
ութ արուք զիս

այսաւ առաջնոցն
Թե մի սպանան եր
զի որ սպանան ից
պարտական լիցի
դատաստանի:

19 | | յլես ասեմ ձեզ
Եթէ ամենայն որ
բարկանայ եղբար
իւրոս միտարա
պարտոց պարտ
աւ որ լիցի աստ^ե և տ
անի:

1. Եւ որ ասիցեցեղ զպատարագն քո:

Բայր իւր յիմար. 13. Եւ իրաւախորհ

պարտաւոր լիցի ընդ ոսոխեքոսմ
ասենի: Վաղագոյն մինչ

1. Եւ որ ասիցեցեղ զիւր իցես ընդ նման

Բայր իւր մորոս. ի ծանապարհի:

պարտաւոր լիցի գողցէ մատնիցէ

գեհէն հրոյն: Վքեղ ոսոխանդա

Թէ մատուցա տաւորի. Եւ դա

նիցես զպատար տաւորն դահճի:

ագ քո ի վերասեղ Եւ արկանիցիս ի

անոյ. Եւ անդ ի շ բանդ. ամենապեմ

եսցես եղբէդ Բայր քեզ. ոչ եղանիցես

քո ունիցի ինչ խեղճ անտի. մինչ Եւ հա

Վքէն. Թող զպա տուցանիցես զյե

տարագն քո առ տիննաքարակիտն:

աջի սեղանոյն: 14. Եւ որ ասիցէ զի

Եւ զնախ հաշտ ասացաւ մի շնար:

Եւ այ ընդ եղբար այցես ասեմ ձեզ:

Բայր. Եւ ասա եւ Թէ ամենայն որ

Եւ ասա մատուցի

առ-իցանկանալ
ոյնմա. անդէն շն
ացաւ ընդ նմա ի
սրտի իւրում:

Թեապէս քո աջ
զայ թակղեցոցա
նէ. իսկեա զնա և ըն
կեա ի քէն. զի լատէ
քեզ եղծէ մի յանդա
մոց քոց կորիցէ. և
մի ամենայն մարմ
ինդ անկանիցի ի
զեհէն: Ի եղծէ
աջ ձեռն քո զայ թ
ակղեցոցէ զքեզ.
հաստ զնա և ընկայ
ի քէն. զի լատէ քեզ
եղծէ մի յանդամոց
քոց կորիցէ. և մի
ամենայն մարմինդ
քո անկանիցի ի զեհ
էն:

պաքեն ասացաւ.
Թեոք արձակեցի
զկինիւր. տայէ
նմա զարձակման:

այցես ասեմ ձեզ.
Թե ամենայն որ ար
ձակէ զկին իւրառ
անց բանի պոռնկ
ութեան. նա տայ
նմա շնալ. և որ
զարձակեալն առ
նէ շնայ:

արձեալ լուար
որք զի ասացաւ առ
աջնոցն. մի երդն
որցոսսոտ. բայց
հատոտացես տն զեր
դմութն քո:

յլես ասեմ ձեզ.
ամեն և ին մի երդ
նութ. մի յերկինս.

վիաճորդ եւայ . և 12

մի յերկիր զիպա
տու անդամն է ոտ
ից նորա . և մի յեմ.

զի քաղաքէ մեծի
արքայի . և մի ի
գլուխ քո երդնու

ցութ . զի ոչ կարես
մազմի ապիտակ 12

առնել կամ թուի .

1 Քեղեցի ձերբան .
այոն . այր . և ոչն . ոչ .

զի աւելին քան զայն
ի չարէ նէ .

1 ու արող զի ապ
այցաւ ապն . ապ
ան . և առաւմն ընդ

ատաման .

1 յլեսաւ մեծեղ .
միկալ հակառակ

չարի .

յլ երթի ոք ածիցէ

ապտակ յաշծն

ատաքո . դարձոյ
նմա և զմիտն .

1 . Ի որ կամիցի ոք
դատել և առնուի

զ շապիկս քո . թողի
ն ա և զքա՞հոն քո .

1 . Ի որ տարապարհ
վարիցի զքեզ մղոն

մի . երթ ընդ նմա և
երկո՞ւս . որո՞ւ մին

դրէի քէնս ոտի . և
որ կամի փոխառն

որ լ մի դարձուցան
երգեր եսս .

1 ու արող քապա
քէն զի առաջաւսիր

եսցես զընկերքո և
ատեսցես զթշնա
մին քո .

Եւ յլեալսն ձեռնսն

սիրեցեք զԹշնա
միս ձեր: ատհնե
ցեք զանիծիչս ձեր:

Բարի արարեք աս
ելեաց ձերոց: Եւ առ
ատ թափ վերապն

ոցիկ որ լիկեն զձ
եղև հալածեն: զի

որից

եղի ընդ հատր ձերոց

որ յերկինսն: զի

զարեգակն իւր ծա

գէ ի վերա չարաց

և բարեաց: Եւ ամեն ^{իւր}

անձրև ի վերա ար

դարոց և անդատորաց:

Եւ

ի երթ սիրեցեք

զայն ոսիկ որ սիրեն

զձեզ: զինչ վարձք

իցեն: ոչ ապաքեն

և անդատորք զնոյն:

գործեն: Եւ երթ

տայցեք միայն որ

ջոյն բարեկամաց

ձերոց: զինչ ատելի

ատենեք: ոչ ապա

քեն մաքսատ որք

և անդատորք զնոյն

գործեն:

Եւ եղերութեամբ

կատարեալք: որ

պէս և հայրն ձեր

երկնատ որ կատար

եալ է:

Գործելու

որպիսի թեան

ձերոսմ: մի ատեն

ատալի մարդկան:

որպէս թէ ի ցոյց

ինչն ոցա: գորցէ

և վարձս ոչ ընդու

նեցիք ի հատր ձեր

որ յերկի նմե :

|| յլորժամատ

նիցեսողորմութիւնս^{ԲԻ}
մի հարկան եր

սիողատալի քո որ
պէս կեղծատառքն
ատենն ի ժողովո

րդա և ի հրապար
ակա : որպէս զի

սիատատորեսցին
ի մարդկանէ :

|| մենասեմայն^{ձեզ}
իսկեն վարձքնոցա :

|| յլոր յորժամ
ողորմութիւն ատենից
ես : մի գիտասցէ
ձախ քո զինչ գործե
ալ քո : որպէս զի
եղիցի ողորմութիւն
քո ի ծածուկ : և հայ
րն քո որ տեսանէ ի

ծածուկ : հառութի :

քեզ յայտնապէս :

|| յորժամ յաղատ
Թա կայցես : մի լին

իցիս որպէս կեղծատ
որքն : զի սիրենն ի ժող
ովորդա : և յանկ

իւնս հրապարակ
այց կալ յաղատ Թա

որպէս զի երևեսց
ին մարդկան :

|| մենասեմ^{ձեզ}
այն իսկեն վարձքնոց^ա :

|| յլոր յորժամ
կայցես յաղատ Թա :
մոտ ի սենեակ քո :
և սիակես զդուրս
քո : և կայց յաղատ
Թա առ հայր քո ի ծա
ծուկ : և հայրն քո
որ տեսանէ ի ծածուկ

հաստոսցէք եղ

յայտնապէս :

Լ . Եւ յորժամ հայց
էք յաղատ թա . մե
շատա խառաք լին
ի քերքու զհեծան
ոսն . զի համարին
էրէ ի բազում խառ
սից իւրեանց լսելի
լին իցին :

Ա . Եւ մեծան
իցէք նոցա . զի գի
տէ հայրն ձեր զինչ
պիտոյ ձեզ մինչքե
զեր խնդրեալ ինչ
իցէ ի նմանէ :

Ի . Եւ արդ այսպէս
հայցցէք դուք յաղ
ատ թա :

Վ . Եւ մեր ուր յեր
կինս . մք եղիցի ան

ուսքո . եկեացէ

արքայո թիւսքո :

եղիցին համբքո
որպէս յերկինս

և յերկրի . զհաց
մեր հանապազորո
տոր մեղայաատ ր :

և թող մեղ զպառ
տիս մեր . որպէս

և մեք թողուիք
մերոց պարտապա

նաց . և մեծ տանիւ
զմեղի փորձու թիւս :

այլ փրկեալ մեղի
չարէ . զի քո է ար

քայո թիւ և զարու
թիւս և փառք յառ

իտեանս . ամէն :

~~Ի երթ թողուց~~

~~արք . մարդկան զյան~~

~~ցանոցա թողուց~~

~~Եւ ձեզ այն խնկեն~~

~~վարձք նոցա :~~

Եւ ի երթե թողոց
որ քմարդկան զյա
նցանս նոցա. թող
ցեւ ձեզ հայրն
երկնաւ որ :

Ապա թէոյթո
^{մարդկան}
ղուցութ զյանց
անանոցա. և ոչ
հայրն ձեր թողցե
ձեզ զյանցանս ձեր :

Եւ ի յորժամ պահ
իցեք. մի լինիք որ
պէս զկեղծաւորն
տրտմեալք. որ
ապական են զեր
եսս իւրեանց. որ
պէս զի երևեսցին
մարդկան թէ պա
հիցեն. ամէն աս

Եւ ձեզ այն խնկեն

վարձք նոցա :

Այլ որ յորժմ
պահիցես. ամ ծ
ղղլութիւն. և լու
այ զերեսսքո. զի
մի երևեսցիս մար

դկան իբրև զպահ
աւղ. այլ հատրքութ
իծած ուրի. և հայ
րն քո որ տեսանէ
իծածութիւն. հատու
պցե քեզ :

Ա ի գանձեք ձեզ
գանձս յերկրի.

որոցեց և ուտիս
ապական են. և որ
գողքական հատ
ան են և գողանան :

Եւ ի յորժմ
ձեզ գանձս յերկրնա.

որոնց ցեղևոնց եւ ճշմարտե երկ

որտիմ ապակա
նեն : և ոնց որ զ
ապան հաստանեն
և գողանան : զի
որոքան ձգներեն
անդ և սիր
տքներ լինեն :

որցաւերանց ծառ
այել : Կամ զմին ա
տիցէ և զմիւսն սիր
իցէ : Կամ զմին մեծ
արիցէ : և զմիւսն
արհամարհիցէ :
ոնց կարեք այ ծառ
այել և մամոնայի :

2

Եւ

Եւ զմիւսն

մայակնէ : երբ
ակնքոտաւատէ :
ամենայն մարմինդ
լուսաւ որ եղիցի :
ապա թե ակնքո
չարէ : ամենայն
մարմինդ խաւար
ին եղիցի :

Եւ Լ ամենայն որ ի
ամեն ձեռք մի հոգ
այլ զամեն ոգոց
ձեռոց զինչ որ տեսցե
կամ զինչ ըմբիցեք :
և մի զամեն մարմն
ոց ձեռոց թէ զինչ
ագանիցիք : ոչ ա
պաքէն ոգի առա
ելէ քան զկերակ
որ : և մարմինքան
զհանդերձ :

Սկարդ եղծէ
լոյսդ որ ի քեզ
խաւարէ : խաւ
արն որ չափ և ա :

Հայեցարորդք ի
Թողունաւերկնեց
զիոյ վարեն. և ոչ
հնաձեն. և ոչ ժողով
են իշտեմարանս:
և հայր ձեր երկն
աւոր կերակրէ զնո
սա. ոչ ապաքենորդ
առաւել էք քան զնոս:
Իսկարդ ո՞ր ձեռք
առ հոգալիւրորմ
յաւելու լկարեցէ
ի հասակ իւր կանգ
ութնմի. և վասն հա
նդերձէ զի հոգայք
հայեցարորդք իշտ
շանն վայրենի. որ
պէս ածէ ոչ ջանայ.
և ոչ նիւթէ. առեմ
ձեզ զի և ոչ սաղոյ
մոն յամենայն ի

փառան իւր. ամ զգե
ցաւ իբրեւ զմի ի
հոգանէ:
Իսկեղծէ զխոն
ի վայրի որ այսաւ
րէ. և վաղիւ ի հն
ոցարկանի. ամ
այնպէս զգեցուց
անէ. որ չափ և ա
ռաւել զձեզ թեր
ահաւապք:
Միայսու հետե
հոգայցէք և ա
սեցէք զինչ կերեց
ուք. կամ զինչ արք
ցուք. կամ զինչ զգե
ցուք. զի զայդ ամէ
նայն հեղանոսք
իւնդրեն. քան զի
գիտէ հայրն ձեր
երկնաւ որ թէպիտ

ոյն ձեռնայն ամենա

Խնդրեցեք նախ
զարգայո՛ւ թի մայ
և զարդարո՛ւ թիւն

նորա. և այդ ամե
նայն յաւելցե՛ձեղ:

Միայսո՛ւ հետև
հոգայցե՛ք վասն
վաղո՛ւ ին: զի վաղ
իւն վասն իւր հոգ
ասցի:

շանե ատուրն
չարիտ:

Ե

Ծ

Խնդրեցե՛ք

միդատեցե՛ք. զի
որով դատաստան
ատդատե՛ք. դատ
ելոցե՛ք. և որով
չափով չափե՛ք.
չափեսցի՛ ձեզ:

Օ իտեսանես զշ

իդ յական եղաւ ռ

քո. և ի քոմակա

նդ զգերանդ ոչ
տեսանես:

Լամզիւնդ ասես
ցեղ թայր քո. թող
հանեց զշիղջ ական
քոմէ. և ահա առ

իկ ի քոմականդ
գերան կայ:

Լեղծատու հան
նախ զգերանդ
յականե քոմէ.

և ապա հայեսցես
հանել զշիղջ յա
կանե եղբաւ քո:

Խնայք զսրբո
թիւն շանց. և մի
արկանեք զմար
դարիւտ ձեր առա
ջի խողաց. զի մի

առ-ստնկոնեացէ
զնոսա : և դարձ
եալ երգիծութեան
իցեն զձեզ :

Ը Եւ որ եղիցէք և տա
ցի ձեզ : հայցեց
էք և գտնէք : բա
խեցէք և բացցի
զիւսմենայն որ խն
դրեալսն : և որ
հայցեց գտանէ : և
որ բախէ : բացցի
նմա :

Ո Վերցե ի ձեռն
մարդ : որ խնդրի
ցէ որդի իւր հայ :
մեք քան տայցէ
նմա : և կամ խնդր
իցէ ձուկն : մեք
առ ձ տայցէ նմա :

Ա որ եղիցէ դուք

որ հարգէք : զի տ
էք պարգևաբար
իս տալ որդուց
ձերոց : որ հասկա
առ-առ ել հայրն
ձեր որ յերկինս
տացէ բարեւայն
ոցիկոր խնդրեն
զնա :

Չ ամենայն որ մե
անգամ կամ ընդ
թէ արացեն ձեզ
մարդիկ այնպէս :

և դուք արարեք
նոցա : զի այս բն
են արեւը և
մարգարեք :

Մ Եւ տեք ընդ նեղ
դուռն : քան ի ընդ
արձակե դուռն և
համար ձապ ծանա

պարհն որտանի ԺԷ

Իկորոտաւ. և բա
զորմք են որ մտա
նեն ընդնա. քանի
աննուկէ դուռնե
նեղ ծանապարհն
որտանի ի կեանսն.
և սակաւք են որ
գտանեն զնա.

ԺԸ **Չ** գոյշ լեռութի
սորտ մարգարէի
ցն որ գանատ ձեզ
հանդերձ եւ քոչե
արաց. և ի ներքոյ
են գայլք յափշտ
ակողք. ի պտղոյ
նոցա ծանի շիւք
զնոսա.

ԺԹ **Ա** ի թէ քաղեց
են ի փշոյ խաղող.
կամ ի տատապէ
Թող.

Ա յապէս ամեն
այն ծառ բարի. պտ
որդ բարի առնէ. և
ծառ չար պտորդ
չարառնէ.

Ա չկարէ ծառ
բարի պտորդ չար
առնել. և ոչ ծառ
չար պտորդ բարի
առնել.

Ա մենայն ծառ
որոչ առնէ պտորդ
բարի. հատանի
և ի հոր արկանի.
Ա պա ի պտղոյնո
ցա ծանի շիւք զնոսա.

ԺԺ **Ա** չամենայն որ
ասեցէ ցիւտն տր
մտցէ յառքայոր թի
կիկնից. այլ որ առ
նէ զկամս հաւր իմ

ոյ որ յերկինսն է:

Էւացիս յառօրոն
յայնմիկ ամրաւոր:

ոչ յանուռ քոմա
որպարեացաք: և
յանուռ քո դեւ
հանաք: և յանուռ
քո զաւրոր թիւն
բազումս արար
աք: և յայնժամ
ասացից ցնոսա:
Եթէ ոչ երբեք գի
տեի զձեզ: Ի բաց
կացեք յինէն ա
մենեքեան ոյք
պործեիք զանաւոր
որ թիւն:

Ամենայն որ լաւ
զբանս իմ զայսոս
իկ և ատենէ զնոսա:

նմանեացի ամեն իմա

ստնոյ: որ շինեաց
զտուռնիւր Ի վերա
վիմի: Ի շինանաւոր

և ք: և խաղաղաց
ինգեւոք: շնչեցին
հողմք: և բանեցին

զտուռն: և ոչ կոր
ծանեցաւ քանզի Ի
վերա վիմի հաստ
ատեալ էր:

Եւամենայն որ
լաւ զբանս իմ զայս
ոսիկ: և ոչ ատեն
զնոսա: նմանեացի
ատեն յիմարի որ շին
եաց զտուռնիւր Ի վե
րա առաջոյ: Ի շին
անաւոր և ք: յարեան
գեւոք: շնչեցին հող
մք: հարին զտուռն և

անկատ. և եր
կործանութիւն նորա
մեծ յոյժ :

48 **Ե**ւ եղև ի բրեկա
տարեաց յն զամե
նայն զբանս զայսոս
իկ. զարմանային ժող

ուրդնդ վարդապետու
թիւնն նորա. զի իբր
իշխանութեոսս
ցանկեր. և ոչ որպէս
դպիրքն :

49 **Ա**յլ ի բրեկ ի լեռ
նէ անտի. զնացին
զկնի նորա ժողով
ութիւնք բազումք :

Եւ ահա մատու
ցեալ բորոտմի եր
կիրպապաներ նմա
և ասէր. տը եղէ
կամիս կարողես զիս
սրբել :

Չ գեաց զձեռն
իւր և հասոյց ի
նա յն. և ասէ. կա
միմ սրբեաց :

Եւ վաղվաղապէս
սրբեցաւ ի նմա
նէ բորոտութիւնն :

Եւ ասէ ցնա յն.
զգոյշ լիւ. միտմ
եք ասիցես. այլեր
ցոյց զանձնքո
քահանային. և մա
տոյւ զպատար
ազն զոր հրամայ
եաց մովսէս ի վկայ
ութիւննոցա :

47 **Ե**ւ մատեալ ի կա
փառնա ում մա
տեաւ հարիւրապ
ետմի աղաչէր զնա
և ասէր. տը մանուկ

իմանկեալկայ ի
տան անդամա
լոյծ չարաչարութե
ն լեալ :
Ասէցնա յս ան
եկեց և բժշկեցեց
զնա: **Պ**ատաախ
նի ետ հարիւրա
պետն և ասէ: ար.
չեմ բար ապան
եղծ ընդ արկաւ
իմով մտցես. այլ
ասա բանիւ և բժ
շկեսցի մանուկն
իմ: քանզի և ես
այր մի եմ ընդ իշե
անու թք: ունիմ
ընդ ին և զինու
որս ասեմ ամա
երթ և երթայ: և
այլու մթեկ. և զայ:

և ծառայի իմում
թեարա զայս և աս
նէ: **Ի** բռն լորտ
յն զարմացաւ. և
ասէ ցայնուսիկ որ
զնեան երթային:
ամէն ասեմ ձեզ. և
ոչ յիշի այսպես ի
հաւատս զտի երբեք:
Բ. այց ասեմ ձեզ:
զի բազումք յարե
կեց և յարեմոց
եկեսցեն և բազմ
եսցին ընդ աբրաջա
մու և ընդ սահակայ
և ընդ յակովբայ
յարբայ ու ձենեղիւնից:
և որդեք արբայ ու
թեան եղցեն ի խա
արն արտաքին. անդ
եղիցի լալ և կրճէլատ
ամանց:

12 Ի ասեց յն ցհարի
հրապետն. երթ. և
որպէս հաւատաց
երդ. եղեցի քեզ :

Ի ողջացան մա
հոռւ կենտրա յատոր
յայն միկ :

45 Ի եկեալ յն ի
տուն պետրոսի. ետ
Բ4 ես զի զոքանչնորա
անկեալ զնկրտա
պացեալ. կալաւ
զձեռանէ նորա.
և երթող զնա ջերմն.
յոտն եկաց և պաշ 46
տէր զնոսա :

Բռն երեկոյ եղև
մատուցին առնա
դիտահարս բազ
ութմա. և հհան զայ
սն բանիւ և զամե

նայն հիւանդան
բժշկեաց :
Ի Լցցի բաննոր
ասացաւ ի ձեռն
եսայեա մարգար
էի. նա զհիւանդ
ութիւնս մեր վեր
ացոյց և զցատա
մեր բարձ :

Ես եկա յիմոյ
ոպտոպաբա
զութն զիւրեաւ.
հրամայեաց երթ
ան յայն կոյս :

Ի մատուցեալ
դպիր մի ասեցնա.
վարդապետ եկից
և ես զկնեքոյ յոր
վայր և երթիցես
սեցնա յն.
աղորեալոց որ ջ

գոն. և քաջնոց
երկնից բայնք .
այլ ոտքոյ մարդոց
ոչ գոյորդ դիցե

զգլոր իս իւր .
ի միոմէ յաշա
կերտացնորա ա
սէ զնա . տրտոր
ին ձ հրաման զի
երթայց նախ
Թալեցից զհայր^{իմ}
սէ զնա յս .
եկզկն ի իմ . և Թալ
տոր մեռելոցն
Թալեալ զմեռե
ալսիրեանց .

40
1
Ի իբրեւ եմոտ
ի նաւն . զնացին
զկնի նորա աշա
կերտք նորա . և
ահա շարժումն

մեծ եղև ի ծովուն .
մինչ նաւին ծածկ
եալ յալեաց^{անտ}
և ինքն ննջէր .

Ի մատուցեալ
աշակ երտքն յար
ուցին զնա և ասեն .
տր . Թոկեա զմեզ զի
կորնչ իմք .

Ի ասէ զնոսա .
ընդէր վատասիրտք
էք սակաւահատա^{տք}
այնժամ յարու
ցեալ սաստեաց
հողմոցն և ծովուն .
և եղև խաղալու
Թինն մեծ .

Ի մարդիկն զար
մացան և ասէին .
որպիսի ոք իցե սա .
զի հողմք և ծով հնա
զանդին սմա .

Եւ ի բրնձանց յայն
կոյս յերկրն գերդ
եսացուց. պատահ
եցին նմադիւսահաբ
երկու. ելեալ ի գեր
եղմանացն չարա
չարք յոյժ. որպէս
զիչեմ հնար անցան
եւ ընդայն ճանա
պարհ: Եւ ահա աղ
աղակ եցին Լաւեն.
զի կայմեր Լ. քոյս
որդիւն. եկիր տար
աժամտան ընդմեջ.
Եւ եր հեռագոյն ի
նոցանէ երամանկ
մի խողիցարաւտա
կան: Եւ դէքնաղա
չեին զնա Լաւենին.
եղէ հանես զՍեղ
աւատ հրամանաւոր
որ

մեզ երթալ յերա
մակ խողիցն.

Եւ ասէ զնոսա.
Երթալք.

Եւ նոքա ելեալ
գնացին յերամա
կն խողից. Լ. դիմ

եաց ամենայն եր
ամակն ի դարե
անտի ի ծով. Լ. մե

ոսն ի ջուրան:

Եւ խողարածքն
փախեան. Լ. երթ

եալ ի քաղաքն

պատմեցին զնա

մենայն. Լ. զիրա

դիւս հարացն.

Եւ ահա ամենայն

քաղաքն եւ ընդառ

ալ յի. իբրեւ տես

ին զնա. աղաչեցին

... զի գնապէ
ի սահմանացնոց
5. Եւ մտեալ ի նաւ
անց յայնկոյս. Եւ
եկն ի քաղաք իւր.
Եւ ահա մատու
ցեալ առնա ան
դամալոյժ մի որ
դնէր ի մահիծա.
Եւ տեսեալ յի
զհատաւանոցա
անց ցանդամա
լոյժն թորեալ լի
ցինքեզ մեղքո.
Եւ ահա տմանք ի
դպրացն ասեն ընդ
միտա. հայկոյն դա.
Եւ ծանուցեալ
յի զխորհորդանո
ցա. ասէցնոսա.
ընդէր խորհիք

դաւք չարիսի անուա
ճեր. զինչ դիւրինի
ասել թողեալ լից
ինքեզ մեղքո.
Եւ թեալ արի Եւ
շրջեաց.
Եւ զի գիտասը
իք երթիշխանու
թիւնորնի որդի
մարդոյ յերկրի
թողուլ զմեղա.
յայն ժամասէ ցան
դամալոյժն. արի
առ զմահիծաքո.
Եւ երթ ի տունքո.
Եւ յառուցեալ գն
աց ի տուն իւր.
Բայց Եւ տեսին ժող
ովոս ընդ զարմ
ացան Եւ փառաւոր
ատնէին զանձ զտու

բբ

հա

ի չ այնպիսի իշխանութեամբ և արդի

ընդ այն յի. եւ

հգ

եւ այնքան զինատեր
ի մաքսատոցս թե
մաթեոս անու. և
ասեցնան զկնի
իմ: և յարողել
զնայ զկնի նորա
ի եղև իբրև
բազմաւերնա ի
տանն: և ահա
մաքսատոց և մեղ
ատոց եկեալեբա
զեալ էին ընդ յի. և
ընդ աշակերտանոր
բը և տեսին փար
իսացիքն. ասէն
ցաշակերտանորա.
ընդ էր ընդ մաքս

ատոց և ընդ մե
ղատոցս ուտեալար
դասպան ձեր:
այ յի իբրև լու
ատ ասեցնոսա.
ոչ լիտոյէ բծիշկ
կարողաց. այլ
հիւանդաց.
և ընդ այլ ուսար
որք զինչէ զողոր
մութե կամիմ և
ոչ զոհ. զի ոչ եկի
կոչել զարդարս.
այլ զմեղատ ուս.
այն ժամանա
եան առ նա աշակ
երաքն յով հաննոր
և ասէն: ընդ էր էք
և փարիսացիքն
պահեմք յաճախ.
և քո աշակերտքդ ոչ
պահեն:

1 անցնումս յն.
 մի թե մարթ ինչ
 իցե մանկանց առ
 ագապտի սոր գ
 առնուլ մինչ փե
 սայն ընդնոսանցե
 այլ եկեացեն առ
 ուրբ յորժամ բար
 ճցի ի նոցանե փես 47
 այնև ապա պահե
 սցեն :

2 Նոքարկանե
 կապ երտան թափ
 ի վերա հնացեալ
 ճորճոյ : զի առնու
 ելանե զլուր թինն
 նորա ի հանդերձի
 և ևս չար պատառ
 տմն լինի :

3 Ի ոչարկանե
 փնն ի նոր ի տիկա

հինա ապարժե ոչ
 տիկ քնապատառին.
 և գինին հեղու : և
 տիկ քն կորնչին :
 այլ արկանե են զգի
 նի նոր ի տիկանորա.
 և երկուքի ն պա
 հին :

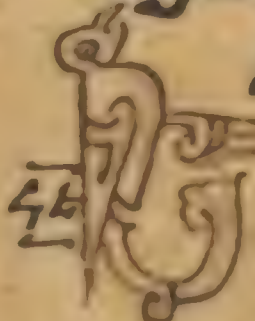
բգ

զայս Խառանք ընդ
 նոսա : ահա իշե
 ան մի երկիր պա
 զանեղո նմա և ասեցի
 դու ստոր ի մարդեա
 վախճանեցառ :
 այլ եկեալ դիցես
 զձեռն քո ի վերա,
 և կեցցես :

4 արեալ յնազն
 անց զկն ի նորա աշ
 ակ երտաքն հանդ
 երձ :

174
 ահա կին մի տեղա
 տես երկոտապան
 ամեա : մատուցել
 յետոյ մերձեցաւ
 ի դրաւ շաղ հանդ
 երձի նորա : քան
 զիասեր ի մօ : ի իրում :
 թէ միայն մերձեն
 ամ ի հանդերս նո
 ռա : փոկի մ :
 184 յն էբրեդար
 ճաւ և ետեսչնա
 ասէ քաջալերեաց
 դոստոր : հաւատք
 քո կեցոց ջինգքեղ :
 194 փոկեցաւ կինն
 ի ամեն յայն մանէ :
 204 բրե եկն յն իտոն
 ի շխանին : և ետես
 զփողարսն և ամբ
 ռն յոյժ : ասէ ցնոմ :

ի բաց գնացեք :
 զիոյ թէ մեռեալ
 է աղիկդ : այն ընթէ :
 194 Ի ծաղր առնէ
 ին զնա : Ի բրե
 ել ամբարտն ի բաց :
 204 Եմոտ կալաւ զձ
 ետանէ նորա : և
 յարեաւ աղջիկ :
 214 Ի ել համբաւս
 այս ընդ ամենայն
 երկիրն ընդայն :
 224 Ի միջոց
 անցանէր
 ընդ այն յն : զհետ
 եղեն նորա : կոյոք
 երկու քաղաքէ
 ին և ասէ ին : ողոր
 մեաց մեղորդի դաւ
 234 Թի : Ի բրե եկն
 ի սուրն : մատեա ն

առնա կոյրքն:

1. Եւսանցնոսա
յնկատաւանքերն
կարողեմ առնել
ձեզ զայդ :

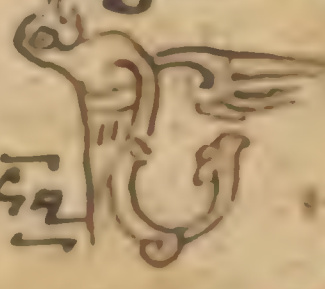
1. Եւսանցնաւայ
տը. յայնժամ
մեր ձեցար յաջա
նոցա և ասէ. ըստ
հատատոց ձեր
ոց եղիցի ձեզ :

1. Եւսանցնաւայ
նոցա: 1. Եւսան
տեացնոցայն և
ասէ. զգոյշ կացցէ
մի ուր գիտասցէ:
1. Եւսանցնաւայ
համբարեցին զնա
ընդամենայն երկ
իրն ընդ այն:

1. Եւսանցնոցա

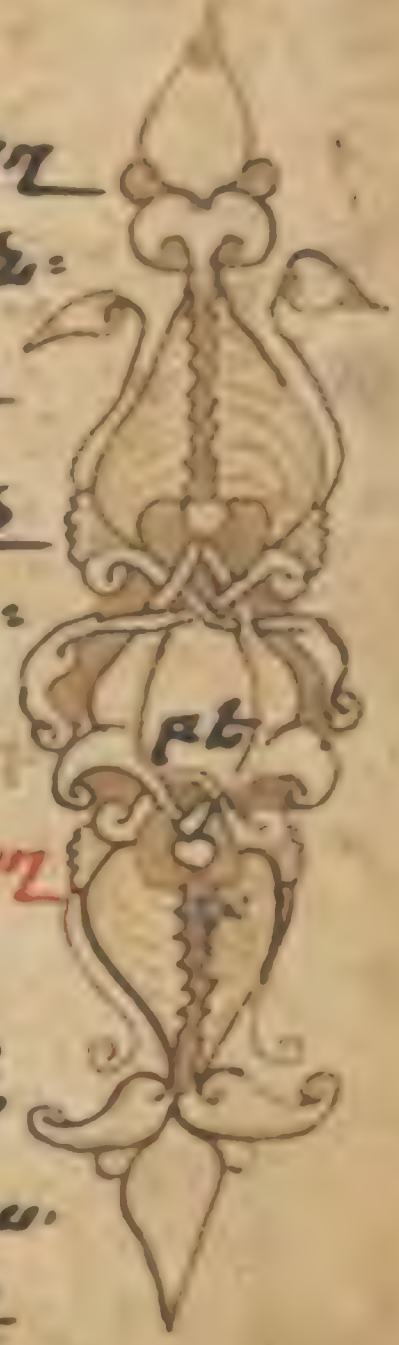
արտաւար. ահամա
տուցին առնաւոր
մի համարդիւ ահար:
Եւսանցնաւայն
եցար համարն:

1. Եւսանցնաւայն ժող
ովուրդքն. և ասեն:
Թե և ոչ երբեք երև
եցար այնպիսի ինչ
յիկէ:

Եւսանցնաւայն
ամենայն քաղ

աքս. և ընդ գետա
ղս ուսուցանէր ի
ժողովուրդսն ոցա.
Եւսանցնաւայն զարե
տարանն արքայո
թեան. և թշկեր
վամենայն աւստա
և զամենայն հիւա
նդ ու թիւս ի ժողով

որեանն :

45 | Իստեալ զօղ

ոստորդան զԹագան
ի նոսա : զի էին աշ

խատեալ ք և ցրու
եալ ք : Իբրեւ զոչե
արս ոտոց ոչից է

հոսի :

46 | Եւ այն ժամ ասեցաւ

ակերտան իւր : հո
ւն ճբազում են և մշ
ակաակա : արդաշ
աշեցեք զսո հնձոց
զի հանցե մշակս ի
հոսն ճիւր :

47 | Ի կոչեցեալ առ
իւքն զերկոտաւան
եսին աշակերտան
իւր : Եւ ունցա իշե
անոս Թի այսոց պշ
ծոց հանել զնոսա :

և բժշկել զամե

նայն ցառա և զա

մենայն հեանդ
ոս Թիւնս

48 | Ի առաքելոցն

երկոյտաւանից
էին անոս անբայն

դիւկ : առաջին

սինոզն անոս ան

եալն պետրոս : և

անդրէաս եղբայր

նորա : յակոպբոս

զեբեդեա և յովհ

աննես եղբայրնո

րա : փիլիպպոս : և

բարդուղումէ ոս :

Թաւմաս : և մա

Թէոս մաքսատոր :

յակոպբոս ալփեա :

և զաբէոս որ անոս

անեցաւ ըստ զեոս :

սիմոն Կանայի

և յովիայի ապար

ոպետացի որ և մա

տնեացն զնա :

Տոսա երկոյտա

աան եսին առաք

եաց յս՝ պատուիր

եաց նոցա և ասէ :

Ճանապարհ

հերձանոսաց մի

երթացեք : և ի

քաղաք սամարացի

ոց մի մտան իցեք :

այլ երթայք առա

ելառ ոչ խաւրսկոր ձգ

ութեալ ստաննիլ :

Ի բրեւերթաց

եք քաղաքեցեք և

ասացեք : Թէ մեր

ձեռնէ աղքատ

Թիւն երկնեց : ձգ

հիւանդս բժշկե

ցեք : զբորոտա սրբ

եցեք : զղևա հանեք :

ճրիառեք : և ճրիտո

Ի ստանայքոս

կի : և մի արծաթ : և

մի պղինձ ի գատախ

ձեր : մի պարկիճա

նապարհ : և մի եր

կոս հանդերձա :

մի կաշեկա : մի

ցոռ : զի արժանի

է մշակն կերակոյ

իւրոմ :

որ քաղաք մտան

իցեք կամ ի գետաղ :

հարցանիցեք Թեո

ի նմա արժանի : և

անդ լին ընդ մինչև

եղանիցեք անտի :

Ի բրեւ մտանիցեք

ԲԶ

Ի տուռնն ողջոյն
 տալիք նմա և աս
 ասլիք ողջոյն տա
 նս այսմիկ Երեւոյ
 տուռն արժանի եկեա
 ցէ ողջոյն ձեր ի վեր
 նորա ասպա թեոյ
 իցէ արժանի ողջոյն
 ձեր ատճեղ զարճցի
 Ի որոյ ընկալցի
 զձեզ և ոչ լուրցէ
 բանից ձերոց Ի բոլ
 երանից էք ի քաղաք
 էն յայնմանէ Թա
 Թափեալիք զփոշի
 յոտից ձերոց ամ
 էն ասեմ ձեզ Դիւր
 ագոյն լիցի երկրի
 սորոպմացոց և
 գոմորացոց յառ
 ընդ աստատանի

ՃԵ

ՃԶ

ՃԵ

քան քաղաք ին
 այնմիկ
ՀԱՄԱՐ
 Ի Կեանք
 աքեմ զձեզ Ի բոլ
 զոչխարա ի մէջ զայլ
 ոց Եղերուք այսու
 հետե խորագետք
 Ի բոլ զարձա և միա
 միտք Ի բոլ զաղառն
 Գոյ լինի ձեք ի
 մարդ կանէ Զի
 մատն եցեն զձեզ
 յատեանս և ի ժող
 ովոր որս ի բեանց
 տան լեցեն զձեզ
 և աստալի դատա
 որաց և Թագաւոր
 աց տանիցին զձեզ
 վասն իմ ի վկայութ
 Թիւնն ոցա և հերա
 նաաց

յլ յորժամ մա
տնեացեն զձեզ
մեհոգայցեք ձե
որպէս կամ զինչ
խաւսիցեք զի
տապի ձեզ ի ժամ
որն յայնմ իւր զինչ
խաւսիցեք զի ոչ
եղծե դուք իցեք որ
խաւսիցեքն ալ
հոգին հաւրձերոյ
խաւսիցի ի ձեզ
առնեցէ եղ
բայր զեղբայր ի
մահ և հայր զոր
դի և յառնիցեն
որդիք ի վերահա
րց և ապանան
իցեն զնոսա և եղ
ի ջեքատեցեալք
յամենեցորնց վաճ

անուանի մոյ :
ապո համբերես
ցէ իսպառ նապեցցէ
ԸԹ Ե յորժամ հալա
ծիցեն զձեզ ի քաղ
աքիս յայնմ իւր փա
խիցեք յայլ և եղծե
յայնմանէ հալա
ծիցեն զձեզ փախի
ցեք ի միտն ամեն
ասեմ ձեզ ոչ ապառ
ես ջեք զքաղաքս ի
մինչ և եկեացէ որդի
մարդոց :
Ը Ե աշակերտ առ
առել քան զվարդապ
ետ և ոչ ծառայքն
զտրիւր շատիցէ
աշակերտին եղծե
եղիցի ի բռն զվար
դապետիւր և ծառ

այնինքն զանոնսն
II Թե զամանոստէն
բեկ զերուղ Կոչ
եցին. որ չափ ևս
ատաւել զընտանիս
հորա :

II Ի այսու հետեւ եր
կն չիցի քինոցանէ :
II Ի ոչ ինչ է ի ծած
ուկ որոչ յայտնես
ցի. և զաղտնի որոչ
ծան իցի :

II Ի որ ասեմ ձեզի
խաւարի. ասացեք
ի լոյս. և զոր լսեք
յուսկանէ քարոզ
եցեք ի վերա տանեաց.
Ի մի երկն չիցի
յանցանէ որ
սպանանեն զմարմ
ին. և զոգի ոչ կարեն

սպանանել :

II Եւ երկուք որ
ատաւել յանցանէ
որ կարող է զհոգի
և զմարմին կորու
սանել ի գեհենի :

II Զապաքէն եր
կու ծնծողուկ դան
գի միով վաճառի :
Եւ մի ինոցանէ յեր
կեր ոչ անկցի ատ
անց հարձերոյ :

II Եւ ձեր և ամենայն
իսկ հեր գլխոյ թու
եալէ. և արդ մի եր
կն չիցի քինոցանէ
քան զբազում ծն
ծողուկս :

II Ի մենայն որ խոս
տովանեսցի յիսառ
ալի մարդկան. խոս

տոմարն եղից և ևս
զնմանէ առաջի
հատրի մոյսը յերկնսն

74 Ի որ ուրաացի
զիս առաջի մարդ
կան. ուրաացայց
և ևս զնա առաջի
հատրի մոյսը յերկնսն

75 Ի համարեք երե
կել արկանել խաղ
աղութի յերկիր :
ոչ եկի արկանել
խաղաղութի այլ
սուր. քանզի եկի
քակել զայրի հա-
րէ. և զդուստրի
մարէ. և զհարան
իսկէրէ իւրմէ. և

Թշնամիք առնըն
տանիք իւր :

76 Ըսիրէ զհայր

կամ զմայր առաւել
քան զիս. ոչ երեւմ
արժանի :

Ի որ սիրէ զդուստր
կամ զդուստր առաւ-
ել քան զիս. չէ ինչ
արժանի :

Ի որ ոչ առնուի զիս
աչ իւր և զայլ զկնի իմ.
չէ ինձ արժանի :

77 Ըրգտանէ զանձն
իւր կորուսցէ զնա.
և որ կորուսցէ
զանձն իւր վասն իմ.
գտցէ զնա :

78 Ըրնդոռնի զձեզ.
զիս ընդոռնի. և որ
զիս ընդոռնի. ըն
դոռնի զառաքիչն իմ.

79 Ըրնդոռնի զմար
գարէ յանուան մարդ

արեի զվարձամա ԺԷ
 ըզարեի առցե
 Ի որ ընդունի զԸ
 արդար յանուհն ար
 դարոյ զվարձա
 արդարոյ առցե :
 Ժ : Ի որ արբուցա
 նէ միտմի փոքր կա
 նցս յայնցանէ բա
 ժակմի ջուր ցորտ
 միայն յանուհն աշա
 կերտի ամէն ասեմ
 ձեզ ոչ կորուսց ե
 զվարձա իւր :

ԲԵ ԺԵ Ի Ի Ի Ի Ի

Իբրեւ կատար
 եաց յն զպատուէր
 երկոտ ասանից աշա
 կերտացիւրոց զԸ
 նացանտի քարոզել
 և ուսուցանել ի քաղ
 աքս նոցա :

ակ յուզ հանն ե
 Իբրեւ լուա Իբան
 դին զգործսն քի
 ատաքեացի ձեռն
 աշակերտացնիւր
 ոց և ասեցնա դո
 ես որ գալոցն են թե
 այլ ու մական կաղցոք
 ատապետանի
 ես յն և առեցնոսա
 զնացեք պատմեց
 եք յուզ հանն ողոր
 լուայք և տեսեք
 կոյրք տեսան են
 կաղք պնան բոր
 ուրք սրբին խորք
 լսեն և մեռեալք
 յառն են և աղքատք
 աւետարանին և
 երանեալն որոց
 զայ թագիւնցի յիս

Ի Իբրև նորագին
ային. սկսաւ յսաս
եղծողութիւն
զյուզհանէ :

Ինչ եղեք տես
անել յանապատ
ին. եղեղն շարժուն
ի հողմոյ :

ՄԼ զինչ եղեք տես
անել : մտդ ի հան
դեր ձա փափկութե
զարդարեալ :

Հատասիկ որ
զփափուկան զգեց
եալեն ի տոհմաբա
զատորաց են :

ՄԼ զինչ եղեք տե
սանել : մարգարե.
այոյն անեմ ձեզ : և
առաւել ևս քան
զմարգարե :

Ինչն վաանորոյ
գրեալն է. ահա ես
առաքեցից զհրեշ
տակ ի մատաղի
երեսաց քոց. որ
պատրաստեսցն
զձանապարհ քո
առաջի քո :

ՄԼ և անեմ ձեզ.
չէ յարողեալ ի
ծնունդս հանանց
մեծ քան զյուզհան
ննես մկրտիչ :

Այց փոքրիկն
յարգայտ թեան
երկնից. մեծ քան

այց յաւորցն
յուզհանս որ մկրտ
չի մինչև ցայ ժմ.
արգայտ թին երկ
նից բռնադատի

զնա :

ԼԵՐՈՒՆԻՔ յԱՍԿ
շտապէն զնա:
ՃԳ | անզի ամենայն
աւրեւիք Լամարդ
արեք. մինչև ցոյ
մանն Լամարդ արեւան:
| Եւ թէ Կարմիք ըն
դունել. նաեւ եղծայ
որ զաշուցն է. որ
որ նիցի ահամ լսլա
ելոյ լուիցէ:
ՃԵ | ԲՆ նման եցու
ցից զազգազայս:
նման է մանկտոյ
որ նստիցին ի հր ՃԶ
պարապ. Կարդ
այլ եւն զընկերս իր
եանց Լասից են:
ժողս հարաք ձեզ
Լո՛՛ն Կաքաւ իցէք:
ողբացաք ձեզ Լո՛՛ն

Կոծ եցարուք:
| Կն յողհանն էս
ոչ ուտեր Լո՛՛ն ըմպ
եր. Լասեն դեմ զոյ
ի նմա:
| Կն ուրդի մարդոյ
ուտէ Լըմպէ. Լ
ասեն ահա այր Կն
ող Լարեցող բարե
Կամ մաքսաւ որանց
Լմեղաւ որաց:
| Եւ արդարաց ամ
ի մասստու թէ յորդ
ոց իւրոց:
այն^{մամ} Լկաւաւ նա
Խատել զքաղաքսն.
յորս եղէն բազում
զաւրաւ թիւնքն որաւ
Լո՛՛ն ապաշխարեցին.
| Կն քեզ քորազին:
| Կն քեզ բերաւ իդ
ա.

Ի եղև Ի տիրոս
 և Ի սիրոն եղևալ էի
 զաւրու թիւքն որի
 ձեզ եղեն. վաղոց
 և սարդ եաւք խոր
 գոյ և մոխրոյ վապ
 աշխար եալ էր : ^{ճԺ}
 Բայց աւեմ ձեզ
 դիւրագոյն լիցի եր
 կրին տիրոսի և տի
 դոնի յաւորն դա
 տաստանի քան ձեզ :
 Ի դու կափասոմա
 ում. մի մինչև յերկ
 ինս բարձրացիս :
 այլ մինչև ի դժոխս
^{ճԺ} Ի ջրես : Ի եղև Ի
 սողում եղևալ էին
 զաւրու թիւքն որի ^{ճԺ}
 են ի քեզ. ապաքեն
 կային և մինչև ցայ ^{ճԺ}
 սար :

Բայց աւեմ ձեզ
 եղև երկրին սողում
 աջոց դիւրա
 կոյն լիցի յաւորն
 դաստաստանի
 քան ձեզ :

94

ժամանակիս

տաստանի ետ յս
 և ստե : ոհան
 ամ զքեն հայր տր
 երկնի և երկրի. զի
 ծածկեց եր զայս
 յիմաստնոց և ի գի
 տնոց. և յաւորն եցեր
 տղայոց : այոյ հայր.
 զի այսպես հաճոյ
 եղև առաջի քո :
 Մենայն ինչ տու
 աւինմ ի հարե
 իմմե : Ի ոչ ոք ծան

առէ զորդի թեոյ
հայր : և ոչ զհայր
ոք ծանաչէ երթեոյ
որդի : և ում որդ
ին կամիցի յայտ
ծօգ անի : Կայք առիա
ամենայն վաստա
կեալք և բերնաւ
որք : և եւ հանգու
ցից զձեզ : առ էք
զլործիմի ձեզ և
ոսարողք յին էն
զի հեզեմ և խոն
արհ սրտի : և գտ
լիք հանգիստ անձ
անց ձերոց : զիլոք
իմքաղցրէ : և բեր
փոքրորդի :
Կանց յսլոյ
արտորեայննոց :

ի շաբաթոյ : և աշ
ապետքն նորաքա
ղցեան : և ակասն
հասկ կորզել և ու
տել : փարիսայեք
իբրև տեսին ասեմ
ցնա : ահա վասիկ
աշապետքն քո
գործեն : զորոց է
արժան գործել ի
շաբաթոյ :
Ի նա ասէ պնոսա
ոչիցէ իրենցեալ
ձեր զորարարութ
իւր : յորժամ քաղց
եաւն : և ու ընդ նր
մայնէին : զի արդ
եմուտի տունն այ
և եկեր զհայց պառ
աջաւ որոյ թէն : զոր
ոչեղաւ ընն նմա

ութաւել և ոչ որոց
ընդ նմայնէին.
բայց միայն քահա
նայիցն :

ՃԵ | ամօթ չիցէ ըն
ծեցեալ յառեւ.
զի՛ շաբաթաքա
հանայքն ի տաճ
արին պղծեն զշա
բաթն : և անմեղք
են : բայց ասեմ ձեզ
զի մեծ քան զտաճ
արնէաստ :

... և երթե գիտեիք
զինչէ զողորմութեան
կամիմ և ոչ
զոհ : ասպա ոչ դա
տապարտեիք դուք
զանպարտսն :

ՃԶ | Իսկ եւ շաբաթու
որդի մարդոց :

... Ի զնացեալան
տի յս. եկն ի ժողով
ութդն նոցա :

... Ի անդ երայրմի
որոյ ձեռնիւր գաւ
սացեալ էր : հարց
ինցն անասէն :
երթե պարտեցէ ի
շաբաթու բժշկ
էլ. զի չարախատե
պցեն զնմանէ :
և նա ասէ ցնոսա.
ո՞վ է ի ձեռն յարդ
որոյ իցէ ոչ խարմի
և անկանիցի այն ի
խոր խորաս ի շա
բաթու : մի թէ ոչ
ութնիցի և յարուց
անիցէ զնա : իսկ
արդ ո՞ր չափ և սատ
աւելէ մարդ քան

զո ջնար : ապա
որ եմն պարտէի
շաբաթոյ բարեւ
գործել :
այն ժամաս Է
ցայրն : ձգեալ զձե
ռնքո : և ձգեաց : և
եղև ողջ ի բրեզմէն :
ԱԷ | և Կ փարիսաց
եքն ելեալ արտաքն
խորհորդառնէին
զնմանէ , թէ ո՞րպէս
կորուսցեն զնա :
Ե Եւ ի բրեզմ
աց մեկնեցաւ անտի :
ԾԺ | Ե Գնացին զհետ
նորա ժողովորդս
բազում : և բժշկ
եաց զամենեւեան :
և սաստեաց նոցա
զի մեյալսն եցեն

զնմանէ ումէք : զի
լցցին որասացաւն
ի ձեռն եսայեամար
գարեի : Ե Զնման
որ Կիմ զոր ընտրեցի :
և սիրելի իմ ընդ որ
հաճեցաւ ան ձեռն :
եղից զհոգի իմ ի
վերա նորա : և իրաւ
որ նս հեթանոսաց
պա տմեցէ : ոչ հա
կատակեաց ի : և ոչ
աղաղակեցէ : և ոչ
ոք լորեցէ ի հոա
պարակս զբարբառ
նորա : զեղեգն ընտ
րա խեղճ զի ընտրեցէ :
և զպատուոյն առ
կայծեալ ոչ շիջու
ացէ : մինչև հանցէ
ի յաղթութի զդաւա

ԳԳ

ապատանն. և յան

ոռն նորա հեթան ճիբ

ոպք յոր ապաց

ին :

ՃԺ

մատուցար

առնա դիտահար

մի կոյր և համր. և

բժշկեաց զնա. և

որպէս զի համրն և

կոյրն խառնեցի

և տեսանից է :

ՃԻ

արմացան ամե

նայն ժողովորդ

քն և ասէին. մի

Թե սա եղբւն

ՃԻ

այց փարեալ

իքն իբրև լուսն

ասեն. ոչ իւրիք հա

նէ դա զդեա. եթէ

ոչ բէեղ զերուղա

իշխանանդիւաց.

Բոև գիտաց յն

զխորհորդանոց

ամէ ցնոսա. ամե

նայն Թապաւոր

որ Թին բաժանեալ

յան ձնիւր. աւերի.

և ամենայն քաղաք

կամտուն բաժան

եալ յան ձնիւր. ոչ

կացցէ. և եթէ սա

տանայ զսատանայ

հանէ. յան ձնիւր

բաժանեցաւ. արդ

զիւրդ կացցէ Թա

պաւորութիւնսն :

Ի եթէ եւ բէեղ

զերուղա հանեմ

զդեա. որդիքն ձեր

իւ հանեցեն. վասն

այնորիկ նոքա եղի

ցին ձերդատառի
պա եթէ հոգ
ոպայ հանեմ զդէ
որ եմն հասեմ լէ
ի վերա ձեր արքայ
որ թիւնն այ
ամ զիւրդ կար
դք մտանել ի տուն
հպարտի և զգործ
իսն նորա յափշտ
ակել, եթէ ոչ նաեւ
կապիցէ զհզարն
և ապա զտունս որ
յափշտակիցէ
|| որչ ընդ իսէ ճիւղ
հակառակ ի մէ: և
որոչ ժողովէ ընդ
իս, ցրու է
ճիւղ | ասնայդ որ ի կ
ասեմ ձեզ: ամե
նայն մեղք և հայ

հոյու թիւ թող
ցին մարդ կան:
բայց զհո գոյն
հայ հոյու թիւ մի
թողցի
|| և որդեասիցէ
բան զորդոյ մ ա
րդոյ: թողցի նա:
բայց որ զհոգոյն
սրբոյ ասիցէ: մի
թողցի նա: մի
յայնմ աշխարհի:
և մի ի հանդ երձ
ելումն
|| ամարարէ ք
զծառն բարի և
զպտուղ նորա բար
կամարարէք զծա
ռնչար և զպտուղ
նորա չար: քան
զի ի պտղոյ անտի

ճառն ճանաչի:
Նորնդ քիծից,
զիանդ Կարիցեք
բարեւ խաւսել
որ չարքդէք: քան ճիւ
զի յաւ ե լինծոյ
արտի իւարտի բէր:
ճիւ Եւարդ բարի. Ի
բարեգանձոցս
տի իւրոյ հան ե
զբարիս: Եւմարդ
չար. Ի չարգանձ
ոցս տտի իւրոյ ճիւ
հանե զչարիս:
ճիւ Եւրգանձեւ.
Թէ ամենայն
դատարկ բանի
զոր խաւսիցին
մարդիկ. տացեն
համարս յաւորն
դատաստանի:

զի ի բանից քոցար
դատացին և Ի
բանից քոց պար
տատուցի:
Եւմարդ Եւմարդ
դպրացն և Ի Կար
իւնցոց Եւմարդ
վարդապետ Կամ
Իմք Եւմարդ Ինչտե
սանել Ի քէն:
Եւ Եւմարդ Եւ
անի Եւմարդ Եւ
սա. Եւմարդ Եւ
ացող Եւմարդ Ինչ
րէ. Եւմարդ Եւմարդ
Եւմարդ Եւմարդ
յոգանն ումարդ
արէի:
Ի ուրպէս եր Եւմարդ

ժողովարհն զերիստի

և զերիս գիշերս :

նորնպես եղիցի և

որդի մարդոցիս

ուսերիս զերիս

ստիս և զերիս գիշ

երս : Եւ քնինու

եացիք յարեցենի ճիւղ

դատաստանի ընդ

ազգիս ընդայսմիկ

և դատապարտես

ցեն զսա : զի զղլա

ցան ի քարոս թն

յովնանու :

Եւ արդաւհատաս

իկ մեծքան զյով

նան և աստ :

Ժեսոյն հարաւ

ոյ յարեցի ի դատ

աստանի ընդազ

գիս ընդայսմիկ :

և դատապարտ

եսցի զսա : զի եկն

ի ծագաց երկրի

լաւ զի մասսու

թիւնն սաղոմոնի :

Եւ ասմեծքան

զսաղոմն և աստ :

Եւ յորժամայ

անպիղծ ելանիցէի

մա Եւ յորժամայ

զորին տեղիս ին

դունհանգիստ և ոչ

գտանիցէ : յայն

ժամասէ դարձայց

ի տունի մութտի ել

ին և եկեալ գտան

պարապորդ մա

քրեալ և յարդար

եալ : յայն ժամ եր

թայ և ասոնու ընդ

իւր եւ թնայլայսա

Հարազտյնաքան
 զինքն և մտեալ
 բնակէ անդ: և
 լինի յետինն մար
 դոյն այնոր ի հաւ
 քան զատալ ինն:
 Եւ այն եղիցի
 և ազգիս այսմ ի հ
 չարի:

ՃԼ Ինչդեռնաւնդ
 ժողովորդն իսա
 սեր: ահա մայր
 նորա և եղբարք
 նորա կային արտ
 աքսյ և ինդրէին
 իսառանձ ընդ նմա:

Եւ ասէ զմեցնա
 ահա մայրք և
 եղբարքք և ան
 արտաքսյ և ինն
 դրեն իսառանձ ընդ
 քեզ:

Եւ ապա ասիսանի
 էտայնմ ի գոր ա
 աջ ցնա: և ասէ:
 Ով է իմ մայր: Կամ
 Ով է իմ եղբարք:
 Եւ ձգեալ զձեռն
 իւր յաշակէր տան
 ասէ: ահա մայր
 իմ և եղբարք իմ:
 զերոտանիցէ զկա
 մա հաւր իմոյ որ
 յերկինսն է: նա
 եղբայրք որ և
 մայր:

Եւ այնմ ի հեղ

Եւ ի տանէն նստ
 աւառ ժողեղերն:
 և ժողովեցան առ
 նա ժողովորդք
 բազումք: մինչ մտ

գե

ցնոսա : քանզի	և տեսանելովս
ճեղատուեալ եղիտեղ	և ջիւք : և մի տեսչ
զիտոր հոգոյս արք	և ք : զի ըսանձրա
այոռ թէն երկնից :	և ցաւ սիրտ ժողով
և նոցա չետուեալ :	և որեւանս այսորիկ
ՃԼԲ Եւրոգոցետա	և ական ջաւքեր
ցի նմա : և յաւելցի :	և անց ծանուս
և ոյր ոչն գոցե : և	և լուան : և զաշսիւր
զորոտնիցին բարձ	և անց կաւի ուցին :
ցին ի նմանէ :	և զի մի երբ եք տես
ՃԼԳ Կանայնորիկառ	և ցենա շաւք : և ակ
ակաւ ք խաւսի մըն	և ան ջաւքն լուիցեն :
նոսա : զի տեսան	և սրտիւքն ի մաս
են և ոչ տեսան են :	և ցին : և զարձցին
և լսեն և ոչ լսեն : և	և բժշկեցին զնոս
ոչ առնուին ի միտ :	ՃԼԴ Կայց ձեր երանի
Եւ կատարի առ	աշաց ձերոց զի
նոսա մարգարո	տեսան են և ակ
Թիւն եսայեա որ	ան ջաւց ձերոց զի
և ասէ : լսելով լուի	լսեն : և ան ասեմ
և ջիւք : և մի ի մաս ջիւք :	ձեզ : զի բազում

մարգարեքեար
դարձ ցանկացան
տեսանել զոր տես
եքդ. և ոչ տեսին.
և լսել. զոր լսեքդ
և ոչ լուսան :
ՃԼԵ Եւ արդ լուսար
որք դուք զատակ
սերմանացանին.
յամենայնէոր լսե
ջբանն արքայու
Թեան և ոչ արեւու
ի միտ. զայ չարն
և յափշտակեզօ
սերմանեալն ի սի
րտ. նորա. այնոր
առ ծանապարհ
աւն սերմանեցաւ.
Եւ որ յապարա
ծին սերմանեցաւ.
այնէ որ իբրեւ լսե

զբանն և վաղվաղ
ակի խնդու թէ լն
դունի զնա. բայց
բան զի ոչ ունի ար
մատա յընթեան.
այլառ ժամանակ
միտ. ի լինելն եղու
Թեան և հալածան
այ վասն բանին.
վաղ վաղ ակի գայթ
ագղ ի ն. սկորի
մեջ փշոցն սերմա
նեցաւ. այնէ որ իբր
լսե զբանն. և հո
գք աշխարհիս. և
պատրանք մեծու Թե
հեղ ձուցանեն զբ
անն. և լինի ան
պտուղ.
սկոր յերկիրն
բարի սերմանեցաւ.

այնէ որիքոն լսէ
զբանն. և ի միտ
առնոր. և ապա զպտ
ոհ. և որ հարի էր.
և և որ վարձաւն. և է
որ երեսոյն:

ՃԼԳ

ապարկատ

նոսա և ասէ.
Ն մանեցաւ արք
այոր թիւն երկնից
առնոր սերմանիցէ
սերմն բարի յագար
ակի եւրոմ. և ի քոն
լինել մարդկան. եկն
Թշնամի նորա. և
ցանեաց ի վերա որ
ոմն ի մէջ ցորենոյն
և գնաց. և ի բոն
բուսաւ խոտն. և
արար պտուղ. ամպ

երկեցաւ և որոմն.
Ս ասորցեալ ծառ
այք տանու տեառ.
ասէն ցնա. ար. ոչ
սերմն բարի սերմ
անեցեր յագարա
կին քոմ. արդ որ
ստի ունիցի զոր
ոմն. և նա ասէ
ցնոսա. այր Թշնա
մի արար զայն.
Ս սէն ցնա ծառ
այքն. կամիս զի
երթեցորդ քաղես
ցորդ զայն ի բաց.
Ս նա ասէ ցնոսա
մի. գոցէ մինչ
քաղեցէք զորոմնն.
և զցորենն ընդ
նմին ի բաց խլիցէք.
Թոյլտուք երկուց

ուցնածել ի միա
 արն մինչև ի հորն
 ձս. և ի ժաման
 ակի հնձոց ասա
 ցից ցհնձաւդսն.
 քաղեցէք նախ
 զորումդ և կապե
 ցէք զայդ խորձումս ԺԷ
 առ ի յայրել. և
 զցորեանն ժողով
 եցէք ի շտեմարանս.
 ԺԸ յլառապարկ
 առնոսա և ասէ.
 նմանեալ քայու
 թիւն երկնից հա
 ւոյ մանանիւղ.
 զոր առեալ մարդ ԺԹ
 ոյս երմանեաց
 յազարակի իւրում.
 որ փղջրէ քան զամ
 ենայն սերմանիս.
 և յոր ժամ ան իսց
 մեծէ քան զամեն
 այն բան ջարս. և
 լինի ծառ մինչև
 զալ թռչնոց երկն
 ից և հանգչէ յոս
 տա նորա.
 յլառապարկ
 եցաւ ընդ նոսա և
 ասէ. մանեալ
 քայու թիւն երկն
 ից խմորոյ. զոր առ
 եալ կնոյ թաքոյց ի
 գորիս երեսալ եր.
 մինչև ամենայն
 խմոր եցաւ.
 այս ամենայն
 խառնեցաւ յառա
 կաւք ընդ ժողովո
 ռդսն. և առանց
 առակի ոչ ինչ խառ

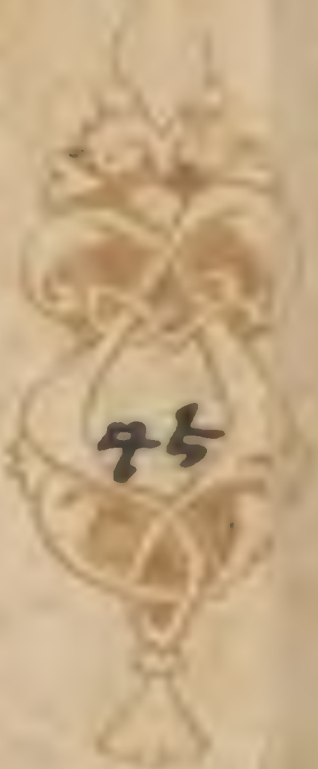
եցաւ ընդ նոսա :
զիւցցի ապաւանի
մարգարէի . բաց
իցաւ ապաւանք զբեր
անիմ . բռնեցի ց
զծածկեալն իսկ զբ
անեալն արհի :

57

Թողեալ յիզը

Ժողովութեան . եկն
ի տուն . մատեան
առնաւ աշակերտք
և ասէին . մեկն եւս
մեզ զառանկ որով
անց ազարակի :
ապա տասխանի
եւ և ասէ ցնոսա . որ
սերմանէ սերմն
բարի . երորդի մարդ
ոյ : և ազարակն աշ
խարհակ : սերմն

բարի նորա եւ որ
որդիք առքայութե
են . իսկ որով որ
դիք չարին են . և
Թշնամին որ վար
եաց զայն ապա
նայէ . և հորն ճին
կատարած աշխ
արհիակ : և հնձ
աւղք հրեշտակ
են : || Բայեւ ժողո
վի որով և ի հոր
այրի . այնպէս եղի
ցի ի կատարածի
աշխարհիս :
Բայեւ ցե որդի
մարդոյ զհրեշտ
ակսիր . և ժողով
եցեն յառքայութե
Թեւեւ որա զամե
նայն զայն ծաւղո

95

Թիւնս. և զայնոս
իկ ոյք գործեն զան
աւրէնոս Թիւն. և
արկցեն զնոսաի
հնոց հոյ. անդ
երկցի լալ և կրծէ
ատամանց.
այն ժամ արդ
արքն ծագեցեն
իբրեւ զարեգանն
յարքայոս Թէ եր
կնից. որ ունիցի
ականջս լալոյ լոկի
արձեալն ման
արքայոս Թի երկն
ից գանձի ծածկ
ելոյ յագարաւի.
զոր գտեալ մարդ
ոյ Թաքոյց. և ի
իւնդոս Թէնէ անտի
երթեալ վաճառէ

զամենայն ինչ զոր
ունի. և զնէ զազար
ան զայն.
արձեալն մանէ
արքայոս Թիւն երկ
նից. անն վաճառ
ականի որ ինչ իր
մարգարիտս գեղե
ցիկս. և գտեալ մի
պատուական մար
գարիտ. երթեալ վա
ճառեաց զամենայ
ն զոր ինչ ունէր և գն
եաց զայն մարգար
իտ. արձեալն ը
մանէ արքայոս Թի
երկնից. ուռնանի
արկելոյ ի ծով. և
յամենայն ազգաց
ժողովելոց. զորիք
լցաւ. հանելից ամա

Լնստեալ ժողով
եցին զբարի բար
ի նշանանս : Լ
զխոտանն ի բայ
ընկեցին :
Նսպէս ելիցի
ի հասարածի
աշխարհիս : Եւ
են հրեշտակս
Լ մեկնեացեն զ
չարս ի միջոյս ար
դարոց : Լ արկ
ցեն զնոսա ի հն
ոց հրոյն : անդ
եղիցի լալ Լ Կրճ
եւատամանց :
մէ ցնոսայն :
ի մացարո ի քաջ
ամենայն : ասեն
ցնա : այդ տր :

Լնստեալ ժողով
վանայսորի Կ
ամենայն դպիւ
աշակերտեալ ար
քայոս թե երկնից
համանէ անուտա
նոր տեառն : որ
հանէ ի գանձեիւ
մէ զնոր Լ զհին :

Եւ զԼ

ի բր Լ Կա

տարեաց յս

զատակս զայսոս
ի Կ : փոխեց ան ան
տի : Լ եկեալ ի գա
տիւր ուսոցա
նէր զնոսա ի ժող
ով զեանն նոցա
մինչ Լ զարմանալ
նոցա Լ ասել : ամա

ԴԲ

ոստի եղէ այս ԺԵԳ

այն ԺԵԵԵ

Իմաստութիւն: և
 զատրութեք: ոչ
 սան հիւսանն ուր
 դի: ոչ մայր սորա
 Կոչիմարիւմ: և
 եղբարք սորա յազ
 ուքոս և յուսեւ:
 և սիմոն և յուդայ:
 և քոռքսորա ոչ ա
 մենեքին առմեղեն:
 արդ ոստի է սմա ԺԵԳ
 այսամենայն: և
 զայլ թակղէին ինա:
 ԺԵԳ Ի յսասեցնուա:
 չիք մարգարէ անսի
 Էթեոյ յերուսաղատ
 առի: և յերուսաղատ
 և ոչ արար անդ զատ
 ու Թիւն քաղութա:
 վասն անհաւատութեան
 նոցա:

անանի ԼԵԵ

ահ հերոսդէս չոր
 ռդապետ զլորդի:
 և ասեց թ առայս
 իւր: նա է յովան
 նես մկրտիչ: նա
 յարեաւ ի մեռել
 ոց: և վասն այնո
 թիկ զատրութեք
 լինին նոպա:
 անդի հերոսդ
 էս կալաւ զյովան
 նես կապեաց զնա:
 և եղ ի բանդի: վն
 հերոսդի այ
 Կնով փիլիպպոսի
 եղբար նորա:
 զի ասերցնա յով
 ա նես: չէարժ
 անքեղութեղ զդա:

և կամերզնա ապ
անանել: բայց եր
կնչեր ի ժողով ըր
էսէ անտի: քան
զի իբրև զմարդարէ
ութնէ ին զնա:
ՃԵԷ Ի իբրև եղեն ծն
ութնդ հերովդի:
կաքաւ եւցդդոս
տուն հերովդի: այ
ի մեջ բազկանն:
և հաճոյ թորեց
աւ հերովդի: ու
ստի և երդմանք
խոստացաւ նմա
տալ զինչ և ին
դրեացէ:
Ի նա յարաւ զա
գոյն խրատեալ
ի մատրէ իւրմէ:
տո՛ւր ինչ մասէ

այսր ի վերա սկտեղ
զգլութն յովանն
ութ մկրտչի:
Ի տրտմեցաւ
Թագաւորն: Բայց
վասն երդմանցն և
բարձակցացն:
հրամայեաց տալ
նմա: Ի առաքե
աց զլեւատեաց զյո
վհաննէս ի բանդի:
և բերաւ զլուծնոր
սկտեղք: և տուաւ
աղջկանն: և տար
առաւ մայր իւր:
Ի մատուցեալ
աշակերտքն նորա:
բարձին զմարմինն
և թաղեցի: և եկ
եալ պատմեցին
յի

առ յա **գնաց**

անտէ նաւոր յան

ապանտտեղի առ
ան ճիւն :

Բրե լուան ժող
ոպորոգքն գնաց
ին զհետնորա հե
տի ի քաղաքացան^{տի:}

Ի Բրե ելետես
ժողոպորոգքազոր
զթացաւ ինոսա :
Ե բժշկեաց զհի
անդանոցա :

ԺԵԴ Բրե ընդերեկս
եղև մատեան առ
նաաշակերտքն և
ասեն : տեղիս ան
ապատէ և աորս
տառաժամեալ :
արձակեալ զժողոպ

որոգադ զի երթ
ցեն շոր ընդ հասն
գնեսցեն իւրեանց
կերակոր :

Ի ասե յա ոչ ինչ
պիտոյէ դոցա եր
թեալ : դոքաորոգ
դոցա ուտել :

Ի նոքա ասեն
ցնա : ոչ ինչ ունիմք
աստ : բայց հինկ
նկանակ և երկորս
ձկորնս :

Ի ասե ցնոսա :
բերեք այսր զայն :

Ի հրամայեաց
բազմեցորցանել
զժողոպորոգանի
վերա խոտոյ :

Ի առ զհինգնկ
անակն և զերկորս

ձկունսն. հայեց
աւ յերկինս. աւր
հնեաց. և եքեկ և
եւր ցաշակերտսն
զնկանակսն. և
աշակերտքն ժող
ովորոցն. կերան
ամենեքեան և յա
պեցան. և բարձ
ին զնշխարա կո
տորոցն երկոտա
սան սակառի լի:
Ի որք կերանն.
եին առք ի բրեհի
նգ հազար. Թող
զկանայս և զմա
նկտիս:

ՃԽԸ

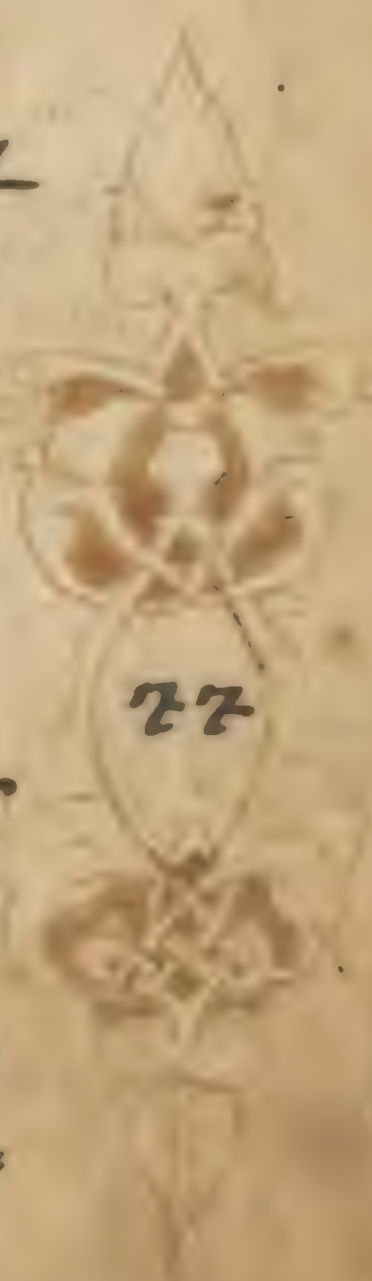
Ի ամսիս

Եաց վաղվադ

ակի զաշակերտ
ան մտան երի նաւ

և յառաջեղ յայն
կոյս մինչ ի նքն զը
ծողովորդան առ
ձակ եացե:
Ի իբրեւ առ ձակ
եաց զծողովորդն.
Ել ի լեառն առ ան
ձ ի ննկալ յաղանթա:
Ի իբրեւ ընդ եր
եկս եղև. անդ եր
միայն:
Ի նաւն մեկնեալ
եր ի ցամաքէն բա
զդամասպար իս
աւք. ծփեալ յալ
եացն. քանզի ընդ
դէմ եր հողմն:

Ի ի չորրորդում
պահու գիշերոյն
եկն առ նոսա յն գն
ալով ի վերածովուն:

77

Ի բռնաւորսն ալ
կերպքն զի գնայր
ի վերա ծուլութն .
իստուկեցան : և աս
են թէ ասաչաւ ք
ինչ իցէ . և աս ահ
ին ասղաղակ եցին :
Ի վաղ վաղակի
իստաւեցաւ ընդ
նոսա յն և ասէ .
քաջալերեցար ուր
ենեմ : մի երկն չեք : ԺԺԲ
ԺԺԳ աստաւսաւն ի ետ
սմա պերտութա և ասէ .
տր . եղբորս ես . հո
ամայեա ինչ զալ
ատ քեզ ի վերա ջրոյ
: Ի նա ասէ . եկ :
Ի թեալ ի նա
են պերտութա . գնաց ԺԺԳ
ի վերա ջրոցն և եկն
աս յն :

Ի տեսեալ զհող
մն սաստիկ երկ
եաւ . և ի բռն սկս
ատ ընկղմել . ասղաղ
ակեաց և ասէ . տր .
մի երկն զիս :
Ի վաղ վաղակի
յն . ձգեաց զձեռն
իւր կաղատ զնա . և
ասէ . թերա հաւ
ատ . ընդեր երկմտե
ցեր :
Ի բռն եղին ի նա
Ի ն հանդարտեաց
հող մն :
Ի որ ի նա ինչին
մատեան երկիր պա
գին նմա և ասէ .
արդարեւ որդի
այ ետդու :
Ի անցեալ եկ
ին իցամաք . ի գէն

անապիւթ և իբրև
 ծանեան զնա առք
 տեղոյն այնորիկ
 առաքեցին ընդ ա
 մենայն զատառն
 և ամբին առնա զա
 մենայն հիւանդա
 և աղաչեին զնա
 զի գտնէ միայն ի
 քշանցս հանդեր
 ճինորա մեր ձեցի
 և որ միանգամ
 մեր ձեցան
 փրկեցան :

ՃԺ

և այն ժամ
 և ամենապատ
 յառ յեկեմէ փար
 իսացիքն և դա
 իող և ասեն ընդ
 աշակերտքն քո
 անցան են զա

անդոր թքծերոցն
 զի ոչ լուսն անգա
 ու յոր ժամ հացո
 տեն : և ապա տա
 իսանի ետ և ասեցն
 աա իսկ դուք ընդ
 անցանէք զպատ
 ու իրան առնայ մ
 ճերոյ առ անդոր թե
 ի ամսսաց պա
 տորեան զհայր քո
 և զմայր : և որ բա
 մբասէ զհայր կամ
 զմայր : մահոյ պա
 ծանեսց ի և դուք
 ասեք որ ասիցէ
 ց հայր իւր կամ մա
 յր իւր պատազէ
 զոր յին են առկա
 ցիս : և ոչ պատու
 եցէ զհայր իւր և

զմայրիւն. Խոտ
Էքզբաննայ վասն
ձերոյ աւանդութեանն : Էղծաւ
որք. բարեղք մար քծ
գարեացաւ ի վեր
ձեր եսայի և ասէ. ժո
ւղտութեանս շրթ
ւամբք պատուեղիս.
ւ և սիրտքիւր եանց
հեռացեալ մեկու
ւ սիւս յինէն : զոր
ւ պաշտեն զիս : որա
ւ ուցանեն վարդա
ւ պետութիւն զմար
ւ զկան պատուիրեալս.
ւ Կոչեցեալատ քծ
Էնքն զժողովորդն
ասէ ցնոսա : լու
արութե և իմիւս առ
էք : Ոչ որին ճմտա

նէ Էբերան պղծե
զմարդ. այլ որին ճ
Էանէ Էբերանոյ.
այն պղծե զմարդ.
այն ժամ մատու
ցեալ աշակերացն
նորա ասեն ցնա
գիտես զի փարիս
եցիքն իբրեւ լուան
զբանն պայծապղծեց
ւ ասպատակա
ան ի ետն ոցաւ ասէ.
ամենայն տունկ
զոր ոչ սունկեաց
հայրիմ երկնաւոր
Խլեցի :
այլ տուք զնոս.
Կոչեք են Կուրաց
ատա ջնորդ. Կոչ
Կուրի յոր ժամատ
աջնորդէ. սղալէ.

Լեռնայից ինչ ի խոր խոր
ատանկան ինչ :

ՃՃԷ Լ ատանկան ինչ
սմապեորոս Լատն :

մեկնեմ մեզ զատ
ակս զայս :

Լ մէ յմ տակ
ատին Լորոք ան

միտք էք Լ ոչ իմա
նայք Եղեման

նայն ուր մտանէ ի
բերան յորովայն

երթայ Լ արտաքս
եղանէ ի սկոր ել

անէ ի բերանոյ ի
արտէ անտի գայ :

Լ այն պղծէ զմարդ :
Ի ի արտէ եղան

են խոր հորդ ք
չարք սպանող թէ :
չնոր թիւնք : պոր

նկոր թէք գողող թէք :

սոր սովկայոր թէք :

հայ հոյոր թէք : այս
ամենայնէ որ պղծէ

զմարդ : այլ անլոր
այ ձեռատ քոտել :

ոչ պղծէ զմարդ :

Լ Եղեման

Ի գնացի կող

մանս տիրոսի Լ
սիրոնի : Լ Իսահա

կին մի քան անացի
ի սահմանաց անտի

նոցա ելեալ աղաղ
ակէր Լ ասեր ողոր

մեաց ինչ մոր ողոր
դատ թի : դուտոր

իմ չարաչար այսա
հարի : Լ Ինչ ոչ

Լ տնմա պատասխանի :
Լ Իմատոր ցեալ աղա

ԴԳ

կերպքն նորա աղ
աչեին զնա և աա
հին. առ ձապեա
զնա. զի աղաղակէ
զհետ մեր

ՃԺԸ

ա պատասխա
սի ետեալս. ոչ ուր
որ քառաքեցայ երէ
ոչ առ ոչ խարսկոր
որսեալ տան իշի :

ՃԺԹ

Ի նա մատուցեալ
երկեր պապաներ
նմա և ասեր : ան
առ զնեա ինձ :
առաքաւանի
ետն մաւապե. ոչ
բարեղբառն ու
զհաց մանկանց և
արկանել շանց :
Ի նա ասե. այն տր
քան զի և շոնք կերա

կոին ի փշրանաց
անկելոց ի սեղանոյ
տեառն իւրեանց :
այն ժամ պատա
սեալն ի ետն մա յն
և ասե. ով կինդ ու. ^{ճԺԹ} առքեր
եղիցի քեզ որպէս և
կամ իս :

Ի բժշկեցաւ որ
ստոր նորա ինմին
ժամու :

ՃԺԿ

անտր

յի եկն ի ծովէ

զերն պալելեաց
ոց : Ի ելեալ ի
լեառն նստեցանդ :
առեանառնա
ժողովութեք բա
զու մքորութեին
ընդ իւրեանա. կա
ղս. կոյրս. համերս.

միակողմանիս և
անբազումս և
ընկեցին զնոսա
առ զտանորա և

բժշկեաց զնոսա ։
Ինչև զարման
ալ ժողովրդոցն որ
տեսանէին ։ զի հա
մերքն իսառսէին ։
Կաղքն զնայեին ։
միակողմանիքն
բժշկէին ։ Կոյրք
տեսանէին և
մատաւորաւունէին
զամօ իշի ։

Ի կոչեցեալս
ինքն յիզաշակ եր
տանասէ ։ զԹամի
ժողովորդն որ զի
արդ երեքաւորք
են զիկանառիս ։

և ոչ ունին զինչ ու
տիցեն և արձակ
ել զդոսա նաւ Թիս
հկամիմ ։ Կոյրք
նկք Թիցեն զԺան
։ ապարհայն ։
սէն ցնաաշա

կերտքն ։ իսկաւոր
մեղ յանապատի
աստ ուստի եցե
այն չափ հաց մին
չև յագեցողանել
զայն չափ ժողով
որդ ։ Ի ասէ
ցնոսա յս ։ քանի
նկանակ ունիք ։

Ի նոքա ասէնէի
և սակաւ ձկոնս ։
Ի հրամայեաց
ժողով որեանն
բազմել ի վերապետ
այն ։

և աստեալ զերթն
 նկանապէս և զձկ
 ունան. գոհացաւ և
 երեւ. և ետ ցաշա
 կերտան. և նորա
 ժողով զդեանն. ^{ՃԿԲ}
 երան ամեն եր
 ին և յագեցան. և
 բարձրն զնշխարա
 կուտորոցն. երթն
 զամբ իղ թի :
 և որք կերանն
 եին իբրեւ արք. չորք ^{ՃԿԳ}
 հազարք թողջ
 կանայս և զմանկ
 տի. բռն արձ
 ապեաց զժողովու ^{ՃԿԴ}
 որան. ել ինաւ. և
 եկն ի սահմանս մա
 գրադեա :
^{ՃԿԱ} և մատուցեալ

փարիսեցիք և աս
 դուսեցիքն փորձե
 լոյ խնդրեին ի նմ
 անէ նշան յերկնից
 ցուցանել նմա :
 և պատասխա
 տի ետ և ասեցնոսա.
 ազգ չար և շնացող
 նշան խնդրե. և
 նշան միտացին մա
 բայց նշանն յորն
 անու մարգարէի :
 և ժողովոսա և զմայ.
 Գնացին և աշա
 կերտքն յայնկոյս.
 և մոռացան ատն
 ուլհաց. ^{ՃԿԵ} և եցնո
 սա յն. տեսեք և
 զգայ լերուք ի նմ
 որոյ սադուսեցող
 և փարիսեցւորցն :

ՃԿԵ ԴՔԱԽՈՐՀԵՆՆԸՆԴ
ՄԻՍԷԱՆԱԼԱՍԵԻՆ՝

ԹԵ՛ ՀԱՅՈՇ ԲԱՐՃԱՔ՝
ԻՍԿԱՅ ԵՄԼԱՍԵ՛.
ՉԻ՛ ԽՈՐՀԵՔ Ի՛ ՄԻՍՍ
ՃԵՐ ԹԵՐԱՀԱՒԱՄՔ՝
ԵՂԹԵ՛ ՀԱՅՈՇ ՈՒՆԵՔ՝
ՍՈՒՍԿԱՒ ԻՆՆԻՄԱՆ
ԱՅՔ՝ ԼՈՇՆԻՉԵ՛ Ք
ՉՀԻՆՁ ՆԿԱՆԱԿՆ
Ի՛ ՀԻՆՁ ՀԱՂԱՐԱ՝
ԼՔԱՆԻ՛ ՍՈՒՍԿԱՒ
ԲԱՐՃԵՔ՝ ԼՈՇՉԵՐ
ԹՆՆԿԱՆԱԿՆ ԻՆՈ՞՞
ՀԱՂԱՐԱՆ՝ ԼՔԱՆԻ՛
ՎԱՔ ԻՂՍ ԲԱՐՃԵՔ՝
ԱՐԴՉԻՄԱՐԴՈՇ ԻՄԱ
ՆԱՅՔ ԵՂԹԵ՛ ՈՇՎԱՍՆ
ՀԱՅԻ՛ ԱՍԱՅԻ՛ ՃԵՂ
ՉԳՈՂ ՄԻՆԵՂ Ի՛ ԽԱՆՈՐ
ՈՂՍԱՐԴՈՒ ԿԵՅՐՈՅՆ

ԼՔԻԱՐԻՍ ԵՅՈՅ՝
ԱՅՆ ԺԱՄԻ՛ ՄԻՍ
ԱՐԻՆ՝ ԵՂԹԵ՛ ՈՇՎԱՍ
ԱՅ ՉԳՈՂ ՆԱՍԻ՛
ԽԱՆՈՐՈՂ՝ ԿԱՅԵՄԱՂ
ԱՆՈՂՈՂ՝ ՔԻԱՐԻՍԵ
ԳՐՈՅՆ ԼԱՍԱՐԴՈՒ
ԿԵՅՐՈՅ՝

ՃԿԵ

Ի՛ ԵՂԹԱՂ ԵՄ
Ի՛ ԿՈՂՄԱՆԱ

ԵԿ

ՔԻՆԻՄԿԵԱ ԿԵԱՐ
ԵԱՅՆ ՀԱՐԳԱՆԵՐ
ԳԱՂԱԿԵՐՍԱՆ Լ
ԱՍԵՐ՝ ՉՈ՞ ԴՔԱՍԵՆ
ՉԻՆԵՆ ՄԱՐԴԻԿՆ
ԹԵ՛ ԻՅԵՐՐԴԻ՛ ՄԱՐ
ԴՈՂ՝ Ի՛ ՆՈՔԱՍԱ
ԵՆՈՄՆ ՉՂՈՎԱՆՆԵՍ
ՄԿՐԱՐԻՉ՝ ԼԱՅԼՔ
ՎԵՂԻԱՅ՝ ԼԿԵԱՔՉԵՐԵ
ՄԻԱՅ՝ ԿԱՄՉՄԻՈՔԻ՛ ՄԱՐ
ԳԱՐԵԻՅ՝

սէ ցնոսա. Իսկ
դուք. զո՞րք ասեք
զինէն թէ ցեմ
ատասեանի ետ
նմա սիմոն պետր
ոսեասէ. դո՞ւք քնն
որդիայ կենդանոյ
ժկէ ատասեանի
ետ յսեասէ ցնա.
երանիէ քեզ սիմոն ժկէ
որդի յովնանու.
զիմարմին և արիւն
ոչ յայտն եաց քեզ
այլ հայր իմ որ յեր
կինսէ. Ի եւքեղ
ասեմ զի դու ես վե
ն ի վերայ այդո վի
մի շինեցից զեկեղ
եցի իմ. և դու մի
դժոխոց ցնա մի
յաղ թահառեց

Ի տայ քեզ Ժակ
անսարգ այդ թեմ
երկնից. և զոր մի
անգամ կապեցես
յերկրի. եղիցի և
պ. եայլ յերկինս.
և զոր արձակեցես
յերկրի. եղիցի ար
ձակ եայլ յերկինս.
այն ժամ սաստ
եաց աշակերտացն
զիմի ումէք ասաց
են թէ նա է քնն.
այնմ հետե սկս
աւ յս ցոյցանել աշ
ակերտացն. թէ պա
ռտէ նմա երթալ յեմ.
և բազում չար չար
անս չար չարիւ ի
քահանայապետ
ից և ի դպրաց և ի

ժերոց ժողովորդէս:
Եւ սպանանել իւր

իրաւոր յառնել:

ՃԿԸ

Իւրաւոր զնամե

կորսի պէտրոսի ապ

սաւ կազել ընդմեա

Եւասել: քաւ լիցի

քեզաւր: մե եղիցի

քեզայր:

Իւրաւոր զնամե

պէտրոսաւս երթ

յետս իմ սատանայ

Գալթաւոր թիւ:

Իմեա: զի ոչ խորհ

իս զայս: ալ զը

մարդ կան:

ՃԿ

այն ժամ յաւանէ

ցաշակ երտան իւր:

Երթեղէ կամի զկնի

Իմ գալոր ըսացի

զանձն: Եւ առցի

զնամե իւր: Եւ եւ
եւցի զկնի իմ:

Ի որ կամիցի

զանձն իւր կեցու

ցանել: Կորուսցի

զնամ: Եւ որ կորու

սցի զանձն իւր

վասն իմ: Գալթաւոր

Ինչ աւելցի

մարդ: Երթե զաշ

արհսամեանայն

շահ եւցի: Եւ զան

ձն իւր տուեացի:

Կամ զինչ տացի

մարդ փոկանս

ընդանձն իւրոյ:

Ի գալթեոսի

մարդոյ փառաւք

հաւր իւրոյ: Կան

դերձ հրեշտակ

աւք իւրոյ: Եւ

յայնժամ հաստո
ւցէ իւրաքանչ
իւր զգործս իւր:
ՃԿԲ Անաստեմէզ:
զիցենումանք ի
սոցանէ որաստ
կան: որքոչ ծառ
ապեսցեն զմահ:
մինչև տեսանի
ցեն զորդի մարդոյ
եկեալադքայութի
իւրով:
Ի յետվեցաւ ուր
առնու յն զպետր
ոս և զյակովբոս
և զյովհաննէս
զեղբայր նորա. և
հանեցնուաք լէ
առնաի բարձրատ
անձինն. և այլա
կերպեցաւ առաջի

նոցա: և ըստաւ որ
եցան երեք նորա
իրեւ զարեգակն:
և հանդերձ նորա
եղև սպիտակիբու
զլոյս:
Ի ահա երևեցան
նոցա մոպսես և եղի
այոր խառսէին ընդ
նմա: Եւ առաւստ
անիւտ պերտուե
աւեց յն: տրբար
դքէ մեզաւս լինել:
Եթէ կամիս արասց
ո՞ք երես տաղաւ
արա: մեքեղ: և մի
մոպսեսի: և մի եղայի:
Ի մինչդեռ նախաւ
սեր: ահա ամպ լոս
աւոր հովանի եղև ի
վերանոցա:

այն եղև յամս
ոյն և ասէ. դայե որ
դիմսիրելի ընդ որ
հաճեցայ. դմա լու^{ճհգ}
արորք. ի բուռ
անաշակերտքն ան
կան ի պերայ երես
այ իւրեանց. և եր
կեան յոյժ:
Ի մատուցեալ յս.
բորոնէ հար զնոց
անէ և ասէ. յոտն
կացեք և մի երկն
իք: Եւ մարտին
զաշսիրեանց. և ոչ
զոք տեսին. բայց
միայն զյս:
Ի մինչդեռ ի ջան
էին ի լեռնէ անտի.
պատուիրեանց նոց
յս և ասէ. մի ու մեք

ասիցեք զտեսիլ
մինչև որ դիմարդ
ոյն մեռելոց յարեցէ:
արցինցն աս
շակերտքն և ասէ.
զիարդ դպիրքն
ասէ. եղև եղիայի
նախ պարտեգալ.
Եւ աստիսանի ետ
յս և ասէ ցնոսա.
եղիայ զայն և հաս
տատեսցէ զամե
նայն. այլ ասէ մեզ
զիւ եղեայ եկեալ
ինկէ. և ոչ ծանեան
զնա. այլ արարին
ընդ նմա զոր ինչ
կամեցան. նոյն
պէս և որ դիմարդ
ոյ չար չարելոց է ի
նոցանէ:

այն ժամին հետ
առին աշակերտք

Թեպապն յովանն
որ մկրտչի անայ
ցնոսա :

Եբ

ԺԶ

Իբրև եկ

Ինի ժողովոր

որն : մատեաւ աջ

մի ի ծորն ի ջանեք

և ասեք : տրոգորմ

եւ ցորդոյ իմո + մ :

զի լուսնոտի և չար

աշար հիւանդան

այ : բազում անկ

ամ անկան ի ի հոր

և երբեք ի լուր : և

մատուցի զնա աշ

ակերտացն քոց և

ոչ կարացին բժշ

կել : աստասխա

նի եւ յն և ասեք : ով

ազգան հաւատ և

Թիւր : մինչև ցերե

իցեմ ընդ ձեզ : մինչև

ցերե անսայց եմ ձեզ :

աժ զնա առիս :

Ի սաստեացի նա

յն : և ելի նման երևի :

և բժշկեց աւանու

կն ի ժամեւ յայն մ

աժնե : այն ժամ մա

տեան աշակերտքն

առան ծինն և ասեք

ցյն : մեք ընդեք ոչ

կարացաք հանել զնա :

Ի նա ասեցնոսա :

մասն թեաւ հաւատ

որ թեաւ ը ձերոյ :

մէս ասեմ ձեզ :

Երբ որ նիցիք հաւա

տս քանզի հատ ման

անխոյ. ասաալիք
 լերինապա միկիո
 խեցապատիանդո.
 և փոխեցի. և ոչ
 ինչան հնարին լի
 Խիցի ձեզ. բայց այս
 ազգոջ երանէ. երբ
 ոչաղաւ թեքե
 պահովք:

ՃՀԳ

շրջեն նորա ի գալիս

... և
 սէցնոսա յս. մատ
 նելոցէ որդի մարդ
 լի ձեռա մարդկան.
 սպանան իցեն զնա.
 և յերերաւ ուր յարի
 ցէ. | Եւ որտ մեջան յոյ
 | Բոլե էկին նորա ի
 կափառ նայոս մն.
 մատեան որ զերկ դրա

ՃՀԵ

մեանն պահանջ
 էին առ պետրոս.
 և ասէն. վարդա
 պետն ձեր ոչ ապ
 զերկ դրամեանք.
 Եւ ասէ. այո.
 | Եւ բոլե են որտ
 իտուն. յառաջ
 եւնց. քան զյս
 ասէ. զի առդ է գ
 թուիք էզ և իմ
 ոն. Թագաւորք
 ազգաց յորմէ
 առնուն զհար
 կս կամ զհասն
 յորդոց իւրեա
 նց լի յառաջ
 | Եւ բոլե ասաց
 թէ յառաքանց.
 ասէցնա յս. ապա
 ուր են ազան են
 որդեքն.

այց զիմի գայթ
ակղեցոսցոք
զնոսա. երթի
ծով և ընկեա
կանթ: և զառ
աջին ձորկն որ
էլանիցէ ան. և
բաց զբերան ըն
նորա. և զառան
իցեն սաստեր.
և զայն առ եալ
տացեն նոցա

ժհԸ ընդ իմ և ընդ քո. ժհԹ
այնմ առոր
մատեան աշա
կերտքն առ յս
և ասեն. ոմիցէ
իմէն զմեծ յար
գայոր թերկնից.
Ի կոչեաց առ
ինքն յս մանուկ

մի. կացոյց ի մեջ
նոցա և ասէ. ամեն
ասեմ ձեզ. երթեոջ
դարձ ընդ և լինիջ
իք իբրեւ զման. կոթ.
ոչ մտան իցէք յար
գայոր թերկնից.
որ որ խոնարհ
եցոսցէ զան ճնիբ
զմանոս կսպայս. նա
է մեծ յարգայոր թե
երկն ից:

Ի որդի ընկալցի
մանոս կմի այսպիսի
յանոս նիմ. զին ընդ
Ի որդի գայթ ապղ
եցոսցէ զմի ի փոքր
կանցս յայսցանէ յիս
հատատացելոց. լնէ
նմա երթէ կախիցի եր
կ ան իշոյ ընդապար

անույնորա. և ընկղմ
ենցի խորածովու :

|| անաշխարհի գայթ
ակղու թեց. հարկե
գալ գայթագղու թեց
բայց վայ մարդոցն
այն միկ. յոյր ձեռն
գայցե գայթագղու ^{թի.}

ՃՃ || Թե ձեռն քո կամ ճճ

ոտն գայթագղեցու
ցանե զքեզ համպնա
և ընկեա ի քեն. լաւ
իցե քեզ միաձեռանի
կամ կաղ մտանելի
կեանսն. քան թե երկ
ոս ձեռս և երկոս.
ոտս ունիցիս. և անկ
անելի հո. րն յաւ
իտենա կան :

|| Երթեա կն քո գայթ
ակղեցուցանե զքեզ :

խլեա զնա և ընկ
եա ի քեն. լաւ

իցե քեզ միակա
նի մտանելի կե
անս. քան երկ
ոս աշսուռնել.
և անկանելի
գեհեն հրոյն :

Եր
|| Երթեա արհից

եք զմի ի փոքրի
անցս յայսցա
նե. ասեմ ձեզ.
զի հրեշտակք
սոցա յերկինս.
հանապազտե
սանեն զերեսս
հաւրիմոյ որ յեր
կինս. զի եկն
որդի մարդոց կե

Եւան
ՏՃԲ ցոյցանել զկորոս
Իսարդ թուի ձեզ

Էթէ լինիցի մար

Դոյ՛ ոչխար. և
մոլորեցի մի ի

նոցանէ. ոչ թո

ղորցու զին ըն

սուէ և զինն

ոչխարն ի լերինս

և երթայցէ ինն

դոիցէ զմոլոր

եալն. և եթէ

լինիցի գտանել

զնա. ամէնաւ

եմ ձեզ. զի ուր

մեւ լիցի ի վերա

նորա առաւել

քան ի վերա իննս

ուէ և յինն ունցն

որ չեցեն մոլորել

յսպէս ոչ են

Կամք առաջի Կար
իմոյ որ յերկինսն է.

Էթէ կորեցէ մի ի փո

քրկնանցս յայսցանէ.

ՏՃԳ Թէ մեղիցէ քեզ

եղբայրքո. երթ յան

դիմանեա զնա. յոր

ժամ դու և նա միայ

եցէք. Էթէ լուիցէ

քեզ շահեցան զեղբ

այրն քո :

ՏՃԴ Կ Թէ ոչ լուիցէ

քեզ. առ ընդ քեզ մի

և սկսամ երկուս. զի ի

բերանոյ երկուց և

երեց վկայից. հասա

ատենցի ամէնայն բն

սկ եթէ նոցա ոչ

լուիցէ. ասա լիր յե

կեղեցւոյն :

Կալ թէ և եկեղեցւ

ոյն ոչ լու եցէ: եղ
իցի քեզ իբրև զհե

Թանձան և զմա ճճ

ճճ քսաւ որ:
մէնասեմ ձեզ:

զոր կապիցէք յեր
կրի: եղիցի կապեալ
յերկինս: և զոր ար
ձապիցէք յերկրի:
եղիցի արձապեալ
յերկինս:

ճճ արձեալ ասեմ
ձեզ եղև երկու ի ձե
ն զմա քան ից ես
յերկրի: վասն ամե
նայն իրաց զինչ և
ինդր եպսեմ եղիցի ճճ

նոցա ի հարե ի մմե
որ յերկինսն է:

իո՛ւր ից ես երկու
կամ երեք ժողովեալ

յանուհի իմ: անդ
եմես ի մեջ նոցա:

այն ժամ մատ
եաւ ասնապետ
րոս և ասե: ամր:
քան իցս անգամ
եղև մեղեցիկն
եղբայր իմ: և

Թողից նմա: մին
չեց երթանգա
մէ ցնա յս:

ոչ ասեմ քեզ թե
մինչև յերթան
գամ: այլ մինչև
յերթան ասնեկ
ի՛ն երթան:

ասնայնորիկ
նմանե: ցաւ ար
քայտ թի երկն
ից ասն Թագաւ
որի: որ կ'մեջաւ

համար առնելի
մեզ ծառայից

իւրոց :

Ի իբրեւակս
առաւորուի մա
տոցաւ առնա
պարտապանմի
բիրքաւքարոյ :

Բրեւոյցուներ
հատուցանել
հրամայեաց
զնա վաճառել
տրն նորա : և
զկին նորա և զոր
դիւ և զամենայն
որդին և ունից
և հատուցանել :

Ի անկեալ
ծառայն երկիր
պագան երեսնա
և ասեր . երկայն

ամիտ լերառիւ և
զամենայն հատու

ցից քեզ :

Ծայեալ տրուա
ռայինայնորիկ ար
ձակեաց զնա : և
զսոսն երթողն մա :

Լեալ ծառայնայն
եդիւ զմի ի ծառայ
ակցաց իւրոց որ
պարտերն մա հար
իւր դահեկան : և կալ
եալ զնա խեղդեր և
ասեր : հատույին ձ

զոր պարտիւ :

Որ անկեալ ծառ
այ ակցին առաւորն որ
աղաչեր զնա և ասեր :
Երկայն ամիտ լերառիւ
և հատուցից քեզ :

Ի նաոյն կամեր . այլ

Հոգաւ արկըզնա
 Ի բանդ, մինչև հա
 տոտացէ զպարտ
 ան: Բռն տես
 ին ծառայակիցք
 նորա, որ ինչեղէն,
 տրտմեցան յոյժ:
 Լեկեալ ցոյցին
 տեսուն իւրեանց
 զամենայն որ ինչ
 եղեն:

Եւ այն ժամկոչէց
 զնա տերն իւր և
 ասէ, ծառայչար: Եւ
 զամենայն զպար
 տան Թողի քեզ մն
 զիս աղաչեցէր զիս:
 Իսկ արդ ոչնչաւ
 և քեզ ողորմել
 ծառայակցին քում
 որպէս և ես քեզ ողոր
 մեցայ:

Ի բարկացեալ
 տրնորա, մատն
 եաց զնա դահճաց:
 մինչև հատոտացէ
 զամենայն պարտն:
 Եւ ոյնպէս և հայր
 իմ որ յերկինս եար
 ասցէ ձեզ: Երբեք
 Թողոցաւք իւրա
 անք իւր եղբար իւր
 որմ իսրտից ձեռ
 ոց զյանցանս,
 նոցա:

Ի բռնկաստ
 արեաց յազրան:
 զայսոսիկ, փոխե
 ցաւ ի վալիլէէ,
 և եկն ի սահմանս
 հրէաստանի յայն
 կոյս յորդանանո

Ի գնացին զհէ
սորա ժողովորդի
բազումք. և բռն
եաց զնոսա անդ.
Ի մատուցեալ
ատնա փարիսեցիք
փորձէին զնա եւս
էին. երբ արժան
իցէ ումէք արձակ
ել զկին իւր ըստ
մենայն վնասութեան
աստա խանի ետ
սոցա և ասէ. չիցէ
ընթերցեալ ձեր.
Թէ որ հաստատ
եացն իսկ ըզբանէ
արու և եղ արար
զնոսա. և ասէ.
վասն այդ որ իկ
Թողցէ այդ զհայր
և զմայր և երթի

ցէ զհետ կնոջ իւր
և եղիցին երկուք
եան ի մարմին մի.
Ապա ուրեմն ոչ
էն երկու. այլ մի
մարմին.
որ զոր անձ զու
գեաց մարդ մի մէ
կնեացէ.
սենցնա. իսկ
մոզսես. ընդ հո
պատու իր եացմեղ
տալ Թող թմեկ
սելոյ. և արձակել
մէ ցնոսա. մոզ
սես վասն իստա
ստութեան ձերոյ.
հրամայեաց ձեզ
արձակել զկան
այս ձեր. այլ իսկ
զբանէ ոչ եղևայն
պես

ՃԶ Եւ արցասեմ ձեզ
զի ամենայն որար
ճակեացե զկին
իւր և ոչ վասն պոռ
ընկու թե և ատն
իցեայլ շնայ և
որ զարճակեալն
ատնիցե շնայ :

ՃԶԱ Եւ անցնա աշա
կերտքն իւր ել թե
այդ պէս ինչ վնաս
իցե ընդայր և ընդ
կին լաւ է չամ ուս ճիւ
նանալ :
Եւ ասասեցն տա
ոչ ամենեքին բա
ական են այդմ
բանի այլ որոց
տուեալ է :
Ի են ներքինիք
որ յորոպ այն է :

Մարտիրեանց ծն
անայնպէս :
Եւ ներքինիք
որ ի մարդկան է եղ
են ներքինիք :
Եւ ներքինիք
որ զան ճինս իւրեա
նցարարին ներքին
իս վասն արքայո
թեան երկնից :
Բկարողնէ տան
ել տարցի :
այն ժամ մատու
ցան տանա մանկտի
զի ճեռնդիցե ի վեր
նոցա և աղաւ թա
արասցէ :

Եւ աշակերտքն նո
րա սաստեցինն ոց
մէյն թոյլ տուք
մանկ տոյդ և միար

գելութիւնս պաշտօն
առիւս. զի այդիւս
եւանգելիս արքայութեան
Թիւն երկնեաց :

Եւ երեւալ ձեռնի
վերանոցա. գնաց
անտի :

Եզ 279

տողեալումն

առնաւս. վար
դապետ բարի. զինչ
բարի գործեցից :
զի ընդդէմն իմ զԸ
կեանս յառիտեան
կանս : Ինչ ասէ

ցնա. զի հարցանես
զբարոյսի եւ բարի :

Թէ կամիս ի
կեանսն յառիտեան
ապանս մտան եւ
պահեան զպատուի
րանս :

սէցնա. զորս :
սէցնայն. զմի
սպանաներն : Եւ
միշնար : Եւ մի գող
անայր : Եւ մի սող
վկայեր : պատուեալ
զհայրքո Եւ զմայր :
Եւ սիրեցեն զընկ
երքո ի բուն զանձն

սէցնա պատ
անին. զայդ ամեն
այն պահեցի իման
կոր. Թէնէ իման :
արդիւս իւրեք պակ
ասիցեմ :

սէցնայն. երբ
կամիս կատարեալ
լինել. երբ մաքան
եւ զինչ սքոլաւոր
աղքատաց. Եւ ուն
իցիս զանձս յերկինս :

և եկ զկնի իմ:

ՃԷ Բռն լուսաւ պա
տան ին զբանն. զն
աց տրտմեաւ լ: զի
որ նե ր ստացուաւ
ծաբազորմա:
Ահ յն ցաշա
կերտան: ամեն ասեմ
ձեզ. զի դժուարաւ
մտցէ մեծատուն
յարբայրութիւնսն
արձեալ ասեմ ճԷ
ձեզ: դիտենե մալ
իսոյ մտանել ընդ
ծակ ասիւան: քան
մեծատան յարբ
այրութիւնսն անել:
Բռն լուսանաշա
կերտքն զարմաց ճԷ
ան յոյժ. և ասեն.
Իսկ. ո՞ր կարիցէ ասիւ

Կայեցաւ ի նոսալս
և ասե. առ ի մարդ
կանէ այդան կարէ.
այլ առ յայ ամենայն
ինչ զարուարորէ:
Այն ժամ պատաս
խանի ետպետրոս և
ասէ ցնա. ահա ա
սիկ մեք թողաք զա
մենայն և եկաք զկնի
քո. արդ զինչ լինիցի
մէ ցնայն. ամեն
ասեմ ձեզ: զի դուք
որ եկիք զկնի իմ:
Ի մի սանգա մզալը
ստեան: յոյժ ամ
նստցի որդի մարդ
իսոյ յարթոս փառաց
իւրոց: աս զի քե
դու յերկոտասան
արթոս դատել զերկո

մեզ:

տասան ազգ ի ի:
ՃԷԸ Եւ ամենայն որդ
երող զտուն. Կամ
զեղբարս. Կամ զքո
րս. Կամ զհայր. Կամ
զմայր. Կամ զկին
Կամ զորդիս. Կամ
զազարակս վասն
անուանիմոյ. Կար
իւր ապատիկացէ.
Եւ զկեանսն յաւիտե
ցէ. Կապանս ժառանգե
ՃԷԹ Կազմեմք եղիցին
առաջինք յետինք.
Եւ յետինք առաջինք.
Սն զի նմանէ ար
քայրս. Թի երկնից
անն տանու տանն
որ ել ընդ առաւան
ի վարձու տնէ ի
սնակս յայգի իւր.

Եւ արկ վարձս մշա
կացն առտուն դա
հեկան. Եւ առաք
եաց զնոսա յայգի
իւր. Եւ եւալ զեր
որդ ժամու. Եւ տեա
այլս զի կային դա
տարկք ի հրապար
ակս. Կանցնոսա.
Եւ ըսայք Եւ որդ
յայգի իմ. Եւ որինչ
արժանիցէ. տաց
ձեզ.
Կացին Եւ նորա.
Եւ դարձեալ եւալ
զպէց ժամու. Եւ զինն
ժամու. արար նոյ
նակս.
Եւ զմե տասաներ
որդ ժամու եւեալ
եկիտ այլս զի կային

դատարկ. ասե
ցնոսա. ընդէրկաք
աստղաւորացեր
եկդատարէ. :
սէն ցնա. զիոչ
ոք կալաւ զմեզ ի
վարձու. :
սէ ցնոսա. երթ
այք և դուք յայգին.
և որ ինչարժանե
ատնուցո՞ւք. :
ի բրեւերեկոյ
եղև. ասե ասի այգ
ոյն ցգաւ ատապ
ետեր. կոչ եմալը
մշական. և ատու
նոցա վարձա. սկս
եալ ի յետնոցն
մինչ և ցատաջինն.
բրեւ եկին որք
զմեաւասաներորդ

ծաւնուն. ատինմէն
մի դաշեկան. :
կեալ և ատաջի
նքն համարեին թէ
աւելի ատնուցուն.
և ատին մէն մի դա
շեկան և նոսա.
բրեւ ատին ատա
նջէին զստանուտե
ունեն և ասեին. թէ
դոքայ ետինքդ մի
ծամ ցործեցին. և
հասարակ որդա մէջ
աղաթեր զիտսա.
որ զծանրութիւն
աւորն բարձաքե
զտաւ. թ.
ա պատասխա
նի և տախտակն ոց
անկեալ. ընկեր
չգրկեմ զքեզ. ոչ

դահեկանի միող
սահարկեր ընդիմ
առ-զքոյր և երթ.
Եթէ կամիմ յետն
ոցս տալ որպէս և
քեզ: Եթէ չիցէ ինձ
իշխանութիւն յիմ
ոցս առնել զինչ և
կամիմ: Կամ թէ ա
կնքոջարե զի ես
առաստա եմ:

|| յսպէս եղիցին
յետինք՝ առաջինք:
և առաջինք յետ
ինք: զի բազումք
են կոչեցեալք և մէ
սահարքէն ընտր
եալք:

Եւ մէ

բն և եւան

Եւ յմիմ.

առ-զերկոտաս

անսն առ-անձինն:
և ի ճանապարհ
ին ասեցնոսա. այ
հաւաստիկ էանեմք
յեմ. և որդի մար
դոց մատնեաց ի
քահանայապետիցն
և դարաց. և դա
տապարտեցեն
զնա ի մահ: և մա
տնեն զնա հեծա
նոսաց. այսպանել
և հարկանել. և ի
խաչ հանել. և յեր
իւր առույ յարիցէ.
այն ժամ մատ
եաւ առ նա մայր
որդոցն զերեդեա
որդ ուղքն իւրովք
հանդերձ. երկիր
պագաներ և խն

դրեցին ինման
... անասան. զինչ
կամես :
... անցնա. ասայ
զինասց. ասքա
երկու որդեքսիմ.
մերնդալմէքումնէ.
և մերնդ յահեկէ
յարգայտութե
քում :

|| աստասխանի
ես յնկասան. ոչ
պիտեք զինչ խնոր
եք : կարեք ըմպ
ել զբաժանն զոր
ես ըմպելոցն եմ.
կամ զմկրտութի
զորես մկրտելոցեմ.
մկրտել :

|| անցնա կար
ողեմք :

|| անցնա յն.
զբաժանն ըմպ
ելեք. և զմկրտութե
թիւն զորես մկր
տութիմ. և մկ
րտելեք : Բայց
ստորոցանելն ընդ
ալմէ և ընդահեկէ
իմնէ. ոչ է իմտալ
այլ որոց տուեալէ
ի հարուստիմնէ.

|| Ի լուեալ տասա
նցն. բարկացան ի
վերա երկուցն եղբայր

|| Ե յն կոչեաց զ
ստասա առինքն և
ասան. գիտեք. զի իշխ
անք ազգաց. տիր
են սոցա. և մեծա
մեծքն իշխեն սոցա :

|| Հայնալեսիցէ և ի ձե
րում միջի :

159

Բրեւանտեղեն
 յեմ. և եկին ի բեր
 փաղէ մերձ ի լեւոն
 ձիւքեւեաց. յայն
 Ժամ յն արձակեաց
 երկուս յաշակերտ
 ացն իւրոց և ասէ
 ցնոսա. երթա՛յք ¹⁶⁰
 ի գետոյց որառաջի
 ձերէ. և անդ են
 գտանէք եղ Կապ
 եալ. և յաւանակ
 ընդ նսին լուծէք
 ածէք իւճ. և երթե
 ք ասիցէ ինչ ձեզ
 ասաս ընդ երթե
 տեան իւրեանց
 պիտոյ են. և վաղ
 վաղակի առաքէ
 զնոսա.

161

այցայս ամեն

այն եղև զիւցցի
 բան մարգարէին
 որասէ. ասաց էք
 դատեր սիրտի. ակա
 Թագաւոր քո գայ
 քեզ հեզ. և հեծեալ
 յեղ և ի յաւանակի
 նացին աշակեր
 տքն. և արարին որ
 պես հրամայեաց
 նոցա յն. և ածին
 զէջն և զաւանակն.
 Ի արկին զնոքաք
 ձորձա և նստաւ ի
 վերա նոցա.

իշոյ:

Ի բազում ժողով
 ուրիշ տարածեց
 ինչ հանդերձս իւր
 եանցի ճանապարհ
 Ի այլք հատան
 էին ոստա ի ծառոց

իւ:

և տարածանէին
ի ծանապարհս
մթ Ի ժողովուրդս
որ առաջին և զկնի
երթային. աղաղ
ակէին և ասեին.
աւրհնո՛ւ թի որ ք
ոյրաւ թի. աւրհն
եալ որ քայ յանուն
տն. աւրհնո՛ւ թի
բարձուսա :
մթ Ի ի մտանելնս
րայ լէ՛մ. դըրոյե
ցաւ քաղաքն ամե
նայն. և ասե. ով
իցէ սա :
մթ Ի ժողովուրդս
ասեն. սա է մարգ
արէն յս որ ի սա
զարեթի քալելա
մթ ցոց : Ի եւնուս

յս ի տաճարն. և
եհանարապետ
զամեն եսեան որ
վաճառէինն և
գնէին ի տաճարի
անդ. և զսեղանս
հասաւ վաճառա
ցն կործանեալց. և
զարժոտ աղաւն
եաւ վաճառացն :
և ասեցնոսա. գր
եալ էստուն ի մ. տուն
աղաւ թից կոչեցի :
և դոք արարե ք
զդա այրս առաջա
կաց :
մթ Ի մատեն
առնաւ կոյրք և
կաղքի տաճարին.
և բռնեալց զնոսա :
մթ Բրե տեսին
քահանայապետս

և դպիրք զպատան
չելիսն զորս արար.
և զմանկ տին որ
աղաղակեին ի
տաճարին և աս
եին. ով ասաննայ.
արհնո՛ւ թի որդ
ոյ դատ թի. բարկ
ազան. և ասեն
ցնա. լսեն զինչ
ասեն դոքա:

Ահ ցնոսայն.
այոյ. չիցէ Ընթ
երցեալ ձեր. ել թե
ի բերանոյ աղայոց
կատարեց երգատ
րհնո՛ւ թիւն:

Թի. Ի թողեալ զնո
սա. ել արտաքոյ
քաղաքին ի բերձա Թե
նիայ և անդապատ:

Ի ԲԵՐԷՆԱՐԶ

ՉԲ

աւանդրեն ի քաղ
աքն քաղցեալ. և
տեսեալ թզեն ի մի
ի վերա ճանապար
հին. եկն ի նա. և ոչ
ինչ եղիտ ի նմա.
բայց միայն տերն.

Ի ասեն ցնա. մի
այսո՛ւ հետե ի քեն
պսո՛ւղիցի յառիտ
Ի աս ժամայն.

չորացաւ թզենին.
բուն տեսին աշա
կերտքն զարմաց
ան և ասեն. թե զի
արդ վաղ վաղակի

ցամաքեցաւ թզեն
ատաւախան ի ետ
յս և ասեն ցնոսա. ամ

Եան:

Եւ տնդիւնցաց

ին:

Էսասեմ ձեզ. եղծե
ուսիցեք հաւատս.

Լողերկմտիցեք.

ոչ միայն թզենայր
առնեցեք. այլ թե

պետ և լերինդ ասից
եք բարձիր և անկիր
ի ծով եղիցի.

Տեղ. Ի զամենայնիւն

զոր և ինդրիցեք

յաղատ թա. հաւատ

ով ատնորցորք.

Տեղ. Ի իբրեւեկ. ն ի

տաճարն. մատեան

ատնամինչ որսոր

ցաներ. քահանայ

ապետքն և ծերք

ժողովրդեան և աս

են. որով իշխանութ

Թառնեւ զայդ.

Լոկեդքեզ զիշխան

ութիւնդ զայդ.

Սատասխանի ետ

յս և ասեցնոսա.

հարցից և զձեզ

բանմի. զոր թե

ասեցեք ինձ. և ես

ձեզ ասացիցորով

իշխանութ Թառն

եմ զայս. մկրտութ

Թիւն յովաննութ

ութանիւր. յերկնից

Թե ի մարդկանե.

Ի նոքա խորհե

ին ընդ միմեանս և

ասեին. եղծեասեք

յերկնից. ասեցմեզ

իսկ ընդէր ոչ հա

ատացեք նմա. և

եղծեասեք ի մար

դկանե. երկնից և

ժողովրդեան. զի

զյոպանսն
 ամենեքին ի բոլ
 զմարգարէութն
 ին . . . ॥ աստա
 խանի ետուն յիւ
 ասեն. ոչ գիտեմք.
 ॥ սէ ցնոսաւ
 նա. և ոչ եւասեմ
 ձեզ որոպիշեան
 որ թիւադնեմ զայ
 ԺԵ ասցի զի արդ
 թուի ձեզ. ատն
 միողէին երկոտոր
 դեք. և մատուց
 եւալ^{ար} արաջ ինն
 ասե. որդեակ.
 երթ այսպարգոր
 ծեալ յայգողն:
 ॥ աս պատասխ
 անի ետեւասե. եր
 թամար. և ոչ չոր^{ար}
 Մ աստեա^{ևս} ի միան.

[illegible]

տապիւմս : և որոք
տեսեք : և ոչ զղբա
ցարութ յետոյհաւ
ատալ նմա :

99

ՄԻ

լուարութ :

այր մի երտանութե
որ տնկեաց այդի :
և ցանկոյ պատեաց
զնա : և փորեացի
նմա հնձան : և շին
եաց աշտարակ : և
երզնա ցմշակս : և գն
աց ի տարաշխարհ
բռե մերձեցաւ
ժամանակ բարդոյ
առաքեաց զծառ
այս իւր առ մշական :
առնող զպտուղս
նորա : և կալեալ մշ
ակացն զծառայս

նորա : զոմն տան
ընցին : զոմն սպ
անին : զոմն քար
կոծեցին :

7. արձեալ առա
քեաց այլ ծառայս
բազում քան զառ
աջինսն : և արար
ին նոցա նոյնպէս :
և ետոյ առաքեց
առ նոսա զորդի իւր
և ասէ թեւա ամ
աջեպէն յորդոյ
աստի ի մէկ :
և սկսեալ քնիքի
տեսին զորդին աս
էն ընդ միտս : ամէ
ժառանգն : և կայք
սպանցողք զսա և
կալցողք զծառա
նգող թին սորա :

Եւ առեալ հան
ինչն աւարտաբոյ
քան զայդին և
սպանին :

Եւ որ յոր ժամ
եկեացեալ ապագայն
զինչ արասցեմ շա
կացնայն ոցիկ :

Ահն ցնաւ զչա
րն չարաւ և որոտ
ացե և զայդին
տացե այլ լոց մշա

կաց : որք տացեալ մի
համա զպտուղս ի
ժամու իւրեանց :

Ահ ցնոսայն :
չեցե երբեք ընթ
երցեալ ձեր ի գիրս :

Եւ վեմն զորանաւ
գեցին շինաւորքն :
նա եղև զլուսանգ

եան : ի տէ եղև այս
և եւս պանչելի յաջա
մեր : ասնայս որ
իկասեմ ձեզ : զի
բարձցի ձեռն զար

քայտ թիւնայ և
տացի ազգի որ առ
նիցե զպտուղսն

Եւ որ անկցի ի վե
րա վիմիս այս որ իկ
մի շրեացի և յոյս վե
րա անկցի հոսեացե

Եւ ըստ անքա
հանայս ապեալ քն և
դպիռք և փարիսեց

իք զառապան որա
գիտացին եղծեմն
նոցաւ ասաց : և

Ինչ որ եին զնա որն
էլ : բայց երկեմն ի
ճողովորդացն : քան

րա :

զնա :

զի ի բուն զմարգար
ունէին զնա:

ՁԴ

Միայն

արձեալ

պատասխան

նի եայն և ասէ

ցնոսաատակաբ:

Ն մանեցաւ առք
այտ թիւն երկնից
անոն թագաւորի.
որաւար հարսան
իսորդոյ իւրորմ:

Ի առաքեաց զծա
ռայս իւր կոչել զհո
աւ իրեալն ի հար
սանիս. և ոչ կամե

ցան զալ:

Դ արձեալ առաք
եացայլ ծառայս և
ասէ: ասացեք հո
աւ իրելոցն. ահա
ասիկ զծաշ իմպա

տրաստեցի. զոր
արակք իմ և պար
արակք զենեալ
են. և ամենայն
ինչ պատրաստ
է: եկայք ի հար
սանիս:

Եւ նոքա յորա
ցեալ զնացի ն:
ոպմն յապարակ
իւր. և ոպմն ի

վաճառ իւր:

Զայլ կալան
զծառայսն նորա.
Թշնամանեցին և
սպանին:

Եւ սկսագատորն
իբուն լուաւ բարկ
ացաւ. և առաք
եաց զաւրսիւր. և
սատակեաց զսպա

Հողանդայնուհի
Եւ զքաղաքննո ^{մի}
ցապրեաց :

3 այն ժաման
ցծառայսիւր
հարսանեքսպա
տրաստեն. Եւ հո
ւա իրեալ քնչեին
արժանի :

4 Եւ ընդ
յանցս ծանապ
արհաց Եւ զորս
միանգամ գտան
եցեք. Կոչեցեք ի
հարսանիս :

5 Եւ եւալ ծառայ
քն ի ծանապարհս
ժողովեցին զամե
նեսին. զոր Եւ գտ
ին զհարս Եւ զբար
իս. Եւ զան հարս

^{հարս}
անեքն բազմակա

6 Եւ մտեալ թագ
աւորն հայեղ զբա
զականատ քն. ետ
եւ անդ պրմիորո

չեղ զգեցեալ հան
դերձ հարսանեաց.
Եւ ասէ ցնա. ընկեր.
զիւրդ մտերայսր

զի ոչ ոնեիւ հանդ
երձ հարսանեաց.

7 Եւ ասապաւն ձեցաւ :

8 այն ժաման
Թագաւորն ցսպ
ասաւորան. Կապ

եցեք զդորա զոտս
Եւ զձեռս. Եւ հանեք

զդայ ի խաւարն ար
տաքին. անդ եղիցի
լալ Եւ կոչեալ ատամ

9 Ի բազում քն Կոչ

անց.

եղեալք. և սակ
աբեն ընտր
եալք:

զե ճեգ

գնացեալ փարիս

եցիքն. առին խորհ
ութիւն զնմանէ. թէ
որպէս դնիցեն նմա
որոպայ թ բանիւք.
և առաքեն առնա
զաշակեռտանիւր
եանց հետովդիւան
ոսաւքն հանդերձե
ապեն: Վարդապետ.
պիտեմք զի ճշմարիտ
ես և զճանապարհն
այ ճշմարտութիւն
ութեանցան ես: և
ոչ եփող թէք զգոր
մեք եւ ոչ հայրս
յերեսս մարդիւոյ:

արդասան մեղ. զե
արդ. թուեքեղ.
պարտէ հարկս
տալ կայսեր. թեոչ.
ի տանց յս զխոր
աման կու թիւոցա
և ասէ. զի փորձեք
զիս կեղծաւորք.
ցորցեք զդահե
կան հարկին:
Ի նոքա մատու
ցին նմա դահեկան
մի: Ի ասէ ցնո
սայն: Ոյրէ պատկ
երասցա կամ գիր:
Ասէն կայսերն.
այն ժամ ասէ
ցնոսա. երթայք
տուք զկայսեր. կայ
սեր. և զայն. այն.
Բոլե լուան զար

իւր

մայրան. և թողին
զնա և զնացին.
այնմ առոր
մատեան առ նա.
սարտկեցիքն որ
ասէին. թէ չեք յար
որ թիւն. հարցին
ցնա և ասէն. վար
դապետ մոպս ես
ասաց. եղբք մե
ռցի անորդի. ար
ասցեցի իննորա
եղբայր եւր. և յար
որաց եղբայրանկ եղբ
աւրիւրոս մ.
Ինստ մեղեղբ
աղբ եղբն. առաջին
արարկին. և մեռաւ.
և զի ոչ ունէ զաւակ.
եղբող զկինն եղբ
աւրիւրոս. նոյն

պէս և երկրորդն.
և երրորդ. մինչ և
ցերձն երրորդն.
յետ ամենեցունմե
ռաւ և կինն.
Ըրդ ի յարոր թե.
ոյր յերթեանցն եղ
իցինա կին. զի ամե
ն էքին կալան զնա կին.
Աստասխանի ետ
յն և ասէ. մոլորեա
լքո՛ղ գիտեք զգիրս.
և ոչ զզաւրոր թիւայ.
զի ի յարոր թե ոչ
կանայս առնեն. և
ոչ արանց լինին. այլ
են իբիւզ հրեշտակա
յերկ ինս.
այց յարոր թեան
մեռեղոց. չիցէ ընթ
երցեալ զասացեալն

ձեզ յայն Եսեմած
աբրահամու ամ
իսահակայ ամ յակ
ոպայ և չեմած
մեռելոց այլ կենդ
ան եաց :

Մի Բրեւոյան ժողով
որդքն զարման
ային ընդ պարտապե
տութեանն որա
նկ փարիսեցեքն
ի Բրեւոյան թէ պա
պան ձեցոյց զսադ
ութեցիսն ժողովե
ցան ի միասին
եւ հարցմիտմն
ինոցանէ պնասիր
ձեղով և ասէ և ար
դասպետ որ պատ
ութիւն մեծէ յա
րէնս :

Եւ յնասէ ցնա
ն սիրեցեն զսր ամ
քո յամենայն սր
տէ քումն և յա
մենայն անձնե
քումն և յամեն
այն մտաց քոց
այսէ մեծն և ասա
ն ջին պատուիրան
և երկրորդն նման
մին ։ սիրեց եւ
զընկերք ի բոլ
զան ձեք ։ յայն
երկուս պատուիր
անս ամենայն ա
րենք և մարգարեք
կան իսեալ կան ։
Մի Եւ ժողովել փա
րիսեցւոյն և հարց
ցնոսա յն և ասէ
զիւրդ թութ ձեզ չն

քի. ոյրորդիէ :

սենցսա. դառն

սէ ցնոսայս. իմ

զիւրդ դառնիւ

գոպն կոչեգնա

տր. և ասէ. ասաց

տրն ցտրիմ. նիստ

ընդալմէ իմմէ.

մինչև երից զըջն

ամիսքո պատու

անդանոտից քոց :

սկեղծեդառնիւ

զնատր կոչէ. զի

արդորդի նորաից : իմ

իմ. Ի ոչ ոք կատեր

տալն մապատաս

խանի բանմի. և ոչ

իշխերոք յայնմ

տրէ հաոցանել

զնա և ոչ ինչ : իմ

Տիէ

այնմ

Իստսեցայս

զգ

ընդ ժողովուրդան

և ընդ աշակերտան

իւր և ասէ : յաթո

ռն մոպսեսի նատմ

դպիրքն և փարիս

էյիքն : զամենայն

ինչ որ ասեցեալ եղ

ատարէք և պահեց

բայց ըստ գործոց

նոցա միտունէք :

զիսսեն և ոչ ատենն :

այսէն բերեալ մաս

նոնա և դժուարա

կերա. և դնեն ի վերա

որտց մարդ կան. և

մատամբ իւրեանց

ոչ կամին շարժել զնո

Ի զամենայն զգոր

ծսիրեանց ատենն ի

էք :

ցոյցմարդկան :

լայնեն զգրապան
ապարտեանց, և

երկայնեն զքղանցս

հանդերձիցիւրեանց^ն և

սիրեն զառաջա

գահս յընթրիս : և

զնախարարութիւնս

ուրուրս : և զողջ

ոյն ի հրապակս : և

կոչել ի մարդկան :

Թափի Թափի :

Եւ արարեալ Եւրոպայ
կոչեալ Կարապետ :

զիմե ձերոսորցի :

Եւ ամենեքեան դուք

եղբայրք : և հայրմի

կոչեալ ձեզ յերկրի :

զիմե մե հայր ուր

յերկինսն :

Եւ մե կոչեալ ոսոս

ցի : զի ոսոսցի :

ձեր քսե :

Եւ մեծն ի ձեռքեղ

իցի ձեր ապաստ

որ : Եւ բարձրաց

ուցանեցան ձն :

Խոնարհեցի : և ուր

Խոնարհեցուցանե

ցան ձն : բարձրացի :

Եւ ձեզ դարացե

աւորիս երոց կեղծ

աւորաց : զիսկ

եք զարքայութիւն

երկնից առաջիմար

դկան : դուք ոչ մտ

անէք : և որոց մտա

նեն : չտայք թող

մտան ել :

Եւ ձեզ դարացե

աւորիս երոց կեղծ

աւորաց : զիսկ

ընդ ծուլ և ընդ ցա
մաք առնել եկամոս
մի. և յոր ժամ լինի
ցի առնել ք զնա որդի
գեհէնի Կրկին ևս
քան զձեզ :
Այն ձեզ առաջն
որդի Կոյրք. զի առ
էք որ երդնու ի տա
ճարն. չէինչ. բայց
որ երդնու յուկին
որ ի տաճարին և
արժան է :
Այն որոսք և Կոյրք.
զինչ մեծ է. ոսկին.
երթ տաճարն որ
արքէ զոսկին :
Ի որ երդնու ի
սեղանն չէինչ.
բայց որ երդնու
ի պատարագն որ

վերանորոգեալ արժ
Ի մանր և Կոյրք.
զինչ մեծ է. պատ
արագն. երթ ևս
ղանն որ արքէ զը
պատարագն :
Ի սկարդ որ երդ
նու ի սեղանն. եր
դնու ի նա և յամ
ենայն որ ի վերա
նորա է :
Ի որ երդնու ա ի
տաճարն. երդնու
ինա և ի բնապին
նորա :
Ի որ երդնու ա յեր
կինս. երդնու յա
Թոռնայ. և յայն որ
նա տին ի վերանորա :
Այն ձեզ պարագ
և փարիսեցւոց կեղ

ծառ-որաց : զի և

սանտորէք զան

անու-իւ և զսամ

իւ և զՀաման

և թողէք զծանր

ծանր աւրինացն

զդատաւատան և

զողորմութիւն և

զհարաւ ա' զայս

արժան էր առնել

և զայնոյ թողութիւն

և

և արձնորդ ք

կոյութ : որ զմիտոյ

քամէք և զորդն

կլանե ք

և

և արձնորդ ք

և արձնորդ ք

և արձնորդ ք

և արձնորդ ք

և արձնորդ ք

և արձնորդ ք

նեւքոյ լինէ յաւիտ

Համակութիւն և ան

իւստնութիւն : և ան

րիւսեցի կոյտ : արք

եանաւ զնեւքին

բաժակին և զսկա

առակին : զի լինի

ցի և արտաքիննոցս

և արձնորդ ք

և արձնորդ ք

և արձնորդ ք

և արձնորդ ք

և արձնորդ ք

և արձնորդ ք

և արձնորդ ք

և արձնորդ ք

և արձնորդ ք

և արձնորդ ք

և արձնորդ ք

և արձնորդ ք

և արձնորդ ք

և ի ներքոյ լինէ	զհասի հարցն ձերոց:
կեղծատորոտ թէ և	Ս իւք ծնունդէ
անատրեւոր թէ:	ի ծից: զի անդ փա
Ս իւք ձեզ դարաց	ի նորոցդ ի դա
և փարիսեցոց կեղ	տաւատան եզէ չեն
ծատորաց: զի շին	Ս աւնայդ որ ի կ
էք զ շիրիմս մարդ	ա հատասնի է: աս
արեւից: և զարդ	աքեմ աս ձեզ մա
արեւք զգերեզմա	րգարես: և ի մաս
նաւորարոց: և	տունս: և դպիրս:
ասեւք երթեաք	և ի նոցանէ սարս
յատուրս հարցն	նանիցէք և ի խն
մերոց: ոչ հաղոր	հանիցէք: և ի նոց
դեպք արեան	անէ տան ընդէք
մարդարեւիցն:	ի ժողովորդս ձեր:
ապաւորեմն վի	և հալածիցէք ի
այեք զանձանց	քաղաքէ ի քաղաք:
երթեաք ի քեք	որպէս զի եկեացէ
այնոց ի կորստ	ի վերա ձերամէն
որէ ինչ մարդար	այնարիւնարդար
եան: և դուք լցէք	հեղեալ յերկրի:

իւ:

յարենեաբելի

արդայ. մինչև

ցարիւնն զաբար
իայ որդւոյբարա

քեազորսպանեք
ընդմէջ տաճարին

ևսեղանոյ. ամեն

ասեմ ձեզեկեցե

այն ամենայն ի վե մի

րաւազգիսայսորիկ:

զե միա **Է**մ. էմ. որկո

տորեր զմարգար

եա և քարկոծ առն

երզաւաքեալսն

առնա. քանիցս

անգամ կամեցայ

ծողովել զմանկո

սպիտ. զոր աւրինակ

ծողովել հաւաքազա

իւր ընդ թեառք. և

ոչ կամեցարուք:

ահա թողեալ լիցի

ճեղտունդ ձերաւեր^{ակ:}

Բայց ասեմ ձեզ. թե

ոչ և ստեսանիցեք

զիս յայսմ հետե.

մինչև ասեցեք աւր

հնեալ եկեալն յան

որն տն:

Եկեալ արա

աքայն ի տաճ

արին. գնայր. և

մատեան աշակեր

տքն ցորցանէլ նմա

զշինութեամբ տաճ

արին. **Է**մ. և նապա

տասխանի ետեան

ցնոսա. տեսանեք

զայդ ամենայն:

ամեն ասեմ ձեզ.

ոչ մնացեալ զի

քարեքարի վերա

որոչ քակտեսցի :

Արդ **Է** Ինչդեռ նստե՞ր

Ի լեռինն ճիւղենեաց
մատենանառնաաշ

ակերտքն առանձ
ինն և ասեն : ասայ

մեզ երբ լինիցի

այդ : և կամ զինչ

նշանիցեք յոյգալ

ըստեանն և վախ

ճանի աշխարհիս :

Պատասխանիեա
յն և ասէ ցնոսա :

զգոյշ լեռութք : Կո՞ր

ցէ դէ զձեզ խաբի

ցէ : զի բազմ Իմք

գայցեն յանուն իմ :

և ասիցեն թէ ես

եմ քն : և զբազոր

մամուլոր եցուցան **Ա**րդ

իցեն :

Լսելոցեք պատ

երազմութիւնս : և

զհամբարս պատ

երազմաց : **Զ**գոյշ

լեռութք : մի խոռովե

սջիք : զի պարտե

լինել այնմ ամեն

այնի : այլ չեն կա

տարա ծ :

Յարիցե ազգ յա

զգի վերա : և թագ

աւորութի ի թագ

աւորութե : և եղի

ցին սողք և արա

ծութիք : և ասան

ութիւնք : Ի տեղիս

տեղիս : սակայն

այն ամենայն սկիզ

բնեքդանց :

Յայն ժամ մատն

եսցեն զձեզ ինեղոր

Թիւնս : և ապա

անիցեն զձեզ : և

եղի ջեքատեցեն

լէյա մենայն ազ

գաց : վասն անու

ան իմոյ :

Իյայն ժամայ

Թագղեսցին բա

զուսք : և զմիմեա

նս մատնեսցեն : և

ատեսցեն զմիմ

եանս :

Իբազորմսոստ

մարգարէք յար

իցեն : և զբազորմն

մոլորեցուսցեն :

Իվասն բազմ

անալոյանս աւրէն

որ թեն : ցամաքես

ցին երբազմաց :

Բայց որ համբեր

եսցնիս արտ անկէ

Իբազորմսոստ

եսարանս արքայ

որ թենդա մենայն

տիեզ երս : իսկ

այոր թիամենայն

հեղձանոսաց : և

ապա եկեսցէ կա

տարա ծ :

Բոր յոր ժամստե

սանիցէք զպղծու

թիաւ երածոյն որ

ասացեալն էի ձեռն

դանի էի մարգար

էի : զի կայցէի տեղ

ոջն սրբոր թե որ

ըն թեռնու ծիմիտ

առցէ :

Բայն ժամ որի

հրէ աստանի իցեն :

փախիցեն ի լեռն :

Լորի տանիս Կա

յցէ. մի իջցէ առն

որ լինչի տանէիդ

Լոր յանդիցէ.

մի դարձցի յետս

առնու լի ճորձսիդ

մի **Բ**այց վայիցէ յլ

եաց և ստընդոր

եաց յառորսն

յայնոս իկ :

մի **Գ**աղաւթա Կաց

էք զ. մի լինիցի

միստուստն ձերի

ձերտանի. և մի ի

շարաթոր :

մի **Ո** ի եղիցի յայն

ժամ Կեղոր թիւն

մեծ. որպիսի ոչ էր

իսկ զբանէ արար

ածոց աշխարհի

մինչևցայ ժմ. և ոչ

այլ լիցի :

Լեղեղ Կարծէք

առուքնայնդիկ.

ոչ ապրեր ամենայն

մարմին : բայց վն

ընտրելոցն. Կարծ

եացին առուքնայնո

Գայն ժամ եղեղ

ասիցէ ձեզ ահա

ասիկ աստէ. քան

Կամանդ. մի հա

ատայց էք :

մի **Օ** ի յարիցենս ո

քրիստոս և արար

մարգարէք. և տաց

եննշանս ամեծա

մեծա և արուեստս

մինչև ամոլորեցորց

անել թէ հարինչ

իցէ և զընտրեալսն :

ահա յառաջագոյն

ամացի ձեզ :

Կէք :

ՏԵ **Ա**պաթեասիցեն
ձեզ. ահա առաիկ
յանապատիկ. մի
եղանիցեք. և թե
ահա յըշտեմարանն
մի հաւատայցեք:

ՏԶ **Գ**իորպէս փայլան
որ եղանէ յարեւելից.
և երևի մինչև յար
և մութս. այնպէս
եղիցի գալուստն
որդոյ մարդոյ:

ՏԷ **Գ**իորգեշնիցէ.
անդր ժողովեացին
արծուիք:

ՏԸ **Ա**աղվաղակի յետ
հեղութեաւ որոցն
այնոցիկ արեգակն
խաւարեացի. և լոր
սին ոչ տացէ զլոյս
իւր. և աստեղքան

կցին յերկնից. և

զատրու թիւք երկ
նից շարժեացին:

Եւապան երևես
ցի նշան որդոյ մա
րդոյ յերկինս

Եւայն ժամ Կոծ
եացին ամենայն ազգ
երկու ի:

ՏԹ **Ե**ւտեացեն զորդի
մարդոյ եկեալ ի
վերա ամբողջ երկնից
զատրու թիւ և փառ
անք բազմաւք:

Եւառաքեացէ
զհրեշտակս իւր
փողով մեծաւ. և
ժողովեացեն զընտ
րեալս նորա ի չորից
հողմոց. ի ծապաց
երկնից մինչև ի ծագա
նոցա:

Ի Թղենյանս Ե
ուսարուք զառապն:
զի յորժամ նորա
ոստքն կակղապցին ^Դ
և տերևն ցըցուիցի,
գիտեք թե մերձե
ամառն: նոյնպես
և դուք: յորժամ տե
սանիցեք զայսա
մենայն գիտաս թե
թե մերձե ի դուրս:
Ա մենասեմ ձեզ
երթե ոչ անցե ազգա
այս: մինչև այսա
մենայն եղիցի:
Ե ոկենք և երկիր
անցեն, և բանքիմ
մի անցեն:
^Դ**Բ** այց վասն առա
րնայնորիկ և ժամ
ու: ոչ զբ գիտե, ոչ

հրեշտակ քերպնից,
և ոչ ուրդի: բայց մի
այն հայր:
Ա յլորպես առա
րքննոյի: այնպես
եղիցի վալութանոր
դույ մարդույ:
Օ ի որպես էին յառ
ուրան ուր յառաջ
քան զՍրհեղեղն, ու
տէին, և ըմպէին,
կանայս առնէին և
արանց լինէին, մին
չև յառն յորոտեմ
ուտնոյ ի տապաւնն,
և ոչ գիտացին մին
չև եկն ընդ եղեղն և
երար ձգամեսին:
այնպես եղիցի և գա
լութան ուրդույ մա
րդույ:

† Եւ եղի երկու աղայց են իմի երկանս . Տին առնոցո . Լամիան

ՏԿԲ **Յ**այն ժամ թէից
են երկու յագարա

կի . մին առնոցո .

† Լամիան թողոցո :

ՏԿԳ **Ա**րթունկացեք .
սիող գիտեք .

յորոմ ժամո .
տրն ձեր գայ :

ՏԿԴ **Օ**այն գիտաւ ինք .
եղի գիտեր տանո .
տերն յորոմ կաւո .
գողցայ սըկեր . Ե
ոչ տայր ապան հա
տանել զտանիւրոյ :

Աա սնայսորիկե
դուք եղերոք պա
տրանստ . զի յորոմ
ժամո . ոչ ապնոն
իցեք գայորդի մա
րդոյ :

ՏԿԵ **Ի**սկովիցե հաւա

տարիմ ծառայ Ե

իմաատուն . զորկա

ցոյց տերիւրի վե

րա ծառայիցիւրոց :

տալնոցա կերա

կուր ի ժամո :

ՏԿԶ **Ի**րանիե ծառայ

ին այնմիկ . զորեկ

եալ տրն գտանից

արարեալ այնպես .

ամեն ասեմ ձեզ .

զի ի վերա ամեն

այն ընչիցիւրոց

կացուսցե զնա .

ՏԿԷ **Ա**պա թէ ասիցե

ծառայնայն չարի

սրտիւրոմ . տր

իմ յամե պալ . Ե

սկսանիցի հարկ

անել զծառայա

կեցսիւր . ուտիցե

և ըմպիցի ընդ ար
բեցողս. Կայցեալ
ծառային այնորիկ
յաւոր յորումակն
ողորնիցի և ի ժամ
որ յորում ոչ գիտի
ցի. և Կարեաց է
զնաւնդ մէջ. և
զբաժին նորա ընդ
Կեղծաւորսդիցի.
անդ եղիցի լալ և Կր
ձեղ ատամանց.

մկԸ **3** այն ժամ նման
եսցի արքայութիւն
երկնից տան Կորա
անաց. որոց ատ
եալ զլապտերս
իւրեանց. եղին ընդ
ատալ փեսայի և
հարսին. հինգի
նոցանէ յիմարք

էին. և հինգն իմա
ատու նք.

3 իմարքն ատին
զլապտերսն. և ձեռ
ընդ իւրեանս ոչ
բար ձին.:

Ի սկիւմաստութիւն
ատին ձեռն աման
ոչք ընդ լապտերս
իւրեանց.

Ի ի յամէլ փես
այինն իր հեցին և
մեն եղեան և ի քորն

մտին.

Ի ի մէջ գիշերի
եղ և բարբառ. ահա
փեսայ Կայ. արեք
ընդ ատալ նորա.

3 այն ժամ յար
եան ամենայն Կորա
անքն. և Կազմեցին
զլապտերս իւրեանց.

Աւեն յիմարքն
ցիմաստուհան
տոռք մեզ յիւղոյդ
ձերմէ. ցիւահա
շիջանին լապերքս
մեր: **Պ**ատառասանի
ետ ունիմաստու
հքն և ասեն. գոռցէ ճիւղ
ոչեցէ մեզ և ձեզքան
ական. այլ երթալք
ի վաճառականան
և գնեն ջիւղ ձեզ:
Բրեւոք ագնա ճիւղ
ցին գնել. եկն փեւ
այն. և պատրաստ
քն մտին ընդ նմա
ի հարսանիսն. և
փակեցան դուռն:
յետոյ քան և այլ կո
սանքն և ասեն. տր
տր. բաց մեզ:

Եւ պատառաս
ան և ասեն. ամ
էն ասեմ ձեզ.
ոչ գիտեմ զձեզ:
Սրժումս կացեք.
զի ոչ գիտեք զադ
և ոչ զժամն:
Բայեւ այր մի փ
այեւ ալի տար ալի
արհ. կոչեաց զժա
ռայսիւր. և ետնո
ցա զինչսիւր:
Իմեմն ետհինգ
քանքար. և ումեմն
երկոռ. և ումեմն.
մի. իւրաքանիւր
ըստիւրում կարի.
և գնաց:
Չոգատ վաղ վաղ
ակի որ առ զհինգ.
գործեաց նոքադ

և շահեցաւ այլևս
հինգ։ **Ե**րեսպետ
որ զերկուսն շահ
եցաւ այլևս երկուսն
Երորդսն առ զն
աջիորդաց զերկուսն
և թաքոյց զարծ
աթսն իւրոյ։
Յետ բազում ժա
մանակի զայս տր
ծառայիցն այնոց
իկ և արնէ համ
արս ի մէջ նոցա։
Երեսպետացեալ
որ զհինգ քանքա
րս մասոյց այլևս
հինգ քանքար և
ասէ։ տր. հինգ
քանքար ետուր
ցիս. արդ ահա աս
իկ հինգ այլ և աս

քանքար ի վերայ շահ
Երեսպետ իւր
ազնիւ ծառայ. բա
րի և հաւատարիմ.
որով հետե Իսակ
որտ հաւատարիմ
ես. ի վերաբազմաց
կացութից զքեզ.
մոտ յոր ախո
թիւնսն քո։
Երեսպետացեալ և որ
ոյ զերկուս քանքա
րսն առեալ եր և
ասէ։ տր. երկուս
քանքարս ետուր
ցիս. ահա աս իկ
երկուսն այլ քանք
արս զոր ի վերա
շահեցայ։
Երեսպետ իւր
ազնիւ ծառայ. բա
րի և

հաւատարիմ. որ
ոչ հետեւ ի սակաւ
ութ. հաւատարիմ
ես. ի վերա բազմաց
կացութեաց զքեզ:
մոռոյր րախտի մի
տնքո: **Ա**ւտոցեալ
և որոյզմի քանքան
առեալ երևասէ: տր.
գիտեի զի այրմի խի
ատես. հնձես զորոյ
սերման եցեր. և ժո
ղով եմ որ աստի ոչ սփռ
եցեր. երկեմ. գնա
ցի և թաքտցի զքա
նքարս քո յերկրի.
արդ ահա աշխի
քոյդ ցքեզ:

Պատասխանի ետ
տրն և ասէ ցնա.
ծառայ չար և պատ:

գիտեի թէ հնձեմ.
ութ աստի ոչ սերման
եցի. և ժողովեմ որ
տի ոչ սփռեցի. պա
րտեր քեզ արկանեզ
զարծաթի մի սեղ
անաւորս. և եկեալ
ես տոկոսամք պահ
անջի զիմն:

Արդ ասէ քի դմա
նեզ քանքարդ. և
տոքայն մորոտնից
զտասն քանքարն.
Քի ասէ նայն որոն
իցի. տացի. և յաւել
ցի. և որոջ ունիցի.
և զորոտնիցին. բար
ձցի ի սմանէ:

Ի զծառայդ ան
պիտան հանեք ի
խաւարն արտաքին.

անդիլիցի լալեկո
Ճելատամանց :

Մ⁴⁴ **Ե**ւ յորժամ եկես
ցե որդի մարդոց
փառաբերողք .
և ամենայն հրեշ
տակք ընդ նմա .
յայնժամ նստցի
յաջոտ փառաց
իւրոց : և ժողովես
ցի նառաջին որա
ամենայն ազգ : և
մեկնեսցէ զնոսաի
միմեանց : որպէս
հովիւ զի մեկն է
զատդիս յայծեաց .
և կացոսցէ զատդ
իսն ընդաջմէն իւրմէն
և զայծիսն ընդ ձախ
3 այնժամ առաս
ցէ թագաւ որն ցայն

ոսիկ որ ընդաջմէն
իցեն . եկայք աւրհ
նեալք հաւորիմոյ
ժառանգեցէք զպա
տրաստեալ ձեզ առ
քայոտ թիւն իսկը
զբանէ աշխարհի :
զիք աղցեալ ետողք
ինձ ուտել . ծառա
եցի և արբուցէք
ինձ . աւտարէի և
ժողովեցէք զիս . մե
րկ . և զգեցոցէք
զիս . հիւանդ եիւ
տեսէք զիս . ի բանդի
եի . և եկէք առիս :
3 այնժամ պատաս
խանի տացեն նմա
արդարքն և ասա
սցեն . տր . երբ տես
աք զքեզ քաղցեալ

կերակրեցաք. կամ
ծարաւի և արբող
աք: երբ տեսաք^{զքեզ} ատ
տար և ժողովեցաք:
կամ մերկ և զգեցու
ցաք: երբ տեսաք զքեզ
հիւանդ կամ ի բան
դի. և եկաք առ քեզ:
Պատասխանիտա
ցէ թագաւորն. և
ասացէ ցնոսաւ. ա
մէն ասեմ ձեզ: որ
ոչ հետեւ արարեք
միտմ յեղբարցսայս
ոյիկ ի փղբոկանց.
ինձ արարեք:
3 այն ժամ ասացէ.
և ցայնս իկ ուրնդ
աչ եկէն իցեն: եր
թայք յինէն առ իծ
եալք ի հորն յարի

տէն ական որ ա
տրաստեալ է սատ
անայի և հրեշտա
կաց նորա:
2 Ի քաղցեա և ետ
որք ինձ ուտել. ծար
աւ էյի. և ոչ արբող
եք զիս: աւտար էի.
և ոչ ժողովեցէք զիս:
մերկ էի. և ոչ^ե զգու
ցէք զիս: հիւանդ և
ի բանդի և ոչ տեսե^{զիս}լ:
3 այն ժամ պատաս
խանի տացեն և նո
քաւ ասացեն. տր.
երբ տեսաք զքեզ
քաղցեալ. կամ ծար
աւի. կամ աւտար կամ
մերկ. կամ հիւանդ.
կամ ի բանդի. և ոչ
պաշտեցաք զքեզ:

Յայն ժամ պատ
ասխանի տապ է
նոցա և ասեսցէ : **Տէ**
ամէն ասեմ ձեզ :
որով հետե ոչ ար
արեք միտմ ի փոքր
կանցս յայսցանէ :
և ոչ ին ձառար էք :
Ի երթիցեն նոքա
ի տան ջանան յառի
տենականս : և ար
դարեք ի կեանսն
յառիտենականս :
Եւ եղև իբրև կա
տարեաց յն զամէ
նայն զբանս զայսո
սիկ : ասէ ցալակէ **Տէ**
րապէս իւր :
Տէ իտեք զի յետերկ
ուցաւ ուրցաւսիկ
լինի և որդի մարդոյ

մատնի ի խաչ
էան էլ :
այս խաչ ժող
որպէս քահանայ
պետքն և արարեք և
ծեղք ժողովորդեանն
ի սրահ քահանայ
ապետին որոտման
ուենէր կայրափայլ :
և արարին խորհու
րդ զի նենգութ **Թ**
կալցեն զյն և ասան
ցեն : բայց ասէին
Թէ մի ի տառնի աստ
զի մի խոռովոր **Թ**ան
լինիցի ժողովորդեանն
Բրեւեկն յն իբե
թանիայ ի տուռս ի
մովնի բորոտի : մա
տեաւ առնապին մի
որոտն երջի իւղոյ

Տէ

ն :

ծառնազնի. և թա
փեաց ի գլուխնորա
ի բազմակ ան ին :
Ի բռնա տեսին աշա
կերտքն. բարկացան
և ասեն. ընդէր է
կորուստդ այդ իող
ոյդ. զի մար թեր
վաճառել զդա մեծ
զնի. և տալ աղքատի
Գիտաց յն և ասե
ցնոսա. զի աշխատ
ատենէք զկինդ. գո
րծ մի բարի գործեաց
դայ յիս. յամեն
այն ժամ վաղքատս
ընդ ձեզ ունիք. բայց
զիս ոչ հանապազ
ընդ ձեզ ունիք :
Մէ **Լ**ուկան էլ դորա
զիող ի մարմին իմ.

առ ի թաղելոյ զիս
նշանակեաց :
Բայց ամեն
ասեմ ձեզ. զի ուր
քարոզեսցի աւետ
արանս այս ընդ ա
մենայն աշխարհ.
Իսկ ասցի և զոր ար
արդայ յիշատակդ
3 այն ժամ վնացմի
յեղկոսանիցն անոր
ան եալն յորդա սկա
րիով տացի առ քա
հանայապետս և
ասե. զինչ կամիք
տալ ինձ. և ես մատ
նեցից զնա ձեզ :
Եւոքա կշռեցին
նմա երեսուն արծ
աթի. և յայնմ հետե
ինդ որ երաւարապղի

մատենցէ զսանոցա:

Եւ յառաջնութ մատ

ութ բաղար լաւեր

ացն. մատենանալա

կերտքնառ յսեան: **ՃԵԹ**

ութ կամիագիւպատ

րաստ եացոյք քեզ

որտեղ զգատիկն:

Եւ նաասէ ցնոսա:

երթալք ի քաղաքն

առաջսանութն. և

ասացէք ցնա. վար

դապնոսասէ. յամա

նակ իմ մերձեալէ:

առ քեզ առնեմզք **ՃԵԹ**

զատիկ. աշակերտ

աւքս հանդերձ:

Եւ արարին աշա

կերտքնորայեւ հր

ամայեայնոցայն:

Լապատրաստեցին զգ

ատիկն:

Եւ ի բռնեքեկոյ

եղև. կայր բազմեալ

ընդերկոտասան

աշակերտան:

Եւ մինչդեռ որտ

էին նոքա. ասէ:

ամէն ասեմ ձեզ:

զիմիոմն ի ձեռ ջմա

տն ելոցէ զիս:

ՃԵԹ Եւ տրտմեցան յոյժ:

սկսան ասել ցնա

իւրա. քանչիւր

ոք ինոցանէ. մի թէ

եւ իցեմ տր:

ՃԵԹ Եւ պատասխա

նի ետեալս. որմը

իւեաց ընդիս զձե

ռն իւր ի սկաւառ

ակա. նա մատնել

ոցէ զիս:

Որդի մարդոց

երթայորակեալ
եալեւաաննորա:

Բայց վայ մարդոյ
այնմիկ յոյր ձեռա
որդին մարդոյ մա
տնեցի:

ՄԷԼ Լ Կտնամար թե

չեղծեալ մարդն
այն:

Պատասխա
նին եւ յորդայորմա
տնեղոցն երզնաւ
ասե: մի թե եւնից
եմ վարդապետ:

Ասեցնա: դու ա
սաց եր:

ՄԷԴ Լ: Ի մինչդեռ ու
տեինն ողբա: արյն
հաց: արուհեանց:
Եւ երեկ: Եւ երաշա
կերտացն: Եւ ասե:
արեգ կերայք:

այն մարմինիս:

Ի արեւալ բաժակ
գոհացաւ եւնոցա
Լասե: արեգի դա
նեւ ամենեքին: զի
այդէ արիւնի մնոր
ոյ ու խտի: որի վերա
բազմաց հեղուի

Թողու թիւ մեղաց:

Բայց ասեմ ձեզ:
իչ Լասարբեցի բերոյ
որցոյ մինչ Լասարն
ցայն յոր ժամ արբեց
զշա ընդ ձեզ նոր
յարգայումէ հարիւր:

Ի արուհեանցն Եւ
ին ի լեառն ձի թեւեց:

Յայն ժամ ասեցն
սայն: ամենեքին
իտեք զայլ յազդեղոց
էջին են յայսմ գիշ
երի:

185 **Գ** ի գրեալէ. թէ հա
րից զհոսկին. և ցրտ
եցին ոչ ի սարգէս. ^{ին}

186 **Է** ր յետ յառնելոյն
ի մոյ. յառաջ եցին
քան զձեզ ի գալիլեա.

187 **Պ** առաւել անեա
լենորոս և ասէցնա.
Թէ պետ և ամենքին
գայլ թագղեսցին ի
քէն. սակայն ետոջ
գայլ թագղեսցայց.

188 **Ա** սէցնա յս. ամեն
ասեմքեզ. զի յայսմ
գիշերի մինչ չե հա
ռաւաւսեալ իցե. եր
իցս ուրասցիս զիս.

Ա սէցնա պենորոս.
Թէ և մեռանել հաս
անիցե ընդ քեզ.
զքեզ ոչ ուրացայց.

Դ յնպէս և ամեն
այն աշակերտքն
ասէ ին.

189 **Ա**յն ժամ զայ
ս **Ընդմաս**
Ի գեղմի որոման
որն եր գեթ սեմանի.

190 **Է** ր ասէցնոսա. նա
տարոտ քիտէ քայրի.
մինչ և երթայց կաց
ից յաղաւ թս.

Է ր ասեալ ընդիտ
զպենորոս և զերկ
ոս ոտի ինն զերեդ
եա. սկսաւ տրտմել
և հոգալ.

Յ այն ժամ ասէ
ցնոսա. տրտումե
ոգի իմ մինչ և իմահ.
կացեք աստ և սկեց
էք ընդ իս.

մի Եւ մատուցեալ մի

յառաջ սակաւ իկ

մի անկաւ իւրեա մի

երեսաց իւրոց Կաց

յաղատ թաւաւ

հայր իմ Երեհ

արե անցե բաժա

Կա այս յինէն :

մի Եւ այցոցորպէս ես

Կամ իմ արարպէս

մի

դու Եւ մատուցա

կերտան Եւ գտա

նէ զնոսա ի քորն :

Եւ ամէն պէտրոս :

այդպէս ոչ Կարա

ցեք մի ժամ արթ

ութեալ ընդ իս ար

թութեալ ցեք Եւ աղ

աւ թա արարեք :

զի մի անկանիցիք

ի փորձութիւն :

Ոգիս յաւժարե :

Բայց մարմնսս ար :

Եւ արձեալ երկրորդ

անգամ չոգաւ եկ

աց յաղատ թաւ

աւ : հայր իմ Երեհ

հնարեցե անցանել

յինէն բաժակիս

այսմիկ : ամպարե

ոչ արբեց զսա Եղի

ցին Կամք քո :

Եւ եկեալ միտան

գամ Եղիտ զնոսա ի

քորն Զի եին աչք իւր

եանց ծանրացեալք :

Եւ թող զնոսա Եւ զ

աց Կաց յաղատ թա

երրորդ անգամ Եւ

դարձեալ զնոյն բան

աւաց :

Յայն ժամ դայառ

աշակերտսն և ասէ
Դ և լեցեք այսուհ
ետե. և հանգերո՞ւք:
Չ Ի ահա հասեալ է
ժամ. և որդի մարդոց
մատնի ի ձեռս մեղա
ւորաց. արեք երթեց
որք աստի. զի ահա
միտ ասիկե համոր
մատնելոցն է զիս:
Ե Ի մինչդեռ նա
զայն խառանդ. ահա
յորդայ մի յերկոտա
սանիցն էին. և ընդ յ
նմա ամբոխ բազմ
ստովք. և բռաւք
ի քահանայ ասպետ
իցն և ի ծերոց ժող
ովորդ եանն:
Ե Ի որ մատնելոցն
երզնա ետնոցանշմ

և ասէ. ընդ որում
ես համբուրեցից.
նա. զնաութն իցիք:
Ե Ի վաղվ ի ահի
մատուցեալ առ յս
ասէ. ողջ եր վարդա
սկեռ. և համբուր
եաց ընդ նմա.
Ե Ի յս ասէ ցնա.
ընկեր. վնորոց եկիրդ:
Յ այն ժամ մատու
ցեալ արկին ձեռս ի
յս. և կալան զնա:
Ե Ի ահա մի ոմն
յայնցանէ որ էին
ընդ յի. ձգեաց զձե
ռն և էհանգստորիւր.
և էհարզ ծառ այ
քահանայ ասպետին.
և երանց. էհանգստ
նին նորա.

54

3 այն ժամ ասեցնա
յն, դարձոյ զսոսիւ
ի տեղի իւր: զի ամէ
ն էքեան որ սոսիւ ատն
ուցուն. սրոյն անկան

Ուհ համարեցիս թէ
ունկարեմ աղաչել
զհայր իմ. և հասու
ցանեցէ ինձ այժմ 55
այսր առեւիք անզեր
կոտասան գութնդս
հրեշտակաց. այլ
զիանդ ընդոցուն գի
ւք. թէ այսպարտե
լինել:

56 **3** այն ժամ ասաց
յն ցամբոխսն. իբրեւ
ի վերան առաջակի
ելեք սորսեր առք և
բռաքուն ելցիս:
հանապազ առձեզ

ի տաճարին նստի
և ոչ կալայք զիս.
այլ այս ամէն այն եղև.
զիցցին զիւր մարդ
արեից:

3 այն ժամ աշակեր
տքն ամեն էքին թողին
զնաւսեան.
և ալ զյն ածին
առկայի ափաքա
հանապապետ. ուր
դպիրք և ծերք ժող
ովեալին:

57 **Ե**ւպետրոս զհեն
նորա երթայր բաց
գոյն մինչև ի սրահ
քահանայապետին.
և մտելին երբս. նստ
երընդսպասաւ որմ
տեսանել զկատար
ածն:

15 **Ի** սկսահանայա
պետքն և ամենայն
ատեանն ինդրէի
սոր ապկայոր թի
զյէ. զիսպանան
իցեն զնա. և ոչ գտ
անէին ի բազմաց
սոր ապկայիցն մա
տուց ելոց :

16 **Յ** ետոյ մատու
ցեալ երկու սորա
վկայք ասէին. 17
Թե սա ասեր. Կար
ող եմք ապել զտա
ճարնայ. և զերիս
ատուրս շինել :

Ե 18 յարուցեալ
քահանայապետն
ասէցնա. չտամ ձե
ին ձապատասխանի,
զինչ որ քաւամբաս

տանենդ քեն :
19 յսլոր Կայր.

Պ ատասխանի ետ
քահանայապետն
և ասէցնա. երբեք
եյրոցան եմք քեզ
յամ Կենդանի զի
ասացեն մեզ թե
դու եմք սնորդիայ :

Ա 20 սէցնա յս. դու
ասաց եր :

21 **Ի** այցասեմ ձեզ :
յայսմ հետե տեսա
նիցեք զորդի մարդ
ոյ. նստեալ ընդ
ալմէ զատուր թեւ.
և եկեալ ընդամպս
երկնից :

Յ 22 այն ժամ քահանայ
պետն պատատ
եմք զհանդերձար

108 Լասէ : հայ հոյեց :
Չ Ի Լասպետոյ են
մեզ վկայք : ահա
արդ լուսնք զհայ
հոյտ Թին նորա :
զինչ հաճոյն ձեզ :

Ղ քաւ պատասխ 109
անի ետուն Լասեն :

110 **Յ** ալն ժամ Թքին
ընդ երեսնորա :
Լկոսի եցին զնա :
Լոյմանք ապտա
կեցին զնա Լասեն
մարգարեաց մեզ
քմդ : ոպէ որ Եհաթ
զքեզ :

111 **Ի** սկսեալ որոսնատ
երարաւքոյ ի գաւ
թին : մատեաւ առ
նա աղախին միւս

ասէ : Լգո՛ւ ընդ յի
գալիլացոյ է իր :

Ղ առ րացաւ առ
աջիամենեցուն Լ
ասէ : Թեոնց գիտ
եմ զինչ խաւսիս :

Ի Ի բրեւ ելնա
արտաքսքան զոր
ունն : ետեալնա
այլ կին մի : Լասէ
ցայնոսի կորանոյ
կային : Լասն ընդ
յին ազաւ րացոյէր :

Ի Ի դար ձեալ որ
ացաւ երդմամբ :
Թեոնց գիտեմ զայն :

Ի Ի յետ ապկաւ
միոյ մատուցեալ
որք կային նանդ
ասենց պետորոս :
արդարեւ : դու ի

հոցանէ եւ : քան
զիւ խաւս քո յայ
առնեն զքեզ :

Յայնժամ ապա

հզոյն էլ և երբն ուր
թէ ոչ գիտեմ զայն :

Եւ իսկոյն հաւ **Յայնժամ**
խաւսեցաւ :

Յայնժամ **Եւ** յիշեաց պէտ
րոս զբանն յիզոր
ասաց . թէ մինչք
հաւոս խաւսեալ
իցէ . երիցս ուրա
սիս զիս : և ելեալ
առաւ քսեցաւ
դառնապէս :

Յայնժամ **Եւ** իսկոյն
Եւ իսկոյն **Եւ** իսկոյն
արին ամենայն
քահանայապետք
և ծերք ժողովորդեմ
մէջի :

ապա նա ներշնայ :

Կապեցին զնա և
առին գնացին :

Եւ ետուն ի ձեռս

պունտացիոյ պիղ
ատոսի դատաւորի :

Յայնժամ տեսեալ
յորդայի որմատն

եացն զնա թէ պար
տաւոր եցաւ . զղ
ացաւ . և դարձոյց
զարծաթն առքա
հանալապետան .
և ծերս ժողովորդ
եանն . և ասէ : մեղա
զիմատնեցի զար
իւն արդար :

Եւ նորիս ասէն .
մեղ չէ քոյ թ . դու
գիտես :

Եւ ընկեաց զարծ

աթնի տաճարին
և գնաց. և չոգար
խեղդեցաւ :

Ի սկ քահանայա
պետիցն առեալ
զարծաթ ասէն.
ոչէ արժան ընդոտ
նէ զայդ ի կորեան :

Քանզի գին քարեան յի
են :

Ի որ հոգի
առեալ. գնեցին
այնոտ զազարակն
բոսի ի գերեզմանս
առաւորաց. վասն
այնոր ի կ'ոչեցաւ
ազարակն այն ագ
արակ արեան մին
չեցայս առ :

Յ այն ժամ լցաւ
որասացաւն ի ձեռն
եղեմիա մարգարեի :

և առին զերեսուն
արծաթն զգինս
վաճառելոյն զոր
արկին յորդոցն
իլի. և ետուն զնա յա
գարակն բոսի. որ
պէս հրամայեաց
ին ձ ար :

Ի յնեկաց առա
ջի դատաւորին.
Ի հարց ցնա դա
տաւ որն և ասէ.
դու ես թագաւոր
հրեից :

Ի յնասէ դո՛ւ ասա
Ի ի չարախառ
ելննորա ի քահա
նայապետիցն և ի
ծերոց. ոչ ինչ ետ
պատասխանի :

Յ այն ժամ ասէ

ցնա պիղատոս :
ոչ լսեն որ ջափ դո
քա հակառակ քո
վկայեն : և ոչ են
նմա պատասխանի
և ոչ բան մի : մին
չև զարմանալ լիա
տա : որին յոյժ :

յԷԲ ալց ըստ տառնի **յԷԴ** :
սոսորդորդատա
որն արձակել ժող
ոսրդեանն : Կա
պեալ մի զորդամե^ն :

յԷԳ **Ո**ւնեին յայն
ժամ Կապեալ մի
նշանաւոր որոմ
անուանեալ յեսոս
բարաբբայ : **յԷԵ**

Ի բռն ժողովեց
ան : ասեցնոսա
պիղատոս : զո՞ր Կա

մի ք յերկուց աստի
զի արձակեցից ձեզ :
զ յեսոս բարաբբա
ելձեզ յս զանուան
եալն քն : քան զի
պիտեր ելձեառ նա
եսան ձոռ մատենեց
ին պնա :

Ի մինչդեռ նստ
եր յատենին : ատ
պեալց ատ նա կինն
իւր և ասէ : չկա
ինչ քո և արդարոյն
այնորիկ : զի բազ
ոմանց քանցին
ընդիս այսաւոր յա
նոր ջապն նորա :

Ի սկսա հանայա
պետքն և ծեղհա
անեց ուցին զժող
ոսրդեան : Կիւնդր

եացեն զբարաբբ
այն : և զյն կորոսաց^{էն}
Պատասխանի ետ
դատաւորն և ասէ
ցնոսա . զո՞ր կամիք
զիարձակեցիցձեզ
յեռկոսցայտի :

Լ . Եւ ոգբա ասեն զժ
բարաբբայ :

յիզ **Ա** . Եւ ցնոսա պի
ղանա . Իսկ զի
արարից զյն զանո
անեալն քն . ասեն
ամենեքեան իսաղ^{թի}նս

Լ . Եւ ասէ զինչ
չար արար :

Լ . Եւ ոգբա ասաւ եւ
և արաղաղակէ ին և
ասէ ին . Իսաղեացի^{յի} թ

յիէ **Ե** . Եւ տեսեալ պիղա
տոսի թէ ոչ ինչ ատ

գնէ այլ ատաւել
խոռովոյ թիւն ինի .
ատեալ ջուր լուաց
զձեռս ատալի ժող
ոսկրդեանն . և ասէ .
քաւեալ եմես յար
ենէ արդարոյդ այդ
որիկ : Դո՞ւք զիտա^{ւն}ս

Պատասխանի ետ
ամենայն ժողովո
րդն և ասէ . արիւն
դորա ի վերա մեր .
և ի վերա ողորցմեր^{ոց} :

Յայն ժամ արձա
կեաց նոցա զբարաբ
բայն . **Ե** . Եւ զյն

զան հարեալ ետի
ձեռս զիսաղեացի :

Յայն ժամ զինո
րդ դատաւորին
ատին զյն յապար

անսև ժողովեցին
ի վերանորագամե
սայն զգործնդն :

U երկացին զնա :

և արկին զնովա
քղամիդ կարմիր :

և բոլորեալ պսակ
ի փշոց եղին ի գլ

ու ի նորա : և

եղեմն յաջոյձեռին
նորա **Ի** ծուներ իջ

եալ առաջի նորա :

կատակեին և աս

եին . ողջ երթապ

առոր հրե ից :

յԼ **Ի** թգեալ ի նա :

առնուին զեղեգն

և ծեծեին զգլուի

նորա **Ի** յորժամ

ճաղեցին զնա մեր **յԼ**

կացորցին ի նմա

սե զքղամի **Ի** և

ագորցին նմա զիւր

հանդերձն . և տար

անզնա ի խանջ հանել :

յԼ **Ի** ելեալ արտաքս

գտին այրմի կիւր

էնացի անուռն սիմ

ոսն . զնա կալան

պահակ զի բարձցէ

զխաջն նորա :

յԼ **Ի** եկեալ ի տեղ

ին անուռն եւ լալ գող

գործայ . որե տեղի

կատապելոյ :

յԼ **Ի** ետուն նմա

լմպել գինի ընդդէ

ղի խառնեալ : և

իբրեւ ճաղակեաց

ոչ կամեր ըմպել

յԼ **Ի** հանեալ զնա ի

խաչ . բաժանեցին

զհանդերձանորա,
վիճակաւ: զիւցցի
բաննորասացաւ
իմարգարէ եւ: Բա
ժանեցին զհանդ
երձսիմյիւրեանս
և ի վերապատու
ճանի իմոյ վիճակս
արկանէին: և նս
տեալ պահէին
յլէ զնա: **Ե**ւ եղին ի
վերապիւոյնորա
գրեալ: զվսասնոր
Թէ այս է յս Թագ
աւորն հրէից:
յլէ **Յ**այն ժամ հանի
ընդ նմա ի եւաջեոյ
ոսաւազակս մի
յաջնորա և մի
յահեկէ:
յլէ **Ե**ւ որանցան էին

հայ հոյեինն ըզնա:
շարժէին զպլուս
իւրեանց և ասէին.
վա՛հ որ քակէ իր
զտաճարն: և զեր
իսաւորոս շինէ իր
զնա: ասարեցոյ զ
քեզ: Թե որդի եւայ.
էջ ի եւաջեոյ:
յլէ **Ե**ւ ոյնպէս և քա
հանայապետքն
ձաղէին հանդերձ
դպրատ քնևասէին:
զայլապարեցոյց,
զինքն ոչ կարէ պ
պրեցոցանել:
երթ Թագաւորէ
իւր: Ի ջգէ այժմ ի
եւաջեոյ և հաւա
տասցոյք դմա:
երթ յոսացաւ յաճ

փրկեսցէ այժմ զդա:

Եղիկամի զդա:

Քանզի ասաց եղի

այ ոորդի եմ:

ՅԼԹ **Չ** նոյն ատաղակէ
որ խաչելեալ էին
ընդ նմա նախա
տէին զնա:

ՅԼ **Ի** ի վեց ժամեա
ութն, իստաւոր եղև
ի վերա ամենայն
երկրի մինչև ցինն
ժամն:

ՅԼ **Ի** զինն ժամն
գոչեաց յն ի ձայն
մեծ և ասէ, եղի.
Եղի. զամասաբա
ք թանի. այսինքն
է. անծիմ անծիմ.
ընդ երթող երգիս:

Ո վնանք յայն

ցանէ որանդն

կային. ի բռնութան

ասէին, զեղիմ կար

ՅԼԹ **Ի** վաղ վաղակի

ընթացաւ միոմնի

նոցանէ. առապ

որի լին քացախով

հարեալ յեղեգան

ետըմպել նմա:

Ի կեպն ասէին.

Թող տեսցուք թէ

գայ եղիա փրկել զք

ՅԼԹ **Ի** յն դարձեալ

աղաղակեաց ի ձայն

մեծ. և արձակեաց զո

ՅԼԹ **Ի** ահա վայրա

գոյր տաճարին ցել

ան յերկուս ի վերո

ստ մինչև ի վայր:

ՅԼԹ **Ի** երկիր շարժեց

ան. և վեպք պատառ

եցան:

դա:

դա:

գին:

և գերեզմանք բաց^{ան}
և բազում քանակ
ինքն ընկելոց սրբ
ոց յարեան։ և
հեալի գերեզման
աց յետ յարութեն
նորա մտին իջաղ
աքնսր։ և երևեց
անբազմաց։

յիս և սկսարիւրա
պետն և որ ընդ նա
պահեին զյս իբրև
տեսնի զյարժութեն
և զեղեալսն երկեան
յոյժ և ասեն արդ
արև այնորդիե աս։
յիս և ինանդ կանայք
բազումք կային ի
հեռաստանե և
հայեին։ որ եկին
զկնի յի ի գալիլէ

պահել զնա։

Յ որ անդամարիամ
մագ դաղենացի
և մարիամ յակով
բայ և յոզաբանայր
և մայր որդոց ն
զեբեդեա։

իբրև երև

կոյ եղև

եկնայր մի մե

ծատուն յարիմա
թեա որոմանուն
եղովսեփ որ և աշա
կերտեցաւ իսկ յի
սա մատուցեալ
առ պիղանոս ին
դր եաց զմարմինն յի։

Յ այնժամ պիղա
նոս հրամայեաց
տալ զմարմինն

և առեալ զմար

մինն յովսէփ. պա
տեաց սբ կտաւ ուլք.
և եղ ի նոր գերեզմ
անի զոր փորեաց
ի վիմի. և թաւալ
եցուցեալ կապար
ի շրտան գերեմա
նին վեմ մի մեծ. ^{այց:} ^{գլ}

Անդեր մարիամ
մագդաղենացի.
և միւս մարիամն
նստեին հանդիպ
գերեզմանին:

Երբ անդի
անդր որեւ յետ
որ բարձուն. ժող
ովեցան քահանա
պետքն և փարիս
ացիքն առ պիղա
տոս և ասեն. տէր
յիշեցաք զի մոլոր

եցուցին այն ասեր
մինչ կենդանիներ.
Թէ յետ երեց ատո
րց յառնեմ. արդ
հրամայեա զգուշ
անալ գերեզմանին
մինչ և պերիսատորս:

գուցե եւթալ աշա
կերտքն գիշերի գող
անայցեն զնա. և
ասիցեն ժողով որ
եանն Թէ յարեաւ
ի մեռելոց. և ինե
ցի յետ ^{ին} մոլորութե
հարժան զատալ

Անցնոսա պի
ղատոս. ուն իք
զգաւրապանն. և
երթայք զգուշաց
արողք որպէս և գիտ
Լ. Ինդբա երթեալ

ինն:

էք:

զգուշացան գեր
եղմանին։ Լկնք
եցին զվեմբ հան
դերձ զաւրական
աւքն։

Եւ յետ ևս

Նաբաթուն։

յոռու մլութանայր
միա շաբաթին։ Եկն
մարիամ մագդաղ
ենացի և միւսմար
իսմին տեսանէլ զը
գերեղմանն։

Եւ Եւսա շարժ
ութն մեծ եղև։ զի
հրեշտակ տն իջէլ
յեղկնից։ մատու
ցեալ ի բաց Թաւ
ալեցոյց զվեմբ ի
դրանց անտի և նա
տեր ի վերա նորա։

Լեւր տեսիլ նորա
իբրև զփայլակն։
Եւ հանդերձ նորա
ապիտակ իբրև զծիւն։

Եւ յահեանտի
նորա խոռվեցան
պահապանքն։ Եւ
եղէն իբրև զմեռեալ։

Մատառանի ետ
հրեշտակն և ասե
ցկանայսն։ մի
երկն չիք դուք։ զի
տես։ զի զյն զխաջ
ելեալն խնդրեք։
չէ աստ։ քան զի
յարեաւ որպես աս
ացն։ Եկայք տես
եք զտեղին որպայր։

Եւ վաղվաղակի
երթայք ասացեք
աշակերտացն նոր

Թե յարեալ : և
ահա յառաջան
այ քան զձեզ ի գալ
իլեա . անդ տեսա
նիցեք զնա . ահա
ասացի ձեզ :
Լ . և եկալ վաղ
վաղ ապի ի վերեզ
մանէ . անտի ահի
և ինդ ու թէ բա
զմաւ ընթանայ
ին պատմել աշա
կերտացն :
Լ . ահա պատա
հեացնոցայն և
ասէ : ողջ էք :
Լ . և նոքա մատու
ցեալ կալան զոտա
նորա . և երկիր պա
գին նմա :
Յ այն ժամ ասէ

ցնոսա յս . մի երկը
նչեք : երթալք աս
ացեք եղբարցն իմ
ոց . զի երթեցէն ի
գալ իլեա . և անդ
տեսցեն զիս :
Ի բոլս նոքա գնա
ցին . ահա ոմանք ի
զաւրականացն
եկին ի վաղաքն : և
պատմեցին . քահ
անայ ապետիցն
զամենայն օրինչեղ
Լ . և նոքա ժողով
եալ հանդ երձժեռ
ովքն . խորհորդ
առեալ . արծաթ
յոյժ ետուն զաւրա
կանացն և ասէն .
ասասջիք եղծեաշա
կերտքն նորա եկեալ

ևն :

գիշերի գողացան
զնա մինչև եփ
քունեաք. և երբ
լուր լինցի այդ առ
դատաւ որն, մէք
հաճեաց որք զնաւ
զձեզան հոգաւոր
ասցուք ։

Լ . Եւ նոցա առեալ
զարծաթն. արարին
որպէս ուսանն. և
եղհամբաւապսի
հրէից մինչև ցայսմ ։

Ի . Եւ մեռաւսան
աշակերտքն զնա
ցին ի գալիլեա, ի
լեառն ուր ժամա
դիր եղև նոցա յն ։
Իբրև տեսին զնա
երկիր պազին նմա.
և ոմանք յերկու

ացան. **Եւ** մատ
ուցեալ յն խաւա
եցաւ ընդ նոսաւ
ասէ. տոռաւ ինչ
ամենայն իշխան
որ թիւն յերկինս
և յերկրի. որպէս
առաքեաց զիս հա
յր և են առաքեալ
զձեզ. զնաց եփ
այսու հետեւ աշա
կերտեցէք զա
մենայն հեղանոսա.
մկրտեցէք զնոսա
յանուրն հաւր և որ
դոյ և հոգոյս օր
ոյ. ուսուցեք նոցա
պահել զամենայն
որինչ պատուիրե
ցի ձեզ ։

Լ . Եւ հաւատարկեա

ընդհանրապէս

նայնապէս մին

հետեւապէս

աշխարհի :

Ամենայն

Հայր Առաքել

Յարմար

Որպէս

ամեն

աւելի

և հոգեւոր

տէնէ աւելաւոր

իս: յիշեմք ի քն

զտառապետ

մեկայն բարեաց

զեղկելի ոգի

մեծի գոյի

անիմադաշն

յիշե յիշեմք

յողոթմութիւն

Գործակարծութիւն

Լաւորդի, եղբորդի

գործ և զինչ պատշաճ

աւելի դիւանարին

Է վն զղբանքին պետրոսի

Գ վն ողջացողանէ յղբ

Դ վն բորոտին

Ե վն մաքսաւորին

Զ վն զաւսացելոյ յիշե

Է վն ընտրու թե աւելի

Ը վն առաքի սերմանացան

Թ վն սաստեղյ ջրոյն

Ժ վն դիւանարին ուրիշերէ

Ի վն դատեր ժողովոյ ապետ

Լ վն տեառաւ Կնոջն

Խ վն առաքելոյ զերկոտա

Կ վն հերոսութիւն և յոյն

Զ վն հինկն Կանապին

Է վն գնալոյն յիշեմք

Ը վն անցանէ յին զպատու

Թ վն փիւնիկեցոցն

աւելի

անդի

անսն

անսն

անսն

անսն

անսն

⁵¹ ԺԹ վն իսկին և համեոն , ⁵¹ Ի վն Բ. լուսնայից այրոյն :
⁵² Ի վն Է. նկանակին և ճկանցն : ⁵² Իսկ վն կատարածի աշխ.
⁵³ Իսկ վն իսկորոյ փարիսեցւոցն : ⁵³ Իսկ վն մարտիրոսացն :
⁵⁴ Իսկ վն կորիին : ⁵⁴ Իսկ վն արտուն և ժամանոյ
⁵⁵ Իսկ վն ի կեսարիայ հարցանելէ ⁵⁵ Իսկ վն արծելոյ զտուն ի զոյ :
⁵⁶ Իսկ վն այլա կերպոյ (Թեւ) : ⁵⁶ Իսկ վն զատկին պատրաստ
⁵⁷ Իսկ վն լուսնոտին : ⁵⁷ Իսկ վն մատնոյ (Թեւ) մարգար
⁵⁸ Իսկ վն հարցմանն (Թեւ) վն մեծ : ⁵⁸ Իսկ վն զալոյն ի վերա սոսն
⁵⁹ Իսկ վն թէ արժանէ արձակել զկին : ⁵⁹ Իսկ վն ուրացոյ (Թեւ) պետ
⁶⁰ Իսկ վն մեծատանն չարցանել : ⁶⁰ Իսկ վն իսկորոյ քաջան
⁶¹ Իսկ վն ուրոցն զբեդեա : ⁶¹ Իսկ վն զգեցողցանելոյ զքա
⁶² Իսկ վն բարտիմեոս կորիին : ⁶² Իսկ վն իսկալ հանելոյն զտուն :
⁶³ Իսկ վն յաւանակին և իշոյն : ⁶³ Իսկ վն իսկորոյ զտուն մարմ
⁶⁴ Իսկ վն թզենոյն զորանեծ տուն : ⁶⁴ Իսկ վն երթալոյն ի գերեզման :
⁶⁵ Իսկ վն չարա յոյզ լինելոյ քաջանայ : ⁶⁵ Իսկ վն ամեն ամբ յար
⁶⁶ Իսկ վն հարցանելոյն զյմ : ⁶⁶ Իսկ վն Թեանն :
⁶⁷ Իսկ վն առակի այգոյն :
⁶⁸ Իսկ վն տաղանդացն : ⁶⁸ Իսկ վն անգեան :
⁶⁹ Իսկ վն սարսկեցոցն որոց հնազա
⁷⁰ Իսկ վն լսելոյ միոմ ի դպրացն :
⁷¹ Իսկ վն հարցանելոյն տն :

Իսկ վն արտուն
 Իսկ վն արտուն
 Իսկ վն արտուն

1107

1.1-9-11.14.

LEADS

1531

12.13.14

14311

ကုမ္ပဏီ

12. 1. 12.

1179 15 11

11.

ահա-ասիկեսառ

աքեմզհրեշտակ
իմառաջիքո որ
հանդերձեցեզը
ճանապարհսքո
առաջիքո :

Է **Ձ** այնբարբառոյ
յանապատի : պա
տրամառար եք
զճանապարհսն :
և ողիշարար եք
զչա-իղանորա :

Է **Լ** եղևզիյովհան
նեմկրտեղոյանա
պատի : և քարոզ
եղևկրտուծի ապա
շեարոտ թեանի թող
ուծի-ն մեղաց :

Լ եղևայրառնա
ամենայնաշխար
հնհրեաստանի և

եղևացիք ամենքեան :

և մկրտեին ի նմ
անե իյորդանան
գետ : խոստովան
ելզմեղս իորեանց :

Լ եղևյովհաննե
զգեցեալստե
ուղտու և պատի
մաշկեղեն ընդմեջ
իւր : և կերակուր
նորա մարախ և
մեղք վայր ենի :

Է **Ք** արողեր և ասեր
զայ զաւրապոյնն
քանզիս զկնի իմ :
որոտմ չեմբաւա
կան խոնարհ ել
լուծանել զխրաջա
կաւշկաց նորա :
ես մկրտեմզձեզ ը
ռվ : և նամկրտեզը

ձեզ հոգոսկն րբ ուզ :

Է Եւ եղև յատուրան
յայնոսիկ. եկն յս
ի նազարեթի գաւ
իւացի ոց. և մկրտ
եցան ի յովանն էի
յորդանան :

Է Եւ նոյն ժամայն
ընդ վերանալ ի ջր
ոյն. ետեսցէ եւ
զերկինա : և զհոգին
այ ի բռն զաղաւնի
զի ի ջաներ ի վերա
նորա :

Ձ այն եղև յերկն
եցևասէ. դո՛ւ ես որ
դի իմսիր էի. ընդ
քեզ հաճեցայ :

Է Եւ նոյն ժամայն
հոգին հանէ զնա
յանապատ :

Է Եւ երանողաւ ուրա
քառասուն փորձ

եալ ի սատանայէ :

Է Եւ երընդազանս
և հրեշտակք պաշ
տէին զնա :

Է **Եւ նա**
տնելոյն յով
հաննու : եկն յս ի
գալիլեա :

Է արողեր զաւե
տարանն և ասէր :
Թէ կատարեալ է
ժամանակ. և հաս
եալ է արքայութիւն
այ : ապա յիարեց
էք և հաւատացէք
յաւ ետարանն :

Է բռնանցաներ
առ ծով եղերն գաւ
իւեացի ոց. ետես

զսիմոսն և զան
դրեալս եղբայրս միմ
ոսն զիարկեալ եր
նոցա ուրուհանս ի
ծով: քանզի ձկնոր
սք հին:

Ժ **Է** Ի ասեցնոսայս:
Եկայք զկնի իմ և ար
արեց զձեզ լինել որ
սորդս մարդկան:
Է Ի վաղվաղակի
Թողեալ զուրուհա
նան, զնապինս զԸ
հետնորա:

Ժա **Է** Ի մատուցեալ
անտի սակաւ իկմի
յառաջ: ետեն զյա
կոսքոս զեքեղեա
և զյոս հանն եսեղ
բայրնորա: և զնո
սա ի նաւին մինչ

կազմեին զուրուհա
նս: և կոչեաց զնոսա:

Է Ի վաղվաղակի
Թողեալ զհայրն
իւրեանս զեքեղեոս
ի նաւին վաղձկան
աւքն հանդերձ:
զնապինս հետնորա:

մտանեան

կապառնա

որմ: և իսկ և

իսկ ի շաբաթուն
մտեալ ի ժողովոր
դն: և ուսուցանե
լնոս սա:

Ժգ **Է** Ի զարմանային
ընդ վարդապետ
ուրեմն նորա: զի
ուսուցանեք զնոս
իբրև իշխանութ
և ոչ որպէս դպիրքն:

Ժ Եւ Երի ժողովրդ
Եանն Եոցապրմի
յորոտ մայրապիղծ
գոյրի նմա : որ
աղաչակ եաց Լամ.
Թոյլ տուր : զի Կայ
մեր Լ քո յնազող
ր եցի : Եկիր Կորոտա
անել զմեզ : գիտեմք թէ
զքեզող Ես սբնայ :
Ս աստեացի նա
յն Լասէ : Կարկեաց
Լ Ելի դմանէ :
Ե Ի զարկոյց զնա
այսն պիղծ : Լաղ
աղակեացի ճայն
մեծ : Լ Ելի նմանէ :
Ե Ի զարմանային
ամենեքեան : մինչ Լ
հրծծել ընդ միմեա
նս Լասել : զինչէ

այս նոր վարդապե
տու Թիւ Կ : զի
Ելի անուր Թիւ Լապոց պղծ
ոց աստե : Լ Կնա
զանդին ամա :
Ե Ի Ել լուրնորա
ընդ ամենայն Կող
մնգալի Լացոց :
Ե Ի վաղ վաղակի
Ելեալի ժողովրդէն
էն : Եկն ի տու նսիմ
ողնի Լանդրեա :
յակողբաւ Լ յող
աննու հանդերձ :
Ե Ի զղբանչ Ես իմ
ոնի դնէր ջերմաց
եալ : Լ վաղ վաղակի
ասեւ ցնա վննորա :
Լ մատոց եալ յար
ոյց զնա Կալեալ
զմեա անէ նորա : Լ

եղծող զնա տենդն.
և պաշտեր զնուս:

Եւ իբրև երեկ ոյ
եղև ի մտանել արե
զապանն. բերեին
առնազամենայն
հիւանդա. և զդիւս
հարս. և երամե
նայն քաղաքն ժող
ովեալ առ դրունսն:

Եւ բժշկեաց բազ
ու մ հիւանդա ի պե
պեա ախտից:

Եւ ի դեպքազորմն
եհան: և ոչ տայր
Թոյլեաւսել դիւ
այն. զի գիտեին
զնա Թեքան է:

Եւ ընդ այդ
ընդառաւա

տն. յարուցեալ էր **ԺԷԳ**

և գնաց յանապ
ատ տեղի. և անդ
կայր յաղաւ Թա:

Եւ գնաց զհետնոր
սիմոն և որ ընդ նմ
այն էին. և իբրև
գտին զնա. ասեն
ցնա. Թեամեք ին
խնդրեն զքեզ:

Եւ ասեցնոսա.
եկայք երթեցուք և
յայլ մատաւոր
գիւղաքաղաքսն.
զիւսանդ քարոզեց
ից. զի յայն իսկ եկ
եալ էմ:

Եւ քարոզեր ի ժող
ովորդսն ոցա ընդ
ամենայն գալիկացիս.
և ինն հաներ:

Եւ այս առնա բորոտ

ատ

ԺԷ

մի. աղաչեի թու
նր ի ջաներ և ասեր.
մոր. եղև Կամիսս.
Կարողես զիս սրբել: ԺԺ
Ի սկսեց զթացեալ
ձգեաց ձեռն մերձ
եցաւ ի նա և ասէ.
Կամիսս. սրբեաց:
Եւ ի բրեւ ասաց
ցնա վաղ վաղ ապի
գնաց ի նման երու
ոտու թին. և սրբեցն
Ի սաստեաց նմա
է հան զնա արտաքա
վաղ վաղ ապի. և
ասէ. զգոյշ լիւր. մի
ումեք ինչ ասիցես:
այլ երթ ցոյց զքեզ
քահանային. և մա
տոյ վասն սրբու
թիւ քո պատարագ:

զոր հրամայեաց
մառախ ի վայր
Թիւն. նոցա.
Ի նա ելեալ. սկս
աւ քարոզել յոյժ.
և հոգնակ հարկաւ
ել զքանն: մինչ ոչ
և Կարող լինել նմա
յայտնապէս ի քաղ
աքս մտանել. այլ
արտաքոյ յանապ
ատ տեղիսեր. և
գային առ նա յամե
նայն Կողմանց:
Ի **Ի ՄԻՐԵԱՆ** ասէ
դարձեալ ի
Կաթառնութ. յետ
աւուրց լուր եղև
եղև ի տանէ. ժողով
եցան բազումք մինչև
տեղի ոչ և լինել և ոչ

առդրանն . և խա-
սէր նոցայի բանն .
Եւ զայնիստ նա
բերեին անդամ լոյծ
մի բարձեալ ի շորեց .
և իբրեւ ոչ կարեին
մերձեւաւ առ նա
յամբոխէ անտի .
քակեցին զյարկն
որեր յն . և բացեալ
զառաատաղն . իջու-
ցին զմահի ծանյոր
որմ կայր անդամա-
լոյծն . **Եւ** ի տեսեալ
յի զհատաւս նոցա .
ասէ ցանդամալոյ^{ծն}
որդեակ (ժողեալ ի
ցին քեզ մեղքքո .
Եւ եին ունաւք ի
դպրաց անտի որ
նստեին անդ . և

խորհեին ի սիրտս
իւրեանց . զինչէ
այս որ եւառսն^{սա} զհաց
հոյտ թիս . ո՞ր
կարե թողուլ զմե-
ղս . եղծե ոչ մի^մ ձծ .
Եւ զհիտաց յն ի
յոգի իւր . թե այն
պէս խորհին ի սիր-
տս իւրեանց . և
ասէ . զի խորհեք
զայդ ի սիրտս ձեր .
զինչ դիւրինէ . աս
եղ ցանդամալոյծն
թողեալ լիցին քեզ
մեղքքո . թե ասել
առիառ զմահի ծա-
քո . և երթիստ նքո .
Եւ յլցի զհիտաւ
ի քեթե ի շխանութի
ունի որդի մարդոց

Իսկեռա երկրի թողութ և
 զմեղա. ասէ ցանդամա
 ւայծն քեզ ասեմ. արի
 ատ զմահ իծս քո և երթ
 իտու ն քո . . . **Ի** յար
 եան. և վարդ վարդակի
 ատ եալ զմահ իծսն
 ել ատալի ամեն եցուն.
 մինչև զարմանալ ա
 մեն եցուն. և փառ
 ատ որ ատ նել զամծ.
 և ասել. Թե այսպիսի
 ինչ երբեք ոչ
 տեսաք :

Ի ել զարմ
 եալ իծուկ եղուն :
 և ամենայն ժողովոր
 դն գայր ատ նա . և
 ուսող անէր զնոսա .
Ի մինչ զեռանց անէր
 ետես զղև ի ալփեա

յապով
 բոս

զինստեր ի մաքս ատ
 որո թեան. և ասէ
 ցնա. եւ զկնի իմ.
Ի յարող եալ
 զնայ զկնի նորա .
Ի եղև ի բազմելն
 նորա իտան նորա.
 և բազում մաքսա
 որք և մեղա որք
 բազմեալ էին ընդ
 յի և ընդ աշակերտս
 նորա . քան զի
 էին բա. զոր մքոր
 երթայ ինզհետնո.

Ի սկ զպերքն ազ
 և փառիս եցեք իբրև
 տեսին Թե ուտէ
 ընդ մաքսա որս
 և ընդ մեղա որս .
 ասեն ցաշակերտ
 սննորա. զի է զի

ընդմեջաւորս և ընդ
մաքսաւորս ուտէք
և ըմպէք :

Ի քո և լուսաւ յաւան
յնոսա . ոչ ինչէ պի
տոյ բօւշկ ողջ ոց
այլ հիւանդ անց .
և ոչ եկի կոչել
զարդարս . այլ
զմեղաւորս :

Ի Էին աշակեր
տքն յովհանն ու
և փարիս . եղիքն ի
պահս . գան և
ասենցնա . ընդէր
աշակերտքն յով
աննոր և փարիս
եղիքն պահեն
և քո աշակերտքդ
ոչ պահեն :

Ի Էս ասեցնոսայս

^Թմեմար Թ ինչիցե որդ
ոց առագաստի մինչ
ընդնոսաիցե փեսայն
պահել ցորգան ընդ
իւրեանս ունիցին
զփեսայն ոչէ մարթ
պահել . այլ եկեաց են
աւորիք . յորժամ վեր
ասցի ինոցանէ փես
այն . և ապա պահես
ցեն յաւորն յայնմիկ :

Ի Զ քեզ Կապետոսոր
ան Թափ արկան է
ի վերա հնացեալ
ճորճոյ . ապա Թե
ոչ առնու լրու Թեա
մքն իւրով նորն
ի հնոյ անտի և
չար ևս պա
տառ ու մն
լի ն ի :

I. Ի ոչ յիբարկանե
 գինիսոր ի տիկսհի
 նա. ապա թեոցա
 յթուցանե գինին
 զտիկսն. գինին
 հեղոռ և տիկ. քն
 կորնչին. այլ գինի
 նոր ի տիկսնորս
 արկանելի է :

իւր

Ի տիկ և նամա
Ի շաբաթուան
 ցանել ընդ արտոր
 եայս. և աշակեր
 տքն ի գնալն իւր
 եանց սկսան հասկ
 կորզել և ուտել.
I. Ի վարիսացիքն
 ասենցնա. տեն
 զինչ գործենալա իւր
 կերտքն. քո ի շաբ
 աթոռ. զորցնաթ
 ան.

և ասենցնա յն.
 ոչ երբեք իցէ ըն
 թերցեալ ճերզոր
 արարն դառ ի թ.
 յոր ժամապիտոյնեղ.
 և քաղցեառ նա և
 որ ընդ նմայնէին.
 զիարդ եմոտ ի
 տուենայ առ աբի
 աթարառ քահան
 այապետի. և
 զհացսն զառաջառ
 որոռ թե եկեր. և
 ետայնոցիկ որ ընդ
 նմայնէին. զորոց
 երաւրենոտ ել
 բայց միայն քահա
 նայ ից :

աէ

I. Ի ասենցնա
 շաբաթալն մարդ
 ոյ եղև. և ոչ երբե

մարդ վասն շաբ
աթու. ապա ուր
եմն տրե որդի մար
դու. և շաբաթու.

Լ. Եւ եմն տմիւսան
գամ ի ժողովորդն.
և երանդ այր մի որոյ
ձեռնիւր գաւսա

ցեալ էր.

Լ. Եւ ապասե իննմա
երթ Բժշկիցէ զնա
ի շաբաթուն. զի ^{իզ}
չարախաւսեցեն

զնման է.

Լ. Եւ ասէ ցայրնոր
ոյ ձեռն գաւսաց
եալ էր. արեանցի
մեջ. **Լ.** Եւ ասէ ցնոյ.
զինչ արժանէ ի շա
բաթու. բարի ինչ
գործել. երթ չարաւ
սել.

որդի մի ապրեցուց
անել. երթ կորուսանել.

Լ. Եւ նոքա լուեցին.

Լ. Եւ հայեցեալ յի
զնոքաւք լինցաւ
մամբ տրտմեալ վն
կորու. թեւորտիցնոց.
ասէ ցայրն. ձգեալ
զձեռնքո. և նա ձգ
եաց. և... ողջ
ացաւ ձեռննոր.

Եւ երթաւ ար

Եւ ասէ վաղ

վաղակի փարեւեց
իքն հերովդիանոս
աւքն հանդ էր ձ
խորհուրդառնէին.

վասն նորա. թեզի
արդ կորուսցեն զնա.

Լ. Եւ յնա շապկերտ
աւքն իւրովք գնաց

ի ծով եզրն :

Եւ Բազում ժողով
որդք ի գալիլեաց
ոց երթային զհեռ
նորա . և ի հրէաս
տանէ . և յեւմէ .
և յայնկոյս յորդան
անու . և որքի տիր
ոսէ և ի սիրովնէ .
բազում ժողովոր
դք ի բռն լսեին որ
չափ ինչ առնէր .
գային և առնա .
Եւ ասէ ցաշապեր
տանիւր . զինաւան
մի պատրաստա
կան կայցեն մազն
ամբոխին զի մե
նեղեաց են զնա .
քան զի զբազումս
բժշկեաց : մինչ

գալիսուն զնով
աւ զի մերձեացին
առնա ուրք ունեին
անառախն :

Եւ այսք պիղծք
յոր ժամ տեսանէին
զնա : անկանէին
առաջի նորա աղաղ
ապէին և ասէին .
Եւ դու եւ որդիս
և նա յոյժ սամեր
նոցա . զի մի յայտ
նի առնից է ն
զնա :

Եւ ասէ իւր
առն . և կոչէ
առինքն զորսինքն
կամեցաւ . և չո
գան առնա .
Եւ արար երկոյսաւ
սան զի իցեն առն

և զի առաքելացի
 զնոսա քարոզել. և
 ունել իշխանութի
 բժշկելոյ զցառա և
 հանելոյ զդէս:

Եւ եղանոտն սիմ
 օմնի. պէտքոս. և
 յակոպբոս զերեդ
 եան. և յովհաննոս
 եղբարն յակոպբա
 ետ նոցա անուանա
 բան երեդ են. որե
 քոդ իքոքոտ ման.
 և զանդրեաս. և զԸ
 փիլիպպոս. և զբար
 Թողիմէոս. զմարթ
 ոս զմաքսառ որն. և
 զԹովմաս. և զյա
 կոպբոս ալփեա. և
 զԹադէոս. և զսի
 մոպն կրան նանացի.

և զյորդա իսկարով
 տացի որ և մատնե
 ացն զնա:

անխառն
 և պայ միւսան

գամ ընդ նոսա
 ժողովութիւն միւն
 զի և հացեա ոչ ժամ
 անելոյ նոցա:

Եւ իբրեւ լուանոր
 իւր զնէին. ելին ուն
 ել զնա. զի համար
 էին թէ մոլեղնալիցէ:

Եւ զպիոքոք յեմէ
 իջեալ էին. ասէին
 Թէ բէեղ զերութ
 գոյի. բեա. և իշխան
 առ դիւաց հանե դա
 զդէս. Եւ իկոչեալ
 զնոսա առ ինքն. առ
 ապա քիտաւեր ընդ

հոռա: զիարդիւ
րե սատանայ զսա
տանայ հանել: և
արդ եղև թագա
որութիւն յանձն
իւր բաժանեացի: ոչ
կարէ կալ թագա
որութիւննայն: և
եղև տուն յանձն
իւր բաժանեացի:
ոչ կարէ կալ տունն:
և եղև սատանայ
իւրայն ձին իւր
ոյ յարեաւ: և բա
ժանեալ իցէ: ոչ
կարէ կալ: այլ վա
խճանեալ է:

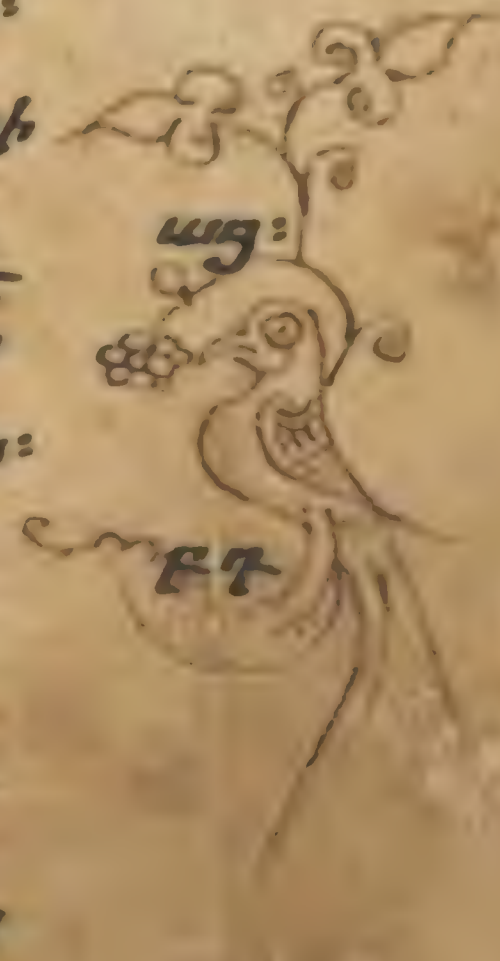
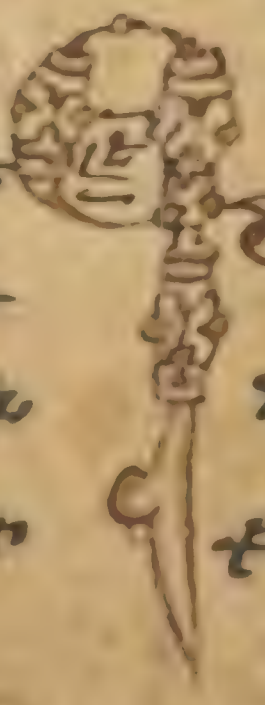
Այլ ոչ զիարդի
զկարասի հզա
րի մտեալ ի տուն
հոռա արար հար

հանել: եղև ոչնախ
վհզարուն կապի
ցէ և սապա զտուն
հոռա արար: հարկա
Ամենասեմ ձեզ:
զի ամենայն թու
ցի մարդկան մեղք
և հայհոյութիւնք:
որչափ և հայհոյ
իցեն: բայց որ հայ
հոյեացէ զհոգինսք:
ոչ ունիցի թողութիւն
յաւ իտեան:
այլ պարտապան լիցի
յաւ իտեանիցն մեղ
քի ասեին թեպէս
պիղծողինսմա:

նիցէ:

աց:

ԲԴ

արքն և մայր
հոռա: և արտա
քոյկացեալ յղեց

բե

ին և կոչեին զնա 19

Էւանդ ժողովո-
րոն շուրջ զնովա-
նասեր և իբրևաս
ապինցնաւ ահա-
ասիկ մայրքոնեղ
բարբքոկանար
տաքոյ և խնդրեն

զքեղ

Պատասխանիւն
նոցաւասէ ոմէ
իմ մայրկամեղ
առք հայեցաւ
շուրջ զիւրեյալ
ակերտման զինաս
էին և ասէ ահա-
ասիկ մայր իմ և
եղբարք իմ զի ու-
ստնիցեզկամս
այն անէ իմ եղբայր
և քոր և մայր :

ար ձեռք

մկաւ ուսու

ցանկաւ ժող-
կոն և խոնեց
ան զնովա ժողով
որդք բազումք
մինչ և ինասմա
անել նմա և նստել
ի ծովուն և ամեն
այն ժողով ուրդն
զծով եղերքն զգամ
այն ունեին և ու-
սուցանել զնոսա
առականք բազում

Եւանդ նոցա ի
զարդապետութե
իւրում և նշանա-
նկել սերմանաւ զ
սերմանել և եղև
ի սերմանելն ոմն
անկաւսաւ ծան

ապահատ և եկն
Թռչոմ եկե՛ր զնա:

Եւայլն անկաւ
յապատ ածի ուրոջ
գոյր հող բազում:

Եւ վաղ վաղ ապի
բուսաւ: քան զի ոջ

գոյր հիւ՛ծ երկրին
Եւ յոր ժամ ծագեաց
արեւ ջեռաւ: Եւ զի
ոջ գոյին արամայք:

ցամաք եցաւ:

Եւայլն անկաւ ի
մեջ փշոց: ելին
փութքն և հեղձու
ցին զնա: Եւ պտուղ

ոջ ետ:

Եւայլն անկաւ և

յերկիր բարեղ: Եւ
եղեալ ածեցեալ

տայր պտուղ: Եւ

բերեր ընդ միոյ եր

եսուն: Եւ ընդ միոյ

վաթսուն: Եւ ընդ
միոյ հար իւր:

Եւ ասեր որ ունի
ցիւական ջալս ելոյ
լու եցե՛:

Ի իբրեւ եղև

առ անձինն:

հարցինցն ա որ
զնու պան եին աշ

ակերտ քն հան
դերձ զառապան:

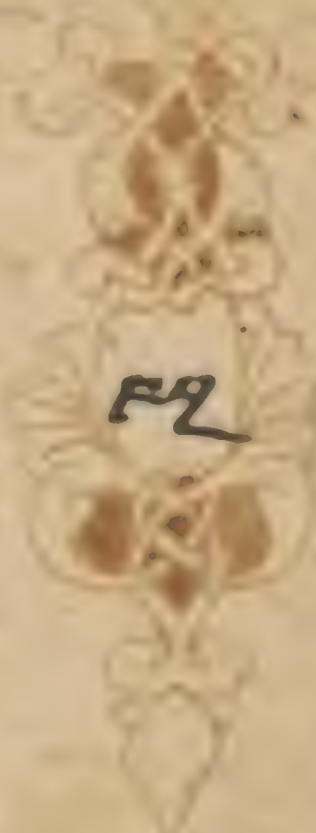
Եւ ասէ ցնտաւ:
ձեզ տու եալեգիտ

եղ զիտ որ հորդաւար
քայր Թեանն այ:

Եւայց նոցա որ ար

տաքինք նեն ասե
նայնինչ առամայք

լինի: զիտ ետան ելոյ

ԲԶ

ցանեն զբանն. և
անպտորդ լինի:

Եւ նորա են որ յե
կիր բարիս երմանե
ցան. որք լսեն զբ

անն և ընդ որոնն
և տան պտորդ. ընդ
միոյ երեսունն. և
ընդ մի վարժաւուն.
և ընդ միոյ հար
իւր:

Եւ ասէցնում էր
Մի ընդ քայլս

ազ ^{նոր} զի գորտ անատ
դնիցի. կամ ընդ
մանաւ. որ չապա
քեն ի վերա աշտ
անապի դնիցի:

Եւ ի չէն ինչ ի ծած
որ կորոչ յայտնեա
ցի. և ոչ եղև ինչ

գաղտնի. եղև ոչ
ի յայտ գայցի:

Եղև որ ունիցի արկ
ան ըն լսելոյ. լուիցի.

Եւ ասէցնումս.

տեսանէք զինչ
լսեք. և յաւելցի
ձեզ որոց լսեքի.

որով չամիով չա
փեք. նոպին չա
փեսցի ձեզ:

Եւ ընդ ունիցի. տա
ցի նմա. և որ ոչն
ունիցի. և զորոն
ին. բար ձցի ի նմ
անէ:

Եւ ասէր այս
պէս է արդար

որ թե նայ. որպէս
այր մի արկանիցի
սերմանիս յերկիր

և ննջիցէ. և յառ
նիցէ զցայտի զժ
ցերեկ. և սերման
իքն բուսանիցին
և ածիցեն. և նաոջ
գիտէ. Թէ երկիտն
իւքնին բերէ զպտ
ոռ. և նախ զիս ոտն
և ապա զհասկն.
ապա զցորեանն
առաք ի հասկին.
այլ յոր ժամ աւագէ
զպտոռն. վաղվաղ
ակի առաքի մանկ
աղ. զի հասնալեն
հունձք :

Իսկ Եւանդ. որմամ
անեցութ զարք
այտ. Թիւննայ. կամ
որով առակաւ առ
ակեցութ զնա :

որպէս հասուն ման
անեց. որ յոր ժամ
սերմանիցի յերկրի.
փոքր ապոյնէ քան
զամենայն սերման
իս որ են յերկրի. և
յոր ժամ սերմանիցի.
բուսանի և լինի մեծ
քան զամենայն բան
լար : և արձակէ ոս
տա մեծամեծա : մին
չէ բաւական լինել
լնդ հովան եւսնոր
Թռչնոց երկնից
բնակ էլ :

Իսկ Եւանդ. որմամ
անաւք եւսաւ եր
լնդ նոսա զբանն.
որպէս կարող լին
էին լսել : և առանց
առակի ոչինչ եւսա

սեր ընդ նոսա:

այց առանձից
աշակերտացիոր
ոց մեկնէր զամե
նայն:

Եւ ամենայն
յառաջ յայն

միկ իբրեւ ընդեր
եկսլինէր: Եւ այք
անցոյց յայնկո
ղմն: Թողորն
զժողովորորն, և
առնունդնա
նաւաւն հանդ
երձ: Եւ զայլ ևս
նաւաւն ուրեին
ընդ նմա: Եւ ին
էր մորին մեծ հող
մոյ: Եւ զալիմն ի
նաւ: Եւ զեղոյր:
մինչ գրե լծե լի

իսկ լինել: Եւ ինքն
նշլէր ի խելս նաւ
ին ի վերա բարձի:
զարթոյցանէին
զնաւասէին,
վարդապետ, ոչ
ինչէ քեզ փոյթ զի
կորնչի մի ատանկ:

Եւ զարթոցեալ
սաստեանց հողմոյն:
Եւ ծովուն ասէ, դա
դարեւ յարկեանց:
Եւ դարարեանց
հողմն: Եւ եղև
խաղաղութի մեծ:
Եւ ասէ ցնոսա:
ընդեր այդպէս
վաստասիրտ քեզ:
չև ևս ունիք հաւ
Եւ երկեան երկին
մեծ: Եւ ասէ ինքն իմ

առա:

Եանս : ո՞րք անո՞ր
Եւք Իցեալս : զի և
հոռւմ և ծով հնա
զանդ Ին մամա :
Ի Եկն յայնկոյս
ծովորն յաշխար
հնգերգեսացոց :
Ի Ընդ Էլանելն
սորա Ի նաւեան
տի : պատահեաց
նամա այրմի Ի գեր
եղմանացն զոր ու
ներ այսպիղծ : ու
ոյ և բնակ ու թիւ
Ի ուր Ի գերեղմանս
եր : և ոչ շիւթայ
Իւք ոք ևս կարեր
կապել զնա : վն
բազում մանգամ
ոտն կապաւք և
շիւթայիւք կապել
ոյ :

և Ինգելոյ Ի նամա և
զշիւթայսն : և
զոտն կապան խոր
սապելոյ : և ոչ ոք
կարեր պարտել
զնա : քանզի հան
ապան զգայգ և
զցերեկ Ի գերեղմ
անս և Ի լերինսաղ
աղակեր : և կոծեր
զան ձն Ի ուր քարամբք :
բու և ետես զյս
Ի հեռաւտանե ըն
թացաւ և երկիր
եպագ նամա : աղ
աղակեաց Ի ձայն
մեծ և ասէ : զի կայ
Իմ և քո յսորդիւն
բարձրելոյ : երդ
մն եցոցանեմ զք
եղ յամծմիտան ջեր
զիս :

անդիաւորցնաւ
եւ այսպիղծի մար
դոյ այստի .
Ի հարցանելի
ցնա . թէ զինչ
անուէէ քո .
Ի ասէ ցնա . լէ
գէոն անուէէ տիմ
քան զի բազումք
եմք . Ի աղաչե
ին ցնա յոյժ . զի մի
առաքեալ եղևոսա
արտաքս քան զաշ
խարհն .
Ի անդերառելի
ամբն երամանկ մի
խոզից արաւ տա
կան մեծ .
Լ Ղաչէին ցնա
ամենայն դէքն և
ասէին . առաքեա

զմեղ ի խոզան . զի
մտցորք ի նոսա .
Ի հրամայեաց նոցա .
Ի իբրեւելին այս
քն պիղծ . մտին ի
խոզան . և դիմեաց
երամանկն ի դարե
անտի ի ծովն . երն
իբրեւ երկու հազ
արգ . և հեղձոյին
ի ծովուն .
Ի խոզարածքն
փախեան . և պատ
մեցին ի քաղաքին
և յազարակս . և
ելին տեան եւ զինչ
իցէ որ գործեցաւն .
անառ յս . և տես
անեն զդիւահարն
զինստեր զգեցեալ
և զգաստաց եւ զոր

որեն որ զլէ գեոյնն:

և զահի հարան:

Ի պատմեցինն ո
ցաոր ոց տեսալն

եր. Թէ զինչ եղև այն
հարին. և զինչ զն

խող իցն:

Ի սկսանաղաչել

զնա. զնալ ի սահմ

անաջ նոցա:

Ի իբրեւեմութեան

նա ի նաւն. աղաչ

ելո զնադիւսահարն

զի ընդ նան իցէ:

Ի յսոյն ետ նա թոյլ

այլասէ ցնա. երբ ի

տոսն քո առ ընտան

իւքո. և պատմեա

նոցա որ ինչ միանգ

ամսն արար քեզ:

Լողորմեցաւ քեզ:

Ի չորստ և սկսաւ

քարոզել ի դէպ

պատ լին զոր ինչ

արար նա յն. և

ամենեքին զարմա

նայ ին:

Ի

Ի իբրեւեմութեան

յն միանգամ

յայն կողմն. ժողով

եցան առ նա ժողով

որդ քաղութ. և եր

առ ծով եղեր բն:

Ի ահա մի ի ժող

ով յղապետացն

զայր որոտմանոն

եր յայրոս. իբրեւ

ետեն զնա. անկաւ

առ ոտս նորա. աղ

աչելո զնա և ասելո.

Թէ դուստդն նորա

մեղք ի մալ է. զի եկ

Եւաղ դնիցէ նմա
ձեռն. որպէս զի
ապրեցի և կեցցէ.
Ի գնաց ընդ նմա
երթայր և ժողովոր
որ բազում զհետ
նորա. և նեղ էին
զնա: Ի կին մի եր
ի տեռա տեսոր թե
արեան զերկոտա
սանամ. և յոյժ վշ
տացեալ ի բազում
բժշկաց. և ծախ
եալ զինչս իւր զա
մենայն և չէր ինչ
աւ գտեալ. այլ
և անտառն զայրա
ցեալ: Բրեւոտաւ
զ յէ եկն ի մեղամբ
ոխիւն յետոյ և բո
ունէ հար զհանդ

եր ձէ նորա. քան
զի խորհեր ի մտի
Թէ միայն մերձեց
այց ի հանդ երձա
նորա փրկեցայց.
Ի վաղ վաղակի
ցամաքեցաւ աղբ
եր արեան նորա.
Լ գիտաց ի մարմ
ին իւր Թե բժշկեց
աւ ի տան ջանացն.
Ի անդէս վաղ
վաղակի գիտաց յս
յանձն իւր զզար
որ Թիւն ոտել ի նմ
անէ. դարձաւ յա
մբոխն և ասէ. ո
մերձեցաւ ի հանդ
երձա իմ.
Ի ասէնցն ապա
կերպքն. տեսանես

ԳԴ

զիամբոխդ նեղե
զ քեզ. և ասես թէ
ո՞ւր ձեցաւ ի հա
նդեր ձսիմ:

Ի շոր ջհայե
տեսանել թէ ով
զայն արար:

Ի կենն զարհո
տալ և դողացեալ
վասն որոյ զաղտն
արար. քան զի գիտ
էր զինչ եղև նմա:
Եկն անկաւ առաջի
նորա. և ասաց զա
մենայն իրան ստոր
գոր. Թեամբ:

Ի յսասեցնա
դու սոր հաւատք
քո կեցորցին զ քեզ.
Երթի ի սաղաղութի.
և եղի ջեր ողջի տան
ջանաց քոց:

Ինչդ ետ

նազայն

Խառսեր. զան ոմ
անք ի ժողովրդա
պետէն և ասեն.
Թէ դու ստուն քո
մեռաւ. զի և ասշ
խատ առնես զվար
դապետդ:

Ի սկսի իբրև լու
աւ զբանն ասաց
եալ. ասեց ժողով
որդապետն. մի եր
կնչիր. բայց միայ
հաւատեալ:

Ի ոչ զոք երթող.
ընդ իւրեր թեալ.
բայց միայն զպե
տրոս. և զ յակոբոս.
և զ յովհաննէս
զեղբայր յակոբոս:

Կայ ի տուճող
ող ըղբայրեան և
տեսանէ ամբոն
յոյժ. և լալականս
և աղաղակ յոյժ. և
մտալ ի ներքսանէ
ցնոսա. զի խոռոպ
եալ էք և լայք. ման
ոսկնոջ է մեռեալ.

այլ ննջէ:

Ի ծանր առնէին
զնա. և նորահան
եալ արտաքս զա
մենեան. և առն
ոս ընդ իւր զհայր.
մանկանն և զմայր. Ը
և զնոսա որ ընդ նմ
այն էին. և մտանէ
որդնէր մանուկն.
և կալեալ զձեռանէ
մանկանն. ասէ ցնա:

տալ ի ծայ. Կորմի:
որ թարգմանի.
աղ ջիկ դոքեղա
եմ. արի:

Ի վաղ վաղակի
յարեալ աղ ջիկն.
և զնայր. քանզի եր
ամաց ի բռնեղնո
տաւանից. և զար
մացան մեծաւ զար
մանալ առք. և պա
տու երտայր նոցա
յոյժ. զի միոք գիտ
ասցէ զայն. և ասաց
տալն մառտեղ:

Ի լալականս

Եկն ի գաւառ

իւր. և երթային զԸ
հետն որա աշակեր
տքն իւր. Ի եղևի
շաբաթուն. սկսաւ

գե

որստոցանելի ժող

ուղ ըղեանն :

Է Ի բազումք ի բուն
լսելին զառմանային

ընդ վարդապետ

որ թիւն նորա և

ասելին : որստի է

ամա այս : Կամ զինչ

է իմաստութիւնս

որ տու եալէ ամա :

զիշատութիւնք

այսպիսիք ի ձեռ

աց սորա լինիցին :

որսմէ մանուկ հի

սանն և որդի նմար

եամ այ : եղբայր

յակոբա և յովսէս

և յորդայի : և առնողի

և չիցենք որքն նոր

աստատ մեզ :

Տ Ի վայր թագղէին ի
նա :

Է Ի ասէ ցնոսայս :

որչեմարդարէ ան

արգ բայց եղծէ ի

գաւառ ի իւրում :

և յազգաստոհ մի :

և ի տան իւրում :

Է Ի որչեմարդարէ

և որչ մի ինչ զաւրու

թիւն առնել : բայց

սակաւ հիւանդաց

ձեռն եղեալ բժշկեր

զնոսա : **Է** Ի զարմ

անայր վնանհաւ

աստութիւնս

ըղեղ ըղեղ

Է Ի զաւրու

և որստոցանել :

Է Ի կորչեացառինք

զերկոյտասանան :

և սկսաւ առաքել

զնոսա երկուսերկուս

Եւ տայրնոցաիշի	յորժամ էլանիցէք
անորձիւն ի վերա	անտի: Թաւ Թափես
այսոց պղծոց:	Նիք զփոշի ոտից ձեր
ՏԳ Եւ պատուիրեց	ոց ի վկայութիւնոցա:
նոցա: զի մի ինչ բա	ՏԳ Եւ ելեալ քարոզէ
րձցեն ի ծանապարհ:	իւ զի ապաշխարես
բայց միայն գատա	ցեն: Լեղեւ բազում
զան: մի պարկ: մի	հանէին: Լաւ ծան
հաց: մի պղինձ ի	էին իողով զբազում
գատտիս: այլ ազ	հիւանդա: Լ բժշկէ
անել հողա Թափա:	իւ զնոսա:
Եւ մի զգենոցոք ՏԵ	Եւ լուսաւոր
ասէ երկուս պարե	այ հերոսդ է:
գատտա:	քանզի յայտնինդ
ՏԴ Եւ ասէր ցնոսա:	անորն նորա: Եւ
յորտուէն մտանից	ասէր: Ելձէ յովանէն
էք անդէն աւ Թա	մկրտիչ յարեալ ի
վանս կալ զիք միւսն	մեռելոց: Եւ վաանայ
էլանիցէք անտի:	որիկ զաւրորձիւնք
ՏԵ Եւ որոչ ընկալցին	լինին նոպա:
զձեզ: Եւ ոչ լուսիցէ ձեզ: ՏԵ	Եւ քանէին Թա

եղիսցէ : իսկայլ^ն
Թէ մարգարէ ե :
Կամ Թէ ի բրեզմի
ի մարգարէից :
Ի բրեւոսաւ հեր
ոպդեսաւ : զորոյ
ես զգլուխն հաստի
զյոպհաննոր : ամէ :
Նա յարեաւ իմեռէ^ն
Ս Ի ինքնհոյ^ն
ես առաքեացկալ
աւ զյոպհաննէս :
Եկապեաց զնա և
եղի բանդ ի վասն
հերոպդի այկնոջ
փիլիպպոսի եղբ
աւ ընորա : զինա
կինարար զնա :
Կ անզի ասէր յոպ
աննէս ցհերոպդէս :
Թէոյն եաւրէն քեզ

որնել զկինեղ^{քո} բար
Ե հերոպդիայ
ոխաց եալեր ընդ
նմա : Եկամերսպ
անան էլ զնա : և
ոյն կար եր :
Ս Ի հերոպդէս եր
կնչեր ի յոպաննէ :
քանզի գիտէր զնա
այրարդար և սբ :
Եսպասէր նմա : և
լուեալ ի նման ե
բազում ինչատնէր
և քաղցրութե
լսէր նմա :
Ի բրեւաւ ըմբի
երպարապոյ : յոր
ժամ ընթրիս տայր
հերոպդէս յաւոր
ծնընդոց իւրոց :
Նախառաւ րացիոց

և հազարապետ
աց. և մեծամեծ
աց գալիլեացոց.
և ի մտանել դատ
երն հերոսի տաւ.
ի կապաւել. հաճ
ոյ ելև հերոսի
և բազմականացի:
Աւել թագաւորն
ցաղ ջիկն. խնդո
ւաւ յինէն զորինչ
կամիս և տայ քեզ:
Ի երդումաւն մա
բազում անգամ.
Թէ զորինչ խնդո
ւացես դու յինէն.
տայ քեզ մինչ և
ցես թագաւորութ
ւան իմոյ:
Աւ ելեալ ասէ
ցմայրիւր. զինչ

խնդրեցից: և նա
ասէ զգլուխն յով
աննոր մկրտչի
Ի մտեալ անդո
ւն փութաւ ասկի
առ թագաւորն. ան
կամիս զի այժմ տա
ցես ինձ վաղվաղ
ապի ի վերա սկսեղ
զգլուխն յովհան
նոր մկրտչի:
Ի տրտմեցաւ յոյժ
թագաւորն. այլ չե
երդմանցն և կոչն
ականացն. ոչ կա
մեցաւ անարգել զն:
Ի առաքեաց վաղ
վաղապի թագաւ
որն դահիճ. և հրա
մայեաց բերել զգլու
խն
նորա: **Ի** չորս

一

Իհիշ ռոբհերանիբու
առքհինգհազար:

Լնոյն ժա

Մայն ծեպեաց

զաշակեալսն մտան
եղինաւ. և յառաջ
ագոյն քան զնա եր
Թաւ յայն կոյս ի բե
Թապիդայ. մինչ
ինքն զծողողութեան
առ ճակիցե :

44. Լ հրաժար եալ
ինոցանէ. ել ի լե
առն կալ յաղաթա :

45. Լ իբրեւ երեկոյ
եղեւ. եր նաւն ի մեջ
ծողութն. և ինքն ի
ցամաքի :

Լ ետես զնոսա
հողմակոծ եալա ի
վար ելն. զի եր հողմն
ընդ դեմնոցա. և
զչոռոռոռ պահոռ

գիշերոյն զայն

նոսա զնալոյ ի

վերա ծողութն. և

կամեր զանց առն

եղառ նոքաւ ք :

7. զքա իբրեւ տե

սին զիգնայր ի

վերա ծողութն :

և կամարեցան

բոլոր առ ալ

աւք ինչ լինիցի :

և զաղաղակ բար

ճին. քան զի ամե

ն եք եան տեսին

զնա և խոռովեցան :

Լ նա անդ էն

վաղ վաղակ ի

խաւ սեցաւ ընդ

նոսա և ասէ. քա

լալեր եցարոռք եւ

եմ. մի երկնչի ք :

45 **Է** Էր Կառնաւ
 Կոսա. Եղադար
 Եւաց հողմն. Եւ առ
 աւ Է Եւ յիմարեղ
 Էին ի միտս իւրե
 անց Ե զարմանայ
 Ին յոյժ. քանզի Ե
 վերան հաց ինոչ իմ
 ապան. զի երսիրտ
 Կոցա Թաքտեալ.

Է Էր Եւ անցին
 յայնկոյս. Եկին
 յերկիրն գէնեաւ

46 **Է** Էր Եւ Էին ի
 Կառն անտի. Իսկ
 Ե իսկ ծանեանալնա
 արք տեղոյնայն
 որիկ. Ե ընթաց
 եալ այսր անդր
 ընդամենայն գաւ
 առն սկսան մահ

Ճաղք բերել զհե
 անդա ուր լսեի թե
 անդ իցէ :

Է Էր Եւ մտաներ
 ի գետնդ. Կամ ի
 քաղաքս. Կամ յա
 զարապա. Ի հրա
 պարապադէն Էին
 զաւստածեսա. Ե
 աղաչէին զնա. զի
 գոնէ ի քղանցս հա
 Կդեր ճիցնորա մեր
 ճանայցեն. Ե ուր
 միանգամ մերձեց
 անն. միտկեցան.

Է Էր Եւ
անառնա
 մարիսացիքն. Ե
 ուղմանք ի դպրացն
 որ եկեալ էին յԷմէ.
 Ե տեսեալ զուղմանս

յաշակերտացան
տի զի խառնակ
ճեռաւք այսինքն
անլուայ հացոյ
տէին. բարասեցին:

Օ ի փարիսեցիքն
և ամենայն հրէայք
եղծեոյ բռնալիւր
լուանան զձեռա
հաց ոչ ուտեն:

քան զի ունին զաւ
անդ ու թի ծերոցն:
և ի հրապարակե
մտեալ եղծեոյն ախ
մկրտեցին. ոչ ուտեն:

Եւայլ ինչ բազում
զոր ընկալան ուն
ել. մկրտու թիւնա
բաժակաց. և աս
ոմանսց. և արժն
եաց. և մահ ձաց:

Լալա հարցան
ենցնա փարիսեցի
քն և դպիրք: Թե
ընդէր աշակերտքն
քո ոչ գնան ըստաւ
անդ ու թի ծերոցն:
այլ խառնակ ձեռ
աւք հաց ուտեն:

Եւա պատասխա
նի ետ և ասէ ցնոսա:
Թե բարոյք մարդ
արեացաւ եսայի
վասն ձեր կեղծաւ
որաց. որպէս ասաց.
Ժողովորդա այս չը
Թամբք մեծարեղիս.
և ասի յաւրացա հե
ւացեալ ի բացեալ են
յին են. զոր ու պաշտ
ենցիս. ուսուցան
են վարդապետութիւն

• զմարդկանս պատ
• ու իր եալս :

Որդեալ զպատ
ոտ իրաննայ. ուն
եք զմարդկանս ա-
անդոտ թիւն :

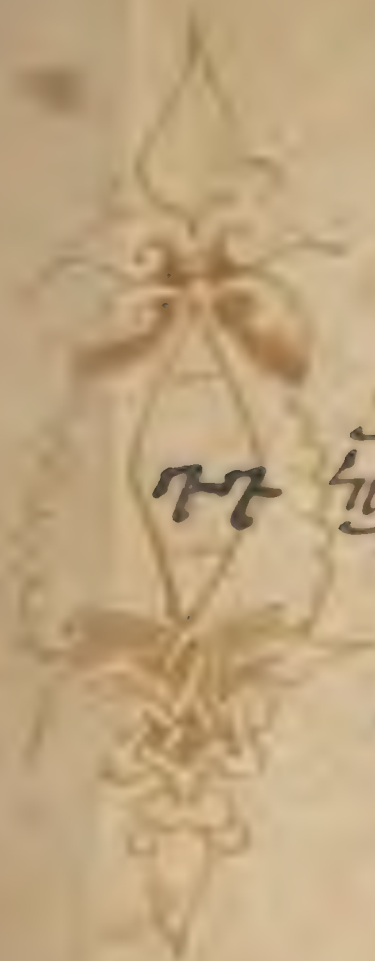
Եւասեցնոսա
բարեղբխոտեք
զպատոտ իրանն
այ. զի զձեր ա-
անդոտ թիւն
հաստատեցեք :

Գիմովսեսասե
պատոտեալ զհայր
քո և զմայր. և որ
հարախատեացե
զհարեկամ զմարդ
մահոտ վախճան
եացի : **Ե**ւորդ
ասեք. եղբասեց
ղեց հայրկամ զմայր.

կորբան. որեպա
տարագ զոր յինէն
աւկտեսցիս. և ոչ
ևս տայք թող նմա
հատնել ինչ հատն
կամ մարմնաւոր
գեք զբաննայ ձեր
ովատանդոտ թիւն
զորատանդեցեք.
և բազոր մինչայլ
որայսմ նմանե
առնեք :

Եւկոչեալ առին
քնզամենայն ժող
ովորդն ասեցնո
լոտարոտքին ձա
մենեքեան. և ի
միտառեք. ոչինչ
արտաքոստ ի մարդ
մտեալ. եղբկար
իցե պղծել պնա :

սա :

այլ որ ելանէ ի նմ
անէ այնէ որպղծէ
զմարդն : որոշից
ապանքս լսելոյ :
լուիցէ :

ԴԴ ԷԷ

Ի ԲԵՐԵԼԻ
ՈՒՍԻՍՈՒՆ

յամբ թեանստի :
հարցանէ ին զնա
աշակերտքն վասն
առապին :

Ի ասէ ցնոսա :
այդպէս և դուքան
միտքեք : ոչ իման
այք : Եթէ ամեն
այնոր արտաքուս
ի ներքս մտանէ ի
մարդ : ոչ կարեզ
սապղծել : զի ոչ
Եթէ ի սիրտս նորա
մտանէ : այլ յորով

այն : և արտաքս ել
անէ : և արքէ զա
մենայն կերակուր
սն : Ի ասէ : Եթէ
որինչ ի մարդոյն
եղանէ : այնպղծէ :
զի ի ներքուստ ի սր
տէ մարդ կան խոր
հորդք չարութե
եղանեն : շնոր թիք :
պորտն կոր թիւք :
գողոր թիւք : սպ
անոր թիւք : ազա
հոր թիւք : չարոր
թիւք : նենգոր թիւք :
գեղոր թիւք : չարա
կնոր թիւք : հայհոյ
որ թիւք : ամբարտ
աւանոր թիւք : ան
զգամոր թիւք : այն
ամենայն չարիքի

հեղեղութեանն. 39
Լապիճեն զմարդ:
Ի անտեյ յառու
ցեալ եկն ի սահմ
անս անիւրոսի և
սիդոնի. և մտ
եալ ի տուն, ոչ
ուրեք կամեցայ
տնել: Ի ոչ կար
աց ծածկել. ըս
տե կին մի զնմա
հե. որոյ դուստր
նեղեալ էր յայտոյ
պղծոյ. եկն անկ
աւ ատալ ի նորա.
Ե կինն էր հեթան
ոս. քի ի նիկա
որի յազգէ. և աղ
աչէր զնա. զի պղն
հանցէ ի դատերէ
նորա:

Ի յսասէ ցնա:
Կծոյլ տուր. նախ
յագ եսցին մանկո
ւք. քի ոչէ բարեդ
ատնուլ պհաց ման
կանց. և արկանել
շանց: Եւ պատ
ատնանի ետեասէ:
Ար. և շուք ի քիշո
անաց սեղանոյ մա
հկանցն կերակրին:
Ի սասէ ցնա. վն
այդո բանի. երթ:
Ել դեն ի դատերէն
քումմէ: Եւ ացի
տուր իւր և եգիտ
ելեալ զդեն. և
պղտատուն պիանկ
եալ զնե ի մայրնա.
Ի յեալ մի
սանգամ ի սալ

դէ

մանացն տիրութի
և անդունի. և եկն
ի ծով եզրն գալիլէ
ացոց: Ի մէջսահ
մանացն ի դեկա

պատւիս:

Ի բերնատաշի
նորա խորհեհամբ:
և աղաչեին զի ձեռն
դիցէ ի պետանորա:

Ի առեալ զնա
մեկուսի յամբոն
անտի: արկ զմատ
ութնս իւր ընդապա
նջս նորա. և երթա

անդր: և կալաւ
զլեզուէ նորա.
հայեցաւ յերկինս.
յոգսոցէ հանեաւ.
եփովա թայ. որ է
բացի ո:

Ի նոյն ժամայն
բացան լսելիքնոր:
և լուծան կապանք
լեզուի նորա. և
խառսեր ուղիղ:

Ի պատուիրեաց
սոցա զի մի ումէք
ասուցեն:

Ի որ չափնա
պատուիր երնոց.
նոքա անատաւել
քարողէին. և ան
քանզևս զարմ
անային և ասէին:

ամենայն ինչ
բարեդք զոր ծեաց
սա: զի իսկ լսել
տայք. և համեոց
խառսել:

առուսն:

յայնտսիկ

դարձեալ ժողով
որդ բազում էր :
և ինչո՞ք ունեին
որտեղ : Կոչեաց
զաշակերտանիւր
և ասէցնոսա . զթ
ամ եւ ի վերա ժող
ովորդեանդ : զի
արդ երեք ատուք
են մինչ ատուեն .
և ոչ ունին զինչ
որտեղ են . և եթէ
արձակեմ զդոսա
նաւ թիսի տուես
իւրեանց . նք թից
են ի ճանապարհի .
զիտմանք ի դոցանէ
ի հեռաւորանէ
եկեալ են :
|| աստաւեանի
եւորու նմա աշա

կերտքն նորա : ու
ստի կարեւ յագե
ցուցանել զդոսա
հացիւ յանապա
տիաստ :
|| Ի հարցան երզն
նոսա . քանի նկ
անակ հաց ունիք .
և նոքա ասեն . եր(ծ)ն .
|| Ի հրամայեաց
ժողովորդեանն բա
ղմել ի վերա երկրի .
և առեալ զեր(ծ)ն
նկանակն . գոհաց
աւ . երեկ . և տայր
ցաշակերտան զիար
կցեն . և արկին առ
աջի ժողովորդեանն .
և ձկուհա սակաւ
որն էին . և զայն ևս
աւրհնեաց . և հրամայ
եաց արկանել :

Երան և յագե
ցան և բարձին զը
նշխարս կոտորոցն

Էթն զա^Բիդ

Ի Էին որք կերան

Իբրե չորք հազարք
և արձեաց զնոս^ա

Ի նոյն ժամ

այն մտեալի

նաւ հանդերձաշա

կերտաւքն. Էկնի

սահմանս դաղմա

նորնեա :

Կն փարիսեցեքն.

և սկսան պիծել ընդ

ն մա : և խնդրեին

ի նմանէ նշան յեր

կնից փորձելով զնա

Ի պայրացաւ յոգ^Բ

իւր և ասէ. պի^Բե

զի պղծս այս նշան

խնդրէ. ամենա

եմ ձեզ. Թէ տացի

նշան ազգիս այս^Բ

Թող զնոսա :

դարձեալ եմ ոտի

նաւ և զնաց յայնկոյ

Ի մոռացան հաց

բառնալ. բայց մի

այն մինչ անակ ու

նէին ընդ իւրեանս :

Ի պատու իրեր

նոցա և ասէր. զգո

յլ եղեր ուք ի խմոր

ոյ անտի փարիսե

ցւոց. և ի խմորոյ

հերով դիւանոսաց :

Ի խորհելն ընդ

միմեանս և ասէին.

Թէ զի հացս ոչ ուն

եմք : Ի տացյն.

և ասէ ցնոսա. զի

Խորհիք ի սիրտս
ձեր թերա հատա
սիք թե հաց ոչ ունիք
տակաւ ի նոր իմա
հայք և ոչ յիշէք
ապշու թիւն ունի ձա
ղսիրտս ձեր ասէք
գոն և ոչ տեսանէք
ապանջ քէն և ոչ լս
էք և ոչ իմանայք
տակաւ ին և ոչ
յիշէք յորժամ
զհիւսգ նկանակն
ի հիւսգ հազարան
և քանի սակաւ ի
բարձեք զկոտոր
ոցն Ի նորբաաս
ենցնա եր կոտ
ասան Եւ յորժամ
զեթն նկանակն
ի չորս հազարան

և քանի զաղբիղ
լի բարձեք զկոտոր
Ի նորբաաս են
Ի ասեցնոսա
Իսկ զիւրդ ոչ իման
այք անիբեղս
իդայ Ի ասեցնա
ալ ի նորա կոյր մի և
աղաչեին զնա զի մե
ր ձեցի ի նա
Ի ասեալ զձեռա
նէ կորին եհան
արտաքոյ շինին
Երթաք յաջս նորա
և ձեռն եղի վերա
նորա և հարցան
երցնա թե տեսա
նիցիւն ասցաւ
և ասեց տեսանեմ
զմարդիկս զի շրջն
իբրեւ զճառս

ոցն
ցնա

արձեալ եղծեա
 ի վերա աշացնորա
 և բացաւ և տեսանէր
 որ ջաջաւ և տեսա
 ներ համար ձաւ զա
 մէնայն :
 Բձաւ եւ այ զնա
 իտու նիւր և ասէ :
 ի շէնդ մի մտան ից
 եւ : այլ երթ ի տուն
 քո : և յոր ժամ ի
 շէնն մտան ից եւ :
 մի որմէք ասից եւ
 ի շիւնին :
 Ի ել յաշա
 Կերտաւ քն
 հանդերձ ի շէնս
 կեսար եւ փիլիպ
 եւ : Ի ծանապ
 արհին հարցանէր
 ցաշակերտսն և

ասէր : զորոք ասէք
 ասէն զինէն մար
 դիկս թէ ից եմ :
 Դքա ետուն պա
 տասխան ի և ասէ :
 զյոյ հաննէս մկ
 րտիչ : և այլ ք զեղ
 իայ : և այլ ք զմի
 դք ի մարգարէից
 անտի :
 Եւ ցնոսաւ իսկ
 դորք զորոք ասէք
 ասէք զինէն թէ ից
 Եւ աստասան ի
 ետ պետրոս և ասէ
 ցնա : դու եւ քն :
 Ի սաստեացի
 նոսա զի որմէք
 մի ասիցէն զնման
 Ի սկսաւ որոք
 ցանէ զնոսա : թէ

Եկ
 Ը

պարտե որդոյ ^{ձե}
մարդոյ բազում
չարչարանս ընդ
ութնէ. և անարգել
յերեցանց. և ի
քահանայապետ
ից և ի դպրաց. և
մեռանէ. և յերիւ
ատոր յառնէ.
Ի համարձակ
զբանն խառնեցան.
^{ձե} **Ի** ատեալ զնա
մեկուսի պետրոսի.
սկսաւ սաստելնմ.
Ի նադարձաւ
ետեւ զաշակերտն.
սաստեանց պետրո
սի և ասէ. երբ յեմ
իմ սաստանայ. զի
ոչ խոր հեղուղանմ,
Ի այլ զմարդկան.
այլ զմարդկան.

Ի կոչեցեալ ատ
իւքն զԺողովորդ
աշակերտաւքն
հանդերձասեցնո
ւա. երբեք կամի
գալ զկնի իմ. որ
ասցի զանձն իւր.
և բարձցէ զնաչ
իւր և եկեացէ զկնի
Ի որ կամիցի
ապրեցորդանել
զանձն իւր կորու
սցէ զնա. **Ի** որ
կորուսցէ զանձն
իւր վասնատեա
ւոանին ապրեց
որսցէ զնա.
Ի նշաւ գոտե
մարդոյ երբեզաշ
արհսամեանայն
շահեցի. և զան

իմ:

ձնիւր տոութեցի
քանզի զինչ տացի
մարդ փոխանակ
ան ձին իւրոյ :
ձգ ի թողք ամառ թ
համարեցի զիս և
զբանս իմ ի շնաց
ող և իմեղատորակ
գիտալսորիկ : և որ
դիմարդոյ յամ
առ թարասցէ զնա :
յոր ժամ եկեսցէ
փառաւոր հաւրիւր
ոյ և հրեշտակացորդ^{ոց}
ձէ : Եւ ասէ ցնոսա :
ամէն ասեմ ձեզ :
զի են տմանք ի սոցա
նէ որ աստ կան :
որքմի ծաշակեսց
ես զմահ մինչ տե
սցեն զարքայութի

այ եկեալ զարութի :
Եւ յետ վեց ատուր
առնու ընդ իւր յն
զպէսորոս և զյակ
ոպբոս : և զյովհան
նէս : և հանէ զնոս
ի լեառն մի բարձր
առան ձինն : և
յայլակերպս եղև
առաջինոցա : և
ճորճ քնորա եղեն
փայլիւնս պիտակ
յոյժ : որպէս թա
փիլէք երկրի ոչ
հարեմն : Եւ յայ
կսպիտակացոյ
անել : Եւ երևեց
առնոցա : եղիա
մովսէսի հանդերձ :
և խառսէին ընդ յի
առաախանի ետ

պետր և ասէ ց' յա
ռաբբի բարեոքե
մեղ աստ լինել: և
արասցուք երիտ
տաղատ արս: մի
քեզ: և մի մոզեսի:
և մի եղայի: քան
զի ոչ գիտեր զինչ
խառսեր: զի զար
հոտ եալ էին:
Եւ եղև ամպ մի
հոսանի ի վերանոց
այն եղև յամպոյ
անտի և ասէ: դայէ ճ
որդի ի մսի տելի: դմա
լուարուք:
Եւ յանկարծակի
հայեցեալ այսրան
դր: ոչ և զոք որ եք
տեսին: բայց միայն
զ' յն ընդ իւրեանս:

Եւ մինչքեռ ի ջան
էին ի լեռնէ անտի:
պատուիր եացնո
ցա զի մի ումեք պա
մեղ եւն զոր տես
ինն: բայց յոր ժամ
որդի մարդոց ի
մեռելոց յարեցէ:
Եւ ողբա զբաննի
մտի ունէին: և
եանդր էին ընդ միմ
եանս: ըէ զինչ իցէ:
Ի մեռելոցն յառնել:
արցինցնա և
ասեն: զինչ եայն
զորդ պիղքն ասեն
ել ըէ նախ եղի այի
պարտէ զալ:
Եւ պատասխանի
եանոց և ասէ: եղի ա
նախ եկեալ յարդար

եացի զամենայն :
իսկ զիարդ գրեալ է
զորդի ոյ մարդոյ :
զի բազում ինչ չար
չարեացի և անկո
անեացի :

Այլեսասեմ ձեզ : զամենայն :

Երբ եղիա եկն և
արարին ընդ նմա
զինչ և կամեցան :
որպէս և գրեալ է
վասն նորա :

Եբ

ի

Եկեալա

աշակերտան .
տեսին ամբոխ շու
րջ զնոքաւք . և զդպ
իհան զի վիճէին
ընդ նոսա :

Եւ վաղվաղակի
ամենայն ժողովո
րդն իբրև տեսին

զնազարմայան :
և ընդատալ ընթ
ացեալ ողջոյն տայ
ին նմա :

Եւ հարցցնոսա .

Թէ զինչ վիճէք ընդ

ամեն ետ միմեմիմոյ

ուրդ եւ եւ և ասէ :

վարդապետաժի

զորդի իմառ քեզ զոր

ութի այս համր : և

ութ հասանէ . զար

կուցանէ զնա և փո

փերէ և կրտ է զա

տամոռնս իւր . և ցա

մաքի . և ասացի

ցաշակերտանքո զի

հանցեն . և ոչ կար

ացին հանել զնա :

Պատառաւանք ետ

Կոյցա և ասէ ու
 ազգան հաւատ:
 մինչև յերբ եցեմ
 առ ձեզ. մինչևցէր
 անսայցեմ ձեզ:
 ածէք զնա առ իս:
 Ի ածին զնա առ իս:
 Ի բրեւեռեւ զնա
 այսն. վաղ վաղ ապի
 շարժեալ զնա. և
 անկեալ յերկիր
 թառալեր և փրկու
 այր: Ի հարցց հա
 յրոտրաւ ասէ. քա
 նի ծամանաւք եւ
 յորմէ հետէ այդ
 եղև դմա:
 Ի Ենա ասէ ի ման
 Կոթեմէ. բազում
 անգամ ի հոր առ
 Կանէ զդաւիթոր.

զի Կոտուացէ. առդ
 Թէ Կարողինչեւ
 առգնեալ մեզ տր
 Գթացեալ ի վերա
 Ի Ենա ասէ ցնա.
 ասաց երթէ Կար
 ողես. ամենայն
 ինչ հիմա ուրեայնմ
 ուր հաւատայն:
 Ի վաղ վաղ ապի
 աղաղակեաց հայր
 մանկանն և
 ասէ. հաւատամ
 առգնեալ ան հա
 տու թէս իմոյ:
 Ի բրեւեռեւ յսթե
 Կոտի ժողովոր
 դնի վերա. սասա
 եաց այսոյն և ասէ.
 համրդ և խոր լայն.
 եւ տամք եղհրաման.

մեր.

Եգ

78

եղ իդմանէ. և
այլևս մի մտան
իցես ի դա :

Իսողաղապեաց
և յոյժ լըկեաց
զնաւեղ. և եղև
պատանին իբրև
զմեռեալ. մինչև
բազմաց իսկասել
Թէ մեռաւ :
Ի յն կալատ զը
ձեռանէ նորա յար
ոյց զնաւ կանգնեց
Ի իբրև եմոտ
նա իտուն. աշակե
րաքնատանձինն
հարցինցնա. մէք
ընդէր ոչ կարացաք
հանել զնա :
Իսանցնոսա,
այդազգ ոչ իւ եք

79

եղանէ եղծեալատ
Թիւք և պահաք
Իսողաղապե

եալանցանէ
ինատ գալիլացոյք
և ոչ կամեր եղծե
դք գիտասցէ. քան
զիտաւցանէր զաշ
ակերտան իւր. և
ասերցնոսա. Թէ
որդի մարդոյ մա
տնելոյց ի ձեռա
մարդկան. ևսպ
անցեն զնա. և իբրև
սպանցի. յերիբաւ
որ յառնէ.
Ի նոքա ոչ գիտէ
ինզբանն. և երկն
չէին հարցանելցնա.
Կին ի կափառնա
որմ. և իբրև եմոտի

79

տուն հարցաներ
զնոսա . զինչպիճ
եիք զճանապարհ
այն ընդմիմեանս .
Ի նորալուս լինեի .
անզի ընդմիմ
եանս պիճեին ի ճան
ապարհին լծող
մեծ իցե .
Ի իբրեւնստատ
կողնաց զերկոտաս
անան . և ասեցնտաս .
Եղև դեկամի տաս
լին լինել . եղիցի ա
մենեցուն կրտսեր .
և ամենեցուն պաշտ
ատն եա .
Ի առեալ մանուկ
մի կացոյց ի մեջնոցա
և ընկալեալ զսաի
գիրկս իւր . ասեցնոս .

որ միանգամ յայտ
պիտի մանկտոյ ընկ
ալցի յանուս իմ .
զին ընդունի .
Ի որպիս ընդուն
իցի . ոչ զիս ընդունի
այլ զայնորատաք
եացն զիս .
և աստասխանի ետ
նմա յովհաննես և
ասե . վարդապետ .
տեսաք զովմա զի
յանուս քողեա հան
երև զմերկնի ոչ շրջ
եր . և արգելաք զնա .
Ի նա ասե մի արգ
ելուք զնա . զի ոչ դե
որատնե զատորոմիս
յանուս իմ . և կար
իցե հայհոյել զիս .
զի որոչն ընդմե . հապ

առաւ. ի մեր կոյսէ:
76 Ի ուղբարբոսցէ
ձեզ ջոր բաժակաւ
յանուսս յայս. Թէ Ծա
դուք քի էք. ամեն
ասեմ ձեզ. մի կոր
ուսցէ զվարձս իւր:
77 Ի ուղբ զայլ թակղ
եցուսցէ զմի ի փոքր
կանցս. ո. ր. հատ. ա
տան յիս. լաւ երնմա
առաւել երթեալ
եալեր ընդ պարան
ոց նորա երկանիշ
ոյ. և ընկեցեալ ծով:
78 Ի երթ զայլ թագ
ղեցուսցէ զքեզ ձեռ
քո. հատ ընկայ ի
քէն. զի լաւ եցէք
իւնդ ի կեանսս յաւ
իտենից մտանել:

քան երկուս ձեռա
ուսել և երթալ ի
գեհէնս ի հորնան
շեջ. Ի երթոսն
քո զայլ թակղեցու
ցանէ զքեզ. հատ
ընկայ զնա ի քէն.
լաւ եցէ քեզ կաղի
կեանսս յաւիտենից
մտանել. քան երկ
ուսուսուսնել և ար
կանել ի գեհէն:
Ի երթեալս քո
զայլ թակղեցուսցէ
զքեզ. հան զնա ի բաց
լաւ եցէ քեզ միով ա
կամբ մտանել յարբ
այու թիւննայ. քան
երկուս աչսուսնել և
անգանել ի գեհէն:
Ի ուղբ նոցա ոչ

մեռանի . և հորն
 ոչ շեղանի . զի ամ
 էնայն ինչ հրով
 յաղեցի :
 ԺԲ արեղբեաղ . և եր
 աղն ան համեսցի .
 ի համեսցի :
 Բոգոս Կալար
 ուք յանձինս ձեր
 զաղն . և խաղաղութ
 թիւն արարեք ընդ
 միմեանս :

ԺԳ Ի անտի յարու
 ցեալ . զայնիսպ
 մանս հրեապատանի .
 յայն կոյս յորդանան
 . Ի երթայրդարձ
 եալ խոնեալ ժողով
 ուրդն առ նա . և
 որպէս սովորեր մի
 սանգամոսոցանէր
 զնոսա :

սկսարիսացիքն
 մատուցեալ փորձ
 եղով հարցանէին
 զնա և ասէին . երբ
 արժանիցէ առն
 զկին իւր արձակել .
 Ի ապատասխա
 նի ետնոցա և ասէ .
 զինչ պատուիրեաց
 ձեզ մովսէս :
 Ի նոքմասեն . մով
 սէս հրաման ետ
 գիր մեկնելոյ զրել
 և արձակել :
 Ի ապատասխանի ետ
 յն և ասէ ցնոսա .
 վասն խստա սրտա
 ու թեան ձերոյ զո
 եաց զպատուիրանն
 զայն . այլ իսկ զբա
 նե արարածոցարու

ԵԷ

Լեգարարզնոս
ածեասէ. վասն
այնորիկ թողցէ
այրզհայր Լեգար
Լեռնիցէ զհետկն
ոջ իւրոյ. Լեռնիցին
երկուքն ի մարմին
մի. Լայնութ հետե
ոչ էն երկու. այլ
մարմին մի. արդ
զորածպրագեաց
մարդ մի մեկնեացէ.
ՃԴ Ի ի տանդարձ
եալ. աշակերտքն
զնոյն հարցին զնա.
Ի ասէ ցնոսա.
ՃԵ Թեայրարձակե
ացէ զկին իւր. Լ
արասցէ այլ շնայ.
Լ կին եղէ եղցէ յառ
նէ իւր մէկն եցի

առնայլութ շնայ.
Ի մատուց
անէին առնա
մանկտի զի ձեռն
դիցէ նոցա. իսկ
աշակերտքն սաս
տէին այնոցիկոր
մատուց անէինն.
Բրե ետես յ
բարկացեալ սաս
տեաց նոցա Լ ասէ.
Թոյլ տուք մանկտ
ոյտ գալ առ իս. Լ
մի արգելուք զդոսա.
զիայրապիսեացդ է
արքայութ թի այ.
Մենասեմ ձեզ.
որոց ընկալցի զառ
քայութ թիւնայ ի բրե
զմանութ. ոչ մտցէի
նա. Ի առեալ զնոս

գիրդա. ձեռնեդի
վերաւաւրհնեաց
զնոսա :
Ի ընդելանելն
նորա անտի ի ծան
ապարհ. ահաւան
իկոմն մեծատուն
ընթացեալ ի ծուն
ի ջաներ. հարցան ^ճ
երցնաւ ասեր. վար
դապետ բարի. զի նշ
արարից զի զկեան
սն յաւիտենականա
ժառանգեցից :
Ի յն ասեցնա. զի
ասեն զիս բարի. չիք
ոք բարի. բայց միմ.
զպատու իրանապի
տեն. մի շնար. մի սպ
անաներ. մի պողան ^ճ
ար. մի սուտ վկայեր :

պատուեալ հայր
քո և զմայր :
ապառաւսխանի
եռեւանցնա : վար
դապետ զայդ ամեն
այն արարի ի մանկ
ութենէ ի մահ. արդ
զինչ և ապակասեցեմ.
Ի յն հայեցեալ ի
նա սիրեաց զնա :
Ի ասեցնա. մի ինչ
պակասե ի չէն. եթե
կամիս կատարեալ
լինել. երթողո ինչ
որ նիս վաճառեա.
և տուր աղքատաց
և ունիցիս զամեն
յերկինս : և աս զիս
չն և եկ զկնի իմ :
Ի նա խոժոռեալ
ընդ բանն զնացտրտ

որմ զի ունեի ինչս
բազումս :

Եւ հայեցեալ յայս
կոյս յայն կոյս յս
ասէ ցաշակերտսն :

զիարդ դժուարինէ
որ զինչսդ ունին մտ
անել յարքայութիւնս :

Եւ աշակերտքն զար
մացեալ էին ի վերա
բանիցնորա :

Եւ յս դարձեալ
պատասխանի ետ
նոցաւ ասէ . որդ
եաւք . որչափ դժու
արինէ յոսացել

ոց յինչս մտանել
յարքայութիւնս : Եւ
դիւրինէ մալխոյ ընդ
ծակապխան անցա
նել . քան մեծապառն

յարքայութիւնս
մտանել :

Եւ նոքա առաւել
և ազարմանացին և
ասէին ցմիմեանս :

Իսկ ով կարասցէ
ապրել :

այեցեալ ընդս
յս ասէ . առ ի մար
դկանէ այդանհն
արինէ . այլ ոչ առ

ի յս :

Կարս ասել

ցնապետորոս . ահ
առասիկ մեք թողաք
զամենայն և եկաք
զկնիքո :

Եւ աստապխանի ետ
և ասէ . արմենասեմ
ձեզ . ոչ ոք է որ եթող
զտուն . կամ զեղբարս :

Կամ զքորս Կամ
 զհայր Կամ զմայր
 Կամ զորդիս Կամ
 զազարակս զնիմ
 Կամ զնաւեւոր
 անին. եղև ոչ առ
 նորցո՛ւ հարիւրս
 պատիկայ թմ յայն
 ժամանակի. տու
 չաւ եղբարս. և քոր
 և մայր և որդիս.
 և ազարակս հալ
 ածանաւ ք հանդ
 երձ. և յաշխարհին
 որդալոցն և զկեա
 չան յաւիտենակս
 իբազո՛ւմք եղի
 ցին առաջինք յեւո
 ինք. և յետինք քառա
 ջինք. և յետինք քառա
 ւապարհն մինչդեռ

ելանէին յեմ. և եր
 Թայր յս առաջի
 քան զնոսա. և զար
 մացեալ էին որ
 զհետն եր Թայրն և
 երկն չէին:
 Իսաիայ
 միտասանգամ
 զերկոտասանս
 առանձինն. սկսա
 ասել նոցա, զինչ
 անցք անցան եղոյ
 իցեն ընդ նա: Թէ
 ահա՛ առիկ էլան
 եմք յեմ. և որդի
 մարդոց մատնեա
 ցի քահանայապ
 ետիցն և դպրաց.
 և դատեսցեն զնա
 իմաչ: և մատնեա
 ցեն. հէթանոսաց

էէ

և կատարեցեն
զնովաւ։ և հարկ
անիցեն զնա։ և
Թաւնիցեն ի նա։
և սպանցեն։ և
յերիւսաղիմ յարեց
ՃԺԳ **Է** և երթային առ
հովաթ յակովբոս
և յովհաննէս որ
դիքն զերեդեա։ և
ասենցնա։ վարդա
պետ։ կամիմք զի
զոր ինչ խնդրեաց
որք ի քէն։ արասց
են մեզ։ **Ե** և նա ասե
ցնոսա։ զինչ կա
միք յինէն զի ար
արեց ձեզ։
Է և նորա ասեն
ցնա։ տո՛ւր մեզ զի
նստցորք մի յաջմէ

քումմէ։ և մի ի
յահելէ ի փառօնքո՛ւ
Պատախան ի
էս յս և ասեցնոսա։
ոչ գիտեք զինչ խն
դրեք։ կարէք ըմ
պել զբաժակն զոր
ես ըմպել ոցեմ։
կամ զմկրտութիւն
մկրտել զոր ես մկր
տել ոցեմ։ և նորա
ասենցնա։ կարեմք։
Է և յս ասեցնոսա
զբաժակն զոր ես
ըմպել ոցեմ։ ըմպի
ցեք։ և զմկրտութիւն
զոր ես մկրտել ոցեմ
մկրտիցեք։
Է և յնստուցանել
ընդաջմէ ի մէջ։ և
ընդաջեկէ ոչ իմոպ։

այլ որոյսպատր
աստեալիցէ :

^{ՃԺԷ} **Է** Է լուեալ զայն
տաաանցն . սկս
անբարկանալ յա
կողբա և յողհանութիւն :

Է Է յն կողեալ ց
զնոսա առ ինքն և ^{ՃԺԹ}
ասէ ցնոսա . գի
տէք . զի որ յանու
ան իշխանքն են
հեղձանոսաց . տի
րեն նոցա . և ան
ծամեծքնոցա իշ
խան նոցա :

Ո չայնպէս իցէ և
ի ձեռում միջի . այլ
որ կամ իցի ի ձեռն
առաջին լինել . եղ
իցի ձեր ամենեցուն
ծառայ :

^{ՃԺԸ} **Ք** անպիտորի մար
դոյ ոչ եկն առնու
պաշտաւն . այլ
պաշտել . և տալ
զանձն իւր փրկ
անս փոխանակ

բազմաց :

Էզանյերի

քով և լինի

նելն նորա յերեքո
վէ աշակերտաւքն
և բազում ժողովորդ
ով . որդի տիմեի
բարտիմէոս կոյր
նստեր մութաց իկ
յանցս ճանապար
հի . իբրև լուսաթե
յն նապաստակցի ան
ցանէ . սկսաւ առ
ակել և ասել որդի
դաւթի յնողորմաց

ԳԿ

ձեռն եղիցի ձեր
պաշտաւն և որ
կամ իցի ի ձեռն

Ինչ :

Լաւաւաւեի նմա
բազումք զիւրեացե.
Եւնաւ առաւելաւ
աղաղակեր. որոյ
դատ թի ողորմեացից.
Օտէղի առ յն. և
հրամայեալ կոչել ծով
զնա. **Կ**ոչենսկոյ
րն և ասենցնա. քա
ջալերեաց. արի կո
չե զքեզ.
Եւնորա ընկեց
եալ զձորձա իւր.
յարեաւ էն առ յն.
Պատասխանիւն
նմա յն և ասե. զինչ
կամիս թէ արարից
քեզ. **Ա**սեցնա
կոյրն. ռաբբունի.
զի բացայց.
Եւ յն ասեցնա.

երթ. հաւատք քո
կեցողի ն զքեզ.
Եւ վաղվաղակի
բացաւ. և երթ
այր զհետնորա ի
Ճանապարհին.
Եւ յոր ժամ մերձ
եկեցին. ի բեր
փազե և ի բերձան
իայ մատի լեառն
ձիթենեաց. առա
քե երկուս յաշա
կերտացանտի և
ասեցնա. երթ
այք դուք ի գեաղոյ
որ ընդդէմ ձերկաց.
և նոյն ժամայն.
իբրև մտան իցեք
ինա. գտան իցեք
յաւանակ մի կա
պեալ յորոյ վերա

ոչ զբիւսողիս
հաստատ, ըստ
զնաւածէք. և երբ
զբաւարցէցէ
երբ զի լուծանէք
զյաւանակդ. աս
ասլիք երբ անիւր
ութիւնսդ է. և

վաղվաղակիւս
քեցէկն ասար

ձԺ **Չ** ոգան և գտին
զյաւանակն կա
պէալ առ դուրսար
տաքոյն փողոցի
անդ և լուծին զսա:

Լ Ի ոմանք յորոց
անդն կային ասէն
ցնոսա. զի գործէք
զի լուծանէք զյաւ
անակդ:

Ի Ի նոքա ասէնցն
սա:

որպէս ասացն յս:

և ըսյլ և տունսդ

Ս ծին զյաւան
ակն առ յս: և ար
կան են ի վերա զհա
նդեր ձա, և նստաւ
ի վերանոց ա:

Ե Ի բազումք զհա
նդեր ձա իւրեանց
տարածանէին ի
վերանանս պարջին:

Ե Ի այլք ոստաի
ծառոց հատանէին
և արկանէին զձա
նար հաւն:

ձԺ **Ի** Ի որ առաջին և
զկնի երթային
աղաղակէին և աս
էին. ովսաննա
բարձր էլոյն. ար
հնեալ որդասդ յան
ունան:

աւրհնեալ թագ
աւորոյ թիւոյ եւ
եալ հաւքմեոյ
դատ թիւ : խաղաղ
ութիւն յերկինս և
միտք ի բարձրոյն :
ՃԻ և եմբ որ յս յեմ
ի տաճարն : և հայ
եցաւ շուրջ զամե
սեքութիւն : և զի եր
երեկոյնաց եալ ժամն :
եւ ի բերձանիա եր
կոտաւանաւ քն ճիւղ
հանդերձ :
Ի խաղաղութեան
անդր մինչդեռ
եւանդիս ի բերձան
իայ : քաղցեալ : և
եւտե թղենի մի ի
բացութատ տերեւա
լից : և եկն թեզտ

անիցէ : ինչ ինմա
և ի բուն եկն ինա
ոչ ինչ եղիտ բայց
միայն տերեւ : զի ոչ
իսկ եր ժամանակ
թղոյ : **Պ**ատաս
իւանի ետեալս է
ցնա : մի ևս ոչ յա
իտեանի քէն պտ
ութիւն իցէ :
Ի լսեին աշակե
ութն նորա :
Կան ի յեմ : և մտ
եալ ի տաճարն :
սկսաւ հանել զվա
ճառականսն : և
զգնաւ զս որեին ի
տաճարին : և
զսեղանս համաժ
առացն ցրտեաց :
և զարթոտաղաւնէ

զբ

վաճառեացն կոր ընդ տառաժնորսա:
ծանեաց: և ոչ ծեղ^հ Ի Իբրեւերեղոյ
Թողոյր եթողքան լինէր: արապքոյ
աւթինչ անցոց քան զքաղաքն եւ
անիցե ընդ տաժ^{արմ:} անէին: Ի Իսկնչեթ

Ուսոցանէր և այգոցն առնով
ապեր: գրեալէ Թաւաւ անցանէին:
տունի մտունաղ տեսին զԹղէսին
աւթից կոչեցի ցաւաքեալ յառմ
ամենայն հեթանաւոց: յիշեացալ
ոսոս և ասէցնա: Եւ դուք
արարէք զդաւայ Եւսին զոր անիծեր:
րս աւազակաց: ցաւաքեցաւ:

Ընդ^հ Լորան քահանայապետքն և դպ^հ Գաւառաւսն
իւր: և խնդրէին եւ յիշուցիք զհա
եթե որպէս կոր առանայ: բայց
որպէս զնա: Բայց ատանայ: ամենա
երկնչէին ինմանէ սեմ ձեզ: որով ասի
զի ամենայն ժողովոր ցե լեռինս այսմիկ:
ն զարմացեալ էին բարձիր և անկիր թ ուլ:

ՉԳ

և ոչ երկամտիցէի ճիւղ
սրտի իւրոսմայլ
հաւատալցէ թէ
զորասէն լինի. եղ
իցինմա զորինչև
ճիւղասիցէ. **Ա**ման
այսորիկ ասեմ ձեզ
զամենայն ինչ զն
որոյ աղաւթաւ
արեալ խնդրիցէք
և հաւատալցէք
թէ առնուցութե
կողիցի ձեզ.
Եւոք յոր ժամ յաղ
աւթաւ կայցէք.
Թողուցութեոյ
նիցիք ինչ զորմէքէ.
զիւ հայր ձեր ուր
յերկինսն թողցէ
ձեզ զայնցանս
ձեր:

անմիտամ

զամյեմ. և
մինչեւ ի տաճ
արիանդ զգնայր:
զանաւորաբազ
անայապետքն և
դպիրք և ծերք. և
ասենցնա. որով
իշխանութեան
ես զայդ. և ով ետ
քեզ զիշխանութե
զայդ. **Պ**ատասե
անիւտ յնւասե
ցնոսա. հարցից
և ես զձեզ բանմի.
տոութիւն ձապատա
սեանի. և ես աս
այցից ձեզ որով իշ
խանութեան եմ
զայս. **Ա**կրտութիւն
յովանութեան յերկնիցէր.

երթի ի մարդկանէ: **ԺԵ** Եւ
տորքի ճպատասխանի: **Խ**որհեի նւրնդ
միմեանս և ասեի ն: Երթասեմք թէյեր
կնից, ասեց ջմեզ
Եսկընդոր ոչ հատ
ատայցեմք նմա,
այլ երթասեմք ի
մարդկանէ երկ
նչիմք ի ժողովրդէ
նէն: Գիտմենէքին
գիտեին զյոզհան
նէս թէ մարգարէ էր:
Գատասխանի
Ետուն և ասեց յս.
չգիտեմք: **Ե**ւ յսեա
նոցա պատասխանի
անի և ասէ, և ոչ
ես ասեմ ձեզ որով
իշխանութիւնս
ես զայս:

Եւ ասաւ խառ
եղբնդ նոսաւառա
կաւք և ասել,
Այրմի տնկեաց
այգի, և ամշորը
զնովաւ ցանգ, և
գորք հնձան փոր
եաց, և շինեացալ
տարակ: և ետզնա
ցմշակս, և գնացի
տարալեւարհ:
Եւ ատպրեացառ
մշակսն ի ժամանա
կի ծառայմի: Գի
մշակացանտի առ
ցի ի պտղոյ այգւոյն:
և նոցա կալեալ
գան հարին զնա և
արձակեցին ուսոյն:
Գարձեալ ատպր
եաց այլ ծառայ, և

զնա կատարինա
էցին և արձակեց
ին անարգեալ:
Ի դարձեալ աջ
ատաքեաց: և զնա
սպանին:
Ի զբազորմապլա:
զոսմանս հարկ
անէին: և զոսմանս
սպանանին:
Ի պառոդի մի եր
իւր սիրելի: զնա
ատաքեաց ատնոս
յետոյ և ասէ: Թեր
և ասմա չեցէն յոր
դոյաւտի իմմէ:
Ի սկսնալ քնիքու
տեսին զնա թեզայ:
ասէն զմիմեանս:
սա է ժառանգն:
եկայք սպանցոք

զսա: և մեր լիցի
ժառանգութիւն:
և կալեալ զնա սպ
անին: և հանին
արտաքոյ ալգոյն:
Ի զմիմեանս արաս
ցէտր ալգոյն: Եկ
եսցէ և կորոսցէ
զմշակսն: և տա
ցէ զալգին ի ձեռս
ալոց:
Ի ոչ զգիմ
զայնիցէ ընթերց
եալ ձեր: Թեզպեմ
զորան արգեցին
շինաւքն սա եղև
զլուսանգեան:
Ի սոն եղև այս և է
սքանչելի յաջմեր:
Ի խնդրեին զնա
տնէլ: և երկեմնի
ծորդըրդենէ անտի:

զի գիտացին թե
առնոսան ասաց
զառանկն և թող
ին զնա և գնացին:
Ժ Ի առաքենա առ
նա զուսմանս ի փա
րիսեցոց անտի և
ի հերովդիանոս
աց Զի զնա որս
այցեն բանի:
Ի Եղբա եկեալ
հարցանեին զնա
նենգութեանս
էին: Վարդապետ
գիտեմք զի ծշմար
իտես և ոչ ինչ
փոյ թե քեզ զորմեք:
զի ոչ հայիս յերեսս
մարդկան: այլ ծշ
մարտութեմ զձան
ապարհնայնութե

ցանես արդասան
մեզ արժանեհար
կատալ կայսեր և թե
ոչ տացո՞ւք թե
ոչ տացո՞ւք:
Ի Եւ յսգիտաց զկե
ղծաւ որոյ թինոցա
ասէ ցնոսա Զի
փորձեք զիս և եղծ
աւ ողբ Բերեք ինչ
դահեկան մի զի
տես ից:
Ի Եղբա բերին:
Ի Եւ ասէ ցնոսա:
ոյրէ պատկերսայս
կամ զիր և Եղբա
ասէ ն ցնա Կայս
եր Կատասխանի
Եւ յս և ասէ ցնոսա
Երթաք տուք զկայ
սեր Կայսեր և զայն ան:

և զարմացան
 ընդ նա :
անառնա
 սաղութեցիք
 որասէն թէ չեք
 յարութիւն : Կար
 ցանէի ն ցնա և աս
 էին : Վարդապետ
 մովսէս գրեաց մեզ
 էթեութիւնք եղբ
 այր մեռանիցի և
 թողութիւնք և
 որդի ոչ թողութիւն
 զի ասցէ եղբայր
 նորա զկենդանորա
 և յարութեցէ զա
 ւակ եղբարիւրում :
 րդ եղբարքեմ
 էին ասմեզ : ասա
 ջինն ասկին և մեռ
 ան : և ոչ էթող զա

ւակ : և երկրորդն
 աս զնոյն և մեռան :
 և ոչ նա էթող զա
 ւակ : Նոյնպէս և եր
 րորդն աս զնոյն : և
 եր թնեք եանիակ :
 և ոչ թողին զաւակ :
 յետ ամենեցորն
 մեռան և կինն : արդ
 ի յարութեանն յոր
 ժամ յարնիցէն
 ոյր ի նոցանէ լիցի
 կինն : զի եր թնեք
 եան կարան զնա կի
 րա աստա սխանի ետ
 յն և ասէ ցնոսա :
 ոչ վասն այդորիկ
 իակ մոլորեալ էք :
 զի ոչ գիտէք զգիտ
 և ոչ զարութիւն
 այ : Եյոր ժամ ի

մեռելոց յարիցեն^{ճա}
ոչ արք կանայս
առնեն. և ոչ կան
այք արանց լինին:
այլ իբրեւ զհրեշտ
ակս իցեն ողբերկ
ինան են:

Վասն յարու
թեան մեռելոց զի
յառնեն. ոչ իցե ըն
թերցեալ ձեր ի գի
րան մատակս ի
մորենոլն ուրպէս
ասաց ցնամած:
եսեմ ամծաբոս և
ամուռ և ամծ իսա և
ակայ. և ամծ յակ
ուպայ. և ոչ եւմծ
մեռելոց. այլ կենդ
անեաց: և արդիոք
յոյժ մոլորեալ էք:

Ի մատուցեալ
միումն ի դպրացն,
լահրնոց ազիւն չի
ձէին: իբրեւ ետես
էթե բարեղք ետ
նոցա զպատասխա
ն հարց ցնաւասէ,
որ պատու իրանէ
առաջին:

Ի յն ասէ ցնա,
առաջին քան զա
մենայն: լոր ի ել:
և արամծ մեր արմին:
և ևս իրեացես զար
ւածքոյ յամենայն
և արտէ քոմմէ. և
յամենայն ան ձեւ
և քոմմէ. և յամեն
այն մտաց քոց. և
յամենայն զարու
թեւեք քոմմէ: այս

սին:

• Եւ աստ-ալին պա
սե աստ-իւրան:

• Երկրորդն Նժ
• Վան ման : Երեւ
• Եւս զընկերքսիս
• զանձնք :

ԷՃՔԱՆԶՄԱՍ

այլ պատուիրան ծ[Բ]
 ծ[Բ] ԽՆԳՅ: Իսկ

Զնադպիրն : բարո-

դիւրացառդապետ ԾԼԴ

Համարտու թիւս

ယၢ်တၢ် ညး ဟီုဒ်မံၤ.

ԼՈՂԳՐԱԿԱՆ ԲԱՅՑ

Ի նմանէ: Լսիրոել

ԳՆԱՅԵԱՆԱԿԵՆ

ԱՌՈՒՆ, ԱՅՄԱՆԷ

այն զաւրոյ թէնէ.

Հյամմէնայն մեր

այ. Լսեռել զԸՆ

ԿԵՐ Ի ԲՐԵԼՂԱՆՁՆ

առաւելիքան

ԳՈՂՋԱՆԵՋԱՆԳՈՒՄ:

Ի տեսեալ յիբե

Իմաստո՛ր-թի Ետ զի

պատասխանին,

ամէս ցնա: չեն

ՀԵՌԵՅԱՌՈՒԿԶԵՆԻ

၁၉၂၂: ၁၈၆၆

Իշխեր Ինչհաղ

անհշտա :

உருத்திரபாகம்

Wife & daughter

ԱՄԿԱՅԻՆ ՀՈՒՈՒ

ցանկո ի ճանա

պարհին. զիարդ

ապենդայի ռֆն էջի

քան որդիդ աւթիէ:

ԼԻՆԳՈՒՄԱՆԻԺ

Հոգևորականություն

ယမင်း: ယမယဗဟိုဗဟို

Իմ, Նիսան ընդամեն

իմմե. մինչև եդից
զ թշնամիս քոպա
տու. անդանոտիցքն
աւորէ թէ ի նքն սկ
դաւ ի թ զնա տր
կոչէ. զի ամոգիցէ
որդի նորա :
Ի բազում ժող
ոպոտդ լսէր նմա ճշ
ք աղցրութի :
Ճլե Ի ասէր ուսու
ցան էլ լուի վարդ
ապետութեանն
իւրում. զգոյշ լեռ
ութի դպրագանձ
որ կամին ի հան
դերձա երևելիս շր
ջել : զնա տուող ջոյ
նս խնդրել ի հրա
պարանկա. և զնա տ
աթոռս ի ժողովո

որա. և զգահագլ
ու ի նշն թոխ. որ
ուսեն զտուհա
այրեաց պատճառ
անաւք յերկար
եալ զաղաւթա :
զի աւելի ևս դա
տաւատան ընկալ
ցին : Եւ այր յս ընդ
դէմ գան ձանապին.
տեսանէր թէ զի
արդ ժողովոտդն
արկանէր պղինձ
ի գան ձանապին. և
բազում մեծատու
նք արկի ն բազում
ինչ : եկն այրի մի.
և արկ երկուս լո
մայս. որե նաք.
արակիտ մի :
Ի կոչեցեալ առ

իւքն զաշակերտն
ասէ ցնոսա . ամէն
ասեմ ձեզ . զի այր
իւայն տառապեալ .
շատարկ քան զա
մէն եսեան ի քան
ձան ալն . քան զի
ամէն էր յաւել
որդաց իւրեանց
արկին . այլ նա ի
չ քաւ որու թենէ ճլ
իւրմէ . զամէնայն
ինչ զոր ունէր արկ .
պոյիւ չափ զկեանս
իւր :

ՉԳ ճլ

Ի յեանելնոր

ի տաճարէ ան
տի ասէ ցնա մի յա
շակերտաց որոս .
վարդապետ տես
որպիսի են քար

իւքս . և որպիսի
շինոր ածք .

|| ատապխան ի
ետնմա յն և ասէ .
տեսանէն զայդ
ամէնայն շինորս
ծս . ամէն ասեմ ձեզ .
էր թող թողցի այդ
քար ի քարի վերա
որոչ քակտեացի :

Ի մինչ . նա
տերնա ի լերինն
ձի թենեաց յան
դիման տաճարին .
հարցանէին ցնա
ատան ձինն պետ
րոս և յակոբքոս .
և յոպհանն էս . և
անդրէաս . ասա
մեզ երբ լինիցի այդ .
և զինչ նշանէ յոր

ժամկատարեղոց
իցէ այդամենայն:
|| աստաւանի
եսյս և ասէցնոս:
զգոյշ կացցէք: մի
ոք զձեզիս սրեացէ.
զիբազորէք եկեա
ցեն յանուն իմ.
և ասիցեն թէ ես
եմ քմն: և զբազոր ծն
մա մոլորեցորցա
հիցեն: || Եւ յոր
ժամ լսիցէք պա
տերազմութնս. և
համբաւս պատեր
ազմաց: մի խոռոչ
իցիք: զի պարտէ
լինել: բայց չլէ
կատարած:
Ի յարիցէ ապա ծն
յազգի վերա. և

Թագաւորութի
Թագաւորութե
վերա: և եղիցի ն
շարժմունք ի տելիս
տելիս: սոմէք: և
սրածու թիւնք: և
խոռոչութիւնք: այլ
այնամենայն սկի
զքնէ երկ անց:
Ի զձեզիս կմա
տեացեն յատեանս.
և ի ժողովութիւնս
տան շիցիք: և աս
աջիդատաւորաց
և Թագաւորաց
կայցէք վասն իմ
ի վկայութիւնոցս
և ամենայն հե
Թանուաց:
այցնաիս պարտ
էաւետարանիս բար
ոգել:

Երես **Յ** յոր ժամ
տանիցեն զձեզ
մատնել։ մի յառ
աջագոյն հոգայց **ԺԻԲ**
էք։ Լմի զմտաւ ա
ծիցէք թէ զինչ
խաւսիցէք։ այլոր
ինչ տացի։ ձեզ ի
ժամուս յայնմիկ
զայն խաւսիցիք։ **ԺԻԳ**
զինոչ դուքէք որ
խաւսիցիքն։ այլ
հոգի նստորք։
ԺԺ ասունեսցէ եղբ
այր զեղբայրի մահ։
Ե հայր զորդի։ Ե
յարիցեն որդիք ի
վերա հարց։ Ե աս
անանիցեն զնոսա։
Ե եղի ջիք ասեցէ
այլք յամենեցունց **ԺԻԴ**

վասն անոր անխնայ։
այլոր համբերես
ցէ իսպառ նա կեցց
ԺԻԵ Ե յոր ժամ տես
անիցէք զպղծութի
աւերածին զիկայ
ցէ իտեղւորութի
ցէ արժան։ որ ըն
թեռնութի ի միտ առ
այն ժամ որ ի հրե
աստանի եցեն փա
խիցեն ի լերի նա։
Ե որ ի վերա տան
եացն իցէ։ մի ի վրէ
խտուն։ Ե մի մտցէ
բառ նալինչ ի տա
նէ իւրմէ։ Ե որ յա
գարակին իցէ։ մի
դարձցի յետս առն
որ զձոր ձս իւր։
այց վայիցէ յշեաց

Լատնատուեաց
յատուրսն յայնոմի
ճիւղաւ թակաց
էք զիմի ի ձեռն
յնի լինիցի այն :

ճիւղաւ թակաց
այնոքիկն եղող թիւ
որպիսի ոչ եղեն եր
բեք այնպիսիք իսկ
զբանէն արածոց
մինչեւ ցայժմ : Լմի
այլ լիցի :

ճիւղաւ թակաց
Եւթե ոչ երկար
ճեղայն զատուրսն
զայնոսիկ վասն
ընտրելոցիւրոց
ոչ ապրելուամեն
այն մարմին : այլ
վասն ընտրելոցն
զորս ընտրեաց :

Կարճեաց զատու
րսն զայնոսիկ :
այն ժամ երթե
նսիցե ոք ձեռն երթե
ահատասիկէ քսն :
Կամ աւանիկ . մի
հատատայցեք :
Ի յարիցենսոս
քո իստոպք Լատու
մարգարէք : Լատա
ցեն նշանս Լատ
ուեատա առ ի մոլ
որեցորցան ելլեթե
հնարինչ իցե Լ
զընտրեալսն :

այց դուք զգոյշ
եղերուք : ահատա
սիկ յառաջագոյն
ասացի ձեզ զամենայն
ճիւղաւ թակաց
յատուրսն

ոսիկ յետնեղաւ
Թեանն այնորիկ:
արեգակն իսաւ
արեցի. և լուսին
ոչ տացեղ լոյսիւր:
և աստեղք յերկ
նից Թաւ Թափեա
ցի ն: և զատ ըոտ
Թիւք յերկինս
շարժեցի ն:
ՏԺԱ **Է** յայնժամ տես
ցենք որդի մարդոյ
եկեալ ամպովք.
և զատ ըոտ Թփ և
փառաբազմաւք:
Է յայնժամ աս
պքեցեղ հրեշտ
ակսիւր. և ժողովեա
ցէ զընտրեալսիւր
եջորից հողմոց ի

ծագաց երկրի մին
չէ ի ծագաւրկնից:
Բ այց դուք ի թզ
ենոյ անտիոս ջիբ
զառա կն: յորժամ
տակաւ ոստքննո
րակակողայ ցեն և
տերեւ արձակիցի
ինմա. գիտեք թէ
մերձեամառն. նոյն
պէս և դուք յորժամ
տեսանից եք զայս
ամենայն եղեալ:
գիտաս լիք թէ մերջ
է աս դուրս:
Ա մենասեմ ձեզ:
Թէ ոչ անցցէ ազգս
այս. մինչև այսպ
մենայն եղիցի:
Է ըկեմք և երկիր

անցցեն. և բանք
իմ մի անցցեն :

ՃԺ **Ա**յլ վասն առողջ
այնորիկ և ժամու
ոչ ոք գիտէ : ոչ հո
եշտակ բերկինս :
և ոչ ուրի : բայց
հայր միայն :

ՃԺ **Օ**գոյշ եղերուք :
սկեցեք կացեք
յաղարժա : զի ոչ
գիտեք երբ ժամ
անակն իցէ :

ՃԺ **Ո**րպէս այր մի գն
այեալ ի տարաշխ
արհ թողութե
զտունիւր : և սապ
ծառայից իւրոց
իշխանութիւն : և
իւրաքանչիւր զգո

ր ծիւր : և դռնայ
պանինս պատուէր
տայցէ զիարժոն
լինիցի :

ՃԺ **Ա**րժոն կա'ցեք :
զի ոչ գիտեք երբ
տրտանն գայցէ :
յերեկորեա : երբ
մեջ գիշերի : երբ
հաւատաւսի : երբ
ընդառ աւաւտա :
գուցէ եկեալ յան
կարծակի գտանի
ցեղձեղ ի քուն :

Բայց զոր ձեռք
ասեմ : ամենեցուն
ասեմ : արժոն
կացեք

Ինչպատկա
և բաղար ջանք

անդ

զէ

յետ երկուցաւոր
ՏԺԷ **Լ**նդրեին քահ
անայ ապետքն և
դպիրք. եղև զի
արդ զնան են պա-
կալեալ սպանան
իցեն: Բայց աս
են թե մի տաւնի
աստ: զի մի խո-
ռվոր թի լինիցի ի
ժողովրդեանն:

ՏԺԸ **Լ**մինչ երիբե
Թանիայ. ի տուն
սիմոնի բորոտի
բազմեալ. եկն զին
մի որ ունէր շիշ
իւղոյ. նաքո խան
ազնորի մեծնագն-
ոյ. և բեկեալ շիշն.
եկեղ ի վերա գլխոյ
նորա:

Լւաշայ երտքն
աչարէին և ասէին.
ընդէր եղև կոր
ոստիւղոյդ այդ
որ իկ:

մարդեր զայդ.
Եղև զաճառ ելաւ
ելի քան երեք հար
իւր դահեկանի և
տալ աղքատաց:
Լ զայր անայ ի ն
հմա յոյ ժ:

Լյն ասեցնում.
Թոյլ տուք դմա.
զի՞ աշխատաւունք.
զի գործ մի բարի
գործ եաց դայ յիս:
յամենայն ժամ
զաղքատս ընդ ձեզ
ունիք. և յոր ժամ

Կամիք Կարողեք
առնել նոցա բար
իս : այլ զիսող յա
մենայն ժամ ընդ
ձեզ ունիք :

ՃԾԹ **Լ** այ զոր ունի
արար : յառաջագ
ոյն ինկեաց զմար
մին իմ ինչան պա
տանաց :

Լ մեն ասեմ ձեզ :
որև քարոզեսցի
աւետարանսայս
ընդ ամենայն աշ
խարհ և զոր
արարող դայ խաւ
սեսցի վասն յիշա
տակի դորին :

ՃԿ **Լ** Ի յորդայ իսկաւ
իսկարացի մի յեր

Կոտաւանից ան
տի : զնաց առ քա
հանայապետան
զի մատնեսցեզնա
նոցա : **Լ** որաիբրև
լուան ինդացին :
և խոստացան նմա
տալ արծաթ : և
իւնդրեր թէ զի
արդ պարապով
մատնեսցեզնա :

Ի յառաջում

աւոր բարար
ջակերացն յորժամ
զգատիկն զենուին :
ասենցն աշակեր
տքն : որ Կամիս
երթացուք պատր
աստեսցուք զին
իցես զգատիկն :

Էւառաքե երկ
ութաշաշակերտաց
անտի և ասէցնում:
երթայք թաղաք:
և իբրև մտանից
էք ի թաղաքն: պա
տահեցեալ զայր
մի որ ասափոր ջոյ
յութութնիցի: երթ
այք զհետնորա: և
յոր տութն մտանի
ցէ: ասասլիք ցտան ծա
ութերն: վառդա
պետասէ: ուրեն
իջալանքն ուր
աշակերտաւքս
ութիցեմ զպատիկն:
և նա ցոյցեալ էր
վերնաստութն մեծ
զարդարեալ: անդ

պատրասլիք մեղ:
Էւ գնացին պա
տրաստել աշա
կերտքն նորա: եկ
ին ի թաղաքն: և
գտին որպէս աս
ացն նոցա: և պա
տրաստելին զպատիկն:
Էւ իբրև երեկոյ
եղև զայ երկոտա
սանիւքն հանդերջ:
Էւ իբրև բազմեց
ան և դեռ ուտեին:
ասէցն: ամեն աս
եմ ձեզ: զի միումն ի
ձեռն մատնելոցէ
դիս: որ ուտեիսկ ընդ
Էւ նոքա սկսան
տրտմել և ասել մի
ըստ միով: մի թէս

իցեմ. և միսն մի

եմնոցա և ասեմ:

Թե եմնիցեմ:

առեք. այդէ մար

ՏԿԳ **Է** Կապատասխանի ետ և ասեմ:

ՏԿԳ մինիմ:

Եւ ի ետ և ասեմ

Եւ ի բաժանի գոհա

ցատ և ետնոցա և

ցնոսա և մի յերկո

արբինին մանե

տասանից այտի:

ամենեքեան: և

որ մի եւաց ընդիս

ասեցնոսա: այսե

ի սկաւառակդ:

արիւնի մնորոյ ու

Է յլորդի մարդ

իստի որ փոխան

ոյ եր Թայորակն:

ակ բազմաց հեղ

և գրեալ չէն ուրա:

մէն ասեմ ձեզ:

բայց վայիցեմա

Է Թե ոչ և սյաւելից

որդոյն այն միկ:

ըմպել ի բերոյ ու

յոյր ձեռն ուրդին

Թոյ. մինչ և ցատուն

մարդոյ մատնեցի:

ցայն յոր ժամ ար

ՏԿԳ **Է** ար եր նմա Թե

չեմ իսկ ծնեալ մա

բից զնա նոր յարգ

որդն այն:

այո թեան այ:

ՏԿԳ **Է** և մինչդեռ ուտ

ՏԿԳ **Է** և գոհացեալ

եմն. առեալ յի հաց

Է ին ի լեառն ձեռ

աւ ը հնեաց և բեկ

եմեաց:

որ:

ՃԿԸ

Իսաակ Գնոմ

յս: ամեն էք

Եան գայթապող էլ ճԿ
ոցեք յինէն յայսմ
գիշերի :

ՃԿԹ

Իգտեալէ. Թէ
հարեց զհոպիւն. և
ոչ խառքն ցրուեաց

Մէտ յարու
թեան իմոյ. յառա
ջ Գոյն երթայց

ՃԿ

Քան զձեզ իգալ լեա
ատասխանի

Ետ պէտրոս և ասէ
ցնա. Թէ պէտ և պ

մեն էք եան գայթ
ապող եցին. այլենոյ:

Իսակ Գնոմայս.
ամեն ասեմք էք. Թէ
դու իսկ յայսմ գիշ
երի մինչ չե հաւո

Իսաակ էլ ցե. եր

եցս ուրաացիս զիս:

Սկսեալ իսաակ
աւել և ասադեր և
ասեր. եղծէ մե

անել և հասանի
ցե ընդ քեզ. զքեզ

ոչ ուրացայց.
ոյնպէս և ամե
ն էք եան ասէին:

անի գեաւդն
որոտ մանուկ երգես
հմանի. և աս է

ցաշապետան:
ստարոտք ասա
մինչեւ յաղաւ Թա

կացից:
Իսաակ ուրեղի

զպէտրոս և զյակ
ոպրոս և զյոպհա
ննէս. և սկսաւ

տիարելեհոգալ:

պետդոր կամիս:

847

այնժամասէ

Իգայ Կտանէզը

ցնոսա: տրտոմէ

նոսա զինն ջէին:

անձնիմ մինչեւ

Լասէ ցպետրոս:

մահ: մնացեքաւ:

սիմոն: ննջէն:

Լար թոր նկացէք:

ոչ կարացեր ժամ

848

Իմատոցեալ

միար թոր նկալ:

սակաւ իկմիյառ

Ըթոր նկացէք

ալ: անկաւ իկերա

Լյաղաւ թակացէք:

երեսաց իւրոց յեր

զի մի մտլեք իմո:

կեր: Լկայր յաղ

ձոր թիւն:

աւ թա: զի ելծէհն

գիւ յաւժարէ

ար ինչէ անցցէ ի

բայց մարմինստկար:

նմանէ բաժակն:

Իդարձեաւ չոգ

Լասէ: արբ ա. հայր:

աւ եկաց յաղաղժա:

ամենայն ինչ քեզ

Լպնոյն բանասաց:

հնարաւորէ: ան

արձաւ միւսան

ցոյ զբաժակս զայ

գամանդուն Լեգ

յին էն:

իտզնոսա ի քորն:

849

այցոչ որպէս

քան զի էին աչքն

Լս կամիմ: այլոր

ցա ծանրացեալ: Լ

<p> ոչ գիտէին թէ զինչ պատահեաւն ի տայց են նմա : Կայ եր որդեանդ ամ. և ասէ ցնոսա : Ննջեցէք այսուհե տե և հանգերուք : զի հասեալ է վախճան : Կնժամ. և ահա մատնի որդի մատդ Իոյիճեռս մեղատորմ : Մէնարիք՝ զնա սցութք : զի ահա ասիկ մերձեցաւ որ մատնելոցն է զիս : ՃՃԱ Ի մինչդեռ նա զայն խառսէր. զայ յորդայ սկարիովս ացի մէյերկոտաս : անիցանտի. և ընդ նմա ամբոխս սորս </p>	<p> երաւք և բոաւք ի քահանայապետ իցն և ի դպրաց և ի ծերոց : ՃՃԲ Ի ուեալէրն շան մատնչին և ասէր : ընդ որոմ ես հա մբոր եցից. նայէ : Կալ լիք զնա. և տար լիք զգորշո թեամբ : Ի մա տուցեալ վաղվադ ալի ասէ ցնա : ումբբի ումբբի. և համբորեանց զնա : Ի նոքա արկին ի նա ձեռս. և կալ ան զնա : ՃՃԳ Ի միտ մէյան ցանէ որ զնո վառն կային. ճգեաց սոր. </p>
---	---

և էհարզծառայ
քահանայապետ
տին. և էբայ էհ
ան զորն կ'ննոր^ա

ՃԶԴ

առաքանի
էտ յս և ասէ ցնո^ա
իբրև ի պերա ա

ազակի ելէք սոր^{ՃԶԵ}
սերառք և բրառք
որն ել զիս. հան
ապազ առ ձեզ էի
և ուսուցանէի ի
տաճարին. և ոչ
կաղ արուք զիս.

այլ զի ԼԶԳին գիւրք^{ՃԶԸ}
մարգարէիցն.

ՃԶԷ

այն ժամ թողին
զնա աշակերտքն^ա
ամեն էքին և փախե

ՃԶԳ

ի ոմն երիտաս
արդ զհետ երթ

այր նորա արկեալ
զիւրեան Կտատ մի
ի մերկոց. որն էին
զնա երիտասարդք^ա
և նորա թողեալ
զԿտատն. փախեալ
մերկ ի նոցանէ.

ի տարան զյս
առ քահանայա
պետն Կայրա փայ.
և զային ընդ նմա
ամենայն քահան
այապետքն և դպ
իւրք. և ծերք.

ի պետրոս երթ
այր ի հեռաստանէ
զհետ նորա մինչև
ի ներքս իսկի գա
ի թ քահանայա
պետին. և նա աւեր
ընդ ապաստաւ որան.

Լ ը ե ո ՚ ն յ յ ր ա ո ՚ լ ու ա ո ^{վն:}
ՃԸ Ե Կ ք ա հ ա ն ա յ ա
պ ե ո ղ ք ն Լ ա մ ե ն ա յ ն
ա Ե ա ի ն ա ն Ե ն
Խ ն ո ղ ր ե ի ն հ ա կ ա ո
ա կ յ ի վ կ ա յ ու Թ ի ն
ի ն չ Գ ի ս պ ա ն ա ն ի ց
Ե ն զ ն ա Լ ա ղ չ Կ ա տ ա ն Ե ^{ի ն:}
Ի Բ ա զ ու մ ս ու ա
վ կ ա յ ու Թ ի վ կ ա յ Ե
ի ն զ ն մ ա ն Ե Լ ա մ ա ^ն
մ ի մ ե ա ն ց ո չ Ե ի ն

վ կ ա յ ու Թ ի ն ք ն:
ՃԹ Ե Լ ա յ ա ո ու ց ե ա լ
վ կ ա յ ի ն ս ու ա ղ ն մ
ա ն Ե Լ ա ս ե ի ն Թ Ե
մ ե ք լ ու ա ք ի դ մ ա ն Ե ս ի
ա ս ե ո Ե ս ք ա կ ե ց ի ց
զ ս ա ճ ա ռ ո ղ զ ա յ ո
ձ ե ո ա կ ո ռ ծ Լ զ ե ո
Ի ս ա ո ու ռ ա շ ի ն Ե ց ի ց

ա յ լ ա ո ա ն ց ձ ե ո ա զ ո ^{ր ծ ի:}
Ե Կ ա յ ն Լ ա յ ն
պ ե ս չ ե ո վ կ ա յ ու Թ ի ն
ն ո ղ ա :
Ե ա յ ա ո ու ց ե ա լ
ք ա հ ա ն ա յ ա պ ե ո
Ի մ ե լ հ ա ո ջ ա ն Ե ո
զ յ ս Լ ա ս ե ո ո չ ի ն չ
ա տ ա պ ա ա տ ա ս ի ս ա ն ի
զ ի ն չ ո ղ ք ա զ ք ե ն
վ կ ա յ ե ն :

Ե ն ա լ ո ու Ե ղ
Կ ա յ ո Լ չ ա տ ա յ ի ն չ
պ ա ա տ ա ս ի ս ա ն ի :
ա ռ ձ ե ա լ ք ա հ
ա ն ա յ ա պ ե ո ն հ ա ո
ջ ա ն ե ո ղ ն ա կ ռ կ ի ն
ա ն զ ա մ Լ ա ս ե ո
դ ո ու Ե ս ք ո ո ռ ո ղ ի
ա ո ղ հ ն ե լ ո յ ն :
ա տ ա ս ի ս ա ն ի ե ո

յն. և ասէ ցնա. ^{ճիշ}

դու ասացեր թէ ես

ճիշ

այս տեսանից

էք զորդի մարդոյ

հաստեալ ընդալ

մէզաւ րոտ թեանն

և եկեալ ընդամալս

երկն ից:

ճիշ

Ի քահանայա

պետն պատառեաց

վաղ վաղ ապի զպա ^{ճիշ} մա:

տմութեանս իսկան

ճիշ

իւնչեալս իտոյ

են մեզ վկայք. աշա

լութայք ամենէք են

զհայ հոյութի ի

բերանոյ դորա:

զիարդ թոռի ձեզ:

Ի ամենէք եան

դատապարտեցին

զնա թէ մահապար ^{տէ}

Ի թմանք սկսան

թքանել ընդ եր

եսանորա: ճորճ

զգլխովարկանել:

Կոսիել և ասել:

մարգարեաց մեզ

քմդ: ոպէս այն որ

եհարն զքեզ. և

սպասատորքն ա

պտակս հանեին

Ի պետոր

ոս մինչդեռ եր ի

խոնարհ ի գաւթ

ին. գայ աղախին

մի քահանայապետ

տին. և տեսանէ

զնա զի ջերանոյր:

հայեցաւ ընդնա

և ասէ: Երոտ ընդ յի

հազոս վրացոյէիր:

ա ուրացաւ և ասէ:

ոչ ծանաչեմ: և
ոչ գիտեմ զինչ
դուդ ասես:
ՃԴԳ Ի իբրեւել յար
տաքին գատ ի թն,
և հաւ խառնեցաւ:
արձեալ ետես
զնա աղախինն, և
սկսաւ ասել ջայն
ոսինդ որ շուրջն
կային թէ և ասի
նոցան է է:
Ե Ի նադարձ եալ
որ րացաւ:
Ե Ի յետս ազատ
մեոյ դարձ եալ որ
շուրջն կային ա
սեն ջպենորոս:
արդարեւ և դու ի
նոցան էես: քան
զիգալիլէացիես:

և խառնեցի իսկ
քո նման եմ:
Ե Ի սկսաւ նշով
ել երդնուլ և աս
ել: Թէ ոչ գիտեմ
զայրոն զորմէ դու
քո ասեք:
Ե Ի նոյն ժամայն
կրկին հաւ խառն
եցաւ: **Ե** Ի յիշեաց
պետրոս զբանն
զոր ասաց ջնայն.
Թէ չե՛րիցէ հաւոր
կից խառնէ: Լ. զի
դու երիցս ուրա
ցիս զիս, և սկս
աւ. լալ:
ՃԴԸ **Ի վարկադա**
կի ընդ առաւ
աւտան. խորհորդ
արարեալ քահա

նայապետիցն հա
նդերձ ծերովքն
և դպրատեք և ամեն
նայն ատենանն
ԺԶ | ամպեցին զյս և
տարան մատնեց
ին պիղատոսի
ԺԷ | Եւ հանց զնապի **ԺԸ**
ղատոս և ասէ. դու
ես ըսպատորն հր
եից. և պատա
սխանի ետնմա և **ԺԹ**
ասէ. որո՞ւսաց եր
ԺԱ | Եւ չարախատս
էին զնմանէ յոյժ
քահանայապետ
քն. և նա ոչ ինչ
տայր պատասխ
անի. և պիղատ
ոս դարձեալ
հարցանէր զնա.

ոչ ինչ տաս պատա
սխանի. տես քա
նի ամբաստան են **զքէն.**
ԺԲ | Եւ յնայնոր հետե
ոչ ինչ ետ պատաս
խանի. մինչև զար
մանալ յոյժ պիղատ **ոսի.**
ԺԳ | Եւ այց ըստ տանի
արձակէրն ոցա զմի
ոք. Կապեալ զոր
ինքեանք խնդրէին.
ԺԴ | Եւ որոտման
որնէր բարաբբաս
Կապեալ ընդ խո
ոպիչան. որոյն խո
ոպէն այր մի աս
անեալ էր.
ԺԵ | Ըսյն բարձրակ
սաւ աղաղակել
ամբոխն և խնդրել
որպէս սոպորէր. զի

արձակեցէ նոցա
 զբարբայն :
 Գ ատասխանի ետ
 պիղնա տուաւ և
 ցնոսա : Կամիք զի
 արձակեցից ձեզ :
 զառքայն հրէից :
 անզի գիտեր թէ
 առ նախան ճո՛ւմա
 տնեցին զնաքահ
 անայապետքն :
 Դ Բքէ զամբոխն
 հաւանեցոցին զի
 արձակեցէ նոցա
 զբարբայն :
 Ե արձեալ պատ
 ասխանի ետ պիղն
 տուաւ և անցնոսա :
 Իսկ զինչ կամիք թէ
 արարից զառքայն
 հրէից :

Ի նոքադարձ
 եալ աղաղակեին
 յորդեալք Իքահ
 անայապետիցն :
 Ի խանհան զրա :
 Ե անցնոսա պիղ
 նա տուաւ զինչ ինչ
 չար արարեալիցէ
 դորա :
 Ի նոքա առաւել
 և աղաղակեին և
 ասէին ի խանհան զի :
 Ե պիղնա տու
 րբէ զմիտս կամ
 եցաւ հաճել զամբ
 ոխին արձակեաց
 նոցա զբարբա
 այն : Ե զյն զան
 հարեալ ետ ի ձեռա
 զի ի խան ելանիցէ
 Ի զինո՛ր ուրբն

տարան զնախնե	կեցին զնա. մերկ	
ըքսի գաւի թնոր	ացորցին զքղա	
հրապարակներ.	մի թն և զծիրանիս.	
և կոչեն միանգ	և զպեցորցին նմա	
ամայն զամենայ	զիր հանդերձ	
զգորնդն. զգեցոր	մի. Ի ամենարտաքս	
ցան են նմա քղամ	զի ի նախ հանիցեն	զնա.
ի թ կարմիր. և ծի	Ի ունեն պահ	
րանիս. և եղին ի	ակ զսիմովն կիր	
գլուխ նորապս	ենացի որ ընդայն	
ան արարեալ ի փշ	անցան երեւալ	
ոց. և սկսան ողջ	յազարակե. զհայ	
ոյն տալ նմա և ա	րն աղեկ սանդորի և	
սել. ողջ եր առք	ոռ-փայ զի բարձ	
այդ հրէից. և ծե	ցէ զխաչափայտնն	րա.
ծէին զգլուխն եղ	մի. Ի ամեն զնա ի	
եզամբ. և թքան	գողգոթայ տեղի մի.	
էին ընդ երեսս. և	որ թարգմանի տե	
ի ծորն ի վեալ եր	ղի կառափելոյ.	
կիրպազան էին նմա	Ի տային նմա զի	
մի. Ի իբրև կատա	նի զմոսեալ. և նա	

ոչառ. և հանին զնա
ի խաչ :

ՏԺԻ Ի բաժանեցին
զհանդեր ճանորա
արկեալ զիճակսի
վերա. Թէ ողինչ
առնուցու :

ՏԺԳ Բաժանեցին ողոր
և հանին զնա ի խաչ ՏԺԵ

ՏԺԶ Ի երկիր վնասու
նորագրեալ. Թէ Թագաւ
որ է հրէից

ՏԺԷ Ի ընդ նմա հան
ին ի խաչ երկուս
աւազակս. մի ընդ
աջմէ. նմի ընդ աջէկէ
նորա :

ՏԺԸ Ի լցաւ գիրն ող
ասէ. Թէ անաւրէնս
համար եցաւ :

ՏԺԹ Ի որք անցանէ

ինն հայհոյէին զնա.
շարժեալ զգլուխս

իւրեանց և ասէին.
վա՛հ. որք ակէր
զտաճարն. և զեր
իսաւորոս շինէր.
ապրեցր զանձն

քունէ զի խաչէր.
ոյնպէս և քահ

անայս ապետիցն
այսպէն արարեալ.
ընդ միմեանս հան

դերձ դպրաւ քնա
սէին. զայլս ապրե
ցոյց. զանձն ոչ

կարասցէ ապրեց
անել. քնդ. աղքատ
հողի. ի ջրէ այժմի

խաչէ այտի զիտե
սցորք. և հաւատ
ապրորք դմա :

ՄԹ Ի որ ընդ նմա ի	միումն. էլ Ես սպո-
խաչն ելեալ էին	սգմի քացախով.
սախաառնին զնա.	և հարեալ յեղեգ
ՄԻ Ի իբրեւ լեց ժամ	ան տայր ըմպել նմա.
եղև. խառնարկա	և ասէ թոյլ տոր
լաւ զամենայն եր	տեսցո՛ւք. գայ եղ
կեր. մինչ ցինն ժամ	իա ի ջուցան եղգա.
ՄԻ Ի յինն եր որդի	ՄԻ Ի յնար ձակեաց
ժամութեւն աղաղա	ձայն մեծ. և էհան
կեաց յն ի ձայն	ՄԻ Զ ոգի.
մեծ ասսէ. էլ ի	Ի վայրա
էլ ի. զամսասաբա	գոյր տաճարին
ք թանի. որ թափ	պատառեցաւ յեր
ք մանի ամ ծիւ. ամ	կուս ի վերոտա
իւմ. ընդէր թողեր	մինչ ի խոնարհ.
զիւ. Ի ոմանք ի	ՄԻ Ի տեսեալ հար
սոցանէ որ շորջն	իւրապետին որ
կային զնոպա իբ	կայրանդ. եղև աղ
րև լուան. ասէին	աղա կեաց և էհան
Թե զեղիւն կարդա.	զոգի. և ասէ. արդ
ՄԻ Ի ընթացեալ	արևայրսայս որ
	դի մյ էր.

Միգ **Է** Ինկանայք որ
հայեին ի հեռաս
տանէ, յորս եր
մարեամ մագդա
ղենացի և մարե
ամ յակոպբու փո
քրկան, և յովսէֆ
մայրն, և սաղոմէ:
որք յորժամ երն ի
գալիլեա զհերոշ
ղէինորա, և պաշ
տէին զնա, և այլ
բազում կանայք
որք ընդ նմա իսկ
եկեալէին յէմ:

Միգ **Է** Իբրեւելիկո
եղև քան զի
որբաթեր որի
շաբաթն մտաներ,
եկեալ յովսէֆ որ
յարի մաթայնէր:

այր պարկեշտ,
նախարար, որ և
ինքն իսկ ակն ուն
երար քայո- թէն
այ, համարձ եցաւ,
եմոտառ պիղն
տոս, և խնդրեաց
զմարմինն յի:

Է Ի պիղատոս
զարմացաւ, թէ
այն չափ վաղմեո
ւաւ, և կոչեցեալ
առ ինքն զհարիւր
ապետն, եհարց
զնա և ասէ. թէ
արդարեւ այն չափ
վաղ մեռաւ, և
իբրեւատու գեացի
հարիւրապետէ
անտի, շնորհեաց
զմարմինն յովս
էֆա:

126
 1. 1. յովսէփոս
 եաց կտաւ. և իջ
 ուցեալ զնա պա
 տեաց կտաւ ուղն.
 և եղ ի գերեզմ
 անի զորեք փոր
 եալ ի պիմէ. և
 թաւալեցոյց վէմ
 մի դուռն գերեզմանն.
 1. 2. և կմարիամ մա
 քաղենացի. և
 մարեամ յակոբա
 և յովսէա տեսին
 զտեղին ուրեղաւ.
 1. 3. և ըբուանց շաբ
 աթն. մարեամ մա
 քաղենացի. և
 մարեամ յակոբայ
 և սաղոմէ չոգան
 պատրաստեցին
 խորնկա. զի եկես

ցենաւ ծցեն զնա.
 1. 4. և ընդառաւաւ
 տա միա շաբաթոյն
 պան ի գերեզմանն
 ընդարեալ պալն
 և ասեին ցմիմեա
 նա. ով թաւալեց
 ուսցէ մեզ զվէմն
 ի դուռն գերեզմանին.
 1. 5. և հայեցեալ տե
 սին զի թաւալեց
 ուցեալ երզվէմն ի
 գերեզմանէն. քան
 զի եղմէ 8 յոյժ.
 1. 6. և մտեալ ի ներքս
 ի գերեզմանն. տես
 ին երիտասարդ մի
 զի նստեր ընդա
 ջմէ կողմանէ զգե
 ցեալ պատու ծան
 սպիտակ. և զարհու
 րեցան.

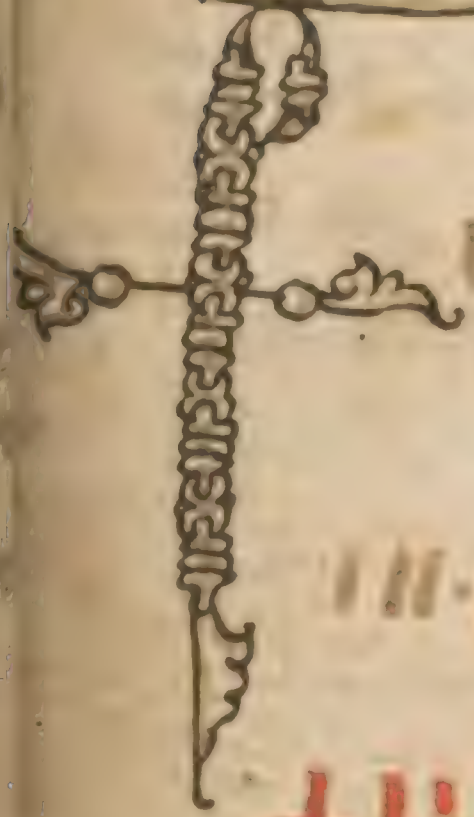
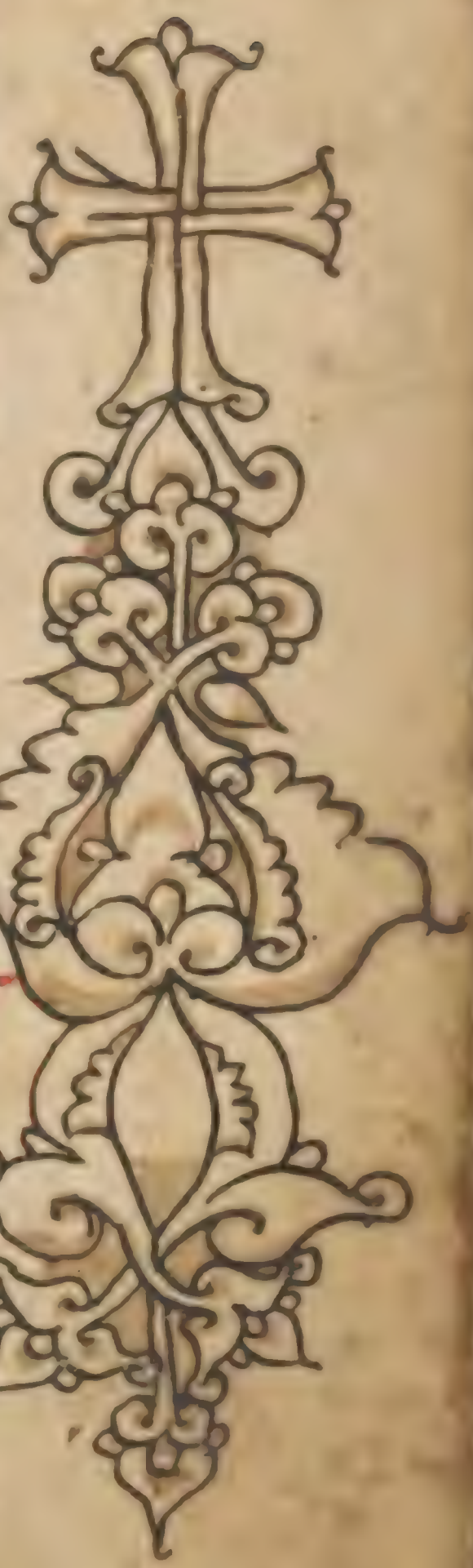

^{Կարմիր գրովն գրույ:}
ՏԵ Ի նաասեցնոսա: ^Տ ո՞յցակք աւետար
 մերկն չիք: զյս անեա լոգայտու եղծ
 խնդրեք: զնազուրո ռոքան գործ և զինչ
 եցի: զնաչեղեան: ^{Եւր:} պանչելիս ցեարար
 յարեա: չե աստ: ^Գ Եւ լանս աշխարհագրին:
 ահաւ ադիկ տեղ ^Գ Եւ բացաւ թեա ^{ազն:} հովոյ
 ին ուր եղին զնա: ^Գ Եւ ծերունոյն սիմեոնի:
Ա լ երթայք ա ^Գ Եւ աննայի մարգարէին:
 ացեք զաշակերտս ^Գ Եւ բանին որ եղև առ յով:
 նորա: և զպեւորոս: ^Գ Եւ հարցանելոյն յովա:
 երթեա հա յառա ^Գ Եւ փորձու թե փրկչին:
 ջագոյն երթայ ^Գ Եւ յորում եղունջ դիւս:
 քան զձեզի գալ ^Գ Եւ զդան չին պետոսի:
 իլեմ: անդ տեսան ^Գ Եւ բռնելոյ զբազումս:
 իցեք զնա որպէս ժամն որսոյ ձկանցն:
 ասացն ձեզ: ^Գ Եւ բորոտին:
ՏԵ Ի իբրև լուանելին ^Գ Եւ անդամ լոյծին:
 և փախեան ի գերեզ ^Գ Եւ ղեւա մաքսատին:
 մանեն: քան զի զահի ^Գ Եւ գաւսացեալ ձեռին:
 հարեալ էին: և ոչ ումէք ^Գ Եւ ընտրու թե առաքելոցն:
 ինչ ասացին: զի երկն ^Գ Եւ ընտրու թեանցն:
 էին:

⁴¹⁶ ԺԷ Լ՛ն հարիւրապետին: ⁴¹⁷ ԼԺ Լ՛ն աղաւթիցն: ⁴¹⁸
⁴¹⁹ ԺԸ Լ՛ն որդւոյ այրոյն: ⁴²⁰ Խ Լ՛ն համրդիւին: ⁴²¹
⁴²² Ի Լ՛ն որքառաքեցանսի ⁴²³ Խաւ Լ՛ն բազմութեւ զճարտարաւոր ⁴²⁴ ^{այսոցանէ.}
⁴²⁵ Խաւ Լ՛ն ամօճանելոյսին: ⁴²⁶ ԽԲ Լ՛ն որդւն շանան Խնորհին: ⁴²⁷
⁴²⁸ ԽԳ Լ՛ն սերմնացանին: ⁴²⁹ ԽԴ Լ՛ն ծաշելոյն առփարիսացին: ⁴³⁰
⁴³¹ ԽԵ Լ՛ն սաւառելոյ հողմոյն: ⁴³² ԽԶ Լ՛ն յանդիմանելոյ զփարիսեց: ⁴³³ ^{Ին:}
⁴³⁴ ԽԷ Լ՛ն որոտներ զլեզելոն: ⁴³⁵ ԽԸ Լ՛ն զգութացոցանելոյ զաշակ ⁴³⁶ ^{Երտուն:}
⁴³⁷ ԽԹ Լ՛ն դատերն յայրոսի: ⁴³⁸ ԽԺ Լ՛ն զժառանգութիւն բաժանել: ⁴³⁹
⁴⁴⁰ ԽԻ Լ՛ն տեղատեա կնոջն: ⁴⁴¹ ԽԼ Լ՛ն տոհմականի մեծատանն: ⁴⁴²
⁴⁴³ ԽԼԲ Լ՛ն երկոտաւանատարէ: ⁴⁴⁴ ԽԼԳ Լ՛ն գալիւնացոյն Խաղուլամ: ⁴⁴⁵
⁴⁴⁶ ԽԼԴ Լ՛ն Ե.նկանակին ԼԲ: ⁴⁴⁷ ԽԼԵ Լ՛ն կնոջն որոտներ այս հիւանդ: ⁴⁴⁸
⁴⁴⁹ ԽԼԶ Լ՛ն հարցանելոյ զաշակ ⁴⁵⁰ ԽԼԷ Լ՛ն ⁴⁵¹ ^{Երտուն:} ⁴⁵² ^{Կէ} ⁴⁵³ ^{Կէ} ⁴⁵⁴ ^{Կէ} ⁴⁵⁵ ^{Կէ} ⁴⁵⁶ ^{Կէ} ⁴⁵⁷ ^{Կէ} ⁴⁵⁸ ^{Կէ} ⁴⁵⁹ ^{Կէ} ⁴⁶⁰ ^{Կէ} ⁴⁶¹ ^{Կէ} ⁴⁶² ^{Կէ} ⁴⁶³ ^{Կէ} ⁴⁶⁴ ^{Կէ} ⁴⁶⁵ ^{Կէ} ⁴⁶⁶ ^{Կէ} ⁴⁶⁷ ^{Կէ} ⁴⁶⁸ ^{Կէ} ⁴⁶⁹ ^{Կէ} ⁴⁷⁰ ^{Կէ} ⁴⁷¹ ^{Կէ} ⁴⁷² ^{Կէ} ⁴⁷³ ^{Կէ} ⁴⁷⁴ ^{Կէ} ⁴⁷⁵ ^{Կէ} ⁴⁷⁶ ^{Կէ} ⁴⁷⁷ ^{Կէ} ⁴⁷⁸ ^{Կէ} ⁴⁷⁹ ^{Կէ} ⁴⁸⁰ ^{Կէ} ⁴⁸¹ ^{Կէ} ⁴⁸² ^{Կէ} ⁴⁸³ ^{Կէ} ⁴⁸⁴ ^{Կէ} ⁴⁸⁵ ^{Կէ} ⁴⁸⁶ ^{Կէ} ⁴⁸⁷ ^{Կէ} ⁴⁸⁸ ^{Կէ} ⁴⁸⁹ ^{Կէ} ⁴⁹⁰ ^{Կէ} ⁴⁹¹ ^{Կէ} ⁴⁹² ^{Կէ} ⁴⁹³ ^{Կէ} ⁴⁹⁴ ^{Կէ} ⁴⁹⁵ ^{Կէ} ⁴⁹⁶ ^{Կէ} ⁴⁹⁷ ^{Կէ} ⁴⁹⁸ ^{Կէ} ⁴⁹⁹ ^{Կէ} ⁵⁰⁰ ^{Կէ} ⁵⁰¹ ^{Կէ} ⁵⁰² ^{Կէ} ⁵⁰³ ^{Կէ} ⁵⁰⁴ ^{Կէ} ⁵⁰⁵ ^{Կէ} ⁵⁰⁶ ^{Կէ} ⁵⁰⁷ ^{Կէ} ⁵⁰⁸ ^{Կէ} ⁵⁰⁹ ^{Կէ} ⁵¹⁰ ^{Կէ} ⁵¹¹ ^{Կէ} ⁵¹² ^{Կէ} ⁵¹³ ^{Կէ} ⁵¹⁴ ^{Կէ} ⁵¹⁵ ^{Կէ} ⁵¹⁶ ^{Կէ} ⁵¹⁷ ^{Կէ} ⁵¹⁸ ^{Կէ} ⁵¹⁹ ^{Կէ} ⁵²⁰ ^{Կէ} ⁵²¹ ^{Կէ} ⁵²² ^{Կէ} ⁵²³ ^{Կէ} ⁵²⁴ ^{Կէ} ⁵²⁵ ^{Կէ} ⁵²⁶ ^{Կէ} ⁵²⁷ ^{Կէ} ⁵²⁸ ^{Կէ} ⁵²⁹ ^{Կէ} ⁵³⁰ ^{Կէ} ⁵³¹ ^{Կէ} ⁵³² ^{Կէ} ⁵³³ ^{Կէ} ⁵³⁴ ^{Կէ} ⁵³⁵ ^{Կէ} ⁵³⁶ ^{Կէ} ⁵³⁷ ^{Կէ} ⁵³⁸ ^{Կէ} ⁵³⁹ ^{Կէ} ⁵⁴⁰ ^{Կէ} ⁵⁴¹ ^{Կէ} ⁵⁴² ^{Կէ} ⁵⁴³ ^{Կէ} ⁵⁴⁴ ^{Կէ} ⁵⁴⁵ ^{Կէ} ⁵⁴⁶ ^{Կէ} ⁵⁴⁷ ^{Կէ} ⁵⁴⁸ ^{Կէ} ⁵⁴⁹ ^{Կէ} ⁵⁵⁰ ^{Կէ} ⁵⁵¹ ^{Կէ} ⁵⁵² ^{Կէ} ⁵⁵³ ^{Կէ} ⁵⁵⁴ ^{Կէ} ⁵⁵⁵ ^{Կէ} ⁵⁵⁶ ^{Կէ} ⁵⁵⁷ ^{Կէ} ⁵⁵⁸ ^{Կէ} ⁵⁵⁹ ^{Կէ} ⁵⁶⁰ ^{Կէ} ⁵⁶¹ ^{Կէ} ⁵⁶² ^{Կէ} ⁵⁶³ ^{Կէ} ⁵⁶⁴ ^{Կէ} ⁵⁶⁵ ^{Կէ} ⁵⁶⁶ ^{Կէ} ⁵⁶⁷ ^{Կէ} ⁵⁶⁸ ^{Կէ} ⁵⁶⁹ ^{Կէ} ⁵⁷⁰ ^{Կէ} ⁵⁷¹ ^{Կէ} ⁵⁷² ^{Կէ} ⁵⁷³ ^{Կէ} ⁵⁷⁴ ^{Կէ} ⁵⁷⁵ ^{Կէ} ⁵⁷⁶ ^{Կէ} ⁵⁷⁷ ^{Կէ} ⁵⁷⁸ ^{Կէ} ⁵⁷⁹ ^{Կէ} ⁵⁸⁰ ^{Կէ} ⁵⁸¹ ^{Կէ} ⁵⁸² ^{Կէ} ⁵⁸³ ^{Կէ} ⁵⁸⁴ ^{Կէ} ⁵⁸⁵ ^{Կէ} ⁵⁸⁶ ^{Կէ} ⁵⁸⁷ ^{Կէ} ⁵⁸⁸ ^{Կէ} ⁵⁸⁹ ^{Կէ} ⁵⁹⁰ ^{Կէ} ⁵⁹¹ ^{Կէ} ⁵⁹² ^{Կէ} ⁵⁹³ ^{Կէ} ⁵⁹⁴ ^{Կէ} ⁵⁹⁵ ^{Կէ} ⁵⁹⁶ ^{Կէ} ⁵⁹⁷ ^{Կէ} ⁵⁹⁸ ^{Կէ} ⁵⁹⁹ ^{Կէ} ⁶⁰⁰ ^{Կէ} ⁶⁰¹ ^{Կէ} ⁶⁰² ^{Կէ} ⁶⁰³ ^{Կէ} ⁶⁰⁴ ^{Կէ} ⁶⁰⁵ ^{Կէ} ⁶⁰⁶ ^{Կէ} ⁶⁰⁷ ^{Կէ} ⁶⁰⁸ ^{Կէ} ⁶⁰⁹ ^{Կէ} ⁶¹⁰ ^{Կէ} ⁶¹¹ ^{Կէ} ⁶¹² ^{Կէ} ⁶¹³ ^{Կէ} ⁶¹⁴ ^{Կէ} ⁶¹⁵ ^{Կէ} ⁶¹⁶ ^{Կէ} ⁶¹⁷ ^{Կէ} ⁶¹⁸ ^{Կէ} ⁶¹⁹ ^{Կէ} ⁶²⁰ ^{Կէ} ⁶²¹ ^{Կէ} ⁶²² ^{Կէ} ⁶²³ ^{Կէ} ⁶²⁴ ^{Կէ} ⁶²⁵ ^{Կէ} ⁶²⁶ ^{Կէ} ⁶²⁷ ^{Կէ} ⁶²⁸ ^{Կէ} ⁶²⁹ ^{Կէ} ⁶³⁰ ^{Կէ} ⁶³¹ ^{Կէ} ⁶³² ^{Կէ} ⁶³³ ^{Կէ} ⁶³⁴ ^{Կէ} ⁶³⁵ ^{Կէ} ⁶³⁶ ^{Կէ} ⁶³⁷ ^{Կէ} ⁶³⁸ ^{Կէ} ⁶³⁹ ^{Կէ} ⁶⁴⁰ ^{Կէ} ⁶⁴¹ ^{Կէ} ⁶⁴² ^{Կէ} ⁶⁴³ ^{Կէ} ⁶⁴⁴ ^{Կէ} ⁶⁴⁵ ^{Կէ} ⁶⁴⁶ ^{Կէ} ⁶⁴⁷ ^{Կէ} ⁶⁴⁸ ^{Կէ} ⁶⁴⁹ ^{Կէ} ⁶⁵⁰ ^{Կէ} ⁶⁵¹ ^{Կէ} ⁶⁵² ^{Կէ} ⁶⁵³ ^{Կէ} ⁶⁵⁴ ^{Կէ} ⁶⁵⁵ ^{Կէ} ⁶⁵⁶ ^{Կէ} ⁶⁵⁷ ^{Կէ} ⁶⁵⁸ ^{Կէ} ⁶⁵⁹ ^{Կէ} ⁶⁶⁰ ^{Կէ} ⁶⁶¹ ^{Կէ} ⁶⁶² ^{Կէ} ⁶⁶³ ^{Կէ} ⁶⁶⁴ ^{Կէ} ⁶⁶⁵ ^{Կէ} ⁶⁶⁶ ^{Կէ} ⁶⁶⁷ ^{Կէ} ⁶⁶⁸ ^{Կէ} ⁶⁶⁹ ^{Կէ} ⁶⁷⁰ ^{Կէ} ⁶⁷¹ ^{Կէ} ⁶⁷² ^{Կէ} ⁶⁷³ ^{Կէ} ⁶⁷⁴ ^{Կէ} ⁶⁷⁵ ^{Կէ} ⁶⁷⁶ ^{Կէ} ⁶⁷⁷ ^{Կէ} ⁶⁷⁸ ^{Կէ} ⁶⁷⁹ ^{Կէ} ⁶⁸⁰ ^{Կէ} ⁶⁸¹ ^{Կէ} ⁶⁸² ^{Կէ} ⁶⁸³ ^{Կէ} ⁶⁸⁴ ^{Կէ} ⁶⁸⁵ ^{Կէ} ⁶⁸⁶ ^{Կէ} ⁶⁸⁷ ^{Կէ} ⁶⁸⁸ ^{Կէ} ⁶⁸⁹ ^{Կէ} ⁶⁹⁰ ^{Կէ} ⁶⁹¹ ^{Կէ} ⁶⁹² ^{Կէ} ⁶⁹³ ^{Կէ} ⁶⁹⁴ ^{Կէ} ⁶⁹⁵ ^{Կէ} ⁶⁹⁶ ^{Կէ} ⁶⁹⁷ ^{Կէ} ⁶⁹⁸ ^{Կէ} ⁶⁹⁹ ^{Կէ} ⁷⁰⁰ ^{Կէ} ⁷⁰¹ ^{Կէ} ⁷⁰² ^{Կէ} ⁷⁰³ ^{Կէ} ⁷⁰⁴ ^{Կէ} ⁷⁰⁵ ^{Կէ} ⁷⁰⁶ ^{Կէ} ⁷⁰⁷ ^{Կէ} ⁷⁰⁸ ^{Կէ} ⁷⁰⁹ ^{Կէ} ⁷¹⁰ ^{Կէ} ⁷¹¹ ^{Կէ} ⁷¹² ^{Կէ} ⁷¹³ ^{Կէ} ⁷¹⁴ ^{Կէ} ⁷¹⁵ ^{Կէ} ⁷¹⁶ ^{Կէ} ⁷¹⁷ ^{Կէ} ⁷¹⁸ ^{Կէ} ⁷¹⁹ ^{Կէ} ⁷²⁰ ^{Կէ} ⁷²¹ ^{Կէ} ⁷²² ^{Կէ} ⁷²³ ^{Կէ} ⁷²⁴ ^{Կէ} ⁷²⁵ ^{Կէ} ⁷²⁶ ^{Կէ} ⁷²⁷ ^{Կէ} ⁷²⁸ ^{Կէ} ⁷²⁹ ^{Կէ} ⁷³⁰ ^{Կէ} ⁷³¹ ^{Կէ} ⁷³² ^{Կէ} ⁷³³ ^{Կէ} ⁷³⁴ ^{Կէ} ⁷³⁵ ^{Կէ} ⁷³⁶ ^{Կէ} ⁷³⁷ ^{Կէ} ⁷³⁸ ^{Կէ} ⁷³⁹ ^{Կէ} ⁷⁴⁰ ^{Կէ} ⁷⁴¹ ^{Կէ} ⁷⁴² ^{Կէ} ⁷⁴³ ^{Կէ} ⁷⁴⁴ ^{Կէ} ⁷⁴⁵ ^{Կէ} ⁷⁴⁶ ^{Կէ} ⁷⁴⁷ ^{Կէ} ⁷⁴⁸ ^{Կէ} ⁷⁴⁹ ^{Կէ} ⁷⁵⁰ ^{Կէ} ⁷⁵¹ ^{Կէ} ⁷⁵² ^{Կէ} ⁷⁵³ ^{Կէ} ⁷⁵⁴ ^{Կէ} ⁷⁵⁵ ^{Կէ} ⁷⁵⁶ ^{Կէ} ⁷⁵⁷ ^{Կէ} ⁷⁵⁸ ^{Կէ} ⁷⁵⁹ ^{Կէ} ⁷⁶⁰ ^{Կէ} ⁷⁶¹ ^{Կէ} ⁷⁶² ^{Կէ} ⁷⁶³ ^{Կէ} ⁷⁶⁴ ^{Կէ} ⁷⁶⁵ ^{Կէ} ⁷⁶⁶ ^{Կէ} ⁷⁶⁷ ^{Կէ} ⁷⁶⁸ ^{Կէ} ⁷⁶⁹ ^{Կէ} ⁷⁷⁰ ^{Կէ} ⁷⁷¹ ^{Կէ} ⁷⁷² ^{Կէ} ⁷⁷³ ^{Կէ} ⁷⁷⁴ ^{Կէ} ⁷⁷⁵ ^{Կէ} ⁷⁷⁶ ^{Կէ} ⁷⁷⁷ ^{Կէ} ⁷⁷⁸ ^{Կէ} ⁷⁷⁹ ^{Կէ} ⁷⁸⁰ ^{Կէ} ⁷⁸¹ ^{Կէ} ⁷⁸² ^{Կէ} ⁷⁸³ ^{Կէ} ⁷⁸⁴ ^{Կէ} ⁷⁸⁵ ^{Կէ} ⁷⁸⁶ ^{Կէ} ⁷⁸⁷ ^{Կէ} ⁷⁸⁸ ^{Կէ} ⁷⁸⁹ ^{Կէ} ⁷⁹⁰ ^{Կէ} ⁷⁹¹ ^{Կէ} ⁷⁹² ^{Կէ} ⁷⁹³ ^{Կէ} ⁷⁹⁴ ^{Կէ} ⁷⁹⁵ ^{Կէ} ⁷⁹⁶ ^{Կէ} ⁷⁹⁷ ^{Կէ} ⁷⁹⁸ ^{Կէ} ⁷⁹⁹ ^{Կէ} ⁸⁰⁰ ^{Կէ} ⁸⁰¹ ^{Կէ} ⁸⁰² ^{Կէ} ⁸⁰³ ^{Կէ} ⁸⁰⁴ ^{Կէ} ⁸⁰⁵ ^{Կէ} ⁸⁰⁶ ^{Կէ} ⁸⁰⁷ ^{Կէ} ⁸⁰⁸ ^{Կէ} ⁸⁰⁹ ^{Կէ} ⁸¹⁰ ^{Կէ} ⁸¹¹ ^{Կէ} ⁸¹² ^{Կէ} ⁸¹³ ^{Կէ} ⁸¹⁴ ^{Կէ} ⁸¹⁵ ^{Կէ} ⁸¹⁶ ^{Կէ} ⁸¹⁷ ^{Կէ} ⁸¹⁸ ^{Կէ} ⁸¹⁹ ^{Կէ} ⁸²⁰ ^{Կէ} ⁸²¹ ^{Կէ} ⁸²² ^{Կէ} ⁸²³ ^{Կէ} ⁸²⁴ ^{Կէ} ⁸²⁵ ^{Կէ} ⁸²⁶ ^{Կէ} ⁸²⁷ ^{Կէ} ⁸²⁸ ^{Կէ} ⁸²⁹ ^{Կէ} ⁸³⁰ ^{Կէ} ⁸³¹ ^{Կէ} ⁸³² ^{Կէ} ⁸³³ ^{Կէ} ⁸³⁴ ^{Կէ} ⁸³⁵ ^{Կէ} ⁸³⁶ ^{Կէ} ⁸³⁷ ^{Կէ} ⁸³⁸ ^{Կէ} ⁸³⁹ ^{Կէ} ⁸⁴⁰ ^{Կէ} ⁸⁴¹ ^{Կէ} ⁸⁴² ^{Կէ} ⁸⁴³ ^{Կէ} ⁸⁴⁴ ^{Կէ} ⁸⁴⁵ ^{Կէ} ⁸⁴⁶ ^{Կէ} ⁸⁴⁷ ^{Կէ} ⁸⁴⁸ ^{Կէ} ⁸⁴⁹ ^{Կէ} ⁸⁵⁰ ^{Կէ} ⁸⁵¹ ^{Կէ} ⁸⁵² ^{Կէ} ⁸⁵³ ^{Կէ} ⁸⁵⁴ ^{Կէ} ⁸⁵⁵ ^{Կէ} ⁸⁵⁶ ^{Կէ} ⁸⁵⁷ ^{Կէ} ⁸⁵⁸ ^{Կէ} ⁸⁵⁹ ^{Կէ} ⁸⁶⁰ ^{Կէ} ⁸⁶¹ ^{Կէ} ⁸⁶² ^{Կէ} ⁸⁶³ ^{Կէ} ⁸⁶⁴ ^{Կէ} ⁸⁶⁵ ^{Կէ} ⁸⁶⁶ ^{Կէ} ⁸⁶⁷ ^{Կէ} ⁸⁶⁸ ^{Կէ} ⁸⁶⁹ ^{Կէ} ⁸⁷⁰ ^{Կէ} ⁸⁷¹ ^{Կէ} ⁸⁷² ^{Կէ} ⁸⁷³ ^{Կէ} ⁸⁷⁴ ^{Կէ} ⁸⁷⁵ ^{Կէ} ⁸⁷⁶ ^{Կէ} ⁸⁷⁷ ^{Կէ} ⁸⁷⁸ ^{Կէ} ⁸⁷⁹ ^{Կէ} ⁸⁸⁰ ^{Կէ} ⁸⁸¹ ^{Կէ} ⁸⁸² ^{Կէ} ⁸⁸³ ^{Կէ} ⁸⁸⁴ ^{Կէ} ⁸⁸⁵ ^{Կէ} ⁸⁸⁶ ^{Կէ} ⁸⁸⁷ ^{Կէ} ⁸⁸⁸ ^{Կէ} ⁸⁸⁹ ^{Կէ} ⁸⁹⁰ ^{Կէ} ⁸⁹¹ ^{Կէ} ⁸⁹² ^{Կէ} ⁸⁹³ ^{Կէ} ⁸⁹⁴ ^{Կէ} ⁸⁹⁵ ^{Կէ} ⁸⁹⁶ ^{Կէ} ⁸⁹⁷ ^{Կէ} ⁸⁹⁸ ^{Կէ} ⁸⁹⁹ ^{Կէ} ⁹⁰⁰ ^{Կէ} ⁹⁰¹ ^{Կէ} ⁹⁰² ^{Կէ} ⁹⁰³ ^{Կէ} ⁹⁰⁴ ^{Կէ} ⁹⁰⁵ ^{Կէ} ⁹⁰⁶ ^{Կէ} ⁹⁰⁷ ^{Կէ} ⁹⁰⁸ ^{Կէ} ⁹⁰⁹ ^{Կէ} ⁹¹⁰ ^{Կէ} ⁹¹¹ ^{Կէ} ⁹¹² ^{Կէ} ⁹¹³ ^{Կէ} ⁹¹⁴ ^{Կէ} ⁹¹⁵ ^{Կէ} ⁹¹⁶ ^{Կէ} ⁹¹⁷ ^{Կէ} ⁹¹⁸ ^{Կէ} ⁹¹⁹ ^{Կէ} ⁹²⁰ ^{Կէ} ⁹²¹ ^{Կէ} ⁹²² ^{Կէ} ⁹²³ ^{Կէ} ⁹²⁴ ^{Կէ} ⁹²⁵ ^{Կէ} ⁹²⁶ ^{Կէ} ⁹²⁷ ^{Կէ} ⁹²⁸ ^{Կէ} ⁹²⁹ ^{Կէ} ⁹³⁰ ^{Կէ} ⁹³¹ ^{Կէ} ⁹³² ^{Կէ} ⁹³³ ^{Կէ} ⁹³⁴ ^{Կէ} ⁹³⁵ ^{Կէ} ⁹³⁶ ^{Կէ} ⁹³⁷ ^{Կէ} ⁹³⁸ ^{Կէ} ⁹³⁹ ^{Կէ} ⁹⁴⁰ ^{Կէ} ⁹⁴¹ ^{Կէ} ⁹⁴² ^{Կէ} ⁹⁴³ ^{Կէ} ⁹⁴⁴ ^{Կէ} ⁹⁴⁵ ^{Կէ} ⁹⁴⁶ ^{Կէ} ⁹⁴⁷ ^{Կէ} ⁹⁴⁸ ^{Կէ} ⁹⁴⁹ ^{Կէ} ⁹⁵⁰ ^{Կէ} ⁹⁵¹ ^{Կէ} ⁹⁵² ^{Կէ} ⁹⁵³ ^{Կէ} ⁹⁵⁴ ^{Կէ} ⁹⁵⁵ ^{Կէ} ⁹⁵⁶ ^{Կէ} ⁹⁵⁷ ^{Կէ} ⁹⁵⁸ ^{Կէ} ⁹⁵⁹ ^{Կէ} ⁹⁶⁰ ^{Կէ} ⁹⁶¹ ^{Կէ} ⁹⁶² ^{Կէ} ⁹⁶³ ^{Կէ} ⁹⁶⁴ ^{Կէ} ⁹⁶⁵ ^{Կէ} ⁹⁶⁶ ^{Կէ} ⁹⁶⁷ ^{Կէ} ⁹⁶⁸ ^{Կէ} ⁹⁶⁹ ^{Կէ} ⁹⁷⁰ ^{Կէ} ⁹⁷¹ ^{Կէ} ⁹⁷² ^{Կէ} ⁹⁷³ ^{Կէ} ⁹⁷⁴ ^{Կէ} ⁹⁷⁵ ^{Կէ} ⁹⁷⁶ ^{Կէ} ⁹⁷⁷ ^{Կէ} ⁹⁷⁸ ^{Կէ} ⁹⁷⁹ ^{Կէ} ⁹⁸⁰ ^{Կէ} ⁹⁸¹ ^{Կէ} ⁹⁸² ^{Կէ} ⁹⁸³ ^{Կէ} ⁹⁸⁴ ^{Կէ} ⁹⁸⁵ ^{Կէ} ⁹⁸⁶ ^{Կէ} ⁹⁸⁷ ^{Կէ} ⁹⁸⁸ ^{Կէ} ⁹⁸⁹ ^{Կէ} ⁹⁹⁰ ^{Կէ} ⁹⁹¹ ^{Կէ} ⁹⁹² ^{Կէ} ⁹⁹³ ^{Կէ} ⁹⁹⁴ ^{Կէ} ⁹⁹⁵ ^{Կէ} ⁹⁹⁶ ^{Կէ} ⁹⁹⁷ ^{Կէ} ⁹⁹⁸ ^{Կէ} ⁹⁹⁹ ^{Կէ} ¹⁰⁰⁰ ^{Կէ}

Մարկոս

ՃԴԳ Այն թե՛ աստաման զազար ^{71:} ՃԵ Այն աշակերտացն թե՛ ուլե ^{մեծ:}
ՃԶԵ Այն զայն թապաղոթ թե՛ և թող ^{72:} ՃԿԳ Այն ոտնադրե. աստամանայ ^{զպետրոս:}
ՃԿԱ Այն. Ժ. բորոտին: ^{73:} ՃԿԹ Այն աղաթ թե՛ ցն ^{փորձոր:} չնտանելի
ՃԺԴ Այն անխրատ աստաման ^{74:} ՃԶԵ Այն ծերակոյտ աստեին:
ՃԺԵ Այն փարիսեցոյն և մաքսատոր ^{75:} ՃԵ Այն աղաթ արհէ. հերովցեի:
ՃԺԹ Այն հարցանելոյն զյս իշխան ^{76:} ՃԶԳ Այն կոծադնելոյն քան ^{նցն:}
ՃԻԲ Այն ելեցն ուր ^{77:} ՃԺԵ Այն ի խաչհանելոյն զյս:
ՃԻԴ Այն կուրին: ^{78:} ՃԶԲ Այն ի նոյր ելոյ պարզան ^{պիղան:}
ՃԻԵ Այն ատն ազնուականի: ^{79:} ՃԶԵ Այն կղովպեա:
ՃԻԸ Այն ուղման աստին: ^{80:} ՃԶԹ Այն եմատուսին:
ՃԻԹ Այն իշոյն և յաւանակին: ^{81:} ՃԵ Այն կալոյն յի ի մեջ փակ
ՃԻԲ Այն աղաթն ապաճատացն: ^{82:} ^{83:} Ել դրամացն:
ՃԻԸ Այն հարցանելոյն թե՛ ուրովի ^{անուրծ:} ՃԿԱ Այն քարոզելոյ աշա
ՃԻԵ Այն ատակի ^{84:} ալգոյն և մշակ ^{նցն:} կերտացն և աւորհնելոյ
ՃԻԿ Այն հարցանելոյն հարկի կայս ^{եր:} զնոսա և պերան ալոյն
ՃԻԳ Այն սարտուկեցոցն ուրոչ համատ ^{ան:} յերկինս:
ՃԻԴ Այն հարցանելոյն թե՛ ուրդի եսայ:
ՃԻԵ Այն. Բ. լորմայի այրոյն:
ՃԻԹ Այն կատարածի աշխարհի:
ՃԺԹ Այն կենսաբեր չար չարանայ ^{նց:}
ՃԿԱ Այն զատկին:

Handwritten text in a medieval script, likely Gothic, with several lines in red ink (rubrication). The text is arranged in two columns, with the left column being slightly offset to the left. The rubricated text appears to be a liturgical or legal formula, possibly a prayer or a declaration of faith, given the context of the page's decorative elements.

տելոցի մեզ որպ
հաստանդեցին
մեզ որիսկզբանե
սկանատեք և
սպասատութեղ
են բանին. կամ
եղև և ինչ որ իսկզ
բանե զհետերթ
եալէի ամենայնի
ճշմարտութեք.
կարգատ գրելքեղ
քաջ թիւփիւն:
զիծանիցեն զբա
նիցն որոցաշա
կերտեցար զճշմ
արտութեւն:
Ի եղև յատորս
հերովդի արքայի
հրէաստանի քա
հանայ զմն ան
ուն զաքարիայ:

իդասակարգե
աբիայ. և կին
նորա իդատերայ
ահարողն: և ան
ուննորա եղիսա
բեթ.
Ի եկինար
դառք երկոք են
ատալիայ. գնայ
ին յամենայն պա
տոր իրանս և յի
ատունս անանարծ
Ի ոչ գոյրնոցա
որդեակ. քանզի
եղի սաբեթ ամու
կը. և երկոքեան
անցեալէին զա
տրք իւրեանց.
Ի եղև ի քահան
այանալն նորա
ըստկարգի աւոր
ցն հասանելոյ աւ

աջիայ. ըստաւր
իւնի քահանայոյ
Թեանն. եհասնմա
Խորնկարկան ել
մտեալ ի տաճար
տն. և ամենայն
բազմութ թիւն ժող
ովորդեանն կային
յաղատ թաւարտա
քոյի ժամոտ խնկ
ոցն: **Լ:** Ի երևեց
աւ նմա հրեշտակ
տն զի կայր ընդա
լմէ սեղանոյ խնկ
ոցն. և խոռովեցաւ
զաքարիայ ի բռե
նտեա: և անկաւ
ան ի վերանորա:
Լ անցնա հրեշ
տակն տն: մի երկ
նչիւր զաքարիա:

զիւսելի եղենաղաւ
Թագո. և կինքո
եղիսաբեղ ծնցի.
քեզ ողորդի. և կոչ
եսցես զանոռնն որա
յողհաննես. և եղ
իցի քեզ ողորդ ^{աւ} թի
և ցնծութ թիւն.
և բազումք ի ծնուն
դեան նորա խնդ
ասցեն. զի եղիցի
մեծ առաջի տն. և
գինի և առդի մի առ
բցե: և հոգւոյս որ
ով Լցցի անստ ին
յորովայնէ մաւր
իւրոյ. և զբազումս
յորդոցն ի լի դար
ձորացե ի տիրած իւրե
Լ: Ի ինքնեկեսցե
առաջինորա հոգւոյ

անց:

զարու թեղիայի:
դարձուցանել զ
սիրտս հարցյոր
դիս, և զան հա-
տնայ իմաստութի
արդարոց: պատր
աստել տն ժողով
որդ կազմեալ: և
ասէ զաբարեայ
ցհրեշտակն: և ի-
գիտացից զայդ:
զի ես ծերեմ, և կին
իմանցեալ զաւոր
օրք իւրովք:
Պատասխանի
ետ հրեշտակն ասէ
ցնա: ես եմ գաբրիել
որ անմատալիւնս:
և առաքելոյս խա-
տել ընդ քեզ և ա-
եսարանել քեզ

զայդ: և ահա եղ
իցես համբ: և մի
կարասցես խա-
ել: մինչեւ ցաւ ըն-
յորութեայդ լինիցի:
միտանալ զի ոչ
հաւատացեր բան
ից իմոց: ողբեցին
ի ժամանակ իւրեանս^{սց}
Ի ժողովորդն
անն ունեւ զաբար-
եայ: և զարմանայ
ի ընդ յամեննո
րա ի տաճարին:
և իբրեւ ել, ոչ կարեր
խառնել ընդնոսա:
և իմացան եղծեալ
սել ետես ի տաճար-
ին: և նանշանացի
խառնել ընդնոսա:
և կայր պապանծեալ

Ի եղև Իբուլ
անատուրք պաշ
տանաննո՞ւ ա.գն

այ Իստուհե Իւր:

Լի յեռաւորացն
 պնդեցի. յղայաւ
 եղիսաբեր Կենսոյ.
 Լ թաքուցան եր
 զանձն ամիսս հինգ.
 Լասեր. զինչ ցործ
 գործ եաց ընդիս
 տն. յաւորա յորս
 հայեցաւ յիս բառ
 նալ զնախատինա
 իմ իմարդ Կանե.

Agnes M. Smith

உள்ளே இருக்கிறார்

առաքելցան պաբո
հել հրեշտակ յայ
ի քաղաք ի զալի
լեացող որում ան

St. Andrew's Church.

~~and I hope to have only~~
~~long with me in the~~

ՈՒՆԵՐ ՆԱԳԼԱՐԵՐԸ.

առ կոյս խաւսէց

Եւրպոսն որոհման

ԽԱՆԵՐ ԵՐԱԿԱՆԻ Ի

արանէն դուրսի, և

անուշ կուսին Տար

trans. | -lybryum

ԿԱՆԱԿՆ. ՈՒՐԱՆԻԼԵՐ

բերկրեալ: ար

ᐅᓂᓴ ᓴᓴᓴ:

1. Կա ընդ քանս

kur-may-ty-gwar: Le-tung

ՀԵՐ ԸՆԴԱՏԻՄ ՈՒ

որպիսի ինչ իցե ող

Հայնայն

Իսկ Երևանի

տապալ. ՏԻ ԵՐԿՆՆԻՐ

Մարիամ. զիգտեր

շնորհս յայ. և
ահա յղասչիւ. և
ծնցես որդի. և կոչ
եսցես զանունս
որայն. նա եղիցի
մեծ. և որդի բարձր
եղայ կոչեսցի. և
տացէ նմա տրեւծ
զաթոռն դատ թի
հատր նորա. և
թագաւորեսցէ ի
վերա տանն յակ
ոսքայն յաւիտեանս.
և թագաւորութե
նորա վախճան մի լից
ի ամէն սարիսաւ
ցհրեշտակն. զի արդ
լինիցի ինձ այդ. քան
զիայր ոչ գիտեմ.
ատասեալսն ի ետ
հրեշտակն և ասէ

Յա. հոգի մբ եկե
ցէ ի քեզ. և զատրո
թիւն բարձր եղայ
հոգանի լիցի ի վե
րա քո. քան զի ետր
ծնան եղոցն էմբէ.
և որդի այն կոչեսցի.
ի անհաւերիսաւ
երջ ազգական քո. և
նա յղի է ի ծերո
թեան իւրոսմ. և
այս վեց երորդ ամ
իս է նորա որ ամու
լն կոչ եղեալ էր. զի
ոչ տկարասցի ատի
յայ ամենայն բան.
ի ամէն սարիսաւ. ահ
աւասիկ կամաղախ
իւստն. եղիցի ինձ ըստ
բանի քոսմ.
ի գնացի նման է հր
եշտակն

արուցեալ

մարտիամ

յաւորան յայնոս
իկ. գնացի լեառ
հասկողմն փութա
պէս է քաղաքն յու
ղայ. և եմոտս ի
տուն զաքարիա.
և ետողջոյն եղի
սարելի :

Ի եղև իբրև լու
աւ զողջոյնն մարի
ամու եղիսաբել՝
խաղաց մանուկն
յորովայնի նորա :

Ի լցաւ եղիսա
բել՝ հոգեով սրբով.
և ի ճայն բարձր
աղաղակեաց և ան
իւր հնեալ եւ

դու ի կանայս. և
աւր հնեալէ պտ
ոռ զորովայնի քո.
և ուստի է ինձայս.
զի եկեսցէ մայրսն
իմոյ ւսուիս :

Ի ահա տասիկ
իբրև եղև ճայն
ողջութի քո յակ
անջսիմ. խաղաց
ցնծալով մանուկս
յորովայնի իմում.
և երանի որ հաւա
տայցէ. ^{ի թէ} եղիցի կա
տարութն ասաց
Էրցան մա ի տէ.
Ի ասէ մարիամ.
Լէծացոտաց է
անձն իմ զտր. և
ցնծա ցաւ հոգի

իմ յամբարկելիմ:

զի հայեցաւ ի խոն
արհոյ թի աղախ
նոյ իւրոյ:

Ի ահա յայսմ
հետե երանիցէն
իւն ճամենայն ազգ:
զի արարին ճ մեծա
մեծս հզաւ ըն: և
սորբէ անուհնոր:

և ողորմութիւն որա
ազգաց յազգս եր
կիւղածացիւրոց:

Լ րար զաւրոյ
թիւն բազկաւ իւր
ոյ: ցրոյ եաց զամ
պարտաւ անս մտ
աւք սրտիցիւր եա
նց: քակեաց զհզ
աւրս յաթոոց:
և բարձրացոյց

զիսունարհա: զքա

ղցեալս լցոյց բար
ութիւն: և զմեծատ
ութնս արձակեաց

ութնայնս: պաշտ
պանեաց ի լիծաւ
այի իւրոյմ: յիշեալ
զողորմութիւնս:
որպէս խաւսեցաւ
աւ հարսմեր աբր

ահամութեա զաւա
կիւնորա յաւիտեան:

Կաց մարիամատ
սմա իբրև ամիսս
երիս և դարձաւ ի
տոութիւն:

Ի եղիսաբէթի լց
ան ժամանակ բն
անելոյ: և ծնաւ որդ
ի լուսնոր շոր զ
զսոյաւ եին և ազգա

տողմնորա : քի
մեծարարտրզող
որմութիւն իւր
ընդհմա : և խնդ
ային ընդհմա :
Ի եղև յատորն
ութ երորդի . եկին
Թլփատել զման
ութին . և կոչեին
զնա յանութն հար
իւրոյ . զաքարիայ :
աստասխանի
ետմայրնորա և
ասէ . ոչ . պլ կոչեա
ցի . յովա ննէս :
Ի ասենցնա . քան
զիոչդէ յազգիքոմ
որոյ կոչիանութն
յովհաննէս :
Կնարկեին
հատրննորա Թէ

զինչ կամեցի կոչ
ել զնա :
Ի խնդրեացտա
խտակ . գրեաց և
ասէ յովաննէս
անուանորա :
Ի զարմացան
ամենեքեան .
Ի բացաւ բերան
նորա վաղվաղակի
և լեզու նորա : և
խառսեր և աւրհն
եր զամծ :
Ի եղև ահի վերա
ամենեցոսն որ լսէին
զայս . և որ զշուրջ
բնակեալն էին զնո
քաւք : և ընդամե
նայն լեռնակողմն
հրեաստանի պատ
մէին ամենայն բանքս

այսոսիկ և եղ
ինամենեքեան որ
լսենն ի սիրտս
իւրեանց և ասեն.
զինչ լինիցի մանու
կայս. և ձեռնսն
էր ընդ նմա.
Ի զաբարիա
հայրնորա լցաւ
հոգւոյ սրբոյ.
մարգարեացաւ և
ասէ. Իրհնեալ
տրամբիլի. զի
յայց ել մեզ և արար
փրկութիւն ժողով
որ եան իւրոսմ.
և յարոյց եղջերփր
կութեան մեզի տա
նեղաւ թի ծառայի
իւրոյ. որպէս խաւ
սեցաւ բերանով

սրբոց որք յաւի
տենից մարգար
էքն նորա եին. փր
կութիւն ի թշնա
մեաց մերոց և ի ձե
ռաց ամենայն ա
տելեաց մերոց.
առնել յողորմութի
առհարս մեր. և
յիշել զութնսն իւր
սբ. զերդոս մեզոր
երդոսաւ աբրահ
ամու հաւր մերոս
տալ մեզ առանց
երկիւղի. ի ձեռ
աց թշնամեաց փր
կեալս. պաշտել
զնա սրբութեանք
և արդարութե
առաջի նորա զա
մենայն աւուրս կեն
աց մերոց.

1. Ի դու մանուկ
մարգարէ բարձր
եղայ Կոչեա թիւ
զի երթեցէ առա
ջի երեւա ցտն :
պատրաստ ել
զ ճանապարհս
նորա : առաջիտ
ութեան փոկոտ
Թեան ժողովորդ
եան նորա : Ի թող
ութեան քաղաքացի
պան գթութեան
ողորմութեան
մերայ : որով քայց
արասցէ մեղարե
գական Ի բարձանց :
Երեւել որոցի
նաւարի Եւստո
երս մահոյ նստեին :
ութիւն զոտս մերի

Է

Ճանապարհիս աղ
աղութեան :
Ի մանուկն ա
ճերեւատրանայր
հոգսով : Եւ երբան
ապատ մինչեւ
յաւր երեւելոյնո
րա իղի :
Ի երեւելոյ
ատուրսն ընդ
այնոսիկ : Եւ հրա
ման յատգոստոս
կայսերէ : աշխա
րհապիր առնել
ընդամենայնս
եղերս : այս առա
ջի նաշխար հագր
ելե ի դատարոր
ութեան ասորոց կի
րենեա :
Ի երթային ամե

հեքեան մտան

եւ յաշխարհա

գիր յիւրաքանչ

իւր քաղաքի :

Լեւ յովսէփի ի գաւ

ելէի ի քաղաք է

հազարելօք : ի

հոեաստան ի քաղ

աք դատ թիոր Կոչի

բելժղէեմ . վասն

լինելոյ նորա ի

տանէ եւ յազգէ

դատ թի . մտանել

յաշխարհագիր

մարեմաւ հանդերձ

որ խառնեալն էր

հմա . եւ որ յղի :

Իեղև ի հասա

սելն նոցա անդո .

Լցան ատուրքն

անելոյ նորա . եւ ծն

աւ զորդին իւր

զանդրանիկ : Եւ

պատեաց ի խան

ճարուրա . եւ եղև

նա ի մտուր : զի ոչ

գոյր նոցա տեղի

յիջատան ին :

Ի հովսէփէն

եւ տեղւորն յայն

միկ բա ցաւ թեազք

որ պահէին զպալ

պանու թիւնս գիշ

երոյ հատիցիւրեան :

Իեղև յամակուն

երեւցաւ նոցա :

Եւ փառքն ծագեց

ին ատնոսա . եւ որ

կեան երկ ի ողմեծ :

Իամէ ցնոսահր

եւ յամակն . մի երկ

նչեք . զի ահա տա

իկ աւետարան
եմ ձեզ ուրախ
ութի մեծ, որ եղ
ացի ամենայն
ժողով օրեանն:
զի ծնաւ ձեզ այս
աւր փրկիչ, որ է
աւծ եալ տր: Ի
քաղաք ի դաւթի:
Լայն նշանակ
ձեզ: գտան իցէք
մանուկ պատել
ի խանձարութիւն:
Լեղեալ ի մսոր:
Եւ յանկարծա
կի եղև ընդ հրեշ
տակին ընդ այն
միկ բազմութի
զաւրացեալն աւ
որաց: որ աւրհն
էին զանձ և անէին

փառք ի բարձունս
այ: Եւ յերկիր խաղ
աղութիւն, ի մար
դիկ հաճութիւն:
Եւ եղև ի բրեւեր
ացան ի նոցանէ
հրեշտակքն յեր
կինս, ամեն ցմիմ
եանս հովիւքն:
Եկայք երթիցոք
մինչև ցբեղեմ:
Լտեսցոք զինչէ
բանս այս որ եղև,
զորտր եցոյց մեզ:
Եւ եկին փութա
նակի: Եւ զտիւն
զմարտամ և զյովս
եփ: Եւ զմանուկն
եղեալ ի մսոր: Եւ
ծանեանս զբաւին
որապայտնոցա զման
կանէն:

Եւամենեք ին

որ լսէին զարման

ային վասն բան

իցն զոր եսաւսեց

ան ընդ նոսալովի

Եւմարիամ վա

մենայն բանս զայ

սոսիկ պահէր և

եւելամուտ լինէր

ի սրտի իւրում:

Եւդարձան հո

վիւքն փառաւոր

առնէին ևսաւ

հնէին զամբ և զ

ամենայն ի զոր լու

ան ևստեսին որ

պէս պատմեցաւ

նոցա:

Եւբարեղան

աւորութիւն թ

փատել զնա և

կոչեցաւ անոն

որ կոչեալ էր

ի հրեշտակէն

մինչ չնշողացե

ալ էր զնայոր

ովայնի:

Եւբարեղան

աւորութիւն թ

նոցա ըստաւրի

նայն մովսեսի

ածին զնայն էմ

յանդիմանառն

ելմին որպէս և

գրեալ է յաւրէս

մին: Թեամենայն

արուոր բանայ

զարգանդ սքան

կոչեցի:

Եւտալ պատար

ագս ըստասացել

ոյն յաւրինսսն:

զոյգս տատրակ
այց. կամ երկուս
ճագա աղաւնեաց:

Իւահա երայր
մի յեկմ որոյան
որն երսիմ եղաւ:

Եւ երայրն այնար
դար Եւ երկուդած:

Եւ ակնորն երմե
ի թառու թէն ի լե:

Եւ հոգի սբեր ի
սմա. Եւ երնորա

հրամանս առեալ
ի հոգւոյնսրբոյ

միտեսանել զմայ
մինչ Եւ տեսցեզաւ
ծեալնսն:

Իւեկն հոգոյն
ի տաճարն. Եւ
ի բրեւածին ծն

աւդքն զմանուկն

յն. առնել նոցա

ըստ սովորոյ թէն

աւրինացն ի վերա

նորա. Եւ նա առ

ընկալաւ զնա ի

գիրկսիւր. Եւ առ

հնեաց զանձնսն:

Եւ որդար ճակն

զծառայս քոտր

ըստ բանի քոմի

իսաղաղոյ թիւն:

զիտեսին աչքիմ

զգիրկոյ թիւն քո

զորպա տրաստե

ցերառալի ամե

նայն ժողովրդոց:

ըստ ի յայտնոյ թի

հեթանոսաց. Եւ

փառք ժողովրդ

եան քոմ ի իշի:

Լ Ի եին հայրն
մայրն ողորմ
աղեալ ի վերա
բանիցն որ խա
սեին զնմանէ :

Լ Ի աւր հնեաց
զնոսա սիմեոն
Լաւն ցմարիամ
մայրն նորա : ահա
սա կայ ի վրորո
մն Լ ի կանգնո
մն բազմաց ի մեջ
իւն : Լ ի նշան հա
կառակութեան
Լ ընդ քրիստոս
ձն անցցէ սուր :
զի յայտնեսցին ի
բազում սրտից
Խորհորդք :

Լ Ի անդէրանա
մարգարէ դոստոր

փանուել յազգէ
ասերայ : սա ինք
անցեալ ի վա
որորք բազմադք :
կեցեալ ընդ առն
ամս եղև ի կոս
որ թէնէ իւրմէ :
Լ երայր ի ամաց
ի բոլոր թսու
Լ չորից : որոջ
մեկն էր ի տաճար
էն : այլ պահովք
Լ աղաթիւք
պաշտեր զգայ
Լ զցերեկ : Լ սա
ի նմին ժամոյ յար
ուցեալ : գոհ ան
այր զմէ : Լ խա
սեր զնմանէ ընդ
ամենեւին որակն
նորանէն փրկու
թեմի :

Ե իբրև կատար
եցին զամեն
այն ըստաւրին
այնմն դարձան
անդրենի պալիւ
եա ի քաղաքն
իւրեանցն ազար
Դ մանուկն
աճերև զատրա
նայր լի ի մաստո
թեամբ. և շնորհ
այ եին ի պերա
նորա :

Ի երթային
ծնաւդ քնոր
ամի ամի յեմ ի
տաւն զատկին :

Ե իբրև եղեն
նորա ամբ երկո
տասան. յեւանելն
նոցա յեմ ըստսո

վորու թեան
տաւնին և կատա
րել զատորան.
և դառնալանդրեն.
մնաց յմ մանուկն
յեմ. և ոչ գիտա
ցին ծնաւդ քնոր
կարծեին զնմանե
թելնդ ուղէկիցն
իցե. եկին իբրև
ատոր միոյ ծանա
պարհ. և խնդրեին
զնալնդ դրացիսն
և ընդ ծանաւ թա.
և իբրև ոչ գտին.
դարձան անդրեն
յեմ խնդրել զնա
Ի եղև յետերից
ատորց. գտին
զնա ի տաճարին
պի նստեալ ընդ վար

դապետան լսել
իւոցանէ. և հա
րցանէր զնոսա :
Օարմանայ ինա
մենեքեան որ լսէ
իւն ինմանէ ընդ
իմաստութիւն և
ընդ պատասխա
սիս նորա : և իբրե
տեսիւն զնա սքան
չացան :
Եւ ասէ՛ ցնա
մայրն իւր : որ
դեակ : զինչ չ
գործ գործ է
ցեր դու ընդ
մեզ : աս հաւա
սիկ հայր քո և
ես տառապեալք
խնդրեալք զքեզ :

Եւ ասէ՛ ցնոսա՛
զի խնդրէի ք
զիս : ոչ գիտէիք
էթէ ի տան հաւ՛
իմոյ պարտէ ինձ
լինել :
Եւ նորա ոչ է
մացան զբանն
զոր խաւսեցաւ
ընդ նոսա :
Եւ եղ ընդ նոսա,
և գնաց ի նազա
րեթ : և եր նո
ցա հնազանդ :
Եւ մայր նորա
պահէր զամենայն
բանսն ի սրտի ի
րում :
Եւ յս զարգա
նայր իմաստութի

Թք և հասակաւ
և շնորհաբք յայ
և ի մարդ կա
նէ :

Է **հինգետա**
սան երորդի ա
մի տերութեան
տեբերեայ կայ
սեր, ի դատաւո
րութեն հրեաս
տանի պիղասո
սիպոնդացոյ, և
ի շորորդ պետո
թեան գալիլէա
ցոց հերովդի.
և ի փիլիպոսի եղ
բարնորա. շոր
րորդ պետութե **Է**
ի տուրացոց և ի
տրաքոնացոց

աշխարհին. և ի
շորորդ պետութե
լեւանեա պիլ
ինացոց. և ի քա
հանայապետ
թեան աննայի և
կայիապայ եղև
բանայ ի պերա յով
հաննո ուրդոյ
զաքարիայ յանա
պատի անդ :
Ե և եկն յամենայն
կողմն յորդանան
ու քարոզել մկրտ
ութիւն ապաշխ
արութեան ի թող
ութիւն մեղաց :
Ը Բայեւ և գրեանէ
ի գիրս պատգամ
այ եսայեա մարգ

արեի. ճայն բա
րբառոյ յանա
պատի. պատրա
ստ արարեք զճա
նապարհսն. ուղ
իղարարեք զշա
իղանորա. ամե
նայն ճորձքլցցին.
և ամենայն լերեք
և բլուրք Եփեսոս
հեցին. և եղից
ինդժութարեքն
դիրինս. և առա
պարքն ի հարժս
ճանապարհս.
և տեսցէ ամենայն
մարմին զփրկո
թիւնսն մերոյ.
Էրաւանց ժողովո
րդան ելեալս. մկր

րա. ելին մանե.
ծնունդ քիժից.
ոցոյց ձեզ փախչ
ել. ի բարկո
թենէն որդաւոց.
արարեք այսո
հետև պտուղս
արժանիս ապաշ
խարոյ. Թեան.
Ըր մեկսանից
իք ասել ելժե ուն
իմք հայր զաբա
համ. զայսասեմ
ձեզ. ելժե կարողե
ամ ի քարանցս
յայսցանէ յարո
ցանել որդիս ա
բահամո.
Թայցահաւանիկ
տապար առարմ

ի ն ծառոց կայ :

Ամենայն ծառ
որոց առնէ զպտ
որդ բարւոք. հա
տանի և ի հոր
արկանի :

Թարցանէ ին
զնա ժողովորդի
և ասէ ին. իսկ արդ
զինչ գործեսցուք :

Պատառասան ի
ես և ասէ ցնոսա :
ոյր իցեն երկու
հանդ երձք. տացե
զմին այնմ ոյր ոչ
գուցէ. և ոյր կայցէ
կերակուր. նոյն
պէս արասցէ :

Իկին և մաքսաւ
որք մկրտել. և աս

սէն ցնա : վարդա

պետ զինչ գործեսց
Ինա ասէ ցնոսա :

մի ինչ առելի քան
զհրամայեալն
ձեզ առնիցեք :

Արցանէ ին զնա
և զինորդքն և աս
սէ ին. և մէք զինչ
գործեսցուք :

Ասէ ցնոսա. մի
զոք խորիցեք. մի
զոք զրպարտիցեք :
շատ լիցին ձեզ
թոշակքն ձեր :

Ինչ ակնուներ
ժողովորդն. և
խորհէ ին ամենեկ
եան իսիրտս իւր
եանց զն յովհանն

որք :

որ

մի թե սանիցե քան:

Ժ Գ Կատարապանի
եստ ամեն եցուհե
ասե: ես մկրտեմ
զձեզ ըրող: Բայց Ժ
գայ զատ րազոյն
քան զիս: զորոյ
չեմ բաւական:

բառնալ զկատ
իկս: նա մկրտեա
ցե զձեզ հոգեով
սրբով և հրով:

Ժ Բ Բայց հեծանոցն
իձեռին իւրում
սրբել զկալ իւր:
և ժողովել զցոր
եանս իշտեմար
անսիրտ և զարդն
այրեսցե անշեջ
հրով:

Բ Կաշում և այլ
ինչ մի թարու
թեամբ ատեալ
աներ ժողովուրդն:

Բ Բայց հերովդես
չորրորդապետ
յանդիմանեալ
նմանե վասն հր
ովդիադայ կնոջ
եղբար իւրոյ:
և վասն ամենայն
չարեացն զորգոր
ծեաց հերովդես:
յաւել և զայն և
իվերա ամենայն ի
և երբ անդիգ յով
հանն ես:

Ժ Գ Ի եղև ի մկրտել
ամենայն ժողով
դեանն: և ընդ յի

մկրտելն և կալ
յաղատ թա. բան
ալերկնից. և իջ
անել հոգւոյնսրբ
մարմնատ որտե
սլեամբ իբրեւ
զաղատնի ի վերա
նորա :

Եւզալ ձայնի յեր
կնից որասերդո
նսորդի ի մահիւրելի:
ընդ քեզ հաճեցա:

Եւ ինքն յմեր ալ
մաց. իբրեւ երեսն
ից սկսեալ որոց
որպես կարծեր
որդի յովսէփայ:

Եւ յակովբայն:
Եւ եղայն ն:
Եւ մատաղեայն

Եւ զեւայն ն:

Եւ մեղքեայն ն:

Եւ յաննեայն ն:

Եւ յովսէփայն ն:

Եւ մատաղեայն ն:

Եւ ամուսնայն ն:

Եւ նատորայն ն:

Եւ եղսեայն ն:

Եւ նանգեայն ն:

Եւ մա աղայն ն:

Եւ մատաղայն:

Եւ սեմեայն ն:

Եւ յովսէփայն:

Եւ յովսայն ն:

Եւ յովսէփայն:

Եւ զատաբաբէլին:

Եւ սաղարթիկին:

Եւ ներեայն ն:

Եւ մեղքեայն ն:

ՈՐ արդեայն Կ:

ՈՐ Կողմամայն Կ:

ՈՐ Եղևոյցարեայն:

ՈՐ Եր ւայ Կ:

ՈՐ յեսու ւայ Կ:

ՈՐ Եղի եղեւայն:

ՈՐ յովրամայն յն:

ՈՐ մատ թայն Կ:

ՈՐ ղե ւայ Կ:

ՈՐ սիմեոնայն:

ՈՐ յորդայն Կ:

ՈՐ յովսէփայն:

ՈՐ յովնամայն:

ՈՐ Եղեկայն Կ:

ՈՐ մեղ թայն:

ՈՐ մենայն Կ:

ՈՐ մատ տաթայն:

ՈՐ նաթանայն:

ՈՐ դատ թի Կ:

ՈՐ յեսու եայն Կ:

ՈՐ ուլբեթայն:

ՈՐ բո ոսան յն:

ՈՐ սաղմանայն:

ՈՐ նայապոպնին:

ՈՐ ամինադարայն:

ՈՐ արամայն Կ:

ՈՐ արմեայն Կ:

ՈՐ արնեան յն:

ՈՐ Եսոպմայն:

ՈՐ փարեան Կ:

ՈՐ յորդայն Կ:

ՈՐ յակովբայն:

ՈՐ իսահակայն:

ՈՐ աբրահամայն:

ՈՐ թառայն Կ:

ՈՐ նաբոպոպն:

ՈՐ սերոբայն:

ՈՐ Եսաթայն:

ՈՐ փաղեկայն:

ՈՐ եֆեթայն յն:

ՈՐ ասաղայի ն:	որ քառասուն
ՈՐ Կայնանայն:	փորձեալի ասա
ՈՐ արսիպքամի	անայ ե :
ՈՐ սեմայն	ԺԷ Ի ոչ եկերի և ոչ
ՈՐ նոյի ն:	արքյաութութան:
ՈՐ զամեքայն	յայնոս Ի Կ :
ՈՐ մարտոսաղային:	Ի Ի Կատարելն
ՈՐ Էնոք քայն:	նոցա քաղցեալ :
ՈՐ յարեդի ն:	Ի Ի ասեցնա սա
ՈՐ մաղեղե ելին:	տանայ : եղև որ
ՈՐ Կայնանայն:	դի եսայ : ասայ
ՈՐ Էնոք քայն:	քառիդայդ մի Կ
ՈՐ սեթայն:	զի հայ լեցի :
ՈՐ արամայն:	Ի աստախանի ետ
ՈՐ անայն :	նմայն և ասե : գր
ՈՐ Ի յն լի հոգոս	եալ ե : եղև ոչ հայ
արքոս քառամի	Ի միայն Կեցցե
յորդանանե : և	մարդ : այլ ամեն
վարեր հոգոս	այն բանիտ այ :
յանապատ : ա	Ի Ի հանեալ զնաի

լեառն մի բարձր
եցոյց նմա զամէ
նայն թագաւոր
որ թիւնս աշխար
հի ի վայրկեան
ժամանակի։ և
ասեցնա սատան
այ։ քեզսաց զայս
ամենայն իշխան
որ թիւնս և զհառս
սոցա։ զի ինձ տոր
եալէ։ որ մկամիմ
տամ զսա։ արդ
դոր եթէ անկեալ
երկիր պագանից
ես առաջի իմ։ քեզ
եղիցի ամենայն։
Պատասխանի ետ
։ նմա յս և ասէ։ եր
։ կե՞ր պագցես տնայ

քում։ և զնամի
այն պաշտեսցես։
Իւմ զնայն։
և կացոյց ի վերա
աշտարակի։ տա
ծարին։ և ասեցնա։
եթէ որդի եսայ։
արկ զքեզ աստի՛
զայր։ զի գրեալ է
։ եթէ հրեշտակաց
։ իւրոց պատուի
։ եալէ վասն քո։
։ պահել զքեզ զի
։ ի վերա ձեռաց
։ բարձցեն զքեզ։
։ մի երբեք հաղթես
։ զքարի զոտն քո։
Պատասխանի
ետնմա յս և ասէ։
ասացեալէ։ Թեո՛ղ

փորձեացես զսր
անժքո: **Է** Ի կա
տարեալ զամեն
այն փորձութիւն
սատանայի: Ի
բացեկացի նմա
նէ առ ժաման
ակ մի:

ԺԵ

Ի զարմարես

զատրութիւնս
ոյն Ի գալիլեա: Ե
ն համբատ զնմ
անէ ընդ ամենա
յն կողմանս գաւ
առին: Ե նաոսոս
ցաներ Ի ժողովո
րդանոցա փառա
որեալ յամեն եցո:

ԺԶ

նց: **Է** Ի եկն ի նազ
արեթոս անեալն

եր: Ե եմհատ ըստ
սովորութեանն Ի
ոռմ յատորն շա
բաթոց Ի ժողովո
Է Ի ետունն մա
գիրս զեսայն մար
գարեի: Ե յարեա
լն թեոնոլ: Ե Ի բո
ւ

դն:

ակ

եբաց զգիրսն: Ե
իտ զայն տեղին յոր
, ոռմ գրեալն եր: Կո
, գիտն Ի վերա իմ: Կն
, որոյն ամօ իսկ զիս:
, առեալ անեալ շա
, ասաց առաքեաց
, զիս: քարոզել զե
, եաց թողոյ թիւն:
, Ե կուրաց տեսան
, ել արձակել զգիր
, առնա Ի թողոյ թի:

քարոզել զտարե	է որդին յովսէփայ
կանտն ընդունել ^ի Է	Ի ասեցնոսա
Ի եփեալ զգիր	ապաքեն ասիցեք
մն ետ զպաշտաւն	ի զատակս զայս
եայն. և նստաւ :	բժիշկ բժշկեա
Ի ամենեցորէ որ	զանձն քո. որ չափ
ի ժողովրդեանն	լուսիք զորարարեր
էին աչք ի նա	ի կափառնայում
հայ էին :	արաւ և աստիքս
Ի սկսաւ ասել	գաւառ ի :
ցնոսա : այսաւ ր	Ի ասե. ամեն
լցան գիրքս այս	ամեն ձեզ : չե
յական թս ձեր :	մարգարէ ընդո
^մ Ի ամենեքեան	նելի ի քաղաքի
վկայեին նմա : և	իւրում :
զարմանային ընդ ^ի Է	որարե ամեն
բանս շնորհացն	ձեզ. զի բազում
որելանէին ի բեր	այրիքէին յա
անոյ նորա :	որոս եղևայն ի մեջ
Ի ասեին. ոչմա	ի զի. յորժամ փա

Կեցան երկինք	Ի բուն լսեին զայս:
զերիս ամս և զվեց	և յարուցեալ հան
ամիս: և եղև սոս	ին զնա արտաքոյ
մեծ ընդ ամենայն	քաղաքին: և ա
երկիր: և ոչ առ մի	ծին զնա մինչ և
ինոցանէ առաքե	յարտ և անն լերինն
ցաւ եղիա: բայց	յորոյ վերաքաղ
միայն ի սարեփ	աքն նոցա շինեալ
Թայ սիրողնացոց	երգահապեծ առ
առ Կին միայրի:	նեղ զնա:
Ի բազում բոր	Ի նա անցեալ
որքէին յիշի առ	^{մեծ} ընդ նոցա գնայր:
եղիսէի մարգար Իգ	Ի Լի Կապի
էի: և ոչ ի նոցա	առնում Լիքա
նէ սրբեցաւ: բայց	ղաքն գալիլեաց
միայն նէ եմա: ն	ոց: և ուսուցանէր
ասոր ի:	զնոսա ի շաբաթ
Ի լցան ամենէ Իգ	որն: Ի զարմա
Ի քեն բարկութի	նային ընդ վարդա
ի ծողով ըդ եանն	պետութիւնն նոր

զի իշխանութիւն

բաննսնորա:

Ի երի ժողովոյ

եանսայրմի զոր

որնէնայս դիւ

պղծոյ. և աղաղա

կեալ ի ձայն մեծ

ասէ. Թողացոյ:

զի կայ մեր և քոյս

նազովութիւն. եկի

կորուսանել զմեզ.

գիտեմ զքեզով

եսմբդ այ:

Ե աստեացինս

յս և ասէ. պապան իզ

ձեաց. և ի իմանէ:

Չ գետնեաց զնա

դուն իմեջի անդ.

և ի իմանէ. և քեզ

ոչ զնա ասէ ացնմա:

Ի եղեն զարմ

անալիք ի վերա

ամենեցուն: խա

սէին ընդ միմեանս

և ասէին. զինչէ

բանսայս զի իշխ

անութիւն և զար

ութիւն մաստէ

այսոց պղծոյ. և

եղան են:

Ի երթայր հոշ

ան զնմանէ յամե

նայնտեղիս շորջ

զգաւատաւն:

Ի յարուցեալի

ժողովոյ ենէ ան

տի. եմբ տիտուն

սիմովնի: զոքանչ

սիմովնի տագնա

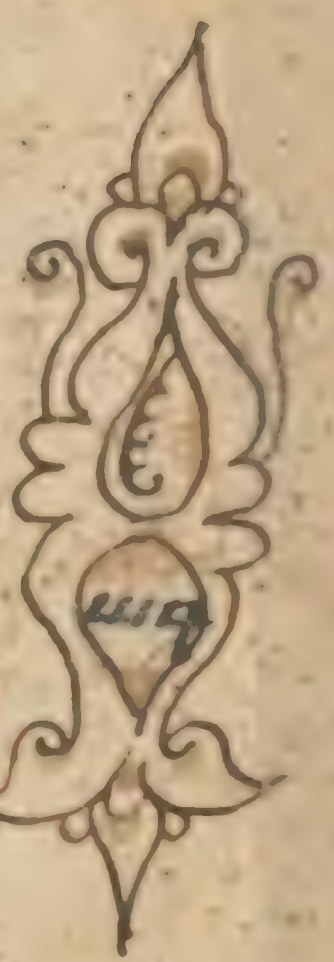
պէր լեռնամբ մեծ

առ:

և աղաչեցին
 զնա վասն նորա :
 եկաց առ նա :
 սաստեաց լերմ
 անն . և երթող զնա :
 Ի վաղվաղա
 կի յարեաւ . և
 պաշտեր զնոսա :
 Ի ընդարեւ . և մտ
 անել տեղի . և բնոսոց
 էին :
 հիւանդք ի պեւ
 պեսցաւս . բեր
 ին զնոսա առ նա :
 Ի նա իւրաքան
 չիւրու մեք ի նոց
 անէ դնէր ձեռն
 և բժշկէր զնոսա :
 Ի ելանէ ին դեք
 ի բազմաց աղաղա

կէին և ասէին
 երբ դու ես որդի
 Ի նա սաստեր
 և ոչ տայր նոցա
 Թոյլ ես սեղ :
 զի գիտէին զնա
 Թե քնն է :
 Եղև . ել գնաց
 յանապատ տեղի
 և ժողովորդ քն
 խնդրէին զնա :
 եկին մինչ և առ նա .
 և արգելութիւն զնա :
 զի մի գնաացէ ի
 նոցանէ :
 Ի նա ասէցնում .
 և այլոց քաղաքաց
 պարտէին ձաւե
 տար անել զառքայ

այ :

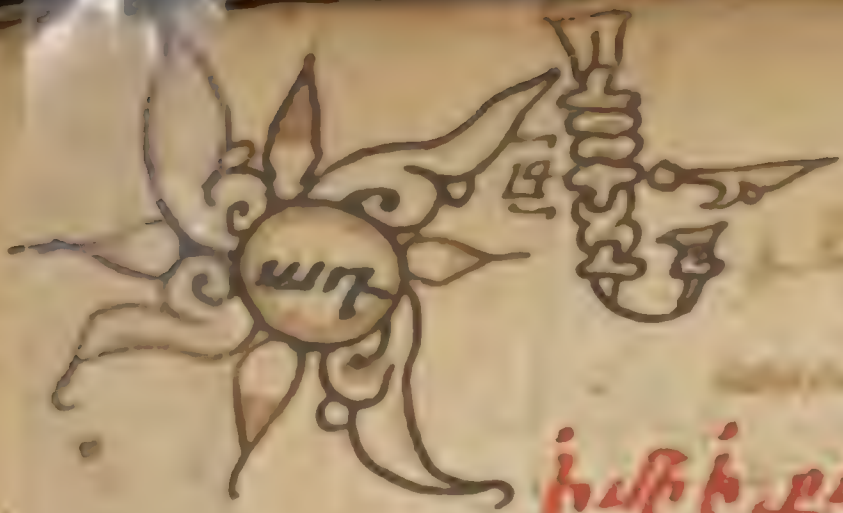

ութիւնայ : զի
յայն իսկ ատաքեց^ա :
Եւ քարոզերի ծող
ոպորդան պալիւ
ացոց : Ի եղև ի
խոնել զնոպատ
ղոպ ողեանն : և
լսել զբաննայ : և
ինքն կայր ատ
վապին գեննեար
երայ : և ետեւ երկ
ութանատ : զի կային
ատ ծոպապին : և
ձկնորաքն ելեալ ի
նոցանէ : լուսն
այի ն զգործիան :
Ընա ի միւս ատ
ցն որ երսի մովնի :
և աղաչեաց զնա
սակատիկ միտան

ել ի ներքսիցա
մաքեն : նստաւ և
ութաուցաներ ի
նստեան տիգծող
ոպորդան :
Ի Ի բերե լուսն
ի խաւսիցն : ա
սէ ցսի մովն : խաղ
ացոյ ի խորն : և
արկէք զգործիա
ձեր յորս :
Գ աստասեսան ի
ետսի մովն և ասէ ցնա
վարդապետ : զա
մենայն գիշերա
աշխատ եղևք
և ոչ ինչ կալաք :
բայց պան քո
բանիդ արկցոք
զգործիս :

այսիբրևարարի
փակեցին ինեղբա
բազմութի ձե
անց յոյժ. մինչև
պարպատե ին
ոռ-ոռ-կան չոցա:
և անկարկե ին
որսակցացն ի
միտս նաւն գալ
աւգնել չոցա:
Ի եկին և լցան
երկոք ին նաւքն
մինչև մերձ յըն
կղմել չոցա:
Ի իբրև ետեսսի
մոզն պետորոս. ան
կաւառ-ծորն կան
յիւսասէ. ի բաց
գնա յինէն տը:
զիայր մի մեղաւոր

եմեա. քան զի
անկարկեաց զնա.
և զամենեւին որ
ընդ նմայն էին:
մին որսոյ ձկանցն
զոր ըմբռնեցին:
ոյն պէս լայն
ովքոս և յովհանն
ես զորդիան զերե
դեա. որ էին որսա
կիցք սիմոնի:
Ի ասէ զսիմոն
յս. մի երկն չիւ.
յայսմ հետե զմար
դիկ որսայցես ի
կեանս:
Ի հանեալ զնա
ին իցամաք. թող
ինկ ամենայն և
զնացին զհետնորս:

**իմի թաղաբացն
ահա այրմի լիքոր**

ոտոր թիբու ետ
եսզ յն անկեալ ի
վերա երեսացիւր
աղաջեանց զնա և
ասե. տրեղծեկա
միս կարողես զիս
սրբել :

Ձգեաց զձեռն
իւր հասոյցին ա
ւասե. կամիմ
սրբեաց :

Եվաղ վաղակի
զնաց ի նմանէ բոր
ոտոր թիւնն :

Ենա պատուիր
եաց նմա մի ում

աե

էք ասել. այլ թե
երթ ցոյց զանձնք
քահանային. և մա
տոյ պատարան զգն
սրբոր թեանք.
որպէս և հրամայ
եաց մովսէս ի վ
այր թիւոցա :

Եյորդէն առա
ել բանն զնմանէ.
և ժողովէին ժող
ոպուրդ բազումք
լեւ. և բժշկել ի
հիւանդոր թեւէ
իւրեանց :

Ենա խոյստայր
յանաւ տեղիս և
կայր յաղաւթա :

Ում առ ուրց. և

իմքնորսորցան
եր: և ևս արիսեց
իքն և ատրինացն
վարդապետքնս
տեին: ու թողող
եալ էին յամեն
այն քաղաքաց
գալիլացոց: և
հրեաստանի: և
էմի: և զատրորթի
տների բռնելն ^{սա:} և
իսկաարքեր
էին մահճառք
զայր մի որեր ան
դամալոյժ: և ին
դրէին զնա մործ
անել ի ներքս և դն
ել ատաղի նորա:
և ի բուն զտանէ
ին թէ ընդ որ մոր

ծանիցեն զնա ի
ներքս վասն ամբ
ոխին: Էլ ին ի տան
իան: և իցոր ոցն
կատեցին զնա: և
ի ջորցին մահճառ
քն հանդերձ ի մեջ
ատաղի յի:
ուսեւեալ զհաւ
ատան նոցա ասե
ցնա: այրդոր: Թող
եալ լիցին քեղ մեղք
կսան խորհել
դպիրքն և ևս արիս
եցիք և ասեն: ով է
սա որ խառնի զնայ
հոյոր թիւնս: ով
կարէ թողոր զմե
ղս: Բայց միայն ան
բուն գիտաց յս

քո:

զիտորհորդանո
ցա. պատասխ
անի ետեւանցն
ոսա. զի խորհիք
իսիրտս ձեր. զինչ
դիւրագոյնէ. աս
ել թողեալ լիցին
քեզ մեղքքո. եղծե
ասելարի և գնայ.
այլ զի գիտաս լիք
թէ իշխանութիւն
ութիւն որդի մարդոյ
յերկրի թողող զմե
ղս. ասէ ցանդամ
ալոյծն. քեզ ասեմ.
արի առ զմահի ճա
քո և երթիտուսքո.
Եւ առ ժամայն յար
ոցեալ առաջի ամե
նեցուն. առ զիւր և
յորոյ վերա անկ

եալն դեհո. գնացի
տուներ. և փառ
աւոր առնէր զած
արմաւիկալան
զամենին և փառ
աւոր առնէին զած.
լի եղեն ահիւ և ա
սեն. եղծեալաք
այսադնորն շան.
որ ի կելանորի.
և ետեն մաքսաւոր
մի որոտ մանուներ
ղէի. զինստեր ի
մաքսաւորութե.
և ասէ ցնա եկ զկ
նի իմ. Եւ թողեալ
զամենայն. յար
եաւ գնաց զկնիւնոր
Եւ առար ընդ ուն
ելութիւն մեծ նմա

ղևիհաւանիւրում:
Եւ եր ժողովոյ
որ բազում մաք
սատորաց. և այլ
ոց որ էին բազմ
եալ ընդ նոսա:
Եւ տրտնջէին
փարիսեցիքն և
դպիրքննոցա
զնմանե առ աշա
կերտան նորա և
ասէն. ընդ էր
ընդ մաքսատորս
և ընդ մեղատորս
որ տէք և ըմպէք:
Եւ աստասխանի
եալ յս և ասէցնում:
Ոչ ենչեն պիտոյ
բժիշկող լոց այլ
հիւանդաց. ոչ եկի
կոչել զառդարս.

այլ զմեղատորս
յապաշխարոթի:
Եւ ոք ասան
ցնա. ընդ երաշա
կերտքն յովհաննոս
պահէնստեպ. և
խնդրոտ ածաառն
են. նոյնպէս և
փարիսեցւոցն. և
քոյդ ուտեն և ըմպ
են:
Եւ ասանցնում.
մի թեկառող էք
մանկանց առ ագ
աստի. մինչ փես
այն ընդ նոսա իցե
հրաման տալ պահ
ել. եկեսցեն առ ու
րք յոր ժամ բարձցի
ինոցանե փեսայն.
ապա պահեսցեն
յատորսն յայնոսիկ:

են:

Ասաց Լատապ
մի առ նոսա: Թե
ոչ ոք արկանէ ի
նոր հանդերձէ ի
վերա հնացեալ
ձորձոյ: ապա թե
ոչ և զնորն պատ
առէ: Եւ ընդհնոյն
չ միաբանի կա
պերտն որին որոյն:
Ի ոչ ոք արկանէ
գինի նոր ի տիկան
հինա: ապա թե չ
պայ թոցան է
գինին նոր զտիկ
ան հինա: Ինքն
հեղու: Լատիկքն
կորն չի ն: այլ գինի
նոր ի տիկան որո
արկան էլ ի է: Եւ
երկոք ին պահին:

Եւ ոչ ոք ըմպէ զհ
ինն և կամից ի
զնորն: քան զի
ասեր է թէ հինն
քաղցրագոյնէ:
Կորդու մատաղն
ոյն: անցան էլ նմա
ընդ արտորայան:
Եւ աշակերտ քն
նորա կորզէ ի ն
հասկ: շփէ ին ընդ
ափ: Եւ ուտէ ի ն:
Ի ոմանք ի փար
իսեց ոցն ասենցն
ոսա: զինչ ցործ
էք որ չեաւ ընդ
շաբաթ ու:
Կատապառնի
Եւ յիս Լատա
նոցա

չիցե ընծեց
եալ ձեր զորար
արն դատ ի թ :
յոր ժամ քաղց
եաւն ինքն և որ
ընդ նմայն էին .
զիարդ եմոտ
նա ի տուննայ .
և զհայն զատա
ղատ որո թէն էկ
եր և ետայնոցիկ
որ ընդ նմայն էին .
զորոչէր արեւն
որ մեք ուտել :
բայց միայն քա
հանայ ապետիցն :
Ի ասե ցնոսա .
տրե որդի մարդ
ոյ և շաբաթոտ :
Ի եղև իմիտս
որ մշաբաթոտն

մտանել նմա ի ծող
ուլոր թղն և ուս
ուցանել . և երանդ
այրմի և ձեռնիւր
ալ զատ սացեալեր .
Ի սպասեին նմա
դպիրքն և փարի
սեցիքն թէ շա
բաթոտն բժշկիցե .
զիգտանիցեն չար
խառսոտ թի զնմա
Ի նա գիտեր զխոր
հոտութնոցա :
Ի սեցայրն որոյ
ձեռնն գատ սացեալ
եր . արեանց ի մեջ :
Ի նա յարողեալ էկ
և ցնոսա յն :
հաղցից ինչ ձեզ :
զինչ արժանե ի շա
բաթոտ . բարի ինչ

նէ :

այ :

առնել թէ չար ի գլուխ յաղա^{անայ}
 գործել. ոգի մի էր. Ի բերեայ գ
 ապրեցողացանել. եղև. Կոչեաց զաշ
 թէ Կորոսասանել. ապերտանիւր. և
 Ի հայեցեալ շու ընտրեաց ի նոցա
 ը զամենեքոսք զայրագին. ասէ զորս և առաքեալս
 ցնա. ճգեալ զձեռն. անոտ անեաց.
 Ի նա ճգեաց. և զսիմոն զոր և ալե
 հաստատեցաւ ձե տրոս անոտ անեաց.
 ոն նորասիբրեզմիւ և զանդրէարս
 զբալլան յիմ եղբայր նորին. և
 արոտ թէ և խաւ զյանկոսլբոս. և
 սէին ընդ միմեա զյովհաննէս. և
 աս. թէ զինչ չարն զփիլիպոս. և
 իցեն յի. զբարթողոյմէոս. և
 և զմարթէոս. և զԹոմաս. և զյա
 Կոստանիկէիւն. և զսիմոն զկոչեց
 և հանեալ զգիշեր եալն նախան ճայոյզ.

այնոսիկ ելիւն
 Կալ յաղաւ թա.
 և հանեալ զգիշեր

և զյորդայ յակ	բժշկէին. և ամէ
ոպ բա. և զյորդ	նայն ժողովորդն
այ իսկ արուստա	ինդրեր մեր ձենալ
ցի. որ և մատնի. և	ի նա. զի զատրոտ
Իւ. Ի իջեալ նորա ք	Թիւն բազում էլա
հանդերձ ի տեղի	նէր ի նմանէ. և բժ
մի տափարակ. և	շկեր զամեն ես ին:
ժողով աշակերտ	Ի նա ամբարձ
ացն նորա. և բա	զաշնիւր յաշա
զմոր Թիւն յոյժ	կերտան իւրեանս:
ժողովրդեանն յա	Ի րանի աղքատաց
մենայն հրեաստ	հոգեով. զի ձեր է
անէ և յեմէ. և	արքայութիւն:
յամենայն կողման	Ի րանի որքաղց
Ի ի ծովեղերէն	եալ են այժմ. զի յա
տիրութիւն և սիրով	գեսց ի ն:
նիրոք էին լսել ի	Ի րանի որ լանայժմ.
համանէ. և բժշկել	զի ծիծաղեսցին.
ի հիւանդութենէն	Ի րանի եձեղ յոր
իւրեանց. և նեղե	ժամն ախատիցէն
ալ ք յայսոց պղծոց	զձեղ մարդիկ. և յոր

Ժամորոշիցեն զձեզ.

եթայժմ. զիսկայց

և նախատիցեն և

էք և լայց էք.

հանիցեն անուռն

ՏԻՆԱՅ ԼԱՅ ԶԵՂ յորժամ

չար զձեռն զնորոք

բարի ասիցեն. զձ

ոյ մարդոց. ուրախ

են ըամենայն մար

լինի ընք յառուրն

դիկ. զի այդպես

յայն միկ և ցնծաս

առնեն սուտ մար

ընք. զի ահա վարջք

գարեցն հարք

ձեր բազում են յեր

ՏԻՆԱՅ ԼԱՅ ԶԵՂ յորժամ

կինս. ըստ դմի ն

ասեմ որ լսէք.

աւրինակի առնե

սիրեցէք զԹշնա

ին մարգարեիցն

միսձեր. բարեւար

հարքիւրեանց.

արեք ատելեաց

ՏԻՆԱՅ ԼԱՅ ԶԵՂ յորժամ

ձերոց. աւրհնեց

մեծատանցդ. զի

էք զանի ծիշածեր.

ընկալայք զմեծի

աղաւթաւ արարեք

արուր թիւնձեր.

ի վերանեղ չացձերոց.

ԼԱՅ ԶԵՂ յոր յագ

ՏԻՆԱՅ ԼԱՅ ԶԵՂ յորժամ

եալքդ էք այժմ. զի

ծնատաւք. մատոյ

բաղցից էք.

նմա և զմեծսն. և

ԼԱՅ ԶԵՂ յոր ծիծաղ

որ հանե ի քեն

զբաճկոն քո մի
արգելորդ ինմա
նէ զշապիկս :
ամենայնի որ
իւնդրեղք ի քէն
տոր : և զոր ինչ
հանէ ոք ի քէն
մի պահանջեր :

Տ Ի որպէս կամ
ի ք թէ արասցեն
ձեզ մարդիկ այն
պէս արասլիք և

Դ որք նոցա :
Դ Ի եղծեսիր էք
դուք զսիրելիս
ձեր : զինչ շնորհ
է ձեր : զի և մեղաւ
որք սիրեն զսիր
ելիս իւրեանց :
և եղծէ բարի առն
էք բարերար անց

ձերոց : որ շնորհէ
ձեր : զի մեղաւ որք
զնոյն գործեն : և
եղծէ տայք փոխ
այնոցիկ յորոց
ապն ունիցիք առն
որ : որ շնորհէ ձեր :
քանզի և մեղաւ

որք մեղաւ որաց
փոխ տան զի առ
ցեն անդրեն զկշիռ :

Ի այց սիրեց էք
զթշամիս ձեր :
և բարի արար էք
ատելեաց ձերոց : և
տուք փոխ ուստի
ոչ ապն ունիցիք
առնուլ : և եղծց
ին վարձք ձեր բա
զորմ : և եղծեք որ
դիք բարձրելոյ զի

նաքաղցի վերա
չարեաց և ապաշն
որհաց. **Ե**ւեղեր
ութիւն թափաք որպէս
և հայրն ձեր գթած. **ԺԶ**

ԺԶ **Ե**րբ աստիք. և ոչ
դատեցիք. մի պա
տիք. և մի պատժ
եցիք. արձակեցիք
և արձակեցիք.
սորիք. և տացի ձեզ **ԺԶ**
չափ բարութիւն թա
թաղութն շարժուն
զեղութն տաց են ի
գոգս ձեր. նուպին
չափով որով չափ
եք. չափեացի ձեզ:

ԺԶ **Ե**ւաց և առաւել
առնոսա. մի թե
կարեցի կոյր կորի

առաջնորդել. ոչ
ապաքեն երկոք
ին ի խոր խորան
անկան իցին:

ԺԶ **Ե**ւաշակերտ

լաւքան զվարդա
պետիւր. ամենայ
կատարեալն եղի
ցի իբրեւ զվարդա
պետիւր:

ԺԶ **Ե**ւ տեսանեալ իդ
յական եղբար ըք.
և ի քումական զը
գերանդ ոչ շարեն:

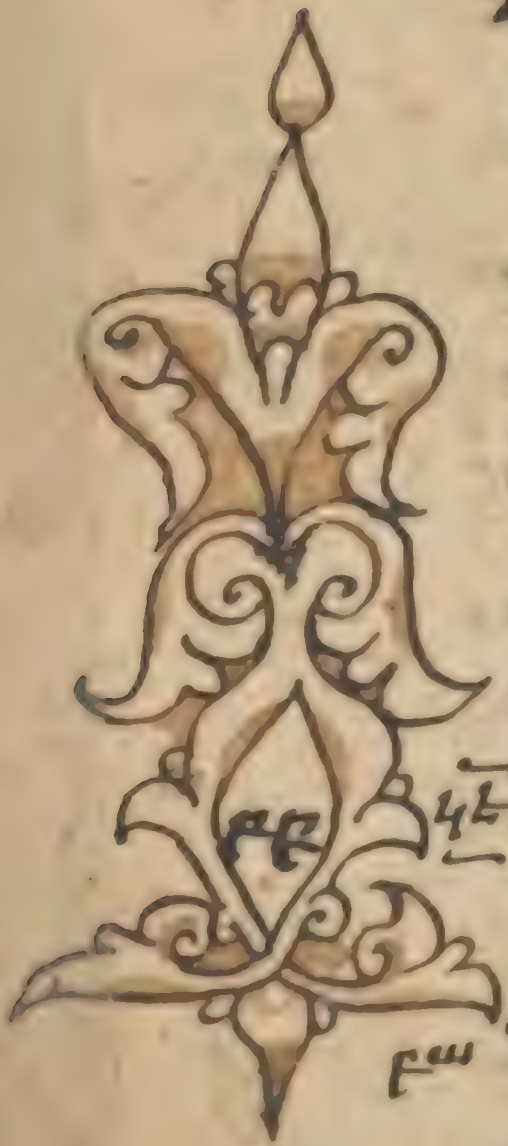
ԺԶ **Ե**ւ ամ զի առկարես
ասել ցեղբայր ըք.
եղբայր. թող հան
ից զ իդ. յականե
քումակ. և որով ըք
ական զ գերանդ
ոչ տեսանես:

Լ եղծաւոր. հան
հաւել զգերանդ
յակհանէ քոռմմէ.
և ապա հայեալիւ
հանել զ շիղ յապ
անէ եղբաւ ր քոյ.
Գ իոն է ծառ բարի
որառնէ պտուղ
չար. և ոչ դարձ
եալ ծառ չար. որ
առնէ պտուղ բարի.
զի իւր պաշնչ իւր
ծառ. ի պտղոյ
իւրմէ ծանաչի.
Գ իոն է լճի ի վիշոյ
բաղից են թուղ.
և ոչ ի մոր ենոյ կթ
են խաղող.
Գ արդ բարի. ի
բարի գանձուց
սրտի իւրոյ բղխէ

զբարի. և մարդ
չար. ի չար են բղխէ
զչար. քանզի ի
յաւելոռածոյ սրտ
իւր խառտի բերանն
Գ ի կողէ քղիստոր.
և զորասեմն ոչ առն
Լ մենայն որգայ
առիս և լսէ զբանս
իմ և առնէ զնոսա.
ցոռցից ձեզ ում հմ
անէ. հմանէ առն
որ շինիցէ տուն. որ
փորեաց և խորեաց.
և եղ հիմն ի վերա
վիմն. ի յառնել
հեղեղաց. բախեաց
գետ զտունն. և ոչ
կարաց շարժել զնա.
զի հաստատեալ էր
հիմն ի վերա վիմն.

րա:

էք:

Ի սկոր լսե զբա
նսիմ և ոչ առնե.

նմանե առնոր շի
նիցե տունի վերա

հորոյ առանց հիմ:

զոր բախեաց զեւո

ւալ աղվաղանկի ան

կառ: և եղև կործ

անու մն տանն.

այնորիկ մե ծ:

արեաց զամենայն

բա նսիր ի լսելիս ժող

ովորեանն. եմոտ

ի կափառնայ ում:

արիւրապետի

որու մն ծառայ չար

աչար հիւանդաց

եալ մերձեր ի վախ

նանել: որ երնմա

պատուական: իբր

լուաւ զյէ. առա

քեաց զծերանի հր

եից. աղաչեր զնա

զի եկեացեալս եց

որսցե զծառայնոր:

Ի նորա եկեալ

առ յն. աղաչեին

զնա ստեպեալսն:

Թեարժանիե որ

ում զշնորհազայս

առնեն. զիսիրե

զապս մեր: և զժող

ովորեանոցն նա

շինեաց մեզ:

Ի յնպնայ ընդ

նոսա: իբրև ոչինչ

կարի հետի եր ի

տանեն: յղեաց առ

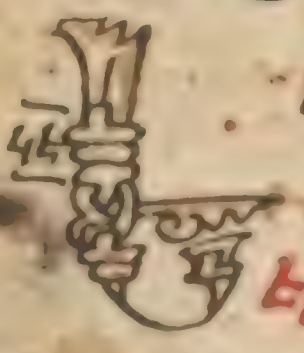
նա հարիւրապե

տն բարեկամս

ասեցնա. տր. մ:

իւնչ աշխատիւնիւ
զիւն բաւական
եթէ ընդարկաւ
իմով մտանիցես
վասնորոյ և ոչ զա
նձն համարեցայ
արժանի առ քեզ
զալոյ . այլ ասան 49
բանի . և բժշկես
ցիմանութենիմ .
քան զի և ես արմի
եմ կարգեալ ընդ
իշխանութեամբ
ութենիմ ընդին և
զինութիւն . և ասեմ
ամա երթ . և երթայ
և այլոսմ թէ եկե
զայ . և ծառայի
իմոսմ թէ արագայ
և ասուէ .
ի իբրև լուսա

զայս . յս . զարմաց
աւ . դարձաւ առ
ժողովութիւն որ եր
Թային պէտնորա
և ասէ . ամէն ասեմ
ձեզ . Թեոյ յիշեալս
չափ հաւատա պահի
ի դարձան . անդ
կատգամաւորքն ի
տուն . և գտին զծ
առայն հիւ անդ
բժշկեալ .
երթայր ի քաղ
աքմի որոտմանում
երնային . երթայ
ին ընդ նմա և աշա
կերտքն որա . և
ժողովութիւն բացում
իբրև մերձեղենի
դուռն քաղաքին և

ահա ելանէր
մեռեալ մի որդի
միա մաւր մաւր
իւրոյ: Եւսա եր
այրի: Եւ ժողովո
րդ բազում քաղա
քին էր ընդ նմա:

Ի բրեւտեալնա
տր: Գթացաւ ի
նա: Եւսա եւ մի լար:

Ի մատուցեալ **ԿԸ**
մերձեցաւ ի դագ
աղան: Եւ որ բար
ձեալն տանէ ին
զտեղի առ ին:

Ի ասէ: Կատարեմի **ԿԹ**
դո: քեզ ասեմ. արի:

Ի անգնեցաւ Եւսա
տաւ մեռեալն: Եւ
սկսաւ խառնել:
Եւ ետ զնա ցմայրի:

Ի անհկալաւ զա
մենեսին: Եւ փառ
աւոր առնէին զան
Եւսան: Թեմար
գարէ ոմն մեծ յար
ողեալէ ի միջի մե
րոմ: Եւ թէ այց
արարան ժողով
որեան իւրոմ ի
բարոյ թիւն:

Ի ել զընցսայս
ընդամենայն հրե
աւ
տան վն նորա:
Եւ
ընդամենայն
Կողմանս աշխարհին:

Ի Կատարեցին
յովհաննոս աշա
Կերտքն իւր վն ա
մենայն ի այսորիկ:

Ի Կոչեաց առ ին
քն երկուս ոմանս

յաշա Կերտացն
Իւրոց յովհաննէս
առաքեալաց առաւ
եասէ: դոր եսոր
գալոցես: եղծի
այլոսմակն կալ
ցութ: **Ե**ւեկեալ
առնա արքնասէն:
յովհաննէս մկր
տիչ առաքեա ց
զմեղառքեղեասն:
դոր եսոր գալոցն
ես: թե այլոսմ
ակն կալցութ:
Եւիւմին ժամ
ութ ժշկեաց զբա
զորմսի հիւանդ
ութեանց և ի հար
ութեանց և յայսոց
հարաց: և կոր
աց բազմաց շնոր

հեաց տեսանել:
Պատասխան իւն
նոցա և ասէ: երթ
այք պատմեցեք
յովհաննոս: զոր
տեսեք և լուսայք:
զի կոյրք տեսանէն:
և կաղք գնան:
բորոտք սրբին:
խոր Լքլսէն: մեռ
եալք յառնէն:
աղքատք աւետ
արանին: և երանի
իցէ որոջ գայլ ծա
կղիցէ յիս:
Եւիբրեզնացին
հրեշտակքն յով
հաննոս: և կատ
խատսել ընդ ժող
ովորդսն վն յով
հաննոս: զի ելեք

յանապատնտ

սանել: եղեգն

շարժութի հողմոյ:

|| յլզինչ ելեք

տեսանել: այրի

հանդերձս փափ

կու թե զարդարեալ:

ահաւանիկ որի

հանդերձս երևել

իս և ի փափկութե

են: յարքութիս են:

|| յլզինչ ելեք

տեսանել: մարգ

արե: այր: ասեմ

ձեզ: առաւելքան

զմարդարե: զի

սան և վասն որոյ

գրեալն է:

|| Եւ հաւատալով

զհրէշտակիմ առ

ալիքո: որ յար

դարեւցեւ զճան

ապարհքո առ

ալիքո:

|| Դիւսանեմ ձեզ:

մեծ ի ծնունդս

կանանց մարդ

արե քան զյոյ

հաննէս ոչ ոքէ:

բայց փութիկն

յարքայութեայ

մեծէ քան զնա:

|| Ի ամենայն ժող

ովորդն իբրեւ

լուսն և մար

աւորքն: արդար

ացութիւն զամ

զի մկրտեցան ի

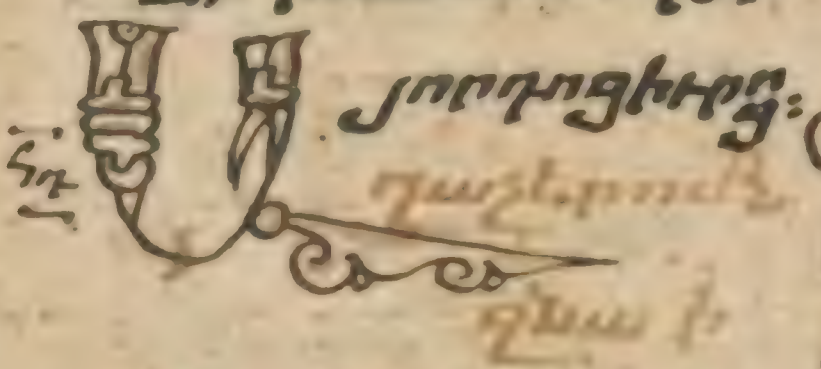
մկրտութիւնն

յոյհաննո:

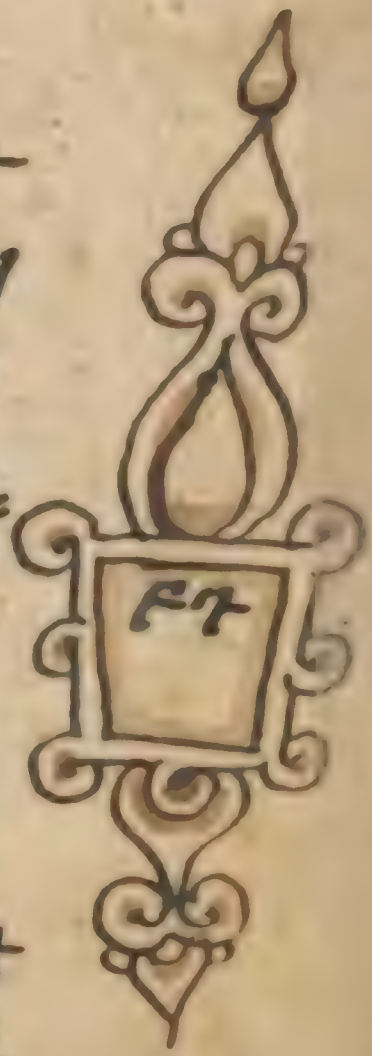
|| Եւ փարիսեցիք

և աւրինակաւ
 զխորհուրդն
 այն անարգեցին
 յանձինս իւր
 եանց: զի ոչ մկ
 րտեցան ի նմանէ:
 Եւ զորոմ նմա
 նեցողից զմար
 դիկ ազգիս այս
 որիկ և ում իցեն
 նմանողք: նման
 են մանկտոյ որի
 հրապարակսն
 տիցին: Կարդայ
 ցեն զմիմեանս և
 ասից են: Իողս
 հարաքձեղ: և ոչ
 կաք աւեցեք: ող
 բացաք և ոչ լաց
 եք: Կն յովանն
 ես մկրտիչ ոչ ու

տեր և ոչ ըմպե,
 և ասենդ և գոյինը
 Կնորդի մարդոյ
 որ տե և ըմպե: և
 ասեք: ահա այր
 կերող և արբեց ող
 բարեկամ մաքս
 աւորաց և մեղաւ
 որաց և արդարաց
 աւ իմաստոր թի
 յորդոցիւրդ:

Փարիսեցւոցն
 զի կերեցէ ճաշ ընդ
 նմա: Ի մտեալի
 տուն փարիսեցւոյ:
 բազմեցաւ:
 Ի կինսն եր ի
 քաղաքին մեղաւոր:
 Ի բռն գիտաց թե

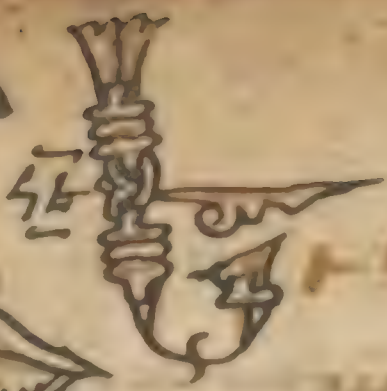
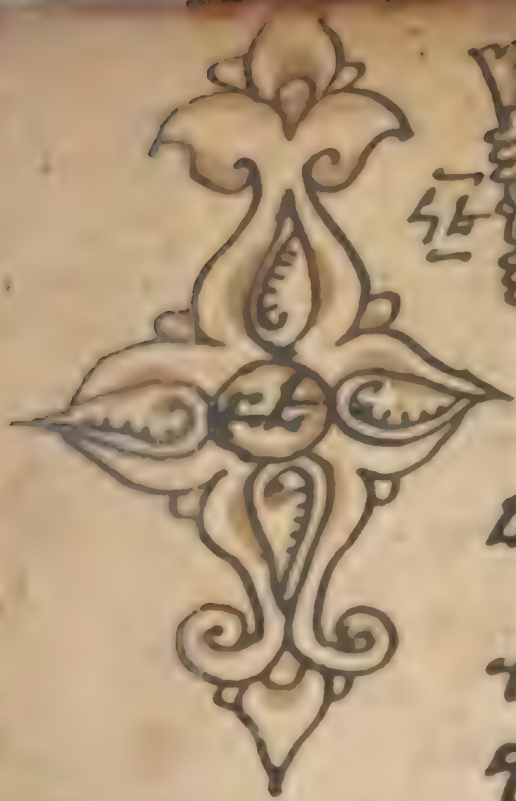

բազմեան ի տան
փարիսեցւոյն. բեր
եալ շիշմի իւղոյ ա
զնորի. կայր յետոյ
առ ոտսն նորա
լայր. և արտասու
աւքն սկսաւ թան
ալ զոտս նորա.
և հերով պլխոյ
իւրոյ ընընդ. և հա
մբողուն զոտս նոր.
և աւ ծանկը իւղով.
Ի տեսեալ փար
իսեցոյն որ կոչեաց
զնա. ասէր ընդ մի
տա իւր. սա թէ
մարգարէ ոք էր.
ապա պիտէր թէ
ով և որպիսի ոք
կին մերձեալ յիսա.
զի մեղաւ որ է:

առսսանի
ետ յս և ասէ զնա.
սիմոն որ նիմ
ինչ ասել գեղ.
Ի նա ասէ. ասա
վարդապետ.
Ի ասէ. երկու
պարտապանք
էին ուրու մն
փոխաստորի. մին
պարտէր հինգ
հարիւր դահէկ
ան. և միւսն յե
ոն. և ի բռն ոչ
գոյրնոցա հատ
ուցանել. երկուց
որեց շնորհեաց
արդասա. ով առ
աւել սիրեցէ զնա.
Ան սիմոն.
ինչ ասապես թոր

որոտմ զբազումն
շարհեաց :
Ի նաանեցնա :
որդի զատեցար :
Ի դարձեալ ի
կիսն կողմն ասե
ցսիմովն : տես
անեն զայս կիսն :
մտի իտո՛ւն քո :
Ըտրոտից իմոց
ոչ ետուր : Իսկ
սա արտասու
ալք իւրովք եթ
անց զոտս իմ : և
հերով իւրով լնլ
եաց : համբոյրմի
դու ոչ ետուր ինձ :
սա աւաստիկ յոր
մէ հետէ մտեալեմ,
ոչ դադարեաց ի
համբուրել յզոտս
իմ :

Իւղով զգլու իս իմ
ոչ աւծեր : սա իւղ
ով անուշիւ : աւծ :
վասն որոյ ասեմ
քեզ : Թողեալ լիցին
սմա մեղքիւր բա
զուսք : զի յոյժսիրէ
այ :
Իորոտմ շատ թո
ղուցու : շատ սիրէ :
և որոտմ սակաւ :
սա կ'ատ : :
Ի ասեցնա : Թող
եալ լիցին քեզ մեղք քո :
Ի սկսան որ բա
զմեալն էին ընդ նմա
ասել ընդ միտս իոր
եանց : ով է սա որ
զմեղս Թողու :
Ի նաանեց կիսն :
հաւատք քո կեցու
ցին զքեզ : եթ ի խաղ
աղու Թիւն :

և ինքն շրջեր ընդ
 քաղաքս և ընդ
 գետուղս : քաղաք
 եր և ատենադան
 եր զառքայութիւն
 ւայ : և երկոտաս
 անքն ընդ նմա : և
 կանայք ոմանք
 որ բռնեալ էին
 յայսոց չարաց
 և ի հիւանդութե
 նէ : մարիամ որ կո
 չեր մագդաղենա
 ցի յորմէ երթնու
 ելեալ էր : և յովա
 նայ կին քոռայ
 հազարապետին
 հերովդի : և շուշ
 ան : և այլք բազ

ումք որք պաշ
 տեին զնայն
 ից իւրեանց :
 Է Ի ժողով ել
 բազում ժողովը
 դոց և ըստ քաղ
 աքաց քաղաքաց
 եկելոցն առնա
 ասէ առապատ :
 Լսերմանացն
 սերմանել զսեր
 մանիսիւր : և ի
 սերմանելն իւր
 ում : երոր անկա
 առ ճանապարհ
 առ : և եղև կոխ
 ան : և թողնուք
 երկնից կերանը
 Է այլն անկա
 յապատաժիւնդ
 բոսանելն :

Հորացաւ առ	զխորհորդսար
ի չփոյէ հիւծոյ:	քայոռ թեանայ:
Ի այլնանկատ հէ	այց այլոցն առ
ի մէջ փշոց: Կընդ	ակամք: զիտեսց
հմին բոսեալ	են. Կմի տեսցեն:
փշոցն հեղ	Կլորիցեն Կմի իմա
ցոցին զնա:	հցին: այց առա
Ի այլնանկատ	կն այս ինչ է:
յերկիր բարի Կի	Երմն. քաննայէ:
պարարտ: Կբոս	Կորքառ ծանա
եալ արարպտ	պարհատն: այնո
որդ հարիւրապա	քիկեն. որ լսեն:
տիկ: Ե այսիբու	Կապազայ սատ
խատեցատ. ասէ:	անայ հանէ զբան
որոնիցի ական	ի սիրտից նոցա:
Զսլսելոյ. լորիցէ:	զիմի հաւատա
արցանէ ին	ցեն Կապրեսցին:
զնա աշակերտք:	Ի որք յապառ
Թէ զինչիցէ առակ	աթին. որք յործմ
Ի նաւասէ. ճեղ	լսիցեն ի նորոք
տոռեալէ զիտել	ընդ որոնին զբանն:

և արմատս ոչ ու հո
նիցին. որք առ
ժամանակ մի հա-
տաւն : և ի ժամ
անակի փորձ ու
Թեան հետանան :
սկորի մէջ փշ
ոցն անկաւ. նորքն
են որի բոլ ւսեն
զբանն և ի հոգս
և ի մեծութի աշխ
արհիս զբաղեալ
հեղձսուն և ան
պտուղ լինին :
սկոր յերկիրն
պարարտ. որոց
բարեգութեամբ
ագին սրտիւ լու
եալ զբանն ընդ
ունին. և տանալտ
ուղ համբերութի

հոգ լուցանե-
ծրագ և թաք ուց
անէ ընդ կարաս
եաւ. կամ ընդ մա
յծաւք. այլ ի վերա
աշտանակի դնէ.
զիոր մտան են զլո
յս տեսցեն :
հփին ճաճութի.
որոց յայտ լինի :
և. ոչ գաղտնի
որոց ծանիցի. և ե
կեսցէ. ի յայտ
եսեք այսու
հետեւ զիարդ լս
եքդ. զի ոյր գուցէ.
տապի նմա. և ոյր
ոչն գուցէ. և զոր
կարծեն թե ունի
ցի : բարձցի ի
նման է :

46 | Կին առ նա
 մայրն և եղբարք
 իւր. և ոչ կարեին
 հասանել ի նա
 վնբազմութեան.
 զո եղև նմա և
 ասեն. մայրքու
 եղբարք քո կան
 արտաքոյ և կամին
 զքեզ տեսան ել:
 Ի ասեցնոսա:
 մայր իմ և եղբարք
 իմ սղբա են. որ
 զբաննայ լսեն և
 ասեն են:

29

և եղև իմ
 որմ առ ուրց.
 ինքն ել ի նա և
 աշակերտքն նոր
 և ասեցնոսա. ե
 կայք անցութայ

Կոյս ծովակ իս:
 Ի գնաց ի ն:
 Ի մինչդեռ նա
 եին ի քոն և մոտ:
 և եղբորիկ հողմ
 ոյ ի ծովակն. և ուր
 ոյր. և տազնապե
 ատուցեալ զար
 թուցին զնա և աս
 են. վարդապետ
 վարդապետ. կոր
 նչիմք առաւ իկ:
 Ի նա յարուց
 եալ սաստեաց հող
 մոյն և խոռվութե
 ջրոցն. և հանդար
 տեցին. և եղև խաղ
 աղութին:
 և ասեցնոսա. որ
 են հաւատք ձեր:
 Ի զահի հարեալ

ին:

բզ

զարհոտեցան, և
ասէի նցմեանս:
ովարդ եւքեցեսա
զի հողմոց և ջրոց
հրաման տայ. և
հնազանդի նսմա:
Ի նաւ եցին ի ջ
ին յաշխարհն գեր
գետացոց որ է յայն
կոյս հանդէպ գալ
իլեա: Ի ընդելա
նելն նորա ի պամաք:
պատահեաց այր
մի ի քաղաքէն յոր
որմ էինդէք: Եւ բա
զորմ ժամանակս
չէր հանդերձ զգեց
եալ: Եւ ոչ ի տան բն
ակեալ: Այլ ի գեր
եղմանս:
Ի տեսեալ զյն,

աղաղակեաց և
անկաւ առաջի
նորա. և ասէ մե
ծաւայն. զի կայ
իմ և քո յնորդի
այ բարձրելոյ:
աղաչեմ զքեզմի
տանջ երզիս: քան
զի հրաման տայր
այսոյն պղծոյ եւ
անել ի մարդոց
անտի: զի բազում
ժամանակս յափը
շտակ եալեր զնա:
Եւ կապերի շղթ
այս և պահեր յեր
կաթս. և խզ եր
զկապանսն. և
վարեր ի դիւ եւ
յանապատս:

Հանց ցնայ
Լասէ: զինչ ան
որեն քեզ:
Ինասան լեզէ
ոյն: զիդէք բազ
որմէ մտեալ էին
նա: Լաղաչ էին
զնա զիմի հրամ
անտացէ նոցա
երթ ալ յանդո
նդա: Ի երանդ
երամակմի խոզ
ից բազմաց արա
տական ի լերինն:
Լաղաչ էին զնա
զի հրամանտացէ
նոցա մտանել ի
նոսա: Լահրամայ
եաց նոցա:
Ի ելեալ դէքն
յառնեն: մտին ի

խոզանն: Լորիմ
եաց երամակն ի
գահէ անտի ի ծով
ակն: Լահեղձ առ:
Բռնտեսին խոզ
արածքն զիրանոր
եղեն: փախեան:
Լապատմեցին ի
քաղաքին և յագար
ական: Ի իբրեւել
ինտեսանել զգոր
ծան: Լեկին առ յն:
Լգտին զայրն ուս
տիդէքն ելեալ էին:
զգեցեալ և զգաստ
ացեալ նստեր առ
ոտան յի: Երկեան:
առմեցին նոցա
որոց տեսեալն եր
թէ զիարդ փոկեց
առ դիւահարն:

Ի աղաչեց զնա
ամենայն բազմո
թիւնն շուրջ կող
մամբ քնդերգես
այսոց. գնալիս ա
հմանացն նոցա.
քանզի ահիւ մեծ
աւտագնապէին:

Եւ նամտեալ ի
նաւ դարձաւ ան
դրեն: Դաչեց
զնա այրն ուստի
դէքն ելեալ էին
շրջել ընդ նմա:
Բաւկեաց զնա
և ասէ. դարձիս տե
քո. և պատմեալ զոր
միանգամ արար
քեզմ:

Եւ ասցի. քաղաք
և քառովի զոր

ինչ արարն մայն.
Եւ ի բրեւ դարձ
աւտանդրեն յն. ըն
կալաւ զնա ժողով
ուրդն. քան զի ա
մեն էքեանապն ու
նէին նմա:

Ի ահա եկն այր
մի որ ուման ունէր
յայրոս. և նա եր
ելեալ ան ժողովրդ
եանն. անկ եալ
առ ոտան յի. աղ
աչեց զնա մտան
էլ ի տուն նորա.
զի դուստր մի ա
մաւրերն դա. ամ
աց ի բրեւ երկոտա
սանից. և եր մեծ
ի մայ: Ի ընդ եր
թալն նորա. ժող

ոպոտոգէն նեղ
էին զնա :
| Ի կին մի եր ի
տեղաւանս (Թե
արեան ամաց
երկո տասանից,
որոմ ոչ եր ի ալ
հնար յորմ եղե
բժշկել : մատու
ցեալ յետոյ մեր
ձեցաւ ի քղանցս
հանդերձին որա :
Եւ ոյն ժամայն
եկաց բղխումն
արեան նորա :
| Իսակ Եւ ուր
որ մերձեցաւ ն
յիս : | Բրեւան
ն եղեան որան
ային : ասե պետ
րոս Ե որ ընդ նմ

այն էին : վարդա
պետ : Ժողովորդք
պնդէն Եւ եղեն զ
| Իսակ Եւ ուր
մերձեցաւ յիս :
քան զի գիտացի
եղծե զատ ուր (Թե
ել յին էն :
| Բրեւան Եւ ուր
եղծե ոչ ծածկեց
աւ ի նմանէ : Եւ
դողալով : Եւ անկ
աւ առաջին որա :
Թե վասն որոյ իր
աց մերձեցաւ ի նա :
պատմեացաւ
ջիւանայն ժող
ովորդեանն : Եւ
որպէս բժշկեցաւ
աւ ժամայն :

Եղ :

Իսաակ քաջա
լեռեաց դուստր:
հաւատք քո կեց
որցին զքեզ երթ
ի խաղաղութիւն:

Իմին չդէռ նա
խաւսեր: զամ րմն
ի տանէ ժողով րդ
ապետին և ասէ
ցնա: մեռաւ դու
ստրն քո: մի ինչաշ
խա՞նքն եր զդա:

Իսկ յս ի բրեւոյ
ատ: պատասխա
նի և տն մա և ասէ:
մի երկնչիւր: միա
յն հաւատալ և կեց
Իմ տեալ ի ստուն
ոչ զոք երթող մտա
նել: բայց միայն
զպետութիւն և զյակ

ոպքոս և զյովհա
ննէս: և զհայր մա
կանն: և զմայրն որ
ային ամեն եք
եան և կոծեին զնա:

Ի նա ասէ: մի լա
յք: զիչէ մեռեալ
այլ նշլէ:

Ի նորա ծաղր
առնէին զնա: զի
գիտէին թէ մեռաւ:

Ի նորա հանեալ
զամենեւին արտ
աքս: կալաւ զձե
ռանէ նորա: բար
բառեցաւ և ասէ:

արիկաց մանուկ
դու: Ի դարձաւ
ոգի նորա: և կան
գնեցաւ զաղպաղ
ապի: և հրամայ

եաց տալնմառա
ի զարմացան
ծնադքն նորա
ի նա պատուիր
եր միութեք ասել
որինչ եղևն:

52

զերկոսաս

անատաքեալն
եանոցազարո
թին և իշխանութ
թին և իշխանութ
մենայնդիւաց
և բժշկել զհիւ
անդոթինն:

Եւ ատաքեաց զն
ոսաքարոզել
զարքայութինն
այլ և բժշկել զախ
տաժեռա:

53

Եւ ասէ ցնոսա:

մի ինչ բառնայք
ի ճանապարհ մի
զատազան միմա
խաղ մի հաց և մի
արծաթ մի երկ
ոս հանդերձս ու
նիցիք:

Բէ

Եւ յոր
տոն մտան իցեք
անդ ազանի լիք
և անտի գնացեք
Եւ ուրբող ընդուն
իցին զձեզ յորժամ
եղան իցեք ի քաղ
աքէն յայնմանէ
զիտ ի թաղերոց
Թաւ Թաւ եւ ջրէք

ի վկայութիւնոց
Եւ եղաւ շրջին
ընդ քաղաքս և
ընդ գետաղս ատե
տարանէին և բժշ

ա:

կենն ընդ ամեն

այն տեղիս.

72 **L** Եւ Երուսաղիմ

եւ չորրորդ ասպետ

զգործսն ամենայն

և զարմանայր վն

ասեղոյն յոմանց

եթէ յովհաննէս

յարեաւ ի մեռել

ոց. և յոմանց թէ

եղիս յայտնեց

աւ. և յայլոց թէ

մարգարէ՝ զմե

յառաջնոցն յարե

մէ հերոսկէս:

Եւ յովհաննէս եւ

զլեւատեցի. իսկ

սառկիցէ զորմէ

զայսպիսի իրաւ

եմ: Եւ ինչոքոր

տեսան էլ զնա:

73 **I** արձան առաք

եալքն. և պատմ

եցին նմա զամէ

նայն զորարարին:

74 **I** Եւ առեալ զնոս

եւստանց առան

ճինն ի տեղի անա

պատ. քաղաքի

միոյ որոտմանո

կը բեղապիղայ:

I Եւ ժողովութիւն

իբրև գիտացին

զնացին զհետնոր

և ընկալեալ զնոս:

Իսաւմէր ընդնոսա

վն առքայութեայ:

Եւ որոցպէտքէն

բժշկութեմբ թշկեր:

I Եւ առնակաւ

տարածամէլ. մա

տեան երկոստա

անքն և ասենցա: արձապեա զժող
ովորդադ: զի եր
Թեալ շորջի գե
ատշան և յագար
ապս հանգից են
և գտանից են և ե
րակոր: զի աստ
յանապատի տե
ղոջ ենք:
Անցնոսա:
դուք տուք նոցա
ուտել: **Ի**նոքա
ասեն: ոչ գոյ մեր
ատելի քան զհինգ
նկանակ և երկուս
ճկունս: բայց եղև
երթացուք զնեց
ոք բաւական
ժողովորդեանդ և եր
ակոր: քան էին
զի

արք երբ և հինգ
հազար:
Անցալակեր
տան: բազմեցուց
էք զդոսա դասս
դասս: յիսուս յիսու
Իւարարին այն
պէս: և բազմեցու
ցին զամենեւեան:
Իւառեալ զհինգ
նկանակն և զերկ
ուս ճկունսն: հայ
եցաւ յերկինս ատր
հնեաց: և եբեյ:
և տայր ցալակեր
տան արկան ելժող
ովորդեանն:
Երան և յագեցան
ամենեքին: և բար
ճին զն յիսարկոտոր
ոյն երկոստասան
սաւառի:

Թատանձինն:

Եին ընդ նմա և աշա

կերաքն նորա :

Ե հարցցնոսա և

ասէ : զո՞րք ասէն

ժողովորդքն թէ

իցեմ :

Ե նոցապա

տասնանի տուեալ

ասէն : զյոպհանն

ես մկրտիչ : և այլք

զեղիայ : Իսկ այլք

թէ մարգարէ ոք

յառաջնոցն յարե

Ա սէցնոսա : Դոք

զո՞րք ասէք զին էն

թէ իցեմ :

Պ աստասխան ի

եսպէտրոս և ասէ

զքմնայ :

Ե ասաստեացի

նոսա : և պատու

իրեաց մի որմէք

ասել զայն : և ասէ :

Թէ պարտէ որդոյ

մարդոյ բազում

չար չարել : և ան

արգել ի քահան

այ ապետից և ի ծե

րոց և ի դպրաց :

և սպանանէ : և

յերիւ առ յառն

Ե ասէր աստա

նեսին : Երբ ոք

կամի զկնի իմ գալ :

որ ասցի զանձն :

և ասցի զեսաչիւր

հանապազ : և եկե

սցէ զկնի իմ :

Ե որ կամից ի

զանձն իւր կեցոյց

անել : Կորոս սցէ զնա :

և որպիսիս ան
զանազան անհատ
կենդանի

Օ ինչպիսիպես
մարդոց եղև զաշ
խարհ շահեսցի.
և զանազան իւր ան
որոց կամսորմէն
Օ ի որամաւթ
համարեսցի զիս
և զբանս իմ զնա
և որդի մարդոց
յամաւթաւսաց
յորժամ գայցե
փառաւթիւրոյ
և հաւր. և հրեշ
տակաց սրբոց:

Բայց արդարեւ
ասեմ ձեզ. եղև
էն ոմանք իդոց
անէ որ այդրկան.
որքմի ճաշակեւ
ցեն զմահ. մինչև

տեսցեն զարքայու
թիւնն այ:

Ի եղև յետ այց
բանից իբրեւ աւ
որդք ութ. առեալ
զպէնորոս և զյանկ
ողբոս և զյողհան
հետ. եղ ի լեառն
կալ յաղաւթաւ:

Ի ի կալ նմա յաղ
աւթաւ. եղև տեսիլ
երեսաց նորա այլա
կերպ. և փոխեց
աւ հանդ երձնորա
և եղև սպիտակ
փայլիւն. և ահա
արք երկու խաւս
էին ընդ նմա. որ
էին մոզակն և եղիւ
երեսալ փառաւթ.
ասանին զեղեցմանոր

զոր կատարելոց
էրէնմ :

Ի սկսեալորոսե
որ ընդ նմայնէին
ծանրացեալքի
քնոյ . զարԹեան
տեսին զփառան
նորա . և զերկո
արան որ կային
առնմա :

Ի եղև ի մեկն
էն նոցա ի նմանէ .
ասէ պետրոսցյն .
վարդապետ . բար
դքէ մեզ աստ լինել .
և արասցո՛ւք երեւ
տաղաւարս . մի
քեզ . և մի մոպսեսի .
և մի եղայի . և ոչ
գիտեմ զինչ իսա
սեր :

Եւ ի բռնաջայս
ասաց . եկն ամպ
և հովանի եղև
ի վերա նոցա . և
երկեան ի մտան
էն նոցա ընդամ
պոպն :

Չայն եղև յամ
բոյն և ասէ . դայե
որդի իմ ընտրեալ
դմա լուարո՛ւք :

Եւ ընդ լինել
բարբառոյն . զա
տայն միայն :

Եւ ի նքեանք լո՛ւ
ցին : և ոչ ումէք
պատմեցին յա
ռուսն յայնոսիկ .
և ոչ ինչ յորոց
տես ին :

անէին նորա
լեռնեանտի :
ընդ առաջ եղ և
համա ժողովորդ
բազում :
Ի Իսահա այրմի
ի ժողովրդ են և
անտի աղաղակ
եաց և ասէ : վար
դապետ . աղաչեմ
զքեզ հայեա՛ց
յորդի իմ : զի միա
մաւրէ ինձ . և
ահա այն հարկ
անի ի նմա . և
յանկարծ գոչե . և
զարկոց ցանէ և
Թաւալ էցոյցանէ
զնա և փրփրեցոյ
ցանէ :

և հազիւ մեկնի ի
համանէ խորտակ
եալ զնա . և
աղաչեցի զաշակե
րտան քո զի հան
ցէն զնա . և ոչ կար
աց ին :

98

Պատառախանի
էտ յս և ասէ : ով
ապր անհաւատ և
Թիւր . մինչ յերբ
եղեց ընդ ձեզ և ան
սայց եմ ձեզ . մա
տոյ այսր զորդիս քո :
Ի Ի մինչդեռ մատ
չեռ . զարկոյց զնա
դեն . և շարժեալ :
Սաստեաց յս այս
ոյն պղծոյ . և բռն
եաց զմանուկն . և
էտ զնա ցհայրեր :

ՃԼ Եւ զարմանային
ամենեւեման ի
վերամեծամեծ ճԺ
այցն այ :

ՃԼ Եւ զարմանալն
ամենեւեման ի
վերա ամենայնի
զորատներ : ամեն
ցաշապետանիւր
դիք դուք ի լսելիս
ձեր զբանս զայս
ոսիկ : զի որդի
մարդոց մատնել
ոցէ ի ձեռս մար
դկան : Եւ նորա
ոչ գիտէին զբանն
և երծածկեալ ի
նոցանէ : զի մի
գիտասցեն : և եր
կնչէին հարցան

ելցնալ ամեն
նինայնորիկ

Եւ մոտ խորհո
րդին ոսա թեոյ
արդեք մեծիցէ
ինոցանէ :

Եւ յիբրեւեան
եաւ զխորհոր
դս սրտիցն ոցա
ատմանուկ մի
կացոյց ի մէջ
նոցա առ իւր
և ամեն ոսա :
որդք ընկալցի
զմանուկս զայս
յանուհի մի զիս
ընդունի : և որ
զիսն ընդունիցի
ընդունի զառա
քիչն իմ : զի որ

փոքրիկնէ յամ
 էնեսին ի ձեզ,
 նաւ եղիցի մեծ:
 Զգ Դ աստասխանի
 ետ յովհաննէս
 և ասէ: Վարդա
 պետ' զումն որ յա
 նութն քո դեա
 հաներ: Եւ արգ
 ելա՛ք զնա, զի ոչ
 շօքի ընդ մեզ:
 Ա սէ ցնոսայս:
 մի արգելութ: զի
 որոջն է ձեր Թշն
 ամի, ի ձեր կողմ
 նէ:

ԺԷ
 Եւ ինչպէս ի վրայ
 արարեալ ար
 ուրց Վերանաւ
 յընդրաւ և ի նիւթն

զերեսս հաստատ
 եաց երթալ յէմ:
Ի Իսապէ եաց հր
 էշտանկս առաջի
 երեսաց իւրոց:
 Լիբրէ չոգան
 մտին ի գեաղ մի
 սամարոց^{աց} պա
 տրաստ էլինչ նմա:
 Լոջ ընկալան զնա:
 զի դէմ եղեալ եր
 նորա երթալ յէմ:
Ի Բռնտեսին աշ
 ակերտքն յակոպ
 րոս Լյոպհանն էս,
 ասե ն: Եր: Կամիս
 զի ասացո՞ւք Լ
 իջե հոր յերկնից,
 Լ աստակեաց զնո
 րա՞նք: Եւ ասաւ

եացինոսաւ և
ասէ՝ ոչ գիտեք
որոյ հոգւոյ դուք
զիտողի մարդոյ
ոչ եկն զհոգիս
մարդկանս և որ
ուսանել ալ Կե
ցոցան էլ:

Լ Ի գնացին յայլ
գետաւ:

ՃԷ **Լ** Ի մինչդեռ երթ
ային նոքան ծան
ապարհի. ասէ
ոմնցնա: Եկից
զկնիքոյոր վայր **ՃԸ**
և երթայցես:

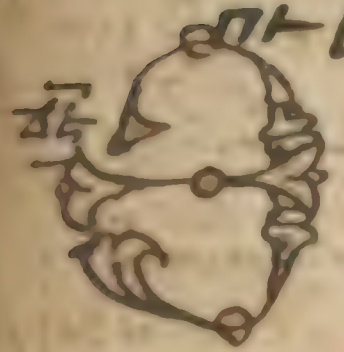
Լ Եւ ցնա յս: աղ
ութսոց որ ըջգոն
և թռչնոց երկնից
դադաւք: Լորդոյ

մարդոյ ոչ գոյ
որդից է զգլուխ
իւր: **Լ** Եւ միւս
ևս եկ զկնի իմ:
և նա ասէ. տր.
հրամանս տուր ինչ
երթեալ նախ
Թաղէ զհայրիմ:

Լ Եւ ցնա յս. Թող
զմեռեալսն Թաղ
էլ զմեռեալս իւր
եանց: և դու երթ
պատմեա վարք
այոր թիւն այ:

Լ Եւ այլ ոմն: Եկից
զկնիք տր: Բայց
նախ հրամանս
տուր ինչ հրաժ
արէլ իտան է
իմ մէ:

Անցնայս: ոչ
որականէ ձեռն
զմա: ճողւհայիցի
յետա: եղէ յաջող

եալիցէ արքայ
որ թեմնայ:

*Լատայտոր
իւկեռնէց*

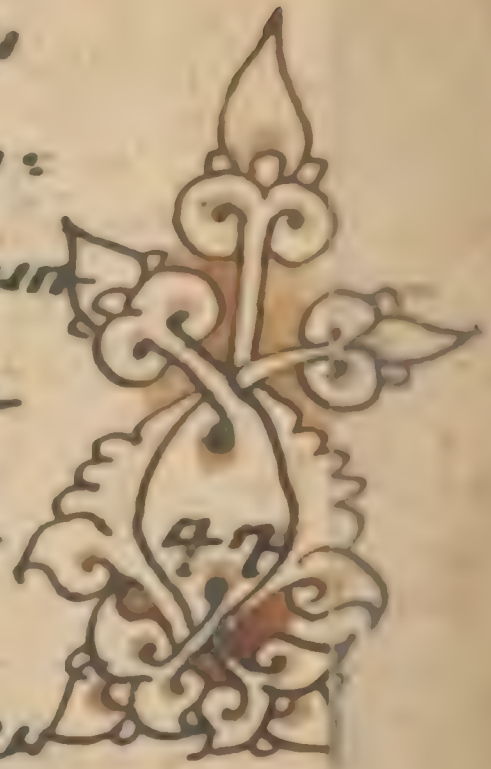
Յոյստրեայլ

ևս երթանաս
որն և երկու: և
առաքեալց զնոսա
երկուս երկուս
առաջի իւր: յամ
ենայն քաղաքս

Ճիւրն երթալոցեր:
իսկէ ցնոսա:
որն ձք բազում
են և մշակքսա

կատ: արդաղաշէ
ցեք զսոր հնծոց:
զի հանցէ մշակս
ի հոռն ձս իւր:

Ըրթայք ահա առ
աքեմ զձեզ իբրեւ
զգառ ինս իմէ ը
գայլոց:

Իբառնայք ք
ակ: մի մատնաղ:
մի կատ շեկս:

Եւ ի ճանապար
հի ումէք ողջոյն
մի տայց էք:

Յորառուն մտա
նիցէք, նախաս
աս ջեք ըսողջ
ոյն տանս այսմիկ:
և եղէ իցէ անդ
որդի ողջութի:

հանգիցէ ի վեր
այ նորա ողջոյն
ձեր : ապա թեոյ
ի ձեզ դարձցի : **ճԺ**
ճԺ Ի համին տան

ապան ի ջիւք : ուտ
ի ջիւք և ըմպի ջիւք
նոցանէ : զեար
ժանի մշակն վար
ձու իւրոյ :

Մի փոխիցիք տա
նէ ի տուն :

ճԺ **Յ**որ քաղաք մտ
անիցէք : և ընդ
ունիցին զձեզ :
ուտի ջիւք զինչ
առաջի դնիցեն
ձեր : և բռնեալ
իք ողի նմա հիւ
անդ ք ից եւ : և

ասաս ջիւք նոցա
մեր ձեռն ի վերա
ձերաւ քայու թիւ :

Մկ յոր քաղաք
մտանիցէք : և ոչ
ընդ ունիցին զձեզ :
ի բռն ելանիցէք
ի հրապարակս
նորա ասաս ջիւք :
և զփոշի որ կու
եալէ ի քաղաքէ
ձերմէ յոտս մեր :

Թաւ Թափեացող
ի ձեզ : բայց զայս
գիտաս ջիւք ի մեր
ձեռն և քայու թի
ւոյ : **Մ**սեմ ձեզ :
զի սողով մացոց
ընդարձակագոյն
լիցի յառու յայնմ
իկ :

քան քաղաքին
այն միկ :

ՃԺԷ **Ա**յ քեզ քորա
զին : վա քեզ բե **ՃԺԸ**
Թաաիդայ : զե եղի
ի տիրոս և ի սիր
ովն եղեալ էին
զաւրոս Թիւքն
որ եղեն ձեզ : վաղ
որ ցւարդ եւք ի
իւորդ և ի մոխիր
նստեալ և ապաշ
խարեալ եր :

Բայց տիրոսի
և սիրովն ընդ
արձակագ ոյն
լիցի ի դատաստ
անի քան ձեզ :
Բ : Ի դու կապառ
նայորմ որ մինչև

յերկինս բարձր
ացեալես : մինչև ի
դժոխս իցես :

Բ ր ձեզ լսէին ձ լսէ :
և որ զձեզ անարգէ,
զին անարգէ : և
որ զին անարգէ,
զառաքինն իմ
անարգէ : և որ
ին ձ լսէ, լսէ այն
միկ որ զին ատա
քեաց :

ՃԺԹ **Բ**արձան իւր
անասուն և երկ
որքն խնդու ԹԲ
և ասեն : տը, և
դեք հնազանդին
մեզ յանուն քո :
Բ : Ի ասէ ցնոսա :
տեսանէի զսա

տամայ անկեալ
յերկնեցիքու զը

• փայլակն :

L հաւտութեալ

իշխանութիւն

կոտել զաւճաւ

զկարի ծաւալ

աւ Եւրոպայի անկեալ զաւրոտ

աւ Եւրոպայի անկեալ զաւրոտ

Եւ զորոք ինչ մեղ

անչից են :

ճԺԹ

L այց ընդայն մե

խնդայք երթայք

հնազանդին ձեզ :

այլ խնդացեք

զի անուանք ձեր

գրեալ են յերկին :

ճԺԹ

L հմիկ խաւոր ցն

ծաւցաւ յս հոգեով

սրբով և ասէ . գո

հանամ զքեւ

հայր . տր երկնեց

և երկրի : զի ծած

կեցեր զայս յիմ

աստնոց և իգիտ

նոց . և յայտնեց

եր զայս տղայոց :

այո հայր . զի այս

պէս հաճոյեղ և

առաջի քո :

L մենայն ինչ

տոտաւ ինձի հաւ

րե իմմէ . և ոչ ոք

գիտէ թե ով է որ

դի թե ոչ հայր :

և ոչ հայր . երթ

ողորդի . և ում

կամիցի որդի են

յայտնել :

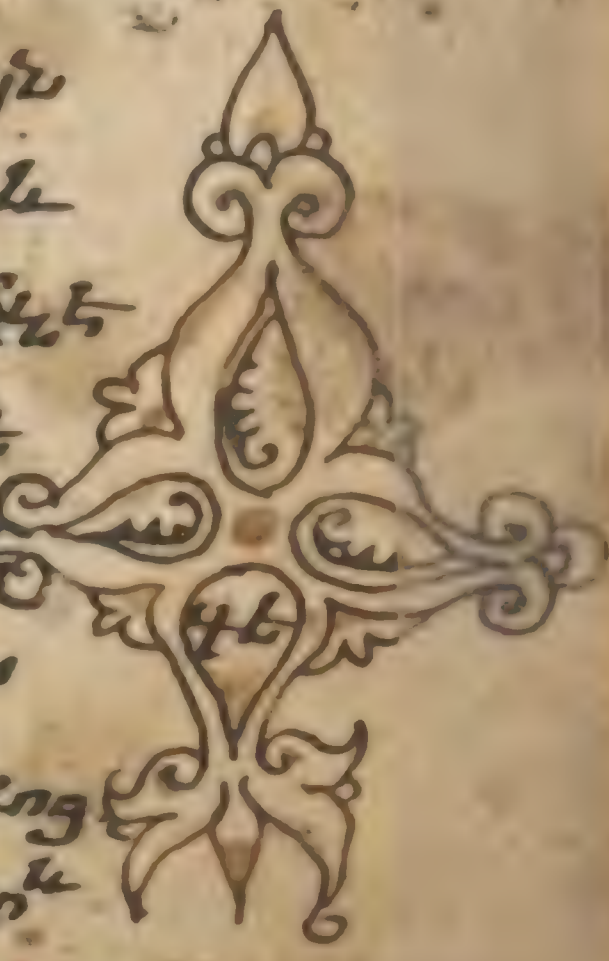
L Եւ արձեալ աւ

անձինն առ աշ
 ակերտանաս
 երանի աշաց
 որտեսանիցեն
 զորտեսանիցիք
 ասեմ ձեզ զի
 բազում մարգար
 էք և թագաւորք
 կամեցան տես
 անել զորտեսա
 ն էք և ոչ տեսին
 և լսել զոր լսէք
 և ոչ լուսան

Տիա

Ինչպե՞ս փորձէր
 զնա և ասէր զա
 րդապետ զի նշ
 գործեցից զի
 զկեանսն յառիտ

Ենպիսնա ժառ
 անգ եցից
Ինչա ասէցնա
 յառ ընն զինչ պր
 եալէ որպէս ըն
 թեռնութիւն
Եւա պատասխ
 անի ետեւաս
 սիրեաց եւ զտր
 անձքո յամենայն
 սրտէ քորմմէ և
 յամենայն անձնէ
 քորմմէ և յամե
 նայն զարտութե
 նէ քորմմէ և յա
 մենայն մտացքոց
 և զընկեր քորմմէ
Իզանձն քո
 ւասէցնա որդ
 եղ ետորդպատ

ասեսան իդ: զայդ
արա և կեցցես:
ՃԻԲ Եւ իբրեւ կամ
եցար զանձն ար
դարացոց ցանել:
ասէ ցյն: և ուզ
է իմ ընկեր
ատապխանի
էտ յն և ասէ: այր
մի ի ջաներ յէմե
յերեքով: և անկ
ար ի ձեռս արազ
ակաց: որք մերկ
ացին զնա: և վեր
ի վերա եղին: և
Թողին կիսամահ
և զնացին:
Եւ եղև քահ
անայի միով ի ջ
անել ընդ նոյն

Ճանապարհ: և
տեսեալ զնա զան
արար: նոյնպէս
և զւտացի մի
եկեալ ընդ նոյն
տեղի: Էտես զն
նց արար:
Եւ ամարացի ոմն
Ճանապարհ որդ
եալ եկն ընդ նոյն
առնովաւ: և տե
սեալ զնա գԹաց
աւ: և մատուց
եալ պատեանց զվ
երս նորա: արկ
եալ ի վերա ծեծե
ղին: և եղեալ ի
վերա գրաստո
րոց: առ զնա ի
պանդոկի մի: և

դարմանեաց զնա:

Ե ի վաղիւ ամառ
Ի բոկեղաներ ան
տի: Կանեալ էտ
ցպանդոկապէ
տն երկու սդահէ
կանա: Ե ասէ: դա
րման տա ր դմա:

Ե զոր ինչ ծախես
ցես ի դայ: Ի միւս
անգամ զայ ըստ
եան իմո: Ե Կատ

ութից քեզ:

Որ ոյ երկոց

ութնց ի նոցանէ

Թութ քեզ մերձ

աւոր լիեալ անկէ
լոյն ի ձեռս աւազա

կաց: Ե ասաւ:

որ առաւ զողորմ

ութիւնն ի վերա

Սէ ցնա յս: Երթ

Ե դու առա նոյնպ

Ե եղև ի գնալն

նոցա: Ե ինքն եմ

որտ ի գեատղ մի:

Ե կինոմն անոն

մարդ ընկալաւ

զնա ի տան իւրում:

Ե նորա երթոյր մի

որոտ մանո: Ե եր

մարիամ: որ և

եկն նստաւ առ

ոտս տնն: Ե լսէր

զբանս նորա:

Ե մարԹայ զբա

ղեալեր ի բազում

սպասութ: Եկն և

կացաւ նմա և ասէ:

տո: որ չինչ փոյթ

հն:

քեզ զի քոյրդիմ
 Տիայն եղծող զիս
 ի սպասաւ . արդ
 ասա դմա զիս
 զնեցէ ինձ :
 Կատարեալսն ի
 յսեւսէ : մարԹ
 այ մար Թա . դու
 հոգաս եզբազ
 ում իւրեք զբաղ
 եալես : բայց ան
 սակաւ ինչ պիտ
 ոյէ : մարիա մ
 մասն բարի ընտ
 րեաց . որոնք բար
 ճցի ինմանէ :

99

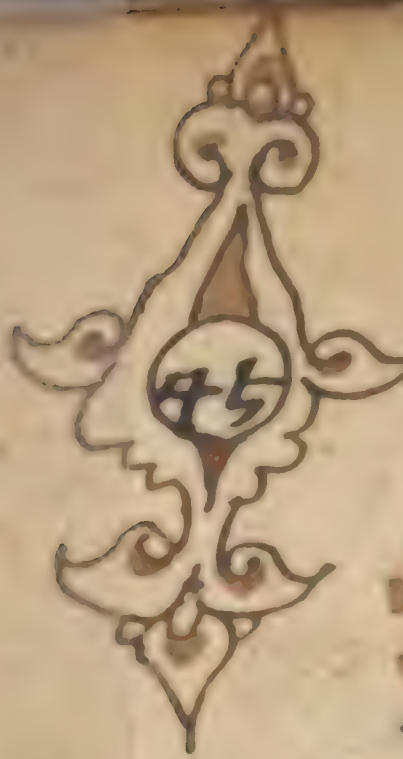
ճիգ

Եղև իսկ
 Եղև իսկ
 Կալ յաղար Թա
 և իբրեւ դադարե
 աց .

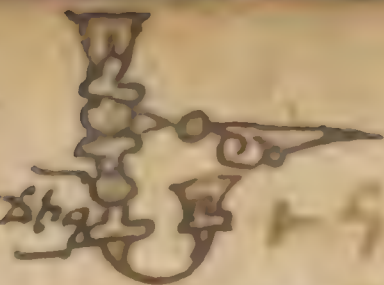
ասէ ցնա ոմն
 յաշակ երտացն
 իւրոց . տրւոյ
 մեղ յաղար Թա
 Կալ . որպէս յով
 հանն էս ուսոյց
 աշակ երտացի որոց
 Եղև ցնա յոր
 Ժամ կայցէ քաղ
 ար Թա . ասա լեզ
 հայր մեր . մէ եղի
 ցի անուռն քո . ե
 կեցէ առբայոյ
 Թիւն քո . զհայ
 մեր հանապազ
 որդ . տուր մեզ
 զար ընտաւորէն .
 և Թող մեզ զմեղա
 մեր : զի մեք Թող
 ումք ամենայնի .

որ պարտեցի մեզ.
 և միտանիւր զմեզ
 ի հորձոռ թիւն:
 Եւսէ ցնոսա:
 ողիւ ի ձեռն զորոյ
 իցէ բարեկամ,
 և երթայցէ առ
 նա ի մեղ պիշերիւ
 ասիցէ ցնա. բար
 եկամ տուր ինձ
 մոտեցիւ նկան
 ակա. զի բարեկամ
 իմէկն առիւ յորողոյ:
 և ոչ ինչ ունիւմ դն ^{ծիւ}
 ելառաջի նորա:
 և նա ինքեքո
 աստ ապացեպատ
 ասիւանի և ասիցէ
 մի աշխատ առնէր
 զիս: զի դու ոքդ

միայն եւս. և
 մանկութեքս ընդ
 ինե կան յանկ
 ողնի. ոչ կարեմ
 յառնել և տալ քեզ:
 Եւսէ ձեզ. երթ
 ոչ յարողեալ
 տայցէ նմա վասն
 բարեկամութեան:
 ասկայն վասն ժող
 ու թեանն յարող
 ցեալ տայցէ նմա
 զինչ և պիտոյից:
 Եւս ասեմ ձեզ.
 ինքեքեք և տացի
 ձեզ. հայցեցէ քե
 զաջիք. բախեց
 եք. և բացի ձեզ
 պիամենայն ու
 ինքեք. առնու:

Լոր հայցէ. զոր

հանդիպէ

մի համար և

անէ. Լոր բախէ.

բայցի նմա:

Յոք ի ձեռն հա

յր խնդրիցէ որդի.

իւր ձուկն. մի թէ

փոխանակ ձկանն

աւել տայցէ նմա. ^{ճիւղ}

Եկամ խնդրիցէ

ձու. մի թէ կարի՞

տայցէ նմա :

Այլ թէ դուք որ

հարգէք գիտէք ^{ճիւղ}

պարգևս բարիս

տալ որդւոց ձերոց.

որչապիսիս առաւ ^{ճիւղ}

ել հայր ձեր յեռն

ից տացէ բարիս

այն ոցիկ որ խնդր

են ի նման է :

Եղև յեղանել զի

ին խառս եցաւ

համարն. Եզարմ

ացան ամենայն

ժողովուրդքն.

Ե ումանք ի նոց

անէ ասեն բէեղ

զեք ուղաւ իշի

անաւն դիւաց

հանէ դա զղևա:

Ե այլք փորձէին

Ե նշան յերկնից

խնդրէին ի նմանէ:

Այնոք զգիտ

ացեալ զխորհոր

դա նոցա ասէցն

սա: ամենայն թա

գաւ որ ու թիւն բա

Ժանեալ յանձն
աւերի։ Լատու
բաժանեալ յան
ձն Կործանի։
Ապա երթեաա
տանայ բաժան ճ
եցաւ յանձնէ.
զիւորդ Կայցէ
Թապաւորութեան։
զիւսէք զինէն
երթե բէկղ զերու
ղաւ իշխանաւ
հանեղաւ պղաւ։
Թե ես բէկղ զե
բուղաւ հանեմ
զղեւս։ որդիքն
ձերի հանեցէն։
աանայդոր իկ
նորաւ եղեցին ձեր
դատաւորք։

Ապա երթե մատաւ
այ հանեմ զղեւս.
ապա հասեալ է
իւկերա ձերաւքայ
ութիւնայ։
որ ժամ հզաւոր
վառեալ պահի
ցէ զտուհիւր։ Ե
իւաղաղութեան
ինչք նորա։ բայց
երթե հզաւորագոյն
քանզնա իւկերա
եկեալ յաղթե
ցէ նմա։ զապաւ
ազինութիւն նոր
հանէ։ յոր յորաւ
ցեալեր։ Լազաւար
նորա բաշխեցէ։
|| րոջէ ընդ իս.
հակառակ իմէ. և

որոչ ժողովե ընդ չարքանդատաշին:

իս, ցրտե է: ԺԼԻ Եւ եղև մինչդեռ

Յ որ ժամայսն ել իսաւս երջայս. ճա
անիցե ի մարդոյ. յնեբարձ կին մի

ընթի ընդանըդ ի ժողով րդենե
ին տեղիս: Ինտրե անտի և ասե: Եր

հանգիստ. և իբրե անի որովայնին
ոչ գտանե. ասե որ կրեաց զքեզ

դարձայց անդր և ասեանցն որ
էա ի տուն իմոս

ստի ելի, և գայ. դիեցուցին զքեզ
ստանե մաքր

եալ և յարդարեալ որ լսեն զբանն
էալ և յարդարեալ

յայն ժամ երջայ և ասունու եւ Թն ԺԼԻ
այլ ասա չար ևս

քան զինքն. և մտ և ասունու եւ Թն ԺԼԻ
անե բնակե անդ

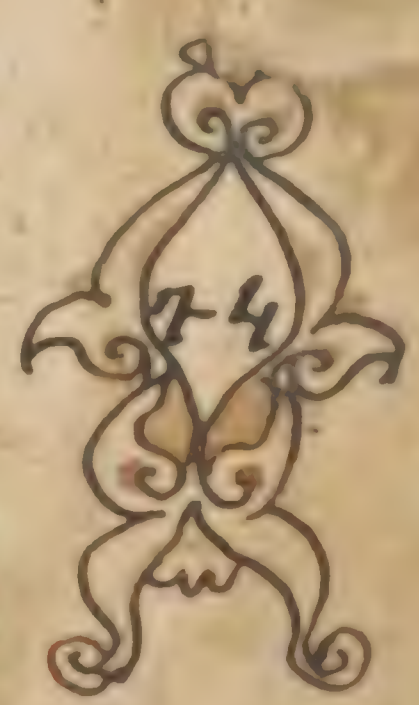
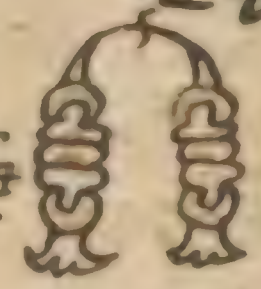
և ինի յետինն մա և նշան
րդոյն այնոր իկ յերկնից ոչ տացի

Ազգայն

ամա. բայց նշան
 յով նանուր :
Օ ի որպէս եղև
 յով նան նշան
 նինուհաց ոց :
 այնպէս եղիցի
 և որդի մարդոց
 ազգիս այսմիկ :
Դ շխոյն հարա-
 յ յարեցէ ի դա
 տաստանի ընդ
 արս ազգիս այս
 որ իկ, և դատա
 պարտեացէս զսոս :
 զի եկն ի ծագաց
 երկրի լսել զիմ
 աստուծոյ ձիւնն
 սողովն ի :
Ի Դահաատաւել
 քան զսաղովմոն
 էաստ :

Ա ընդ նինուհաց
 ի ք յարեցէ ի դա
 տաստանի ընդ
 ազգիս ընդ այս
 միկ և դատապար
 տեացէս զսա : զի
 ասպաշխար եցին
 ի քարոզութեն
 յով նաննուր :
Ի Դահաատաւ
 ել քան զյովն
 անէաստ :
 զսաղովմոն :
 ընդ այս :
Ճ րապ դնէ ի թա
 քառեան : այլ ի
 վերա աշտանա
 կի : զի որ մտան
 իցէն լոյս տեսա
 նից են :

ճ

ՏԵՐ **Ճ**րակ մարմնոյ ճէ **Ե**ւմինչ խաւս
անէ. յորժամ
ան արատե. ա
մենայն մարմինն
լուսաւորեղիցի.
Եւերբ ան չարե
ն մարմինն խաւ
արին եղիցի. արդ
զգոյշ լեր. գոցե
լոյսդ որի քեզէ
խաւար իցէ.
Եւ թէ մարմինդ
քո ամենայն լու
սաւորե. և չգու
ցէ մասնինչ խաւ
արին. եղիցի լու
սաւոր ամենայն.
որպէս յորժամ
ճրակն շողի Եւք
լուսաւորիցէ զքեզ.
Երզայս. աղաչ
երկնա ոմն փար
իսեցի զի ճաշկեր
իցէ ար նմա.
Եւնա մտեալ բա
զմեցաւ.
Եւ բռնեալ փար
իսեցին. զարմաց
աւ. զին ախ ոչ մկ
րտեցաւ. յառաջ
քան զճաշ.
Ասէ ցնա տր.
այժմ դուք փար
իսեցիք զարտաք
ին զբաժակին և
զպնակին սրբէք
և ներքինն ձեր լիէ
յափշտակութե
և չարութե. ան

միտք: ոչապա քչ **Ա**յ ձեզ փարիս

քեն որ զարտաք եցոց: զիսիր էք
ի նն արար: և զնե զբարձրագահս
քինն նոյնարար: ի ժողովոս րդա և

Բայց աղէ զար զնախ ողջոյնս ի
ժանն իսկ: տոռք հրապարակս:

ողորմութիւն: և քչ **Ա**յ ձեզ: զի էք տոռք
ահա ամենայն իբրև զգերեղմա

սորքէ ձեր: նս անյայտս: և

քչ **Ա**յ ձեզ փարիս եցոց: զի մարդ իկ զնան ի
վերաւ ոչ գիտեն:

տասանորդ էք քչ **Պ**ատասխան ի
զանանութս և ետոմն յաւրիսական

զփեզանայ և զա ացն և ասէ ցնա:

մենայն բանջար: վարդապետ: զայդ
և անցան էք զիր բանս ասելով: և

աւամբք և զսիր զմեզ Թշնաման
ովնայ: զայս ար ես: **Բ**նա ասէ:

ժան եր ատնել և և ձեզ վայաւրին
զայնոս ոչ անել: ականայդ: զի բա

անց

ոչայք մարդկան
բերինա դժուար
ապերս, և դուք
մատամբ միով
ի բերինանոց մեր
ձեռայք :

ժԻ **Ա**յձեզ : զի շին
եք զլիրիմս մարդ
արեիցն, և հար
քն ձեր սպանին
զնոսա : ապա ու
րեմն վկայեք,
եղևկամակիցեք
գործոց հարցն
ձերոց : զինդքա
կոտորեցին զնո
սա : և դուք զգեր
եղմանս նոցա շի
նեք : **Ա**մանայսոր
իկ իմաստոտ (Թինն

այ՝ ապաց : ադա
քեցիցին ոսամա
րգարես և առա
քեալս : և ի նոց
անէ սպանանից
էն և հալածիցէն :
զի խնդրեցի ար
իւն ամենայն մար
դարեից հեղեալ
իսկ զբանէ աշխ
արհի յազգեդ
յայդ մանէ, յար
ենէն աբելի, մին
չեց արիւնն զա
քարիայ կորոտա
ելոյ ընդ սեղանն
և ընդ տաճարն :
այոռասեմ ձեզ,
խնդրեցի յազգե
յայդ մանէ :

ՏԻՄ **Լ**այ ձեզ առ ըն
ականացդ . զի
Թաքոցան էք
զփականս զիտ
ու թեանն . դուք
ոչ մտանէք : Լոր
մտանելոցն են
արգելոք :

ՏԻՄ **Ի** ի խառնելն ՏԻՄ
զայս ամենայնառ
նոսա առաքիւյ
մենայն ժողովոյ
եանն . զամառի
հարկան էին :
Ի . Եկսան դպիւք
Լախարիսեցիք զչ
արել և գրգռել
ընդ նմա վասն բա
զութիւնաց : Լսալ
ասել որսալ ինչ

բանս իբերան ոյ
նորա . զի Հարա
խառնեց են զնմ
անէ : **Ո**րովք ի
կոտել բիրատոր
աց ժողովոյ եանն
մինչ և կոխել զմի
մեանս :

ՏԻՄ **Կ**սառ ասել ջաշ
ակերտան իւր .
նախ զգոյշ լերուք
անձանց ի խմորոյ
սադուկեցւոցն
որեկեղծաւ որոտ
Որոշինչ է ի ծած
ուկ որոշ յայտնես
ցի : Լազաղտնի որ
ոչ ծանիցի :
Վասն զի զոր ենչ
ասեցէք ի խառնարի

Թի :

լաւի լեցի իւրս :

Լզոր յութեանէն
խառնեցար ուրիշ
տեմարանս : քար
ոգեսցի ի վերա
տանեաց :

Բայց ձեզ ասեմ
սիրելեաց իմոց :
մի զարհուրեցիք
յայնցանէ որ սպ
անանէն զմարմ
ին : Լյետայնորիկ
աւելի ինչոյ որն
իցին առնել :

Այլ ցոյցոց ձեզ
յու մէ երկնչեցեք :
երկնչեցեք յայնց
մանէ որ յետ սպ
անանելոյ որն
իշխանութիւն

արկանելի գեշնա

այոյ ասեմ ձեզ :

յայնմանէ երկնչի

ջեք : **||** Հապաքէն

հինգ ձագերկոց

դանգաց վաճա

ռի : Լ մի ինոցանէ

որէ մոռացեալ

առաջի մյ : այլ ձեր

Լ ամենայն իսկ յեր

զլեոյ Թորեալէ :

մի երկնչեք : զի

քան զբազում

ձագալաւեք դուք :

Ա մէն ասեմ ձեզ :

զի ամենայն որ

խոստովեսցի յիս

առաջի մարդկան

Լ որդի մարդոց

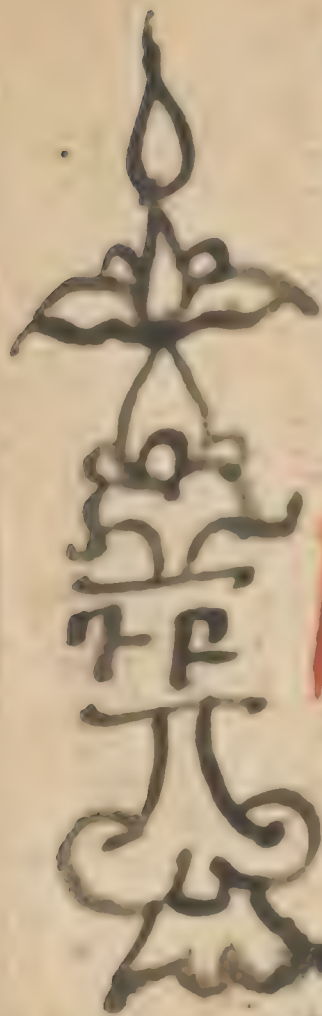
խոստովեսցի վնմ

անէ ատալի հրէշտ
 ակ:ացայ: **Լ** Եոր
 ուրասցի զիսատ
 ալի մարդկան:
 ուրացեալ լիցի
 ատալի հրէշտա
 կացայ:

Ժ Եամենայն որպէս թուել: **Լ** Եմն ի
 սէ բան զորդոցմար
 դոց: Թողցի նմա:
 բայց ուր զհոգին
 սք հայ հոյեցե:
 մի Թողցի նմա:
Ժ Եւ որ ժամատա
 նիցեն զձեզ ի ժող
 ովորդա: Ե ի պէ
 տութիւնս Ե յիշ
 խանութիւնս:
 մի հոգայցեք: որ

պէս թէ զինչ պա
 տասխան իտայ
 ցեք: Կամ զինչ ա
 իցեք: զի հոգին
 սք ուսուցե ձեզ
 ի նմին ժամոտ զինչ

պարտեցե խա
 սէ ոմն ի
 ժողովորդ Եւ Եւ
 ցնա: Կարդապէտ:
 ասա ցեղբայր իմ:
 բաժանել ընդ իս
 զ ժառանգութիւն
Լ Ե նա ասէ ցնա:
 այրդոտ: Ե կացոյց
 զիս դատաւոր:
 Կամ բաժանար
 ար ի վերա ձեր:
Լ Ե ասէ ցնա:

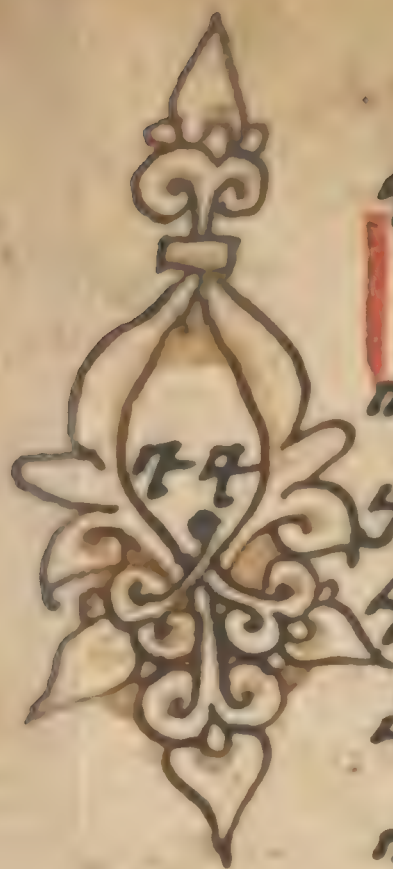

տեսեք և զգոյշ
 լերուք յամեն
 այն ազա հոր թէ
 զի ոչ եղբէ ի մօր
 եց ընչեց ուրուք
 եց են կեանքն որ
Ը աւսեցաւ առ
 նոսա առ ազ միւ
 ասե : առն որոմն
 մեծատան ետուն
 անդք տոհմակա
 նս : և խորհերի
 միտսիւր և ասեր :
 զի գործեցից : զի
 ոչ գոյտեղի ուր
 ժողովեցից զար
 դինսիմ : և ասե :
 գիտեմ զինչ արար
 ից : քակեցից զշա
 եմարանս իմ : և ևս

մեծամեծս շինեցից
 և անդր ժողովեց
 ից զցորեան և զա
 մենայն բարու
 թիւնս իմ : և աս
 ացից ցանձն իմ
 անձն : ունին բա
 զութ բարութ թիւ
 համբարեալ ամ
 աց բազմացի հա
 նգիր : կեր : արբ : և
 ուրախ լեր :
Ա սեցնամ :
 անմիտ : յայսմ
 զի շերի զհոգիւրի
 քէն ի բաց պահ
 անջիցեն : իսկ
 զորպա տրամա
 եցերն ում լինիցի :
Դ ոյնպէս և որպան

ձեանձին. և ոչ
յամ ձեծանայցե:
28 **Ա**սեցաշակեր
տանիւր. վասն
այսորիկապեմ
ձեզ. մի հոգայք
ընդ ոգոյ թէ զինչ
որտեցեք. և մի
ընդ մարմնոյ թէ
զինչ զգէնուցուք.
զի ոգի առաւելե
քան զկերակուր.
և մարմին քան
զհանդ երձ:
Այեցարո՞ք
ընդ ագոտաւ. զի
ոչսերման են և ոչ
հնձեն. որոց ոչ
գոն իշտեմարա
նք. և ոչ ամբար

անոցք. և ամպեր
ակրե զնոսա. որ
չափեաւառաւել
զձեզ որ լաւ էք
քան զթռչո՞ւնս:
Այի՞ձեն ջառհո
գալ կարեցեյաւ
ելու ի հասակիւր
կանգուն մի. իսկ
արդեթ ի փոքուն
չեք բաւական.
վասնայլոցն զի
հոգայցեք:
Այեցարո՞ք ընդ
շուշանն որպեւ
ածէ ոչ ջանայ և ոչ
նիւ թէ. ասեմ ձեզ.
և ոչ սողոմոն
յամենայն ի փառ
անիւր զգեցաւ իբն

զմի ի նոցանէ .
Դ ակելթէ զխոսն
 որայսաւր ի բա
 ցիէ . և վաղիւ ի
 հնոց արկանելի .
 անայնպէս զգեց
 ուցանէ . որ չափ
 և սատաւել զձեզ
Թ Երա հաւատք
Ի Իդուք մի խնդ
 րեք զինչ ուտիցէք .
 Կամ զինչ ըմպիցէք
 և մի զբաղնուք .
 զի զայն ամենայն
 հերթանոսք աշխ
 արհի խնդրեն .
Ա լձեր հայր զի
 տէ զիպիտոյ է այն
 ամենայն .
Բ այց խնդեցէք

զարքայութիւն
 այ . և այն յաւել
 արցն ձեզ .
 Ի Երազիւ
 հաւատք

քրիկ . զի հաճեց
 աւ հայր ձեր տալ
 ձեզ զարքայութիւն .
Ա անձառեցէք
 զինչ անէր և տոք
 ողորմութիւն .
Ի արատեք ձեզ
 քսակ ատանց հն
 անալոյ . զանձ
 անպակամայե
 Կինս . որ ոչ գող
 մերձենայ . և ոչ
 ցեց ապականէ .
 զի որ զան ձեռք
 անդ և սիրտք ձեր
 եղիցին .

ՃԳ **Ի** ղիցին պատուիք
ձեր պնդեալ ընդ
մէջս և ճրագործիք
լուսեալք։ և դուք
հմանո ղ քմարդ
կան որակն ուն
իցին տն իւրեանց
Թէ երբ դատնայ
ցէ ի հարսանեաց։
զի յոր ժամ գայցէ
և բախիցէ վաղ
վաղակն բանայ
ցեն հմա։
ՃԺԵ **Ի** րանի իցէ ծառ
այիցն այնոցիկ
զորս եկեալ տն,
գտցէ արթունա։
Ս մէնասեմ ձեզ
զի գատտ ընդ
մէջ ածցէ և բա

զմեցութեան զնոսա։
Ի անցեալ պաշ
տիցէ զնոսա և
էթէ յերկոորդ համ
յեր ոոր պահո
եկեացէ և գտցէ
այնպէս երանելի
են ծառայքն այնո **քիկ**
Ի այց զայն գիտ
ասլիք։ Եթէ գիտ
երտանոտ տերն
յորոտ մամ ու
գող զայ։ Զտայր
Թոյլական հատ
անել ի տանիւրոմ։
Ի և դուք եղ եր
ութ պատրաստիք։
զի յորոտ մամո
ոչ կարծեցէք զայ
որդի մարդոց։

ճԺԷ **Ա**ն պետրոս. ճԺԸ
տր. առ մեզ ասա

ցեղառակդ զայդ
թեառամենեսին:

Իւասէ տր. ով
իցէ հաւատարիմ
տնտես և իմաստ
որն. զոր կացորս
ցէ տրիւր ի վերա
զերդաստանի իդ
ոյ. տալ ի ժամոր

վկերակութիւն.
Բրանի իցէ ծառ
ային այնմիկ. զոր
եկեալ տրնիւր գտ
անիցէ արարեալ
այնպէս:

Բրդարեւ ասեմ
ձեզ. զի ի վերապ
մենայն ընչից իդ
ոց կացորսցէ զնա:

Ապա թե ասիցէ
ծառայնայն ի տր

տի իւրում. յամէ
տրիմ իգալ. և ակ
սանիցի հարկան
եղ զծառայն և
զաղախնայն. ու
տեղ և ըմպել և ար
բէնալ. եկեացէ
տր ծառայինայն
որիկ յաւ որ յոր
որմ ակն ոչ ու. ի
ցի. և ի ժամոր

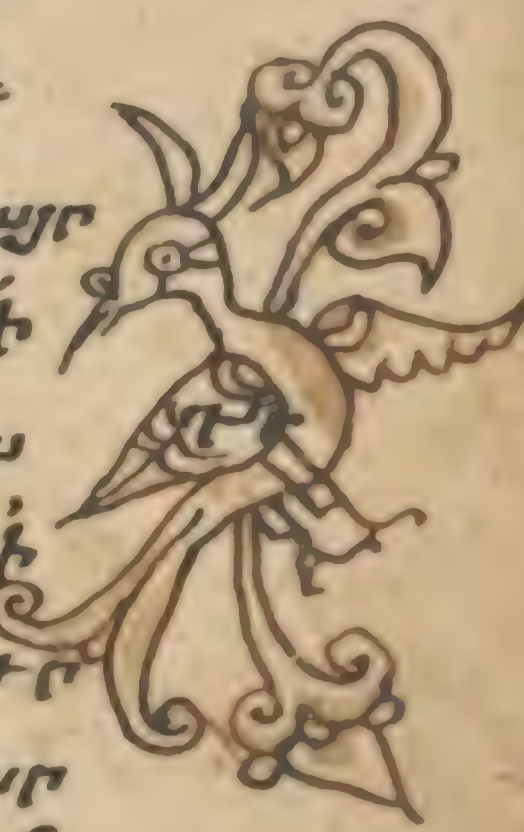
յորում ոչ գիտիցէ.
ընդ մեջ կտրեացէ.
զնա. և զմամն նո
րա ընդ ան հաւ
ատա դիցէ:

Իծառայ որգի
տիցէ զկամս տն
իւրոյ. և ոչ պատ

դաստիցէ ըստդա
մաց նորա . արբ
ցէ քան բազում .
Լորոշն գիտիցէ .
և արժանի գանի
ինչ գործիցէ . արբ
ցէ քան սակաւ .
Անկայնի որո՞ւ
շատտուաւ . շատ
ինդրեացի ի նմ
անէ . և որո՞ւմ բա
զում աւանդեցաւ .
առաւել և սպաս
անջեացէն ի նմանէ .
Եւրոպայի
Բնալիս
Բնալիս
իսկ բորբոքէր . և ճկա
մկրտութիւն մի
որնիմ մկրտել . և

գիւորդ . փութաւ
մինչև ատարեացի .
ամարիք եղծե
խաղաղութիւն
տալ յերկիր . ոչ
ասեմ ձեզ . այլ բաժ
Գիւղեցին յայսմ
հետէ հինգ ի տան
միտմ բաժանեալք .
երեքն յերկուց . և
երկուքն . յերեք .
Բաժանեացի հայր
յորդույ . և որդի ի
հատրէ . մայր ի դա
տերէ . և դուստր ի
մատրէ . սկսեալ
ի հարսնէ . և հար
սն ի սկեսրէ իւրմէ .
Ասաց և ցժողով
որդան . յորժամ
տեսանիցէք ամս

ինս :

ծաղեալ յարեմա
ից. իսկոյն ասեք
երթանձրե գայ,
և լինի այնպէս. և
յորժամ հարաւ չն
չեալ ասեք երթ
խորշակ լինի. և լի
նի այնպէս:

Երթաւ որք զերեւ
երկնի և երկրի գիտ
եք փորձել. իսկ զժ
ամանակս զայս զի ^{ճԿԳ}
արդ ոչ փորձեք:

Երթաւ յանձ
անց իսկ ոչ ընտրեք
զարժանն:

^{ճԿԲ} **Յ**որժամ երթայց
ես ընդ աւստիսիք ու
առ իշխան. ի ծան
ապարհ իտոր զի
աշիւն զերծանելի

սմանէ. զի գուցէ
քար լիցէ զքեզ
առ դատաւ որն.
և դատաւ որն մա
տնիցէ դահճի. և
դահի ծնարկան
իցէ ի բանդ. ասեմ
քեզ. ոչ ելանիցես
անտի. մինչ հա
տուցանիցես զյե
տին բնիոնն:

Կին ոմանք ի
սմին ժամանակի
և պատմեցին նմա
վասն զալիլեացո
ցն որոց զարիւնն
պիղանաւ իսառ
սեաց ընդ զոհան
նոցա:

Պատմեանիւ տ
և ասեցնոսա. հա

մարիք եղծե այն
գալիլեացիք եղեն
մեղաւորք քանզայ
մենայն գալիլեաց
իս զի զայնպիս ի
անցս կրեցին. ոչ.
ասեմ ձեզ. այլեթե
ոչ ապաշխարեցեք.
ամեն էք ինչն ոյնպ
էս կորուսի ջեք.
Լամ նոքա ուր
որ տասանքն յոր
ոց վերա աշտար
ապն անկաւ իսիւ
ոպամ և ապան
զնոսա. համար
եք եղծե նոքա պար
տապանք եղեն
քանզամենայն
մարդիկ որ բնակ
եալ են յեկմ.

ոչ. ասեմ ձեզ. այլ
թեոզ ապաշխար
եցեք. ամեն էք եան.
նոյնպէս կորուսի
Լամ և զատ
ակազայս. թալե
նի միեր որոմն տն
կեալ յայգովի որոմ.
և եկն ինչորեւպտ
որդի նմա. և ոչ եզ
իտ. **Լ**սեցայ զե
գործն. ահա երեք
ամ քեց յորմէ հե
տե գամ ինչորեւպտ
որդի թզենովց. և
ոչ գտանեմ. արդ
կտրեմ զդա. ընդե
և զերկերդ իսականէ.
Լապա առասխանի
ետե ասէ. տր. Թող
զդայ այս ամ ևս մե

էք:

շուրջ զգողաւ
բրեցեց. և արկեց
աղբ. Թերևաւ
ասցէ՝ պտուղ
ապա երթեոջ. յամէ
և և հատցես զդա՝
Ժողովրդականոցա
ցնի շաբաթա. և
ահա կին մի զորոս
նէր այս հիւանդու
թեան. ամս ութ
ու տասն. և էր կար
կամեալ. և ոչ կար
էր ամենւին ի վեր
հայել. և տեսեալ
զնայի. կոչեաց աս
ինքն և ասէ՝ ցնա.
կինդոս. արձակեալ
ես ի հիւանդութենէ

քոմմէ. և եղի
վերա նորա ձեռն.
և աս ժամայն ող
ղեցաւ. և փառա
որ ասուն երզնած.
աստասխանի
ես ժողովրդապ
ետն ցասուցեալ.
Թէ ընդ էր ի շաբ
աթու բժշկեաց
յս. և ասէ ցժող
ովութիւն. վեց ար
է յորս արժան է
գործել. յայնս եկ
այք բժշկեցարող.
և մի յատուր շաբաթ
աստասխանի
ետն մատր և ասէ.
կեղծատող. իւր
աբան չիւրող ի ձե
ն ի շաբաթու ոչ

արձակե զեղնիւր
կամ զէշի մարոյ՝ ճպե
և տանի տայ ջոր։
իսկայս դուստր
աբրահամու էր
զոր կապեաց սա
տանայ՝ ահաւա
դիկ ութ ու տան
ամ. ոչ էր արժան
արձակելի կա
պանաց անտի ի
շաբաթու։

ճպե

Ի զայս իբրևաս
աց՝ յամաւթ լին ^{ճպե}
էին ամենէքին որ
հակառակն կայ
ինչ նմա։ Իսկ
նայն ժողովորդն
որաւիս լինէր ի վե
րա ամենայն փառ
աւորութեցն ուր

գործէին ի նմանէ։
Իսկ եր. ում նմ
անէ արքայութիւն
այ. և որոմ նմ
անութիւն նմանե
ցուցից զնա. նման
է հատոյ մանան
իւոյ. զոր առեալ
մարդոյ արկիպար
տեղիւր. ածեաց
և եղև ծան. և թո
չութեք երկնից բն
ակեալէին յոստան
Ի դարձեալ ասէ
որմ նմանեցուցից
զարքայութիւն այ.
նմանէ խմորոյ զոր
առեալ կնոջ թա
քոյց յալեր երեցգր
ութաց մինչև խմոր
եցաւ ամենայն։

րա։

ճԿ

72

և ընդ գեառդս:

ուսողցանէր: և

ճանապարհ ար

արեալ յէնմ:

ճԿ և և մէոմն ցնա:

տը եղէ սակաւք

իցեն որապրելոց

իցեն: և ևնաասն

ցնոսա: Լանաց

արողք մտան ել

ընդ դուռնս նեղ:

ասեն ձեզ: զի բա

զորմք խնդրեսցեն

մտանել: և ոչ կար

ապց են:

ճԿ և որմէ հետե մտ

ցէ տանու տերն:

և փակեսցէ զդուռն:

և սկսանիցիք Կալճէ

արտաքոյ և բաւ

ելզ դուռնս: և

ասել: տը տը բաց

մեզ: և պատաս

խանի տու եալ

ասիցէ ձեզ: ոչ

գիտեն զձեզ ու

ստի էք:

և այն ժամակս

անի ըիք ասել:

Կերաք առաջիք

և արբաք: և իջ

ապարակս մեր

ուսողցեր:

և և ասիցէ: ասեն

ձեզ: ոչ գիտ են

զձեզ ուստի էք:

իբաց կացէք յին

են ամենայն մշ

ակդան իրաւորէ:

և ևն եղիցի լալ

ՅԵ

և կրճել ատամ
անց: յորժամ ճհ
տեսանիցեք զա
բրահամ և զիսա
հակ և զյակոբ
և զամենայն մա
րգարես յազգայ
ութեանս: և
զձեզ հանեալ ար
տաքս:

Եւ եկեցէն յար
և ելից և յարևան
ից և ի հիւստոյ
և ի հարաւոյ: և
բազմեցին յար
քայութեանս:

Եւ ահա յետինք
որ եղիցին ատա
լինք: և իցին
ատալինք: որ լին

իցին յետինք:
Եւ մինաւոր
մատեան ոմանք
փարիսեցիք և
ասէն ցնա: Եւ
գնայ աստի: զի
հերոզդես կամի
սպանանել զքեզ:
Եւ ասէ ցնոսա:

Երթալ ասացեք
աղութսութեանս
միկ ահաւասիկ
հանեմ դես: և
բժշկոմ թիւսկա
տարեմ այսաւր
և վաղիտ: և յեր

իւստոր կատար
այց պարտե
այսաւր: և վաղիտ
և ի միսութեանս

իմ:

գնալ զի ոչ է մար

մարգարէի կորն

չէ արտաքոյ

ժԷԷ | քան զէմ: թէ
էմ. էմ. որ կո

տորէիր զմարգ

արես. և քարկոծ

ատնէիր զառաք

եալն առաքել:

քան իցսան պամ

կամեցայ ժողով

ել զորդիս քո. որ

պէս հաւ զձագա

իւր ընդ թեառք: ժԷԷ

և ոչ կամեցար ուր

ահա թողեալ լիցի

ձեզ տունդ ձեր:

այց ասեմ ձեզ:

եղի ոչ ևս տեսան

իցեք զիս: մինչև

ասիցեք ատհա

եալ եկեալն յան

ուն տն:

իւր և ի մի

ասիցեք ատհա

իստուն որտ մն

իշխանացն փար

իսեցող ի շաբաթ

որ որտեղ հաց:

և նոքա սպասեին

համա: և ահա

այր ոմն երանդ

ըրգողեալ առա

լի նորա:

ատասեանի

եալ յն և ասեցաւ

ինաւ որսն և ցփ

արիսեցիս եղի

արժանեցե ի շա

բաթու բժշկել:

1. Եւ զի Երեմիայի Եւ

1. Եւ զի Երեմիայի Եւ
ալ զնմանէ բժշկ
եաց զնա : Եւ ար
ճակեաց :

1. Եւ ասէ ցնոսա :
ոյր որոտք ի ձեռ
եշ Կամ եղն ան
Կանիցի ի ջր հոր :
Եւ ոչ վաղվաղա
Կի հանիցէ զնա :
յաւոր շաբաթո :

1. Եւ ոչ Կարացին
տալ նմա պատա
սխանի առ այն :

ՃԻԸ 1. Եւ ասէ Կոչ
նա Կանս առակմի :
հայեցեալ Թէ զի
արդ բարձ ընտիր
լինէին : ասէ ցնոս :

յոր ժամ Կոչեցէ

ոք զքեզ ի հարա
անիս Կամ ի Կոչ
ութնա : Եւ բազմեց
իս յառաջին բարձ

ին : Գորցէ պատու
ականազոյն ևս
քան զքեզ եցէ
Կոչեց եալն ի նմ
անէ : Եւ եկեալ

որ զքեզն և զնա
Կոչեաց : ասիցէ
ցքեզ : տոր մմա
տեղի : Եւ ասկա սկս
անիցիս ամաւթով
զյետին տեղին

ութեւ :

յւ յոր ժամ Կոչի
ցիս : եւ Թ ի ջեր բա
զմեւ ջեր ի յետին տե

դիւղ: զի յորժամ
զայցէ որ կոչ
եացն զքեզ ասի
ցէ ցքեզ բար է
կամ ի վերմաստիւ
յայնժամ եղիցին
քեզ փառք ատալի
բարձակցացն քոց:

Եւ ի ամենայն որ
բարձրացողանէ
զանձն խոնարհ
եացի: Եւ որ խոն
արհեցողանէ
զանձն: Բարձր
ասցի:

Եւ Եւսեպիոս
հրէ: յորժամ ասոն
իցես ծաղ կամ ըն
ծրիս: մի կոչեր
զբարեկամս քո: Եւ

մի զեղբարս քո:
Եւ մի զազգականս
քո: Եւ մի զդրացիս
քո: Եւ մի զմեծամեծս:
զի մի Եւսեպիոս փո
խարէն կոչեացէն
զքեզ Եւ լինիցի քեզ
հասողոցող մէ:

Եւ յորժամ ասո
նիցես ընդ ունելո
ւծիւն: կոչեա զաղ
բաստ: Եւ զխեղս:
զկաղս: Եւ զկոյրս:
Եւ երանելի լինից
իս: զի ոչ ունին
փոխարէն հաս
ողոցանելոյ քեզ: Եւ
հասողոցող քեզ
փոխարէն ի յար
ող: Եւ արդար
ոց:

բռն լուսաբայ
ոմն ի բազմական
ացն, ասեցնա :
երանի որկերիցե
ճաշ յարքայութե
ճշմ : Ի նա ասե .
այրոմն գործեաց
ընթերս, և հո
աւ իրեաց զբազ
ութն : Ի առաք
եաց զծառայիւր
ի ժամութիւն
եացն կոչել զհո
աւ իրեալն թէ եւ
այք : զի ահա
ասիկ պատրաստ
եամենայն ինչ :
Ի սկսան միւստ
միով եւ ամեն էքեմ
հրաժարել :

Դավիթն ասե .
ապարակ գնեցի .
և հարկե ելանել
տեսանել զնա :
աղաչեմ զքեզ .
կալ զիս հրաժար
եմ : Ի միւսն
ասե . լուծս հինգ
եղանց գնեցի և
երթամսի որոճ ել
զնոսա : աղաչեմ
զքեզ կալ զիս հո
աժար եմ :
Ի միւսն ասե .
կինածի . և պատն
այն որիկ ոչ կարեմ
գալ : Ի եկեալ
ծառայն պատմ
եաց զայն տառն
իւր ում :

այն ժամ բար
կացեալ տանու
տերն : ասէ ցժառ
այնիւր : ել վաղ
վաղակի ի հրապ^{ճճ}
արակս և ի փող
ոցս քաղաք իդ
և զաղքատս : և
զխեղս : և զկանոս :
և զկոյրս : մոյժ
այսր : և ասէ
ժառայն : տրեղև
զոր հրամայեցէր
և կայ և ատեղի :
և ասէ տրն ցժառ
այն : ել ի ծանապ
արհս և ի ցանկս :
և արա այսր մտ
անել զիւցի տու
նս իմ : ասէ ճեղ :

զիոյն յայնց
կոչեցելոց
ճաշակեացելոն
Թրեաց իմոց :
Երբայն
ընդ ծանա
Ժողովուրդ բա
զումք : դարձաւ
և ասէ ցնոսա : երե
ոք զայստիս : և ոչ
ատեա զհայրիւր
և զմայր : և զկին
և զորդիս : և զեղ
բարս և զքորս :
նա և զանձն իւր :
և ոչ կարէ իմաշա
կերտ լինել :
ի որոց բառնայ
չխաջիւր և զայ
զկնի իմ ոչ կարէ

իմաշակերտին^{ել}
ՔՃԳ Վղբի ձեռն կա
միցի շինելաշտար
ակ և ոչ նախնա
տեալ համարիցի
զծախան եղևոր
նիցի բաւ ապանի
կատարութ մն
զիգորցե իբրև
արկանիցե հիմն
և չկարիցե կա
տարել ամենեք
ին որտեսանիցեն
ակաանիցին ծա
ղր առնել զնա և
ասել եղևայսայր^{ՔՃԳ}
սկսաւ շինել և ոչ
կարաց կատարել
ամ որ թագաւոր
որ եր թեալ տայց

182
պատերազմն ընդ
այլում թագաւորի
և ոչ նախնախնա
խորհիցի եղև
կարողիցե տաան
հազարաւ զդեմ
ութնել այնորիկ
որ գայցե ի վերա
նորա քսան հազ
արաւ ասպա թեոչ
մինչդեռ հեռա
գայնիցե հրեշտ
ակութ թիւն առա
քեալ աղաչեացե
ի խաղաղութ թիւն
որ այսպէս ա
մենայն ղբի ձեռն
որոչ հրաժարես
ցե յամենայն ընդ
ից իւրոց ոչ կարե
իմաշակերտին

ել

ՃԺ արտօքէ աղ. ՃԺ Լ սաց առնոս

ապա թէ աղն
ան համեացի. եւ
համեմեացի. ոչ
յետեւրեւ ոչ յաղբէ
պիտանացոյ. այլ
ընկենտ զնա ար
տաքս. որոտնիցի
ապան լս լաւոյ
լուիցէ :

ՃԺ Լ Ի երես մերձառ
նա ամենայն մա
քսաւ որք և մեղ
աւ որք լաւ ինմա
րտն զերես փար
իսեցեքն և դպիրք
և ասեին. ընդէր
սա զմեղաւորս
ընդ որնի և
որտեղ զնոսա :

զառակս զայս.
ոչ չք եցէ ի ձեռ
մարդորոյ եցէ ի
որոյն ար. և կորո
սանիցէ մի ի
նոցանէ. ոչ
թողոցոյ զինն
սորն և զինն
յանապատի.
և երթայցեզնեա
կորոտ սելոյն. մին
չ և գտանիցէ զնա.
Լ Ի իբրեւ գտանէ
դնէ զնա ի վերա
որտոց իւրոց ին
դալով և երթայի
տուն. կոչէ զբա
րեկամս և զդրա
ցիս և ասէ ցնոսա :

որաւն եղերուք
ընդիս զի գտի
զոչխարս զիմ
զկորոտս եալ
սեմ ձեզ զի
այսպէսէ որաւի
որ թիւն յերկինս
վասն միոյ մեղ
աւորի որապալ
խարիցէ քան
վասն իննսութն ճձ
Լինն արդարոյ
որոց չիցէ պ իսոյ
ապալ խարութիւն
ճձ ամ ով իցէկին
որոյ իցէն դրամք
տասն : Լեւի ճձ
Կորոտսան իցէ դր
ամ մի ոչ լուցա
նիցէ ճրագ Լա

ծիցէ աւելի տան
Լ խնդրիցէ ստ
եպ մինչև գտան
իցէ : Լ իբրեւ գտ
անէ Կոչէ զբարե
կամս Լ զդրացիս
Լ ասէ : որաւիւն
որք ընդիս զի
գտի զդրամն իմ
զոր կորոտսի :
յնպէս ասեմ
ձեզ որաւիսութի
եղիցի առաջի հր
եշտակաց ւայ
իվերամ մեղաւորի
որապալ խարի
գէ :
Կորոտիցէ ասէ
Կրսերն ինոցանէ

ցհայրն : հայր
տուր ինձ բաժին
որանկանի յընդից
Ի նա բաժան
եացնոցազկեանն
Ի յետոջ բազոր
աւորոց ժողով
եալ զամենայն
կրսերոյ որդւոյն
զնաց յաշխարհ
հետի : Եւ անդ վա
տնեաց զինչսիր
զի կայր անատ
ակոտ թեամբ :
Ի իբրեւ սպառ
եաց զամենայն
եղև սով սասա
իկ յաշխարհ ին
յայնմիկ : Եւ սկս
աւ ինչքն չքաւոր
ել :

Եւ զնացեալ յար
եցաւ ի միոմն
քաղաքացւոց
աշխարհ ինայն
միկ : Եւ յղեաց զը
նա յապարակիւ
արածել խոզս :
Եւ զանկայր ընտ
զորովայն իւր
յեղջիւրեն զոր խո
զքն ուտէին :
Եւ ոչ ոք տայրնմա :
Կեալ ի միտս
իւրասէ : քանի
վարձ կանք իցեն
ի տան հատր իմ
ոյ հացալիցք : Եւ
եսաատ սովամայ
կորնչիմ : յար
ոցեալ զնացից

առ հայր իմ. և
ասացից ցնա:
հայր. մեղայցի
կինս. և առաջի քո.
և ոչ ևս եմ արժ
անի կոչել որդի
քո. արա՛ զիս իբր
զմի ի վարձկան
աց քոց:
Ի յարուցեալ
եկն առ հայր իւր.
Ի մինչդեռ
հեռագոյն էր.
եսես զնա հայրն
և գթացաւ. յար
եաւ և ընծացաւ
ընդ առաջ. ան
կաւ զպարանոց
աւն նորա և հա
բուրեաց զնա.

Ի ասե ցնա որ
դին. հայրմեղա
յեր կինս. և առա
ջի քո. ոչ ևս եմ
արժանի կոչել
որդի քո.
Ահ հայրն ցծ
առայսն իւր. վաղ
վաղ ապի հանէք
զպատմութեանն.
առաջին. և ագո
ցեք նմա. և
տո՛ք զմատան
ին ի ձեռննորա.
և կաւ շիկս յոտս
նորա. և ամէք
զեղն պարարակ
զեռէք. կերիցո՛ք
... և որ
ան լիցո՛ք. զի

այս որդի իմ մեռ
եալ էր և եկանց :
կորուսեալ էր և գտ
աւ : և սկսան որ
ախիւնել :

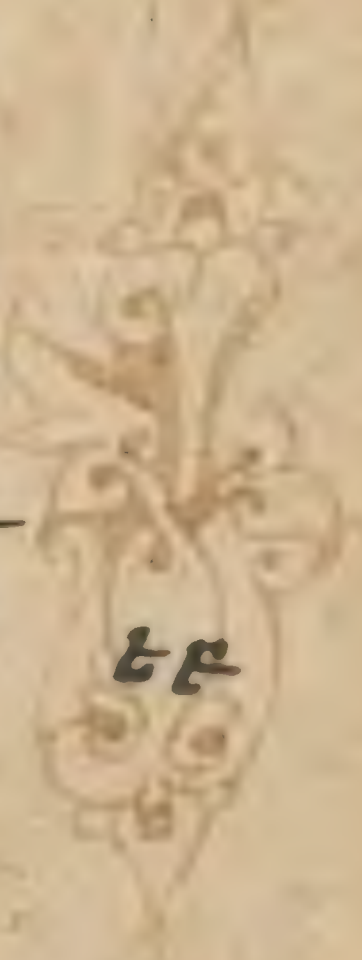
Լէր երեց որդին
նորա յագարակի
և մինչդեռ գայր
և մերձեղև իտումն
լուսւմ զայն երգ
ոց և զպարոտց : և
կոչեցեալ առինքն
զմի ի ծառայիցն
հարցանէր թէ
զինչ իցէ այն

Լէն ասանցնա :
զի եղբայր քո եկ
եալ է և եկէն հայր
քո զեղն պարար
ակ և իողջամբ ըն
կալաւ զնա :

Բարկացաւ և ոչ
կամեր մտանել :
Լէ հայրն ելեալ
արտաքս աղաչէր
Պատասխանի
ես և ասէց հայրն :
այս քանի աւք են
զի ծառայեմ քեզ
և երբեք զպատ
ուիր անաւ քովոյ
անցի : ու լմի երբ
էք ոչ ետուր ինձ
զի ուրախ եղեց ընդ
բարեկամս իմ :
յորժամ եկն որդ
իդ քո այդ որեկեր
զկեանաք որն դ
պոռնիկս զենէր
դմա զեղն պարար
Լէ ասանցնա որդ

եապի որոհանա
պապ ընդիաես :
և ամենայն որ ինչ
իմե քոն : այլ որ
ախ լինել և ինդ
ալ պարտեր : զի
եղբայրս քո այս
մեռեալ էր : և եկաց
կորուսեալ և
գտաւ :
այլ ապերաւս :
այլ ամեր և և :
սորն որ երտնտ
ես : և եղև զնմանե
ամբաստանութի
որպէս թէ վատն
իցէ զինչս նորա :
կոչեաց և ասէ ցնա
զինչէ այս զոր լսեմ

զքէն : տուր զհամ
արտնտեսութի քո :
զի ոչ և սկարես լի
նել տնտես :
Ամեն ընդ միտախոր
տնտեսն : զինչ
գործեցից : զի տր
իմ հանէ զտնտես
ութիւնս : գործել
ոչ կարեմ : մոռան
ալ ամաչեմ : գիտ
եմ զինչ արարեց :
զի յոր ժամ իբաց
լինիմ ի տնտեսութ
իւնես : ընկալցին
զիս ի տունս իրեանց :
Իկոչեցեալ առ
ինքն մի ըստ մի զի
ի պարտապանաց
տնտիրոյ : ասէ ցառ

էբ

ալինն. քանի
ինչ պարտիա
ունի իմում :

Եւնաւ ասէ հար
իւր մար ձիթոյ :

Ասէ ցնա. կայ
զգիրքո. Լենիստ
գրեալ զաղպաղ
ապի յիսոնն :

Բարձեալ ասէ
ցմիւսն. դոքանի
ինչ պարտիա :

Եւնաւ ասէ. հար
իւր քոտցորենոյ :

Եւնաւ ասէ. կա
զգիրքո. Լենիստ
գրեալ ութսունն :

Եւնաւ ասէ. ասէ
զտնտեսն անիւ
աւուր թէ զի իմա

տու թեամբարար :

Սիորդեք աչիս
արհեստսորիկ.
Ի մասուն ագոյնք
են. քան զորդիս

լուսոյ յազգաիւր
եանց :

Եւնաւ ասէ. արար էք
ձեզ բարեկամս ի
մամոնայէ անիւր
ուրծեան. զի յոր

ժամ պակասիցէ
այն. ընկալ ցին
զձեզ յարկսն
յաւիտ եւնականա :

Որի փոքուն հաւ
ատարիմէ. Լի
բազմին անիւրաւ :

Եւնաւ ասէ. ասէ
իւրաւ մամոնային

†
Լի բազմին հաւատարիմէ. Լորի
փոքուն անիւրաւ :

չեղէք հաւատ
արիւմք. զճշմար
իտն ձեզո՞հաւ
ատասցէ :

Լ եղէ յաւատար
ին չեղէք հաւատ
արիւմք. զճերնո՞
տասցէ ձեզ :

ՃԴԱ **Ո** չղբկարէ երկ
ուց տէրանց ծառ
այել. զի եղէ զմին
ատիցէ. զմիւսն. **ՃԴԲ**
սիրէ. կամ զմին
մեծարիցէ. և զմիւսն
արհամարհիցէ :

Ո չկարէք այժառ
այել. և մամոնայի :

ՃԴԳ **Ի** բռն լսէին զայս
ամենայն փարիս
էցիքն քան զի արծ

աթաւերք էին. և
անկոսանէին զնա :

Լ Իսաակ ցնոսա.
դո՞ւքէք որարդար
ացող անէք զան
ձինս առաջի մար
դկան. սակայն ան
գիտէ զսիրտս ձեր.
զի որ առաջի մար
դկան բարձրէ,
պիղծէ ետառաջիայ :

Ս Եղէնքն և մարդ
արեք մինչև ցով
աննէս. յայնմ հե
տեառքայո՞ւ (ձիւայ
աւետարանի. և ա
մենայն ոք զնա բռ
նաբարէ :

ՃԴԴ **Ի** իւրինչէ քրկնից
և երկրի անցանել

քան յաւրինացն
միոյ նշանախե
ցի անկանել :

ՏԴԵ **Ա**մենայն որար
ճակեզկինիւր. և
առնէ ալլ : շնայ :
և որ զարճակեալն
առնէ : շնայ :

ՏԴԶ **Ա**յրումներ մեծա
տուն. և ազաներ
բեկզս և ծիրանիս.
և որ անի լինել
հանապազատա
տապ էս :

Ի աղքատ ոմնան
ուն զաջարոս ան
կեալ զնէր առդր
ան նորա վիրաորե
ալ. և ցանկայր ըն
ուլ զորոպայնիւրի

փշրանացն որան
կանէին ի սեղան
ոյ մեծատանն :

այլ և շոնքեազայ
ին լեզուին զվերա
նորա :

Դ և մեռ
անել աղքատին.
և տանել լլոն շտ
ակաց զնա ի գոգ
աբրա համու :

Երաւ և մեծա
տուն և թաղեցաւ.
և ի դժոխման : ամբ
արձ զաշսիւր միւշ
ի տան ջանաներ.
Ետեն զաբրա համ
ի հեռատան է.
և զղազարոս ի գոգ
նորա հանգուցէ

Ի նա աղաղակեաց

Լասէ. հայրաբ
րահամ ողորմեաց
ինձ. Լատաբեա
զղազարոս զի
Թացցէ զծագմա
տին իւրոյ ի ջոր.
Լզոպացոսցէ
զլեզոսիմ. զիպա
պակիմ ի տապոյ
աստի. **Լ** Լասէ
ցնաաբրահամ.
որդեան. յիշեա
զի ընկալար ան
դէն զբարիսքո ի
կեանս քոսմ. Լ
ղազարոսնոյնպէս
զչարչարանս.
արդսա աստմիսի
Թարի. Լդոսայդ
պապակիս.

Լիսերա այսրամե
նայնի. վիհ մեծե
ըսդ մեզ Լընձեզ
Լթեկամիցին աս
տիատձեզ անցան
Էլ. ոչ կարեն. Լոչ
այտիդ ատ մեզ
անցանել.
Լ Լասէ. արդաղ
աշեմ զքեզ հայր.
զիարձակեսցեն
զդա ի տան իմոյ.
Էն իմանդեղբ Եր
հնգ. զիորպէս
տացենոցա վկայոս
Թիւն. Էիմի Լնոքա
զայցեն յայստեղի
տան լանաց.
Լ Լասէ արաշամ.
ոսնին զմովսէս Լ

զմարդարեւ : նո
ցա լորիցեն :

Էւնաստէ : ոչ
հայր աբրահամ :
բայց թէ ի մեռել
ոցդ երթիցէ առ
նոսա : և ապա իս
արից են :

Էւասեցնա : երթ
մովսէսի և մարգ
արից ոչ լսեն : և
ոչ թէ ի մեռելոցդ
յառնիցէ հաւան

եց ին : **ՃԵ**

Է-գ **ՃԵ**

ևս
ցէ

Հղատ զայն թապաղ
թեան : բայց վայ
այն միկէ յոյր ձեռն

զայցէ : լաւ երևա

երթ վեմ երկանա

քար կախեր զպար

անոցէ նո : և

անկաներ ի ծով :

քան թէ զայն թապաղ

եցող ցանիցէ զմի

ոք ի փոքր կանցս

յայսցանէ :

Չ զոյն կայեք ան

ձանց : երթ մեղիցէ

եղբայրդ : սաստ

եաւ նմա :

Էւ երթ ապա իս

արիցէ թող նմա :

և երթ երթն անգամ

մեղիցէ քեզ : և երթ

անգամ դարձցի ի

քեզ և ապա իսարեմ :

Թող ցես նմա :

Է Իսաակն առաք
եալ քն ցտր յա-
ել մեզ հաւատա-
Է Իսակն տր երե-
ութիցեք հաւատա-
քանզ հաւտման
անխոյ և ասից
եք ԹԹեւոյս այս
միկ իւլեաց և տն
կեաց ի ծովոր և
հասազանդեաց ի
Է մեզ **Է** սկոմիդք ի
ձեռն զոր ունիցի
ծառայ հողագր ըծ
համ հոպիւ ուրիք
մտանիցէ յագար
ակէ ասիցէ ցնա
վաղվաղ ակի թէ
անց բազմեաց
այլ ոչ ասիցէ ցնա

Թեպատրաստեա
ղինչ ընթերցից
եմ և գատտի ած
եալ պաշտեալ զիս
մինչև կերայց և ար
բից և ասպանկերից
ես և արբցես դու
մի թէ շնորհ ինչ
ուսիցի ծառային
այնմիկ զիարար
զամենայն հրամ
անան նոյնպէս և
դուք յոր ժամատն
իցեք զամենայն
հրամայ եալան ձեզ
ասասլիք երթեառ
այք ան պիտանք
եմք զոր պարտե
աքն առնել արարաք
Է Է եղև մինչեւ թ

այրնա յեն : և
ինքնանցան էր
ընդ մեջ սամար
եա և զալիլեացոց :
Ը : Ի մենչդեռ մտ
աների զեառդորե
պատահեցան
հմա տաան այր
բորոտ : որք կաց
ին ի հեռաստանէ :
բարձին զձայնս
և ասեն : յմ վարդ
ապետ որդոմեաց
մեզ : **Ե** : Ի բրեւ ետ
եա զնոսա : ասեցնոս :
երթալք ցուցեք զա
նձինս քահանայ
իցն : **Ե** : Ի եղևիբրեւ
զնային : ատժամ
այն սրբեցան :

Մ իոմ և ի նոց
անէ ի բրեւ ետեա
երթ բժշկեցաւ :
դարձաւ անդրեն
ի ձայն մեծ փառ
աւորաւ ներզանդ
անկաւ ի վերա
երեսաց իւրոց առ
ոտան նորա : և զո
հանայր զնմանէ :
և ինքն երսամարտ
Պ ատապետանի
ետ նմա յմ և ասէ :
ոչ տամն սղբա
սրբեցան : իսկադ
ինն ունքն ուրեն
զի ոչ գտան դառ
նալ տալ փառսայ
բայց մեայն այլ
ազգիս այս : և ասէ

ցնա. արի գնա զի
 հաւատալ քո կեց
 ուցի՛ն զքեզ:

De *rebus*
et personis

Երեսն թէ երբ
զայցէ առբայ

Եւ թիւնայ . պա
 արարախանի ետնո

ցա և ասէ: ոչգայ
արքայո թիւն

այ խորանարթ =
Լ. Երանդե. Ռե

ահա առաւել աւանդ.

Կամ ասեմք: զի ասացաւ
արքայս: Թիւնայ
՝ Եւ ի Ես:

Ի ներքսի ձեզէ.
Մայն կատարաւ

ԿԵՐԱՊԱՆՆԵԿԵՍՅԵՆ
ՎԱՌՈՒՐՔ ԳԱՆԿԱՆ

աւրոյ ճեղմի յատու

Եղև զԹԻՒՅՑ ՄԱՐԹՅՈՒՆ,
 յԻՆՍԱՆԻՆ, և զՆՏԵ

սանիցեք:

Եղիշտ Եղիշտ Եղիշտ
 Եղիշտ Եղիշտ Եղիշտ

սիկէ Կաթանդ
մի Երթալցէք զհետ

զի որպէս փայլան
փայլատաւ եալի

և երբոյ երկն ից ըն,
 երկն իւր ծագիցէ,

Հոյնպէս Լորդի

Իւրում : Բ. այց

Կախալի պատմիչ Կոնս
ժաղդուհու չարչար

Եւ Լեւոնտեղ յազգե
յայսմանէ :

Ի որպէս եղև յառ

որոսննոյի նոյն
պէս եղիցի և
յաւորոսն որդեոյ
մարդեոյ որտէին.
ըմպէին. Կան
այսատնէին ևար
անց լինէին մինչև
յաւորն յորոտմ եմ 56
որտնոյ իտապան.
և եկն ջրհեղեղն և
կորոյն զամենէսին.
57 Եւ նոյնպէս և որպէս
յաւորոսն զոմտայ
եղև. որտէին ըմ
պէին. գնէին վա
ճառէին. տնկէին 58
շինէին. և յորոտմ 59
աւոր եղ զոմտի
սորդոմայ. տեղ
այհոր և ծծումբ

յերկնից. և կոր
ոյն զամենէսին.
60 Եւ տնմին աւ
ինապի եղիցի և
յաւորոսն յորոտմ
որդի մարդեոյ
յայտն ելոցէ.
61 Եւ այնմ աւոր
որ կայցէ իտանիս
և կարասի իւր ի
տան. մի իջցէ առ
նոր զայն.
62 Ի որ յանդիպէ
նոյնպէս մի դար
ձցի յետս.
63 Ի շէջէք զկինն
զոմտայ. 64 Ի խնդ
րիցէ զանձն իւր
ապրեցողանել.
65 Կորոտացէ զնա. և

որ Կորուսցէ ապր

եցուսցէ զնա:

ՏԺԲ Լսեմ ձեզ: յայնմ

գիշերի Թէ եղեց

ին երկու ի մի մահ

ի ձս. մին առցի. և

միւսն Թողցի:

Ի Թէ եղեցին եր

կու աղալ ի միաս

ին. մին առցի. և

միւսն Թողցի. և

Եթէ իցեն երկու

յանդի. մին առցի.

և միւսն Թողցի:

ՏԺԲ Կատարեալն ի

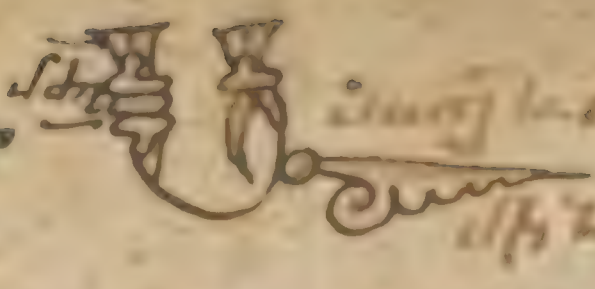
կտուն և ասենցնա.

յո տր. Ինչ ասե

ցնոսա: ուր մար

մինէ. անդր և ար

ծու իջ ժողովեաց
ին:

առայն. Թէ պար
տե. յամենայն ժամ

Կալ նոցա յաղա

Թա. և մի ձանձր

անալ: ասէ:

Կատար ուր մի եր

ի քաղաքի ուր էմն.

յայ ոչ երկն չէր. և ի

մարդկանէ ոչ ամաչ

եր:

Իայրի մի եր ի

նմին քաղաքի:

գայրատ նա և ասէր.

դամ արայ ինչ յառ

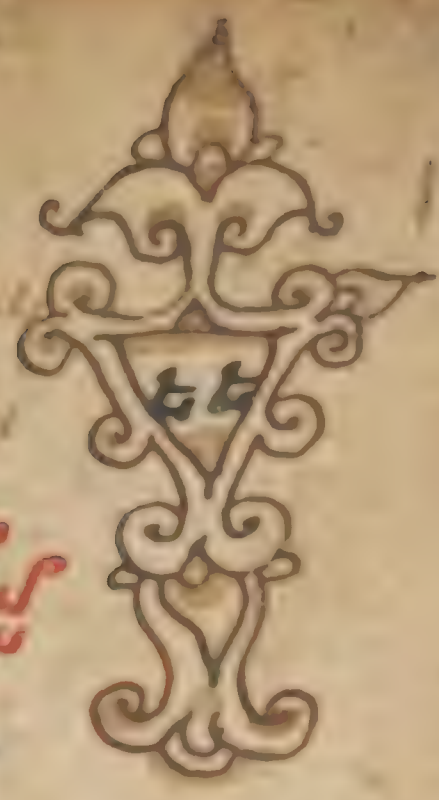
ոխէ իմմէ. և ոչ

կամեր ի բազում

ժամանակս:

Ետայս ուրիկ ասէ

իմտի իւրում. Եթէ և յայ

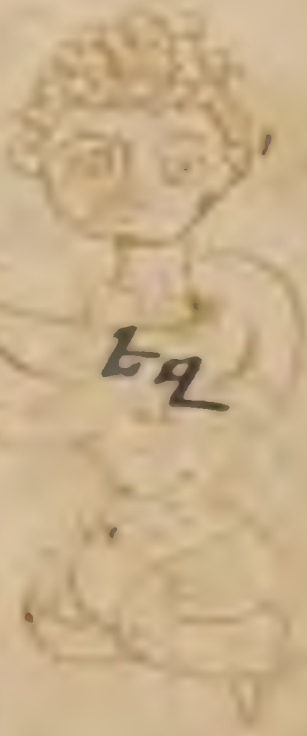
ողերկնչիմ, և ի
մարդկանէ ոչամ
աչեմ, գոնէ վասն
աշխատաւն ելոյ
զիսայրոյն. ար
արից նմա դատ:
զի ի սպառ եկեալ
Թախան ձիցէ զիս:
Ի ասէ տր: լու
արողք զինչ դա
տաւ որն անիրաւ
ութեան ասեր:
Իսկ ամ իշատն իցէ
վրէժ խնդրու (Թիւն
ճառայիցիւ ըոց
որ աղաղակէն ատ
նա ի տուէ և ի գիշեր
և երկայն ամիս մի
այն լինիցի ատ
հոսա: այր ասեմ

ձեզ: զի արասցէ
վրէժ խնդրու (Թի
նոցա վաղվաղ^{ալի}
ակորդի մարդ
ոյ եկեալ: գտան
իցէ արդեոք հաւ
անս յերկրի:
սաց և ատ ում
անս պան ծաղեալ
յան ձինս Թէ արդ
արք իցէ: և իսո
տիցէն զբազումս
զառակս զայս:
Ըք երկու ելին
ի տաճարն կալ
յաղատ (Թա: միւն
փարսիս էցի և միս
մաք սատոր: փար
ես էցին կայր մեկ
ութի: և զայս ատ

անձինն աղափ^մ
 մատուցաներ.
 անձինն աղափ^մ
 զքեզ. զի ոչ եմ եր^և
 զայլսի մարդկան.
 զյափշտակողս.
 և զանիւրաւս. և
 զշուհս. և ամիբու
 զայս մաքսաւոր.
 այլ պահեմ երկ
 իցսի շաբաթու.
 և տամ տասան ^{մեծ}
 ողբս յամենայն
 ստացող ածողի^{ոց}
 և մաքսաւորն
 և այլ մեկուսի. և ոչ
 և ամեր և ոչ զաշս
 ընդիւրիս ամբառն^{ար}
 այլ ընդէր զկուրծս
 իւր և ասեր. անձ

քաւ եւ զիս զմեղաւ^{որս}
 սեմ ձեզ. և զսա
 արդարացեալի
 տանիւր քան զնա.
 ի ամենայն որ
 բարձաջողանե
 զանձն իւր խոն
 արհեսցի. և որ
 խոնարհեցող
 անե զանձն բար
 ճրասցի.

մանկտի զի մերձ
ան. զայցէ ի նոսա.
 բրեւեալն աշ
 ակերտքն. սաս
 տէի ն նոցա.
 սկս և ոչ եղեալ
 զնոսա առ ի նքնան.

Թոյլ տուք մանկոյ
զալառիս. և մի
արգելուք զդոսա.
զիայդ պիտեացդէ
արքայո՛ւ Թի ւնյ.
մի՛ն | մենասեմ ձեզ.
որոչ ընդունիցի
զարքայո՛ւ Թի ւնյ
իբրև զմանորդ.

ոչ մտցէ ինա. մի՛ն
մի՛ն | և հարց զնա
ոմն իշխան և ասէ,
վարդապետ բարի,
զինչ գործ եցից զի
զկեանսն յառիտ
ենապանս ժառանգ
եցից. | անցնայս.
զիսսեմ^{զիս} բարի. չիք մի
ոք բարի. բայց մի
անձ. զպատու իր

անսգիտեն. մի՛ն
ար. միսպանաւեր.
մի՛ն գողանա՛ր. մի՛ն
սոսովկայեր. պա
տուեան զհայր քո և
զմայր. | և ասաւ.
զայդ ամենայն պա
հեցի ի մանկո՛ւ Թի
իմ մէ .

մի՛ն | բռն լուսա զայն
յն ասէ ցնա. միս
և սպաւկանս քեզ.
զամենայն ինչ զոր
ունիս վաճառեա
և տուր աղքատաց.
և ունիցիս գանձս
յերկինս. և եկ զկնի իմ.
| ա իբրև լուսա
զայս. տրտմեցաւ.
քան զի եր մեծատուն
յոյի:

Երևեստեսզնա
յն տրտմեալ. ասէ.

որպէս դժուար
աւոր ինչս ունից
ին. մտանիցեն

յարքայութիւնայ.
դիւրագոյն իցե
մալխոյ ընդծակ
ասղան անցանել
քան մեծատան

յարքայութիւն
այ մտան ել.

Եոր լուանն
ասէին. Ե ո՛հար
իցե ապր ել.

Ենա ասէ. ան
հնար ինք առ ի մար
դկանէ. հնարաւ
որք են յայ.

Ե ասէ պետրոս. ^{հի}

ահաւասիկ մեք
Թողաք զամենայն
ինչ զմեր. Ե Եկաք
զկնիքո.

Ենա ասէ ցնոսա.
ամենասեմ ձեզ.
Եթէ ոչդքե որ երթող
զտուենս կամ զծն
աւղս. կամ զեղբ
արս. կամ զկին. կամ

զորդիս վասնար
քայութեան այ.

Եթէ ոչ առնուցոր
բազմապատիկ ի
ժամանակի յայտմ

իկ. Ե յաշխարհին
որ զալոցն է զկեան
սն յաւ իտենապան
ժառանգեսցէ.

Ե առեալ զերկո

է է

տառամանստան ^{Տիգ}

ձինն ասէ ցնոսա:

ահա-ասիկ ելան

եւք յէմ: Եւ կատ

արեցին ամենայն

գրեալքն մարդ

արեւիք վասն որ

դու մարդուդ: Կի

մատնեցի հեղձ

անոսաց: Եւ կատ

ակեցի: Եւ հարկ

անեցին: Եւ սպ

անանից են զնա:

Եւ յերիտա-որ յարից

^{Տիգ} Եւ զքառն ինչ

իմացան յայնցան:

այլ էր բանն ծածկ

եալ ի նոցանէ:

Եւ ոչ գիտ էին զաս

աց եալան:

^{Կորա} Եւ զայն ասա

հրա-ճանապար

հաւն մորաց իկ:

Իբրեւ լուա զանց

անել ժողովրդեան:

Հարցանէր թէ զինչ

իցեայն:

Եւ պատմեցին

նմա թէ յնա զատ

ացի անցան է:

Եւ զաղակ եաց Ե

ասէ: յն ուղի դա

թի ողորմեաց ինձ:

Եւ ուրաւալին էր

թային: Եւ աստիին

նմա զի լուծաց է: Ե

նա Եւ ասաւ Ե

աղաղակէր: Եւ ուղի

դաւթի ողորմեաց
տեղի ատյն. և

հրամայեաց ածել ^{մե}
զնա առ իւր. և
իբրև մերձեղ և
առնա. և հարց
զնա և ասէ. զինչ
կամիս զի արարից
քեզ. և նա ասէ. տր
զիբացին աչքիմ
և տեսից:

Եւ յնա ասէ ցնա.
հայեաց. հաւատաք
քո կեցոյցին զքեզ.
Եւ առ ժամայն
եսես. երթայր
զհետնորա և
մատաւոր առնէր
զանձ. և ամենայն
ժողովրդեանն տես

եալ. տայր աւրհն
որ թիւնայ:

Եւ ամենայն ժողովրդեանն տես

Եւ հաւայր մի
անուն կոչեց եալ
զաքեոս. և նա եր
մաքսապետ. և
ինքն մեծատուն.
և խնդրեր տեսան
ել թեոյցեց յն. և
որչ կարէր իբազմոր
թեւէն զի կարծեր
հասաւ կատ. և
ընթացեալ յատ
աջս ել ի ժամատա
թզեւին զի տեսա
նիցէ զնա. քանզի
ընդայն իսկ անցան
ելոց եր:

Բրեւեմնի տեղ
ին հայեցաւ ի
վերջս և ասէ ցնա
զապէս փութայ
էջայտի: զի այս
աւր ի տան քում
արժանէ ինձ ազ
անել: փութաց
աւելի: և ընկաւ
աւ զնա որ ախոյ
ԲԷ:

Բրեւեմնի տեղ
մենեքեան տրտն ը
էին և ասէին: Թե
առառն մեղաւորի
եմոտ լուծանել:

Կն եկաց զապէ
ոս և ասէ ցաւր: տր.
ահա զկես ընչից
իմոց տաց աղքատ
աց: և ելծէ զոք զր

կեցի: հատուցից
չոր եկին:

Ի ասէ ցնայս:
այսաւր եղև փոք
ութիւն տանս այս
միկ: քան զի և աս
որդի աբրահամո:

Ի եկն որդի մար
դոյ ինդրել և
կեցոցանել զկոր
ութեալն:

Ի մինչդեռ նորա
զայն լսէին: յաւել
առաւկմի և ասէ:
վասն մերձեանալ
ոյն նորա յէկմ. և
համարելոյ նոցա
եղծեառ ժամայն
յայտնելոց իցէ
արքայութիւն այ:

^{այս}
միջ ^{այս} և անոմա ազնու
ական գնաց յաշ
խարհ. հետի. առ
նոր իւր թագաւ
որոտ թիւն. և առն
ւ. և ողջեցեալ զծ
առայսիւր. ետ
նոցա տանն մն
աւ. և ասէ ցնոմ.
յարգեցէք զայդ
մինչ և եկից.
ւ. քաղաքացիք
նորա ատենն զնա.
առաքեցին հրեշ
տակս զկնիսորա
և ասեն. թէ ոչ
կամիմք թագաւ
որ եղ զմա ի վերա.
ւ. եղև դառնալ
նմա. առեալ զթա

գաւորոտ թիւն.
և և ողջեալ զծառ
այսն որոց տուեալ
էր զարծարն. զի
գիտացէ թէ ո
ղինչ շահ եցաւ.
կնատաղին և
ասէ. տր. մնաւ
քո տանն մնաւ
արար. ւ. ասեցնա.
ազնուիւ ծառայ
և բարի. զի ի փո
քուդ հաւատար
իմ եղեր. լիջիւր եշ
խանութի ունեւ
վերա տանն քաղա
կն երկրորդն և
ասէ. մնաւ քո
արար հինգ մաս.
ւ. և ցնա. և դու

քի.

լիջիւր եղեւա հինգ

քաղաքաց :

ՏԵՐ : Կն միւսն և ասէ :

տր . ահա մնասն

քո զորութենէի . ծր

արեալ ի վարչամ

ակի . երկնչէի ի

քէն . զի այր ստամ

բակ եւ : բառնաս

զորոչ եղիւ : և հն

ձ եւ զորոչ սերման

եցեր : Եւ ասէ ցնա

ի բերանդ քո մե

ղատեցայց զքեզ

ծառայան հա

ատ : գիտէիր թէ

եւ այր մի ստամ

բակ եմ . բառնամ

զորոչ եղի . և հնձ

եմ որ ոչ սերման

եցի . և ընդ ինքեանս

զարծարծն իմ ի սեղ

անաւորս . և եկեալ

եւ տաւ կոսաւ քա

հանջէի :

Եւ ասէ ցապասա

որան . առէք ի դմ

անէ զմնասն . և

տարայք տուք

այնմ . որ ունիցի

զտանն մնասն :

Եւ ասէ ցնա :

տր . ունի տասն մնա

մէմ ձեզ : երթ

ամենայնի որ ուն

իցի տացի և :

յայն մանէ որ ոչն

ունիցի . և զորոչ

իցին բարձցի ի

հման է :

ԼԵՍ Լ ԵՅԳ ՂԹՆԱՄԻՆ
 ԻՄ ՂԱՅՆՈՍԻԿՈՐՈՇՆ
 ԿԱՄԵԻՆ ԹԱԳԱՐ
 ՈՐԵԼ ԻՎԵՐԱՆՈՐԳԱ
 ԱԾԵՔ ԱՅՍՐ Լ ԱՄԿ
 ԱՆԵՔ ԱՌԱՋԻ ԻՄ:

ԼԵՍ Լ ԻԲՐԵԼ ՂԱՅՆԱՄ
 ԱՅԳ ԳՆԱՅԳ յԱՌԱՋ
 ԵԼԱՆԵԼ յԵԿԻՄ:

ԻԲԵԹՓԻԱՊԵ ԼԵԻ
 ԲԵԹԱՄԻՆ ԻԱՅՄԱՐԱՍ
 ԻԼԵԱՌՆԻԹԵՆ
 ԵԱՅԳ ԱՌԱՋԵԱՅԳ
 ԵՐԿՐՈՒ յԱՇԱԿԵՐ
 ՄԱՅԳ ԻՒՐՈՐԳԼԱՍԵ:
 ԵՐԹԱՅԻՔԻ ԳԵԱՌԴՆ
 ՈՐ ԿԱՆՈՒԵԱՅ ԻՆԵՐ
 ԿԱՅ ԵՐ ԻԲՐԵԼԱՄ

ԱՆԵՔ ԳՈՒԱՆԻԳԵՔ
 յՈՎԱՆԱԿԿԱՄԵԱՐ
 յՈՐՈՒՄ ՈՔ Ի ՄԱՐՈՂ
 ԿԱՆԵ ԵՐԲԵՔ ՈՇ
 ՆԱՄԱՐ: ԼՈՒԾԵՔ
 ՂՆԱ ԼԱԾԵՔ Լ
 ԵԹԵՈՔ ԿԱՐԿԱՆ
 ԻԳԵ ՂՃԵՂ ԹԵՐՆՈՂ
 ԵՐ ԼՈՒԾԱՆԵՔ
 ԱՅՄԱԿԵԱՍԱՄԱՋ
 ԻՔ ԳՆԱ ԹԵ ՄՈՆ
 ԻՒՐՈՒՄԱԿԻՄՈՂԵ:

ԼԵՍ Լ ԲՐԵԼ ՆՈՐԱՆ ՈՐ
 ԱՌԱՋԵԳԱՆՆ ԳՈՒ
 ԻՆ ՈՐԱԿԵԱՍԱՄԱԳՆ
 ԳՆՈՍԱ ԿԱՅՐ յՈՎ
 ԱՆԱԿԵԻ: Լ ԻՄԻՆԶ
 ՈՒԵՐ ԼՈՒԾԱՆԵԻՆ
 Ղ յՈՎԱՆԱԿԵԱՍԵՆ
 ՄԵԱՐՔԵՆ ՆՈՐԱՅՆՈ

ԳԿ

ԿՈՇԻ

ԱՄ

զի շուծանէք

զյաւանակդ:

Ի նոքա ամէն,
մէնիւրոսակաւոյ:

Լաւ ծին զնա առջն:

Ի արկին զնով

աւ զհանդերձս:

Լհեծուցին զյս:

Ի մինչէ երթ

այր զհանդերձս

իւրեանց տարա

ծանէին զճանա

պարհաւն:

Ի իբրեւ այնինչ

մերձ եղև զառ ի

վայր լերինն ձիթ

ենեաց սկսաւ

ամենայն բազմ

ութի աշակերտ

ացն ուրախութի

աւրհնել զած ի

ճայնմէծ վասն

ամենայն եղելոց

զաւրութեցն զոր

տեսին Լասեն:

աւրհնեալ որդայ

Թապաւոր դ յան

ութն տն: Իսաղաղ

ութիւն յերկինս

Լահաճք իբար ճոր:

Ի ոմանք ի փար

իսեցւոցն յամբ

ոխէ անտի ասեն

ցնա: վարդապետ:

սաստեան աշակեր

տաց դ քոց:

Իստաստանի

եռեասէ: ասեմ

ճեղ: զի Լթէ դի

լուեցեն: քարինդ

աղաղակեսցեն:	դիս քո ի քեզ:
ՏԵ՛ Ի բուռ մերձեց ՏԵ՛	Ի ոչ թողուցուն
առ: տեսեալ զքաղ	քարի քարի վերա
աքն: ելացի վերա	յամենայն ի եքեզ:
նորաւ ասէ: ելժ	փոխանակ զի ոչ
գիտէիր դու գունէ	ծանեար զժաման
յառուրս յայսմիկ	ակայց ելու թէ քո:
զխաղաղու թինն ՏԵ՛	Ի մտեալ ի տա
քո: բայց այժմ ծա	ծարն: սկսաւ հա՛ն
ծկեցաւ յերեսացքոյ:	եղաղաւնէ վա
Ի եկեսցեն առ	ծառան: և զցնաւ
որդք ի վերա քո:	ղս: և զսեղանս
և պատեսցէ ն	հատաւաճառ
զքե թշնամի քո	ացնցրու եաց: և
պատնէշ: և պաշ	ասեցնոսա: գրեալ է:
արեսցեն զքեզ:	և եղիցի տուռ իմ
և նեղեսցեն զքեզ	տուռ աղաւ թից:
յամենայն կողմ	և դուք արարեք
անց: և յատակ	զղայ այրս առաջ
եսցեն զքեզ և զոր	ակաց:

ՏԹ Ի ուսուցաներ
զնոսահանապ
ազի տաճարին:
Սկսահանայ
ապետքն և դպիրք
և զխառորդ ժող
ովորեանն խնդր
էին զնա Կորոս
ան էլ և ոչ քա
անէին թէ զինչ
արասցեն: զի
ժողովուրդն ամ
ենայն Կանխեալ
Կային զնմանէի
լսել:

ՉԲ

ՏԹ

Գանէ մինչդեռ
ուսուցանէր զժող
ովուրդն ի տաճար

անդ և աւետար
անէր: հասին ի
վերաքահանայա
պետքն և դպիրք
ժերովքն հանդերձ
և ասենցնա:
Սայմեզ: որով
իշխանութե գոր
ծեսդու զայդ: Կամ
ովէ որ ետքեզ իշ
խանութիւնդ զայդ:
Աստասխանի
էտ և ասէ ցնոսա:
հարցից և եղծեզ
բան մի և ասացեք
ինձ: մկրտութե
յովաննութեդ
իցեք: եղէ ի մար
դկան է:
Ինդքա խորհ

Եղան ի միտս իոր ^{միտ}
Էանց և ասեն. Էջ
ասենք յերկնից.
ասե իսկ ընդ եր
ողհաւ աստուցեք
նմա: Եւ Էջէ աս
Էնք ի մարդկանէ.
ամենայն ժողով
որդն քարկոծ
առնեն զմեզ: զի
հաստատեալ է ի
միտս զյովհան
նէ Թեմարգարէէ:
Ի պատասխա
սի ետորնչ գիտել
Թեոստի իցէ:
Ի յսասէ ցնոսա:
Ե ոչ են ասեմ ձեզ
որով իշխանութի
առնեն զայս:

Էջ
այսուպէս ասնկ
Էաց այգի. Եւ ետ
զնա մշակաց. Ե
ինքն զնաց ծան
ապարհ ժաման
ախ Բազոր մա:
Ի ի ժամոր. առ
պէ եաց առ մշա
կան ծառայ. զի ի
պտղոյ այգիոյն
տաց են նմա:
Ի մշակքն գան
հարին զնա և ար
ձակեցին որնայն:
Ի յառել միտաւ
ծառայ յղել:
նոքա և զնա ^և դան

հարին անարգեց

ին. և առաքեցին

որ հայն:

Եւ յաւել զեր

որդն առաքել:

հոգաւ զնա մի րաւ

որ եցին. և հանին

արտաքս:

Ահա տրայգոյն:

զինչ արարից: առ

աքեցից զորդի իմ

սիրելի. Թերեւ ի

ամանէ պատկառ

եաց են:

Բրեւ տեսին զնա

մշակքն. խորհեց

ան ընդ միմեանս

և ասեն. սա է ժող

անգն: սպանցողք

զսա. զի մեր լինիցի

ժողանգոր Թիւն:

և հանին զնա ար

տաքս քան զայդ

ին և սպանին:

Ըղբնչ արաս

ցէ ընդ նոսա տր

այգոյն. ոչ ապաք

են զայցէ և կոր

որ սանիցէ զմշ

ական զայնոսիկ:

և տացէ զայգին

այլ ոց:

Բրեւ լուան ասեն.

քաւ մի լիցի:

Եւս հայեցեալ

ընդ նոսա ասէ. իսկ

զինչ եցեայն որ

, գրեալն է. եթէ

, վեմն զորան արգ

, եցին շինաւք, նա

եղև գլորեանգեան

Մենայն որ ընդ

հարցի ընդվեմա

ընդայս խորատա

կեցցի. և յոյր վե

րա անկցի հոս

եցցէ զնա :

միգ

Ի խնդրեին դպ

իւրքն և քահանա

այապետք արկ

անել ի նա ձեռա

ի նմին ժամոռ. և

երկեան ի ժողով

որ ենէն. զի գիտ

ացին թեառնոս

ասաց զատակազայ

միգ

Ի ապա նպաս

եցին. և առաքեց

ին դատաւանս

կեղծաւոր եալա.

զան ճինս առար

դարս ունել. զի

ըմբռնեացեն զնա

բանիւք. առ ի

մատնել զնա ի շէ

անոռ թէ և ան

որ թեց դատաւորին.

արցին ցնա և

ասեն. վարդապետ.

գիտեմք եղծեող

իդ խաւսիս և որա

որ ցանես. և ոչ

առնուապէն. այլ

ճշմարտութե

զճանապարհն

այոռսորցանես :

արժանէ մեզ Կարս

եր հարկատալ. թէ

ոչ :

Ի նայեցեալ ընդ

խորամանկութիւնոց

ասէ ցնոսա :

ցոյցէին զդա
հեկանն :

զԴ

Ինքա ցոյցին :

Իսկ Գրիգոր
տկերո՞ւնի և զգիր :

Սատասխան ի
հարուստ և ամ
զկայսեր :

Ինչպէս ցնոմ :
արդեօք այստեղ
զկայսեր : Կայսեր :
և զայն : Կայ :

Ինչպէս արագ են
զնա ըմբռնել քան
իւր արագ ժողով
որեանն : և զար
մացեալ ընդ պա
տասխանին նորա
լուեցին :

Սատասխան
ոմանք ի

սարսուղեցոցն :

որք հապտապէս

չլինել յարուստ :

Հարցին ցնա և
ամեն : վարդապետ :

մովսէս զրեացմէ զ

եղծութեան քեզ

այր : մեռան իցի

որոյ իցի կին : և

նա անորդի իցի :

զիտանոցոյ եղբ

այրն նորա զկինն :

և յարուստ զար

անկ եղբար իւրոյ :

որ եղբ եղբ

արքէին : և արա

ջնոյն արեալ կին :

մեռաւ ան որդի :

առ զնաւերկր
որդն : մեռաւ և
նաւանորդի : առ
զնաւեր րորդն :
նոյնպէս և եւթ
անեքին : և ոչ
թողին որդիս :
մեռաւ և կինն :
առդ ի յարու թե
որմ ի նոցանէ
լինիցիկին : զի
իւ թանեքին կալ
անզնաւ կին :
|| աստասխանի ետ
նոցայն և ասէ . որ
դիք աշխարհիս
այսորիկ կանայս
առնեն և արանց
լինին : իսկոք ար
թանի լինիցին այնմ

աշխարհի հաս
անել : և յարու
թեանն որ ի մեռ
ելոց . ոչ կանայս
առնեն և ոչ ար
անց լինին : քան
զի և ոչ մեռանել
ևս կարեն : զի հա
սար հրեշտակ
այն են . և որդիքայ
քան զի յարու թե
որդիք են :
|| Եւ զի յառն են
մեռեալք . և մոլսեմ
գորշակեաց ի մոր
ենոջն : որպէս ասէ
զմեայ աբրահամ .
և զայն սահակայ .
և զայն յակովբայ . և
ամէն մեռելոց . այլ են
դանեաց :

զիամենէք ին
նմա կենդանիք^{էն}
|| ատաախանի
ետու ն տմանքի
դպրացն և ասեն^{մա}
վարդապետ .
բարեդբասացեր .
^{մա} || Ի ոչ և սոք իշխեր
հարցանել զնա
և ոչ ինչ .
^{մա} || և և ատենոմ^ա

զիարդ ասեն զքե
թի ոռդիե դատթի .
զի ինքն դատ ի Թ
ասե ի գիտս սաղմ
ոսաց . ասաց տր
ցտրիմ . նիստ ընդ
ալմէ ի մմէ . մինչ^{մա}
եդից զթշնամիս
քո պատուանդան

տա ից քոց . իմ^ա
արդ Էթե դատ ի Թ
զնա տր կոչէ զի
արդ ոռդի նորա ից^{մա}
|| Ի լու ի լու ա
մենայն ժողովորդ
եանն . ասե ցաշա
կերտան . զգոչ
լերուք ի դպրացն
որ կամին պատ
ու ծանաւք շրջ
ել . և սիրեն ող
ոյնա ի հոապար
ակա . և զնախաթ
որ ի ժողովորդա
և զբարձ եր եցս
յլն թո իս .
|| րուտեն զտու
նս այրեաց . և պա
տ ծառանաւք

յերկար են զաղա
Ի թա: նոքա ընկալ
ցին աւելի դատ
աստան :
Ի հայ եղ եալ
եռեն զմեծատու
նան որ արկան էին
զտու ըսիւր եանց
ի զան ճանապն :
եռեն զկայս ուն
այրի աղքատ որ
արկանդ երկուս
լու մայս: և ասէ:
արդար և ասեմ ձեզ:
զիայրին այն աղք
ատ աւելի արկա
զամենեսին: աս
մենեքին նոքա ի
մըերից իւրեանց
արկին յըն ճայսն

ՏԵ
Ե

ՏԵ
Ե

այ: Բայց նա իկար
աւտու թենէ իւր
մէ: զամենայն կեա
նա իւր զորոնէն
արկ:

արեն: Թէ զեղեց
իկ վիմաւք և աչո
տարաւք զարդար
եանէ: ասէ: զայդ
ամենայն զոր տես
անեք: եկեաց են
աւտուք յորս ոչ
թողցի այդ քարի
քարի վերա որ ոչ
քակտեացի:
արցինցն անաս
են: Կարդապետ:
երբ լինիցի այդ: և

զէ

զինչն շան խցե
յոր ժամայդ լին

ելոց իցե :

Ի նախասե : զգոյշ
կացեք : մի խաբ

իցեք : զի քաղութք
գայցեն յանոռն

իմ և ասասցեն թե
ենեմ : և մերձ եց

աւ ժամանակ : մի

երթայցեք զկնիսոց^{աս}

Ի յոր ժամ լսիցեք

պատերազմութնս ձ

և խտովութիւնս :

մի զարհուրիցեք :

զի պարտե նախ

այնմ լինել : այլ ոչ

առ ժամայնն կա

տարած :

այն ժամ ասեցնո

սա : յարեցէ ազգ

յազգի վերա : և

Թագաւորութի

ի Թագաւորութե

վերա : և շարժմոռ

նք մեծամեծք :

և ի տեղիս տեղիս

սովք և սրածու

թիւք : և եղից

ին առ մատիւք և

նշանք մեծամեծք

յերկնից :

այց յառաջ

քան զայս ամեն

այն : միւսեց են

զձեռս իւրեանցի

ձեզ : և հաղած են

ցեն : մասուն եցեն

ի ժողովութիւնս և ի

բանդա : և տան

իցին առաջի դա
տաւորաց և թա
գաւորաց : վասն
անուան իմոյ : և
լինիցի ձեզայն ի
վկայութիւնս :
Թա Բայց դիմի ի սիր
տս ձեր մի յառաջ
ագությն կրթել
տալոյ պատասխ
անի : զիեւ տաց
ձեզ բերան և իմա
ստութիւն : որոմ **Թ**
ոչ կարիցեն կալ
հակառակ կամ
տալ պատասխա
նի ամենայն հակ
առակորդքն ձեր :
Թ ամենեւեմ **Թ**
ծնողաց և յեղբ

արց . և յազգակ
անաց : և ի բարե
կամաց : և սպան
անիցեն ի ձեռք :
և եղիջիք ատեց
եալք յամենեցոր
նց վասնանուան
իմոյ : և մազ մի ի
գլխոյ ձերմե ոչ
կորիցե : և համբ
երութեմ ձերովստ
ասլիք զ' ոգիս ձեր :
Ե և յոր ժամ տես
անիցեք շոր զ
պատեալ զարո
ւաք զեմ , յայն
ժամ գիտասլիք
թե մերձեալնոք
այն ժամ որի հո
եաստանի իցենիա

իսկ ցենի լերինս:

եղիցի կոխան

և ուր ի միջի նորա

յազգաց: մինչև

իցեն խոռակացեն:

կատարեցին ժա

և ի գաւառսն ից

մանապէհ հեղձանոս^{աց}

են: մի մտցեն իսա:

1. եղիցին նշ

զիստութիւնս

մինչ յարեգակն

իւնդրութենայն

և ի լուսին և յաս

ոքիկ, առ ի կատ

տեղս: և յերկրի

արեւոյ յամենայն գրէ

տապնապ հեղձա

157. այց վայ իցէ յշ

նոսաց: ի յահեղ

եաց և ստորնդոռաց

բարբառոյ ի բռն

յախորան յայնոմ

ծովոյ և խոռվոյ:

158. ի եղիցի տազն

յեղանելոյ ոգոց

անպ մեծ ի վերայ եր

մարդկան յերկիողէ,

կրի: և բարկութի

և ի կարծեաց եկել

ժողովրդեանն այնմիկ:

ոց ի վերա տիեզ

159. 1. անկցին ի սոր

երաց: զի զաւրո

սուսերի: և գերես

Թիւք երկնից

ցին յամենայն հե

շարժեցին:

Թանոսաց: և եւմ 160.

1. յայնժամ տես

ցեն զորդի մարդ
Եկեալ ամբողջ
զարու թի և փառ
աւք բազմաւք
Ե յորժամ սկս
անիցի այս լինել
ամբարձրէք և
բարձրացուսէք
զգլու խաճեր զի
մերձէ փրկու թի
ձեր Եսասաց
առակ մինոցա
տեսէք զթզենիդ
և զամենայն ծառ
յորժամ ցուցանի
ցեն զպտուղ իւր
եանց տեսանէք
և ի նոցանէ ծառ
աչէք թի մերձէ
ամառն նոյնպէս

և դուք յորժամ տե
սանիցէք զայս ա
մենայն եղեալ զի
տասլիք թի մերձէ
աւքայու թի այ
մենասեմ ձեզ
Թեոյ անցցեալս
այս մինչև ամեն
այն այս լինիցի
Ե ընդ և երկու
անցեն և բանք
իմ ոչ անցանիցեն
գոյլ լեռուք ան
ձանց զուցէ ծանր
անայցեն սիրտք
ձեր շուայտու թի
և արբեցու թեամբ
և հոգովք աշխարհ
ականաւք և յան
կարծակի հասան

իցէ ի վերա ձեր առ
այն . զի ի բուն զոր
որպայժ հասանիցէ
ի վերա ամենեցուն
որ բնական է ընդ
ամենայն երեսա

ենեաց: | Ի ամեն
այն ժողովուրդի
կանխեր ընդ առ
առաւմտ արեւա
ի տաճարն լսելի
աման է:

ԳԳ

երկրի: | Ի թոռն
կացեք այսու հետեւ
և յամենայն ժամ
աղաւթ արարէք:

Կերպարանս
Երազմայ:

զիարժանի լինի զիս ^{ՏԿ} | Ի խնդրէ ինքա
զերծանել յայնմ
ամենայնէ որ լին
ելոցէ: և կալ առ
ալ ի որդւոյ մարդ
ոյ: | Ի ի տուէ ի
տաճարին որ սուր ^{ՏԿ} անտի: | Ի պա եմ
աներ: և զիշերս
ելեալ ազաների լեր
ինն որ կոչեր ձեռ
հանայապետքն
և դպիւրք թէորպեւ
սպանանիցեն
զնա: Բայց երկն
էին ժողովրդեն
անտի: | Ի պա եմ
որտ սատանայն յոր
դայ ի կոչեցեալն
իսկարով տացի որ

Երիթուոյ Երկո

տասան իցն :

149

ոգաւ եղբանս

ընդ քահանայա

պետան և ընդ դպ

իրս և ընդ իշխանս

ժողովողեանն . զի

մատն եացն զնանոց^ա

1. Ի խնդացին . և

խոստացան տալ

նմա արծաթ . և

յանձառ . և խնդ

րէր պարապ մա

տնել զնա նոցա

մեկուսի յամբօխէն :

Կնաւո բաղարը

ապերացն յորոտ

աւրէնէր զենուլ

զպատեքն . և առ

աքեաց զպէտրոս

և զյովհաննէս և

ասէ . Երթայք պա

տրաստեցէք մեզ

զպատեքն զի կեր

իցո Ի. ք :

Ի նոքա ասեն .

որո կամիս զի պա

տրաստեաց ուք :

Ի ասէ ցնոսա :

ահա իբրև մտան

իցէք ի քաղաքն .

պատահեացէձեզ

այրմի բարձեալ

սափոր ջրոյ . եր

Թիլիք զհետնոր^ա

ի տունն յոր մտան

և ասաս լիք ցտան

որտեւ տանն . վար

դապեմ ասեքէզ .

որեն վաճէքն ի մյորոտ

իցէ :

զպասեքն ուտից
եմ աշակերտաւքս
հանդերձ: և նա
ցորցցէ ձեզ վեր
նատուռն մի զարդ մի
արեալ: և անդ պիտ
աստ ես ընդ: Ի գնա
ցեալ գտին որպէս և
ասացն նոցա: և
պատրաստեցին
զպասեքն:
մի: Ի իբր և ժամ
եղև բազմեցաւ:
և երկու տասան մե
առաքեալքն ընդ
նմա: և ասէցնոսա:
անկալով զան
կացայ զայս պաս
եք ուտել ընդ ձեզ
մինչ չե չար չարեալ
եցեմ:

այց ասեմ ձեզ:
Թե ոչ ևս կերայցի
սմանէ մինչև լց
ցի յարքայոս (Թիւյ):
Ի ընկալեալ բա
ժակ գոհացաւ և
ասէ: առեք զայդ:
և բաժանեցէք ի
ձեզ: և ասեմ ձեզ:
Թե յայսմ հետէ
ոչ արբեցի բերոյ
որ թոյ մինչև եկես
ցէ արքայոս (Թիւյ):
Ի առեալ հաց
գոհացաւ: եբեմ:
և ետնոցաւ ասէ:
այս է մարմին իմ:
որ վասն բազմաց
տուեալ զայս առ
աս ընդ առ իմոյ

խշատակի:

մէ
ոյնպէս և զբա
ժակն յետ ընթ
եացն և ասե
այս բաժակէ նոր
ու խտ իմով արեա
մբ վասն ձեր հե
ղէշ:

մե
այցաւ ասիկ
ձեռն մա

տնջի իմաց ընդ
իս իսեղանս:

և որդի մարդոց
ըստ սահմանելոյն
երթայ: բայց վայ
մարդոցն այն միկ
յոյր ձեռն մատնիցի:

մե
Ի նոքա սկսան
խնդրել ընդ միմ
եանս: Թեոփէ ի

նոցանէ որ զայն

գործելոց իցէ:

մէ
դէ և հակառ
ակոթ Թեոփէ մեջ
նոցա: Թեոփէ նո
ցանէ համարիցի

Ի նա ասեցնոսա:

Թագաւորք ազգ
աց տիրեն նոցա:

և որ ի խենն նոցա:

բարեւարք կոչին:

այլ զորք ոչ այնպէս:

այլ որ մեծն է իջեզ:

եղիցի ի բռն զկոս

երն: և ասալն որ

դն ի բռն զսպասաւ:

մէ
վէ մեծ: բազմ
եալն: երթեապա

աւորն: ոչ ապաք

էն բազմեալն: բայց

մեծ:

զէ

որն:

Ես եմ ի միջի ձերում	Եղի բռն զսոր եան
Իբր սպասատւոր:	այլ եւ աղաչեց ի
Ի ի դուքէք որ	վասնքո զի մի պա
ցանկ կայիք ինձ ի	կասեցէն հաւա
փորձո՛ւ թիւս իմ: Մ Եւ քո:	Ի ի դուք
Եւ ես ու խտեմ ձեզ	բեմն դարձցիս. և
որպէս և հայր իմ	հաստատեցէն
ու. Եւ եաց ինձ	զեղ բարսքո:
զառքայո՛ւ թիւն: Մ	Ի նա ապէ ցնա
զի ու տիցեք և ըմ	տը. ընդ քեզ պատ
պիցեք ի սեղանն	րաստեմ ի բանդ
իմ յառքայո՛ւ թեւ	և ի մահ երթալ:
Մ Իմում: Ի Ի նստից	Ի Ի նա ապէ ցնա:
իք յերկոտա սան	ասեմ քեզ պետրէ:
աթոռ ս դատել	չիցէ այսաւոր հա
զերկոտա սան ազգ Ի	ու խաւսեալ մինչև
Մ Ի Ի ասէ տը: սիմ	երիցս ուրաացիս
ուսն սիմ ուսն: ահա	զիս չգիտել:
սատանայ խնդր Մ	Ի Ի ասէ ցնոսա:
եաց զձեզ խարբալ	յորժամ առաքեցի

զձեզ առանց քսա

կիւսման աղիւ

կատ շկաց մի թիւ ^{մէ}

կարատ տացայ ք

իմեք: **Լ** Եւսքա

ասեն. և ոչ իմեք:

Ա Կապան. այլ

այժմ որոշեցի

քսակ. բարձցէ.

նոյն պէս և մահ

ան. և որոշեցի

վաճառեցէ զձո

րձախոր. և գնեցէ

իւր սորսեր:

^{մէ} **Լ** Կայս ասեմ ձեզ:

զիայս և սորգրեալ

է. պարտեզի կա

տարեցի յիւ.

թիւն անարեւս

համարեցաւ. զի

որ վասն իմ ինչէ

վճար եմ լէ:

Լ Եւսքա ասեն.

տրախախտեցին

աստերկոտ սորգ:

Լ Եւսքա ասեն:

բաւական են:

^{մէ} **Լ** Եւսքա ասեն

ըստ սորգոր թէ

ի լեւոն ձեռն

եաց. զնացին զհետ

նորա և աղակերպ:

^{մէ} **Լ** Բոլեհաս իտե

ղին. ասեցնոսա:

յաղատ թա կացցէ

չմտան լի փորձութի:

^{մէ} **Լ** Եւսքա ասեն

ի նոցանէ ի բոլ

քար ընկեց մի. եղ

ծոռն. կայր յաղա

Թա.

Լ ասեալ. հայր եղի
Կամիս. անցոյ զքա ՏՃ
Ժակս զայս յինէն:
ՏԶ Ե. այցոյ չիմ կամք.
այլ քոյդ լիցին
ՏԶ Ե. Ի յարուցեալ յաղ
աւ թիցն եկն առաջ
ակերտսն եգիտ
զնոսան քուն ի տը
ՏԶ Ե. տմու թենէն. Լ
ասեցնոսա: զի
ննջէք. արիկաց
էք յաղաւ թա. զի ՏԶ
մի մտանիցէք ի
փոր ձու թիւն:
ՏԶ Ե. Ի մինչդեռ խառ
էր. ահա ապի կամ
բոն: Լ որ կոչ էրն
յորդայ մի յերկո
տասանիցն առաջ

նորդէր նոցա:
բու մեր ձեցաւ
առ յս համբուրեաց
զնա: քանզի զայն
նշան տու եալ էր
նոցա: Թի ընդ որ
ու մ ես համբուր
եցից նաե. զնա ուն
իցեք: Լ ասեցնայս.
յորդայ. համբուր
ելոյ մատն ես զոր
դի մարդոյ:
բու տեսին որ
զնովաւնէին որ
ինչ եղևն. ասեցնա.
տը. հարցոյք զնոս
սրով: Լ Ի հար
միումն ի նոցանէ
զքա հանայապե
տին ծառայ. Լ ի

բայց հան զաջոյ
որնկն նորա :
այտասխանի ետ
յն և ասէ : Թոյլ
տող մինչցայտ
վայր : Ի մատու
ցեալ յորնկն բժշ
կեաց զնա :
Ի ասէ ցեկեալն
ի վերանորա ցբա
հանայապետմն
և ցիշխանս տաճ
արին և ցծերս :
Ի բրեւ վերա ա-
ազակի ելէք սոս
երաւք և բրաւք :
հանապազ ընդ
ձեզէի ի տաճար
ին . և ոչ ձգեց էք
ձեռս յիս . այլ այսէ

ձեռ ժամ և իշխան
որ Թիւնիսաւարի :
Ի կալեալ զնա ա
ծին . և մոծինի տող
քահանայապետին :
Ի պետրոս երԹ
այր զկնի նորա հեռ
ագոյն . և ի բրեւ լու
ցին կրակի մէջ գաւ
և նստան շոր ը
նստան և պետրոսի
մէջ նոցա :
Ի տես զնա աղա
խին ոմն զինստեր
առ լոյսն . հայեցաւ
ընդ նա և ասէ . և սա
ընդ նոսա եր որ ընդ
նմայն էին :
Ի սկպետրոս որ
այցաւ և ասէ . ոչ ցիտ
եմ զնա կին դու :

Թին

միջ | Եւ տասակատ

միոյ. այլ զմեկուեւ
զնաւասէ. և զոր
ի նոցան է եւ :

Եւ պետորոսասէ.
այրդոյ. չեմի նոցա^{նէ} :

Եւ ի բրեժամ մի

անցի վերա. այլ

ոմն վիճերեւասէր

սատոյգ և սա ընդ

նմա էր. քան զի

գալի ի Եւացի է :

Եւ պետորոս. այր

դոյ. չգիտեմ զինչ

խաւս ի սոյ :

Եւ առ ժամայն

մինչդեռ նա զայն

ասէր. իսաւսեցաւ^{հաբ}

միջ | արձաւ տը և հայ
եցաւ ի պետորոս :

Եւ ի շեացալնոր^{ոս}

զբանն տն զորաս

աց ցնա. մինչև

հատու իսաւսեալ

իցէ երիցս ուրաս

ցիս չգիտել զիս :

Եւ եւալարտաբս

եւաց դատ նապէս :

միջ | Եւ արքնորս

հեին զնա. այլն

առնէին զնովաւ.

և հարկան էին.

ծածկէին զերեսս

նորա. և տան թէին.

և հարցան էին

ցնա և սա էին.

մարգարեաց. ոմն

որ է հարն զգեզ :

Եւ այլ բազումինչ

հայ հոյոս թիսաւս

էին ի նա :

ՄԷ

գան ծերակոյտ

ժողովրդեանն

քահանայապետք

և իրք և հանին

ածին զնա յատ

եանն իւրեանց և

ասեն երթեդու ես

քան ասա մեզ

ՄԷ և սե ցնոսա երթ

ասացից ցձեզ

սակայն ոչ հար

ատայք և երթ

հարցից ինչ զձեզ

չտայք ինչ պա

տասխանի կամ

արձակիցեք

ՄԷ և այց յայսմ հե

տե նստցի ոռդի

մարդոյ ընդ աջմե

զատրու թեաննայ

իսսեն ամենեք

եան ուրեմն դո

ես ոռդինայ

և նա ասեցնոս

դոք ասեք թե ես

եմ և նորա աս

են զինչ ևս պիտ

ոյեմեզ վկայութի

զիմեզ են իսկ լու

այք իբերանոյ դո

և յարուց եալա

մենայն բազմու

թիւնն նոցա ամ

ին զնա ատպիղան

և սկսան չարա

խառսել զնմանե

և ասել զտայք զսա

զի թիւոնր զազգա

մե

մե

ոս

մե

Լաւոյ եղոյր ի տալ
ոյ հարկս կայսեր:
Լասեր զանաւն է երթ
քան իցէ թագաւոր:
յԷ | սկսի զամոռս
է հարց զնաւասէ:
դու ես թագաւոր
հրէից: | ապա
տասխանի ետնմա
Լասէ: դու ասացեր:
յԹ | սկսի զամոռս
ց. քահանայապետ
տան Լժողովութեան:
Հատան եմ ինչպէս
աս յառնս յայսմիկ:
յԴ | Ի չորս պնդէին
Լասէին, երթ խո
ոպէ զԺողովութեան:
որս ուցանէ ընդ
մէնայն հրէաստան,

սկսեալ ի գալիլէ
մինչև ցայսր:
| սկսի զամոռս
իբրև լուսաւոր
իլէէ, է հարցերէ
գալիլէացի իցէ
այրն: Լ իբրև գի
տաց երթ յիշխ
անութենէ հեր
ովդիէ, ետտան
եղ զնա առջերովդ
էս: քանզի Լաս
յեմ եր յաւորսն
յայնոս իկ:
| Ի հերովդէս
իբրև ետես զյմ
որումն եղև յոյժ:
զիցանկայր ի
բազում ժաման
ակաց տեսանել

զնա: քանզի լսէր
բազոր մանգամ
զնմանէ, և ապա
որենէր նշան ինչ
լեալ տեսանել ի յէ
նման է:

արցանէր զա
բանիւք բազմ
աւք: և նա ոչ ինչ
եստ նմա պատաս
յէ իսանի: և ային յէ

քահանայապետք
և դպիրք և պնդ
ագոյն չարախա
սէին զնման է:

յգ | Եւ անմարչեաց
զնա և հերոսդէս
հանդերձ իւրովք
զարապանաւքն:
և այպն արարեալ

անդ զնորա հան
դերձս ապիտակս
եստանել անդր
էն առ պիղանոս:
| Եւ ինչ բար է
կամք պիղանոս և
հերոսդէս յաւոր
յայն միկ: քանզի
յառաջ թշնամիք
էին միմեանց:

| ոչ եացաւ: զան
ոս զքահանայա
պետան և զիշխանս:
և զժողովորդն և
և ասէ ցնոսա:

ածէք մատուցէք
ինձ զայսոս զայսիք
զեստոր եցուցի
ժողով ըդեանն: և
ահա ասիկ ատալ ի

ձեր դատեցայ. և

վնասին չոչ գտի

յառնս յայսմիկ.

զորոց դուք չարա
խառնեք զգմանէ:

յլև ոչ հերովդէ:

Քանզի ետուտ ատան յմ

եղ զդա ատնա. և

արդունչ մաշու

արժանի է գործ

եալ զորա. խրատ

եցից զդաւարձա

կեցից:

Ի հարկեր մի մի

ըստ տաւնի արձա յմ

կեղ նոցա:

Ի նոքա աղաղա

կէին ամենայն բա

զմու թէն և ասէին.

բարձ զդա. և ար

ձակեա մեզ զբար

աբա: որ երվասն

խոռովու թէ իրեք

եղելոյ ի քաղաքին

և սպանու թեան

մտեալ ի բանդ.

արձեալ պիղ

անոռս սկսաւ խառ

սել Քանզի կամ

երար ձակեղ զյն:

Ի նոքա անդր

են աղաղակէին

և ասէին. ի խաչ

հան զդա:

Ինա երիցս ասէ

ցնոսա. զի նչ

չար արար սա.

ոչ ինչ վնաս մաշու

գտի ի սմա. խրա

տեցից զսաւարձա

կեցից:

յԺԳ Եւ յաւաքստիպե
ին մեծաճայն և
խնդրեին զնա ի
խաչհանել և
զաւրանային բար
բառքն նոցա և
քահանայապետի
յԺԵ Եւ պիղատոս չա
անեցաւ առնել
զհայցութեաննոցա
րճակեացնոց
զբարաբքայն զոր
վասն խոռովոր
թեան և սպանու
թեան արկեալ եր
իբանդ զոր և ին
դրեինն իսկ և զյս
մատնեաց կամաց
յԺԶ նոցա Բրեւառին
զնացին զնա ըսք

ոնեցին զոմն սի
մովն կիւրեւացի
որ Գալլո յանդէ
եդին ի վերանորա
զնաչն բերել զպնի
Եւ Երթայր զհետ
նորա բազմութի
ժողով ըդ եանն
և կանանց որ կոծ
էին և աշխարհին
արձաւ յս և
ասէցնոսա զաստ
եմք էմի մի լայք
ի վերա իմ ալ
լացեք ի վերա անձ
անց և ի վերա որ
դուց ձերոց
Ի եկեացեն աւ
որ ք յորս ասիցեն
Թե երանի ամլոց և

յԺ

զնա

<p>որով այնից որոշ ծնան. և ատենա նց որոշ դիպցուցին:</p>	<p>զումն ընդ աջմէ, և զումն ընդ ձախմէ խաչ եցին:</p>
<p>այն ժամսկան Ե իցին ասել լերանց Թե անկերո՞ւք ի վերամեր. և բլրոց Ե</p>	<p>Ի յսասէ. հայր. Թող դոցա. զի ոչ գիտեն. զինչ պործ</p>
<p>Թե ծածկեցէք զմեզ: Ի երթ ընդ սիայտ դաւար զայս ատն են. ընդ չորն զինչ</p>	<p>Ի ի բաժանել զհանդերձանն ուր արկին վիճակս.</p>
<p>լին իցի: Ե Երթ ընդ սիայտ դաւար զայս ատն են. ընդ չորն զինչ</p>	<p>Ի կայր ժողովու րդն հայեցեալ: և գտան եին զնա</p>
<p>Երթ ընդ սիայտ դաւար զայս ատն են. ընդ չորն զինչ</p>	<p>Ի շխանքն հանդ երձնողքաւք և և զայլս ասարեցոյց.</p>
<p>Երթ ընդ սիայտ դաւար զայս ատն են. ընդ չորն զինչ</p>	<p>և ասարեցոյց և զանձն երթ դայե քս որդիայ ընտրեալ:</p>
<p>Երթ ընդ սիայտ դաւար զայս ատն են. ընդ չորն զինչ</p>	<p>Երթ ընդ սիայտ դաւար զայս ատն են. ընդ չորն զինչ</p>

եկեալ աստալի
մատուցանէ ին
նմա քացախ և
ասեին . եթէ դու
ես թագաւորն հո
ւից . փրկեալ զան
ձն քո :

յԵԴ | Ի երկրորդեալ
ի վերա նորա յոր
նարէն և դաժնատ
երէն և երրայեց
երէն գրող . եթէ
սմէ առջայն հրեից :

յԵԵ | Եւ միումն ի կա
խելոց չարագործ
ացն հայ հոյեր
զնա և ասեր . ոչ
դու եսքան . փրկեալ յԵԵ
զան ձն քո և զմեզ :

յԵԶ | Եւ աստաւան ի

եռունկ երն սաստե
լով նմա և ասէ . չեր
կնչիմ դու յայ . զի ի
նմին պատժի կաս .
և մեք յիւրաւ ի : զի
արժանի որոց գոր
ծեցաքն ասնոր մեք
զհատուցութեան :

Եւ սա ապիրատ
ինչոչ գործ եաց .
Ի ասէ ցյալ . յիշ
եալ զի ստի յորժամ
գայցես առքայութե քով :

Ի ասէ ցնալ .
ամէն ասեմքեզ .
այսաւ ընդ ին իցես
ի դրախտին :

Ի երկրորդեալ
երրորդ ժամ . և խաւ
ար եղև ի վերա ամե

սայն երկրի մինչե
ցինն երորդ ժամ:

խառարեցաւ արե
յիւ Գաղն: Եւ հերձ

աւ վայրագ շրտա
ծարին ընդ մէջ:

Եւ հարդաց յն ի
ձայն մեծ ևասէ:

հայր ի ձեռքս քո աւ
անդ եմ զհոգի իմ:

այս ի բրեւսաց
է հան զոգի: Եւ

Եւ Եւ տեսեալ հար

իւրապետին զոր

ինչ եղևն: Բառ

աւոր արար զամ

ևասէ: արդարև

այրս այս արդար էր:

Եւ ամենայն ժող

ովորդքն որ եւ

եալ էին և տեսան

էին զտեսիլն զայն

և զգործս քան էին

զկործակաւսնային:

ային և ամենայն

ծանաւ թքնորաի

հեռաստանէ: և

կանայք որ եւեալ

էին զհեռնորաի

գալիլէէ: տեսան

էին զայն:

Եւ հասցր

մի ամսու յոր

Եւ որ երեսնաւոր

այր բարեկործև

արար: սա չէր միա

բան եալ ընդ խոր

հորդա և ընդ գոր

ծանոցա: յարիմ

արժեալ քաղաքէ

հրէից . որ և ինքն
իսկ ակնուհերար
քայլութեան ար . 516
սա մատուցեալ
առպիղանոցս ,
ինդրեաց զմար
մինն 517 :
518 | Ի իջողեալ զնա .
պատեաց պաս 519
տառակալաւ և
եղ ի կռածոյ գեր
եղմանի . որ չէր
զոք բնաւ եղեալ :
520 | Ի ատրնէրութե
աթ և շաբաթ լոր
սանայր . և երթ
ային զհետ նորա .
կանայք որ եղաւ
էին ընդ նմա ի գալ
իլէէ : տեսին զգեր

եղմանն . և որպէս
երաւ մարմինն որա .
արձան և պա
տրաստեցին խո
նկա և իւղս . և ի շա
բաթուն հանդար
տեցին վն պատ
ութիւնն ի ն :
521 | այց ի միաշաբ
աթուն վաղաքալ
ընդատաւատն .
եկին ի գերեղմանն .
բերին զխոնկան
զորպատրաստեց
ին . և այլ կանայք
ընդ նոսա :
522 | Ի գտին զվեմն
Թաւալեցողեալ
ի գերեղմանն անտի :
և մտեալ ի ներսոյ

Գտին զմարմինն առն
 և եղև ընդ հի
 անալն նոցա և
 այնորիկ և ահա
 անք երկու հասին
 ատնոսա ի հանդ
 երձա լուսաւ որս
 և իբրև զահի և ի
 հարան և խոն
 արհեցողին զեր
 եսաիւրեանց յեր
 Կիր ասէն ցնոսա
 զի խնդրէք զԿէն
 դանին ընդմեռալս
 չէաստայլ յարեալ
 իշեցէք որպէս
 խաւսեցաւ ընդձեզ
 մինչերն իգալիլեա
 և ասէր Թեպա՛րտե
 որդւոյ մարդոց

մարիամ

մատնել ի ձեռս
 մարդոց մեղաւ
 որաց և ի խաչի
 անել և յերրորդ
 աւուր յատնել
 և յիշեցին զբա
 նան նորա
 և դարձան պա
 տմեցին զայս ամե
 նայն մեռաւ ան
 իցն և այլոցն ա
 մենեց ունց
 և եին մագ դաղ
 ենացի և յովհանն
 և մարիամ յակոբ
 բայ և այլք ընդ
 նոսա որպատմ
 եցին զայս ատաք
 ելոցն և երևեցան
 ատալի նոցա շաղ

վաղվոր թի բանք
նոցա և չհաւատ
այի ն նոցա:

այցսխորոսյ ար
ութիւլ ընթաց
աւ ի գերեզմանն:
և հայեցեալ տես
անէ զկտաւ մնլոյ
զի կային: և զնաց
ընդ միտս զարմ
ացեալ թէ զինչ
եղ և:

աւրա երկ
որքինոցանէ:
Երբային ի նմին
աւոր ի գեաւդ մի
որ հեռի եր յեմէ
հարիւր և վաթա
ութն ասպարի սաւ:
և երանութն նորա

եւ մաւո՞ւս:
և նորա խաւսէին
ընդ միմեանս վն
ամենայն անցիցն
անցելոց

Եւ եղև ընդ խաւ
սելն նոցա և ընդ
վիճել: և ինքն իսկ
յս մերձեցաւ և եր
թայր ընդ նոսա:
և նոցա աջք կալ
եալէին առ ի ծան
աջելոյ զնա:

Եւ ասէ ցնոսա:
զինչ են բանքդ վն
որոյ վիճիք ընդ միմ
եանս մինչդ եռ զն
այքդ: և տրտմեալ էք:
աւտասխանի ետ
միոմն ի նոցանէ որ

որմանութենէր կողմ
ովպապ և ասէցնա:
դորմիայն կեաս
յեմ. որոց գիտաց
եր զինչ գործեցաւ
ինմա յատորմ^{ոսիկ:} յայն
ի ասէցնոսա. զի նչ:
ի նորքա ասենի զի
նազովրացոյ. որ
եղև այր մարգարէ,
հզաւոր արդեամբք
և բանիւք առաջի
այ և ամենայն ժող
ովորեանն. որպէս
մատնեցին^{զնա} քահան
այապետքն և իշխ
անքն մեր ի դատ
ատան մահոյ. և
հանին զնա ի խաչ:
ի քաղն ունեալք

եղէն և որ փրկ
ելոց եցէ զի ել:
յլ և հանդերձ
այսու ամենայն
այսեր որդաւորէ
յորմէ հետե այն
գործեցաւ:
յլ և կանայք
որմանք ի մենջ զար
մացութիւն զմեզ
որք կախեալ ըսդ
առաւտն չորան
ի գերեզմանն. և
ոչ գտին զմարմին
նորա. եկին և աս
են թէ և տեսիլևս
հրեշտակացոյ
սին. որք ասէին
զնմանէ թէ կեն
դանի ե:

Ի զնային ոմա
նք ի մէջ ի գերեզ
մանն և գտին նոյն^{պէս}
որպէս կանայք նա
ային : բայց զնա
ոչ տեսին :
Ի նա ասէ ցնոս :
Ողանմիտք և հեղ
գասիրտք ի հաւա
տալ յամենայն ի
զոր խառնեցան
մարգարէքն : ոչ
զնոյնս պարտեր
չարչարելքի : և
մտանել ի փառսի :
Ի սկսեալ ի մա
սեպէ և յամենայն
մարգարէից : մե
կներ նոցա որինչ
յամենայն գիրս

գրեալէ զնմանէ :
Բոլ և մեր ձեցան
ի գեաւդն յոր երթ
ային : և նա պատ
ճառեր : հեռագոյն
և սորիք երթալ :
Ի բռնադատեց
ին զնա և ասեն : առ
մեզ ագիր զի ընդ
երեկս և տարա
ժամեալէ արս :
Ի եմոտ ազան
եղանդ ընդ նոսա :
Ի եղև ի բազմելն
նորա ընդ նոսա :
առեալ զհացն ար
հ նեաց : երեկ եմ
նոցա : Ի նոցա բա
ցանաչ քեծանեան
զնա : և եղև ի նոցանէ
աներևոյթ :

Լ. Իսաակն ցիմեա
նաւ ոչ իսկ և սիրտք
մեր ծմէին ի մեզ
մինչ իսաւսեր ընդ
մեզ զճանապարհայ
և որպէս բանայր
մեզ զգիրս :

Լ. Ի յարող եալ
նոյն ժամայն դար
ձան յէմ. և գտին
ժողով եալ զմեա
ասանսն և զորս
ընդ նոսայն էին
և ասեն. թէ արդ
արե յարեաւ մի
և երե եղաւ սիմ
ոպնի : Լ. Ի նոքա
պատմէին զայն
որ զճանապարհ
այնն : և թէ զիարդ

եա ծանաւ-Թա
նոցա ի բեկանել
հացին :

Եւ զայն
իսաւսէն :

Ի նոյն ժամայն եկաց

ի մեզ նոցա և ասէ
ցնոսա : իսաղաղ
ութիւն ընդ ձեզ
ես եմ մի երկնչիք
և զահի հարեալ
երկնչէին և համ
արէին ոգի ինչ
տեսանել :

Լ. Իսաակն ցնոսա
զի իսոպ եալէք և
ընդէր խոր հորդք
եղանէն ի սիրտս
ձեր : տեսէք զձեա
իմ և զդոսա : զի ես

հոյն եմ. շատ շա
փեցեք զիս և տեսեք.
զի ոգի մարմին և
ոսկերառն ունի.
որպէս զիս ստեա
անեք զի ունի մ.
և զայս ասացեալ.
Երոյց նոցա զձեռն
և զոտս.

և մինչդեռ տես
կատարեալ

**Հայտնապիւն ի
խնդրութենէն**

և զարմացեալ
էին ասեցնոսա.
ուրեք ինչ կերա
կութիւն ասա.

Ի նոքա ետուռն
նմա ձկան խորով
ելոյ մասն. և խորի
սխմեալութիւն.

Ի ատեն արտաջի
նոցա. և զմնացոր
դան ետ նոցա.

Ի ասէ. այս բանք
են զոր խառնեցայ
ընդ ձեզ մինչ ատ
ձեղնէի. Թեպէտ
լնոյ լամենայն զո
ելոցն յատրէնսն
և ի մարգարէս. և ի
սաղմոսն վասն իմ.

այն ժամ եբաց
զմիտս նոցա ի ման
ալ զգիրս.

Ի ասէ ցնոսա.
Թեպէտ պէտք արտ
եր չար չարելքի.
և յատեն ի մեռելոց
յատուր եր որդի և
քարոզել յանուանո
րա.

ապաշխարութի
և թողութի մեղաց
յա մենայն ազգա
սկսեալ յհիմն
և դուք եք վկայք
այսոցիկ :
| Ի ահա ես առա
քեմ զատեոսիս յար
իմոյ ի ձեզ : և դուք
նստարոտք ի քաղ
աքիս յիմ : մինչև
զգե նորոցորդ զար
ութիւն ի բարձանց :
| Կան զնոսա
մինչև ի բերձանիա :
և ամբարձեալ
զձեռս իւր արհն
եաց զնոսա :
| Ի եղև յաւրհնէն
նորա զնոսա, մեկն

եցաւ ի նոցանէ,
և վերանայր յեր
իսա : | Ի նոցա
երկինս պաշտելուն,
դարձան յիմ
որ ախտութեամբ
մեծաւ :
| Ի երև հանապ
ազ ի տաճար ին,
զովէին և արշն
հի ն զաժ :

Զորացաւոր ատենար ճիւղն հատապետեալ հրեիցն:
անիւյրով համարութ ճիւղն ի ծնէ հորրին:
որ զործ և սքանչ ճիւղն շատապետանի աշխարհ
ելիսիցե արարեալ տր զ վասն քաջ հոգորին:
ճիւղն հարսանեացն որի զիւրն առապատեացն որեղև
կանայ զաւրեւաց: զիւրն շաղարու բարեկամքի:
ճիւղն աղաւնեւաճառաց: զիւրն յատեանն ժողովելոյ հրե
իւրն ի կողմի մասի: զիւրն աւծանելոյ զտրն ի ողով:
իւրն սրբութե ի սնդիւ: ճիւղն արմատենեացն:
իւրն սամարացի կնոջն: ճիւղն ելելոյ հերձանոսաց:
իւրն թագաւոր ազինն: ճիւղն փառաւորելոյ հատրդան
իւրն լեւաւ հիւանդիւ: ճիւղն ի վերնապատանն լուսն
իւրն Ենկանացն և ք: ալոյ զոտսալակերտացն:
ճիւղն գնալոյն յիւրեղա ճիւղն ասելոյն թեոմն ի ճեւջ
ճիւղն ասելոյն զկամս հորո: մատնելոցե զիւ:
կիւրն ասելոյն թե եսեմացն: ճիւղն մեծարութեւն զգոյն:
կիւրն շրջելոյն ի գալիլեա: ճիւղն կենսաբեր չարչարան
կիւրն զարմանալոյն ընդ և ի սաշելոյն թեանն:
ճիւղն ասելոյն յիւրեղա ճիւղն պատու իրելոյն առաքել
ճիւղն շնացեալ կնոջն և ք: ճիւղն հայր ի սատակելոյ:
ըջին գիտութիւն

ՃԾԸ վն կոչելոյն զյն զհարց
ափորձ առնելոյ :

ՃԾԹ վն տանելոյն զյն իտեղի
գողգոթայ :

ՃԾԺ վն աման ըմպելոյն յն լեղի և ^{քաջախ.}

ՃԾԻ վն խնդրելոյն զմարմինն

յն իպիղատոսէ :

ՃԾԷ վն կանանցն ի գեր

եզմանն երթալոյ :

ՃԾԴ վն գալոյն յն առաջակ
երտան դրաքն փակել ^{ուր.}

ՃԾԸ վն յայտնելոյն զինքն աշա
կերտացն :

ՃԾԵ վն ամեղոյն թե սիմոն

որդի յովնանու սիր

ես զիս :

Ինչքան անգամ զնեցի :

Չարեւաւարանս : ի կերպաս

եւ ի ցոյն : Կ : աւայիւրի :

Ինչ յոր առաջ և Զն. ի քաջացն

իւր

որ մեղոր

որմ իսասէ

հայ ամբիր

ողորմ ի ուիր

ճն. ողւայն.

ամեհ.

ԱՅՈՐ ԱՅԻՐԱՆԱ
ԱՆԷԷՐ ԱՆԷՐԻՒ
ՍԵՆՆԷՐ ՉԲԱՆԷՍԷ
ԲԱՆԷՐ ՎՃԱՅԻՆ
ԱՅԻՐԱՆԱ ԱՅԻՐԱՆԱ
ԱՅԻՐԱՆԱ

և ասանց նորա
եղև և ոչ ինչ որ
ինչ եղև :

Եւ ասաւ Կենսեք եր:
և Կենսեքն եր լոյս
մարդկան: և լոյս
ի խաւարի անդ լու
սաւ որե: և խաւ
արնմա ոչ եղև

հասաւ :

Եւ ասաւ ասաւ
եւ լոյս անու ն
նմա յովհաննէս:
սա եկն ի վկայութ
Թիւն: զի վկայես
ցէ վասն լուսոյն:
զի ամենեքին հա
տաւասցեն նովաւ:
ոչ երնա լոյսն: այլ
զի վկայես ցէ վն
լուսոյն:

Եւ լոյսն ճշմար

իտ որ լուսաւ որ

աներ զամենայն

մարդ որ զաւոցե

յաշխարհ:

Եւ ասաւ հին:

և ասաւ հնովաւ

եղև: և ասաւ հ

զնա ոչ ծանեաւ:

Իւրան եկն: և իւր

քն զնա ոչ ընկալան:

Եւ ասաւ ընկալան

զնա: ետնոցա իշխ

անութիւն որդիս

այլ ինեղ: որոց հա

տաւասցեն յանուն

նորա: ոյք ոչ յար

ենե: և ոչ ի կամայ

մարմնոյ: և ի

կամայ ատն: այլ

၂၁၅၆ နှစ်။

Է Ի բանն մարմին
 եղև, և բնակեաց
 ի մեզ:

Ի տեսար զփառս
նորա. զփառս
իբրե զմեաժնի
առ ի հաւրէ. լի

ՀԱՌԻ ՀԱՐՔԼ ԾԶԻ
ԽՐԱՌՈՒ ՁԵՄԻՔ: Է

၉၂၂ ကျယ် လှေကား မြေ
 မြေ မြေကပ် လှေကား.

աղաղակեաց և

ապէ : սաներգոր

մէ աստի, որ զկնի
իմ զաւոցն էր:

արարելիս էր.

զինանքան զիսեր:

ԻՆՆՈՒԹԱՆԷ
ԱՆՆՈՒԹԱՆՈՒՄ

ամենէքինստապ.

ՀԱՌՐԿԱ ԳՈՒԽԱՆԱԿ

Հնորհաց :

Իսառուհնքն Ի

ՀԵՐԵՆ ՄՈՎԱԿԵՍ Ի

տոտ ան : շնորհք

Եւ ճշմարտութիւն

ገጠኑ ገጠኑ

Եղեւ :

and thus

Enriched by

բայց միաժխնոր

ጥሪ ጤ. ፩ ስወይ ከጥሪ.

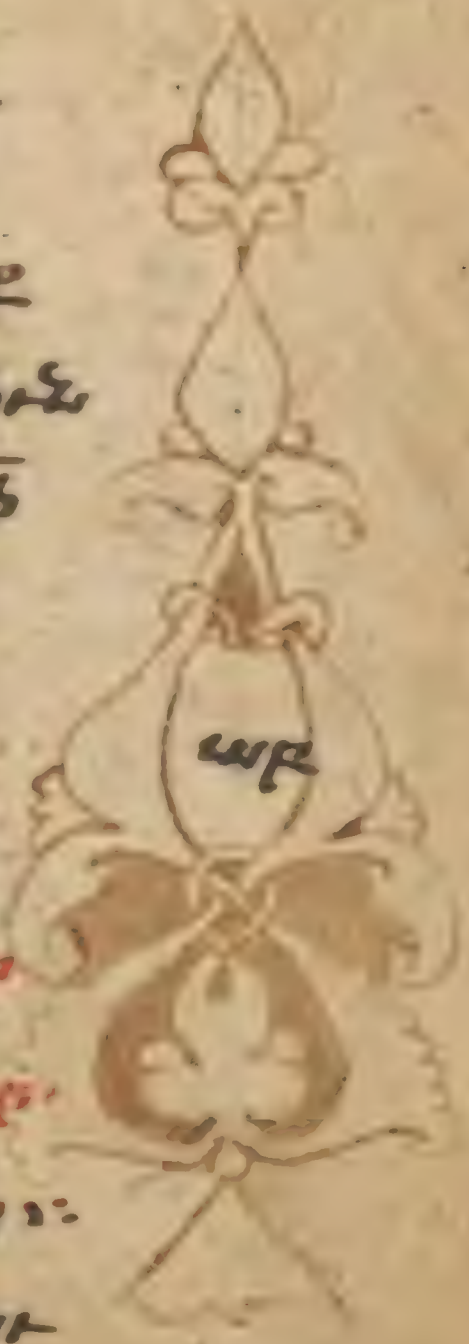
zum Kuchelberg v.

Եւ այսպէս վկայութեան
Թիւնն յովհաննէս.

յորժամատպէն .

Ին առ նա հրեայք

յեմէ քահանայս

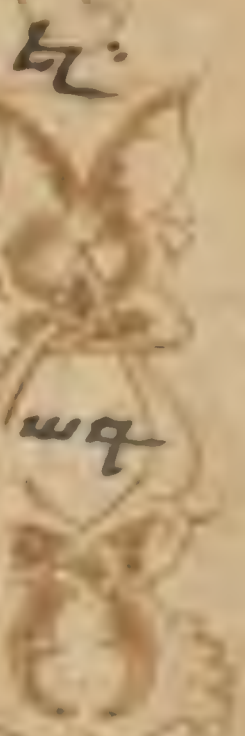

հարցենցնաբէ
դուդեա: Եւ խոստ
ուվանեղև և ոչ
ուրացաւ: Խոս
տուվան եղև թէ
ես ոչ եմ քան:
Եւ հարցենցնա
խակով ես դու:
Եղիայ ես:
Եւ ասէ: ոչ եմ:
Ակ մարգարէն ես
աստապխանի
ես: Թէ ոչ:
Ակ ասան մեզ: դու
ով ես զի պատաս
խանի տաց ուր
որոց առաքելքն
զմեզ: զի ասես վնքո:
Ան: Եւ ձայն
բարբառոյ յան

ապատի: ուղիղ
առարեք զճանա
պարհն ողայեա
ասաց եսայի մարգ^{արէ}
Եւ ուրբառաքելք
անն ի փարիս եցող
անտի էին: Հարց
ինցնա և ասեն:
Խակ զի մկրտես եթէ
դու չես քան: և ոչ
եղիայ: և ոչ մարգար^{էն}
աստապխանի
ես նոցա յովան
նես և ասէ: Ես
մկրտեմ զձեզ լոով:
Ի միջի ձերում կայ
զոր դուքն ոչ գիտէք:
որ զկնի իմ գալոցնէ,
որում չեմ արժա
նի եթէ լուծեց զեր

այսպէս շնորհակալ
Ե Եւ յաւերժ ամեն
այնքան յայն կոչս
յորդանանոս
որ երես յովհանն Ե
ննեա և մկրտեր։
Եւ յայն անոր
տեսաներ
զիս զի գայր առ
նա և ասէ. աչա
ւապիկ գառնայ
որ բառնայ զմե
ղս աշխարհի։
Եւ ասէ վասն որոյ
ենա ասէ. զկնի
իմ գայ. այր. որ
առաջ իմ եղև։
զի յառաջ իսկ եր
ջան զիս. և ես
ոչ գիտէի զնա։

այլ զի յայտն ի
լինիցի ի լի։
վասն այն որ ի կ
էկի եւ ջրով մկրտ
Եւ Եւ յայն ասց յով
հանն եւ ասէ. Եւ
տեսանէի զհոգ
իւն զի ի ջրաներեմ
զաղաւնի յերկնից։
և հանգչէր ի վերա
նորա. և ես ոչ
գիտէի զնա. այլ
որ առաջ եացն զիս
մկրտել ջրով. նա
ասաց. ցիս. յոր
վերա տեսանից
ես զհոգիւն զի ի ջ
անիցէ և հանգչ
իցի ի վերա նորա.
նա երբ մկրտէ հոգւսն

ագ

ար ԺԶ

սրբով: և եստեսի
 և վկայեցի: երբ
 սա և որդինսյ:
 և անկեցաւ ընդ
 յնոր զնայրս ասե,
 ահա ասեմք քմ
 զասունսնսյ:
 որ ան ի նմանե
 երկու աշակերտք
 զի իսաւսեք, և զն
 աքին զհետ յի:
 բռնաբար ձաւ յն:
 և ետես զնոսա զի
 երթային զհետ
 նորա, ասեցնոսա:

զինչ ինորդեք:
 որ ասեսն ցնա:
 որ ասեք ի: որ թաք
 զմանեալ կողի
 վարդապետ, որ
 եսա թե վանքքո:
 սեցնոսա: և
 այք և տեսեք:
 և ին և տեսի նոր
 ա թե վանքնոր:
 և առ նմա ազան
 այնաւ: զի ձաւ
 եր իբրե տաան եր
 ի անդրեաս եղ
 բայր սիմոն ի
 զիմի վի յերկուց
 անտի որ լուանն
 ի յովաննե և զն
 աքին զկն ինորա:
 տանե սա նախ

զեղբայր իւր զսի
 մովն. և ասեցնա.
 գտա՛ք զմեմիայ.
 որ թարգմանիքս.
 11 և ամ զնա առ յս.
 Կայեցեալ ընդ
 նա յի ասէ. դու
 ես սիմովն որդի
 յովնանու. դու
 կոչեցցիս կեփա.
 որ թարգման ի
 պեւորոս :

ԺԸ

Կայեցիս ամսը
 կամ էջ ամ

Ելանելի գաղիւ
 ես գտանէ զսիւ

ինպարոս. և ասեցնա
 յս. եկ զկնի իմ.
 1 Ի երփիլիպպոս
 ի բեթսադիայ ի

քաղաքէ անդրեայ
 և պեւորոսի :
 Կտանէ փիլիպ
 պոս զնա թանայել
 և ասեցնա. զորմէ
 գրեաց մովսէս
 յաւրենան և մար
 գարեքն. գտա՛ք
 զյս զորդի յովսեփայ
 ի նազարեթ :
 1 և ցնա նա թան
 այել. իսկ ի նազար
 եթէ մարթիւն էցէ
 բարույ ի մեք լինել
 ցնա
 1 և փիլիպպոս.
 եկ և տես :

ամ

1 բուն ետես յս
 զնա թանայել զի
 գայրատ նա. ասէ
 վասն նորա. ահա

արդարեւ ինչացի
յորու մ' նենգութի
ոչ գոյ :
մէջնանար
աւայել : ուստի
ճանաչես զիս :
յատասխան ի
եսոյն և ասէ ցնա :
մինչև երբի լիպա
ոսի կոչեց եալգ
եղ : զի երբ ի ներքոյ
Թղենոյն տեսից
յատասխան ի ետ
նմա նարձանայել
և ասէ : քաբբի :
դու ես որդի ալ :
սու ես թագաւորն
յատասխան ի ետ
նմա յս և ասէ : փո
խանակ զի ասացի

գեղ : երբ տեսի
ի ներքոյ Թղեն
ոյն հաւատաւ :
մեծամեծ և
քան զայս տեսցես :
է ասէ ցնա : ամ
ենամէն ասեմ ձեզ :
տեսանից եղ զեր
կինս բաց եալ : և
զհրէ շտակս ալ զի
էլանից են և իջան
իցեն ի վերա որդոյ
մարդոյ :
հաւատաւս ինչ
ի կանայ զալ լի է ալ
ոց : և անդ եր մայ
րն յի կոչեցաւ և յս
և աշակերտք ննոր

ազ

Ի հարսան Իսն:
Ի Ի պապապե
գինոյն. ապէ
մայրն ցյ. գինի
ոչ ունին.
Ի ապէ ցնայն.
զի Կայիմ և քո
Կինդո. չէ և
հասեալ ծաման
ապ Իմ. սէ մայր
նորա ցապապա
որան. որ զինչ ապ
իցե ձեզ արասլիք.
Նդէին Թաւ
ոյկ ք Կճայք վեց
ըստ սրբոյ Թեան
հրէից. տան և ին
միմի ի նոցան և
մա. երկուս Կամ
երիս: սէ ցնոսա

յն. Լցէք զԹաւ
ոյսդ Զոռվ.
Ի Լցին զնոսա
մինչև ի վեր:
Ի ապէ ցնոսա.
արդ արեք և բեր
էք տաճարապետ
Ի նոքա բերին.
Ի իբու ճաշակ
եաց տաճարապե
տն զլորն գինի
եղեալ. և ոչ գիտ
եր ուստի իցե:
բայց ապապապոր
քն գիտեին որք
արկին զլորն.
առա ի բնդ փեւ
ային տաճարապ
ետն և ապէ. ամէն
այն մարդ զանոյշ

գինին յառաջագ
 ոյն պաշտե՛ւ յոր Է
 ժամ արբեման։
 յայն ժամ զորոն։ Է
 դու պահեցեր զան
 ոյ զգինիդ մինչև
 ցայ ժամ։

այն արար սկի
 զբն նշանաց յնի
 կանայ գալիլեացոց։
 և յայտնեաց զփառս
 իւր։ և հաւատաց
 ինինա աշակերտք
 Նորա։

ԺԶ

Ինչպէս յայտնեց
 և մայրիւր։ և եղ
 բարք իւր։ և անդ
 լինէր ոչ բազում

ինչ առ ուրա։
 Ի եր մեծ զատ
 իկն հրեից։ և եղ
 յն յն։ Ի եր
 ի տաճարին զի
 վաճառէին զար
 ւատս և զոչխարս
 և զաղաւնիս։ և
 զլու մափողան ուր
 նստէին։ և արար
 խարազան չորան
 եա։ և եհան զամ
 ենեսին ի տաճար
 Էս։ զոչխարսն և
 զարւատս։ և
 զպղինձ հատա
 վաճառացն ցրու
 եաց։ և զսեղանան
 կործանեաց։ և ուր
 զաղաւնիսն վաճ

առէին ասեցնոմ

առէք զայդաստի

և մի ատենէք զտոռ

հատր իմոյ տոռն

վաճառ ի :

ԲԸ պայիշեցին

աշակերտքննորա

• Թէ գրեալէ նա

• խանձ տանք ոկեր

• Իցէ զիս :

ԲԹ Խառատասան ի

եւ տոռն հրէայքն և

ասենցնա : զինչ

նշան ցորցան ես

դու մեզ զի զայդ

առն ես :

ԲԺ Խառատասան ի

եւ յս և ասեցնոմ :

Քակեցէք զտաճ

առդ զայդ և զերես

առորա կանգն

եցինց զդա :

սենցնա հրէ

այքն : զքառասորն

և զվեցամ շինեցաւ

տաճարսայս և

դու զերես առորա

կանգնեմ զդա :

այց նա ասեր

վասն տաճարի մար

մնոյն իւրոյ :

սկ յոր ժամ յար

եաւն ի մեռելոց :

յիշեցին աշակեր

տքննորա Թէ այսէ

զորասացն : և

հաւատացին

գրոյն և բանին

զորասաց

յս :

Կենի տառնի. բա
ղութ հաւատալի

յանուննորա: զի
տեսանէին զնշ
անան զորաւորն:
բայց ինքն յն ոչ
հաւատայր զանձն
նորա: Եւ զի
ինքն գիտէր զամե
նայն: Լզի ոչ էր
պիտոյ եթէ ոչ վկ
այ ետցէ վասն մար
դոյ: զի ինքն իսկ
գիտէր զինչ կոտորի
մարդն
Ի երայր մի ի վար
իսեցւորցանտի նիկ
որ է մոմ անուննոր

իշխան հրեից
սա եկն առ նա
վերի և ասէցնա:
Ռաբբի, գիտեմք
Թէ յայ եկեալ ես
վարդապետ: զի
ոչ ոք կարէ վայր
նշանս առնել զոր
դուդ առնես. եթէ
ոչ ամ իցէ ընդ նմա:
Ատապետանի ետ
յն և ասէցնա: ամ
ենամէն ասեմք եւ
եթէ ոչ ոք ծնցի վեր
ստին: ոչ կարէ
տեսանել զառք
այոր. Թիւն. այ
սէցնան ի կոր
եմոս: զի արդ կարէ
մարդ ծնանել որ

ծերն իցէ : միթէ
մարթիցէ անդր
էն յորովայնմար
իւրոյ կռկին մտ
անել և ծնան էլ :
|| ատապետանիւն
յն և ասէ : ամէն
ամէն ասեմ քեզ :
երթե ոչոք ծնցի ի
լոյ և ի հոգոյ . ոչ
կարէ մտանել յար
քայոյ թիւնայ :
|| ի ծնեալն ի մար
մնոյ մարմինէ : և
ծնեալն ի հոգոյ հոգի
|| ու մի զարման
արթնասացի քեզ
պարտէ ձեզ ծնա
նել վեր ըստին : զի
հոգմն ուր կամի

շնչէ . և զճայնսն
լսես . այլ ոչ գիտ
ես ուստի պայ կամ
յո՞ երթայ . սոյնպէս
և ամէնայն ծնեա
լն ի հոգոյ :
|| ատապետանիւն
նիկողեմոս և ասէ
ցնա . զի արդ մար
թի այդ վիճն էլ :
|| ատապետանիւն
յն և ասէ ցնա : դու
ես վարդապետի լի .
և զայդ ոչ գիտես :
|| ամէն ասեմ քեզ :
զի զոր ինչ գիտեմք
իւս . ասիմք . և զոր
տեսաք վկայ եմք :
և զվկայոյ թիւն
մեր ոչ ընդու նեք :

սկարդ եղեղեր
կրատորսասացից
ձեզ. և ոչ հաւատ
այք. զի արդ եղե
ղերկնաւորան
ասացից հաւ
ատաց եք:

ԲԲ

Եւ ոչ որ եղև յերկնաց.
որդի մարդոց որ
են յերկնաւ:

Ի որպէս մովսէս
բարձրացոյց զաւ
ձն յանապատի.
նոյնպէս բարձրան
ալ արարտէ որդոց
մարդոց. զի ամէ
նայն որ հաւատայ
ինաւ, ընկալցի զկէ

անան յաւիտենաւ
Ի այնպէս սիր
եացած զաշխարհ
մինչև զորդին իւր
միածին ետ. զի ամ
ենայն որ հաւատ
այինաւ. մի կորեցե
այլ ընկալցի զկէ
անան յաւիտենակ
Ի ոչ առաք եաց
ած զորդին յաշ
խարհ թէ դատ
եսցի զաշխարհ.
այլ ցիփոկեսցի աշ
խարհ նովաւ.
Ի հաւատային
նաւ. ոչ դատապար
տեսցի. և որ ոչ
հաւատային նաւ.
արդեն իսկ դատա

պարտեալէ զի
ոչ հաւատաց յան
ուն միածնի որ
դուոյն ար
Ի արարիսկէ դա ին
տաւտան զի լոյս
եկն յաշխարհ
և սիրեաց մարդ
իկ զիսաւար առ
աւել քան զլոյս
զի եին գործքիւր
եանց չարութե
զիս մենայն որ
զչար գործէ աստ
եմ զլոյս և ոչ քայ
առ լոյսն զի մի
յանդիման ետցին
գործք նորա իսկ
որառնէ զճշմար
տութիւն քայ

առ լոյսն զի յայ
տնի լինիցին գոր
ծք նորա թէ ամ
գործեցան
Եւտայսորիկ
Եկն յաւար
ակերտքն նորա
յերկիրն հրէաստ
անի և անդ շրջեր
նոք առ քհանդերց
և մկրտեր
Կրտեր և յով
աննեւ ի յա եւ
ովն մերձ առ սաղ
իմ զի ջուր ք բազ
ու մէկին անդ և
գային և մկրտեին
ի չլեւա երա ուկ
եալ զյով հաննեւ
ի բանդ

ԲԳ

Եւ Ի Եղև Ի Խնդիր

յաշակ երտաց
յոպհաննոս ընդ
հրէի վասն սրբ
ութեան : եպիս
առ յոպհաննէս և
ասէնցնա : Դաբբի :

որ երն ընդ քեզ
յայն կոյս յորդան
անու : որոտ մորն
վկայեցեր : ահա
անիկ նա մկրտէ :
և ամենէք ին
գանառ նա :
ատապաւանի

ետ յոպհաննէս և
ասէ : ոչ կարէ մա
րդ առնուլ յան
ձնէ և ոչ ինչ : եթէ
ոչիցէ տուեալ նմա

յերկնիցի վերու :

Եւ որք ձեզէն վկ
այեք ինձ : զի աս
ացի ձեզ եթէ չեմ
ես քսն : այլ Թէ
ատաքեալ եմ առ
ալի նորա :

Եւ որոնի հարան
նա եփեսայ : իսկ
բարեկամ փես
ային որ կայ և լսէ
նմա : ուրախու
թեամբ ուրախ
լինի վասն ձայնի
փեսայ ին :

Եւ որ այս ուրա
խութիւն որ իմեմ,
լցեալ է : նմա
պարտէ աճել և
ինձ մեղմանալ :

|| Թի վերոտատն
գայ, ի վերոյ ե
քան զամենայն:
որ յերկրէ աստի
ե: յերկրէ ե, և
յերկրէ իստատի:
|| Երկրկնիցն
գայ զորինչ ետես
և զոր լուստ, վկ
այն: և զվկայոտ
Թիւննորա ոչոք
ընդոտնի:

|| Երնդոտնի զվկ
այոտ Թիւննորա,
կնքեաց, Թեւծ
Ճշմարիտէ: զի
զորածնատաքեաց
զքանսայնսասի:
զի ոչ եթէ չափող
տայնծ զհոգին:

|| Ե Եայր սերէ զորդի,
և զամենայն ինչ
ետի ճեռանորա:

|| Ե հատատայ յորդի
ընդոտնի զկեան
սն յատիտենակ
և որոջ հնազան
դիորդոյ, ոչ տես
ցեզկեանս, այլ
բարկոտ Թիւյ
մնայնի վերանոր
բու զիտայ

անս:

ԲԴ

*Սատ իմեցեքն
եթէ յազգում*

աշակերտսատնէ
և մկրտէ, քան
զյոպաննէս, քան
զի ոչ եթէ յս ինքն
ին մկրտելոյ, այլ աշա
կերտքննորա:

16 Թող զհրեասա
ան երկիր. և եկն
միտանգամ ի քաղ
իլեա: Եւ երնամ
անցան եւ ընդսամ
արիա: Եւ ա նաի
քաղաք մի սամար
ացոց ուրու ման
ութն եր սեբար:
մերձ ի գեաւդն զոր
եսոյակովք ուրդոց
իւրու մյոզսեփայ:
Լանդեր աղեւրմի
յակովքայ:
Եւ յմկապտակ
եալ ի ճանապարհ
հեն. նստէր ի վեր
աղբերն. և երծա
իբրեւ վեց երորդ:
Եւ այ կիւմի ի սամ

արիայ հանել զոր
սէ ցնայս. տոր
ինձ ըմպել:
Ի աշակերտքն
նորա երթեալ էին
ի քաղաք անդ ո
զի կերակուրս զն
եսցեն: Եւ ցնա
կին սամարացի:
Դու ու հրեայդես
զիա՞րդ յինէն ըմպ
ել խնդրես ի կնոջ
սամարացոյ:
Ի ո՞չ երբեք խառ
նակին հրեայք ընդ
սամարացիս:
Եւ առաւելան ի
եսոնմա յն և ասէ:
Եթէ գիտէիր դու
զպարգևանայ, և

ոպէս որ աստից քեզ
Թէ տուր ինձ ըմպ
ել. դու արդ ետեք
խնդրեիր ի նմանե
և տայր քեզ ջուր
Կենդանի .
| սէ ցնա Կինն.
տր. դու քանզի և
դոյլ իսկ ոչ ունիս.
և ջր հորս խորէ,
իսկ արդ ուստի
ունիցիս ջրուն
Կենդանի. մի Թէ
դու մեծ ինչ ոք եց
ես քանզի այրն մեր
յակոպէ, որ զայս
ջր հոր ետմեզ. և
ինք աստի արք. և
որդեք նորա և իս
շինք նորա .

|| աստա խանի ետ
նմա յն և ասէ. ա
մենայն ուր ըմպեի
ջրոյ յայդ մանէ,
միտանգ ամ ծար
աւէ. բայց ուր ըմ
պեի ջրոյն զոր ես
տաց նմա. մի ծար
աւ եցե յաւ իտեալ.
այլ ջուրն զոր ես
տաց նմա. եղեցի ի
նմա աղբեր ջրոյ
բղետոյ ի Կեանս
յաւ իտենա Կանս.
| սէ ցնա Կինն.
տր. տոր ինձ ջրոյ
զայն զի մի ծարաւ
եցից. և մի եկից
այսր հանել ջուր .
| սէ ցնա յն. երթ

Կոչեա զայրֆո

և եկայսր :

|| ատասխանի
ետնմա կինն և

ասէ : չեք իմայր :

|| ակցնայս : Բա
րոք : ասացեր թէ

չեք իմայր : զի

հինգ այր փոխ

եալ էք : և զոր

այծմ ունիս չեք

այր : զայդ արդար

ասաց եր :

|| ակցնա կինն :

տր : Թորի ինձ թէ

մարգարէ իցեսդու :

հա ոքն մեր իլեր

ինս յայսմիկ երկիր

պագին : և դուք

ասեք թէ յեմ և

երթ : տեղի ուր

արժան իցէ երկիր

պագան ել :

|| ակցնայս : կին

դու հաւատայինց :

զի եկեսցէ ժամա

նակ յորժամ ոչի

լերինս յայսմիկ

և ոչ յեմ երկիր

պագան իցեն հար :

|| րոք երկիր պա

գանէք որոմ ոչն

գիտեք : մեք երկիր

պագանեմք որոմ

գիտեմքն : զի փոկ

որ թիւն ի հոէ իցէ :

|| յլ եկեսցէ ժամ

անակ : և այծմ իսկ :

յորժամ ճշմարտեք

երկիր պագու քեր

Կիր պազանիցեն
հաւր հոգեւոյ և
ճշմարտութեամբ
քանզի և հայր
այնպիսի երկրպա
ստա իւր ին
դրէ :
ուրիշ անգ.
և եւր Կրպազու
այնորա հոգեւոյ
ճշմարտութե
պարտէ երկիր
պազան եւ :
|| սէ ցնա կին :
գիտեմ զիմեաիայ
զայ անուանեալն
քն : յոր ժամ եկ
եսցէ : նա պատմ
եսցէ մեղ զամենայն :
|| սէ ցնա յն : եւ

եմ որ խառախմա
լ ընդ քեզ :
|| Եւ այն բուն եկ
ին աշակերտքն
նորա : և զարմ
անային ընդ կնոջն
խառսեր : բայց
ոչ ոք ասաց ի նոց ,
անէ թէ զինչ խնդ
րեն կամ զինչ խառ
սիս ընդ դմա :
|| Թող կինն զսա
փորն իւր և չոգա
ի քաղաքն : և ասե
ցմարդ իկն : եկաք
տեսէք զայր մի որ
ասաց ինձ զամեն
այն որ ինչ իմ գործ
եալէ : մի թէ նա
իցէ քնն :

բե

Ե լին ի քաղաքէն
և գային առնա
ի մինչ չե եկ
եալ էինն ո քա
աղաչեին զնա աշ
ակերտքն և ասեին.
ո արքի. հաց կեր.
ա ասեցնոսա.
ես կերակոր ոռնիմ
ուտել զորդութն
ոչ գիտ էք.
Ասին աշակեր
տքն ընդ միմեանս.
մի թէ եքերինչոք
դմա ուտել.
Ասեցնոսա յն.
իմ կերակոր անյնե
զիարարից զկամս
այնտիկ որ առաք
եացն զիս. և կատ

արեցից զգործննո^{րա}
Նորոք ասեք
երթայլ և աչորք
ամիսքէն. և հոռւ
գան. ահա առաիկ
ես ասեմ ձեզ. ամբ
արձեք զաշս ձեր.
և տեսեք զարտոր
այն զի սպիտակ
ացեալ են և ի հոռւ
ձա հաս եալ. և որ
հնձեն վարձս առն
ու. և ժողովե զպտ
ուղ ի կեանսն յառ
իտեն ապանս. զի
որ սերմանեն և որ
հնձեն. հասարակ
ցնծաաց են.
այսմ իսկե բանն
ճշմարիտ. զի այլե

որսերմանէ, և
այլ որ հնձէ:

Լ սատաքեցի զձ
եղ հնձել. զորոջ
դուք վաստակեց
եք: այլք վաստ
ակեցին: և դուքի
վաստակսն ոցա
մտ եք:

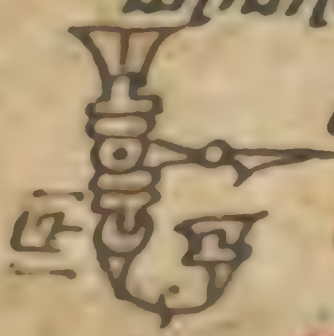
Լ Ի քաղաք են
յայնմանէ սամար
ացոց, բազումք
հատատացին ի նա
վասն բանի կնոջն.
վկայելոյ եղև ա
ացին՝ զամենայն
որին չիմ գործեալեր:

Լ սկիբու եկին
առնա սամարացիք.
աղաչէին զնա լին

եղ առնոսա: և
եղևանդատորսերս

Լ Ի նա բազումք
հատատացին ի նա
վասն բանինն ոցա:
և ասեի ն ցկինն:

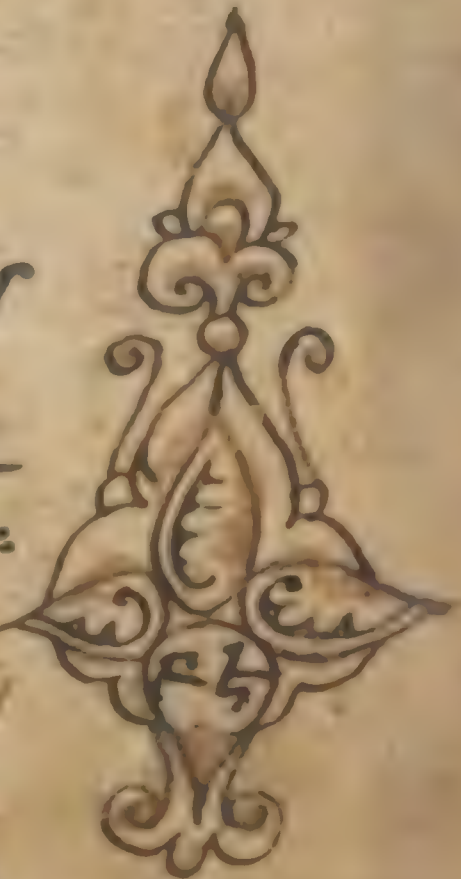
Թե ոչ այսոր հետև
վասն քո խառնիցդ
հատատամք: զի
մեզ էն իսկ լուսք
ի դմանէ, և գիտ
եմք եղև դայէ ճշմ
արտի փոկել աշ
խարհաց:

ատուցել

անտի և գնացի
գալիլեա:

Թ Ի ինքն իսկ յապ
այեաց, եղև մարգ

արէ յիւրում գաւ
առիւկատիւ ոչ ունի:

12 **||** 11 յոր ժամ եկն
նա ի գալիլեա, ըն
կալան զնա գալիլ
եացիքն. զի տես
եալ ևս եր գամեն
այն նշանսն զոր
արար յեմիտաւն
քան զի և նոքա եկ
եալէին ի տաւնն:
|| 4 նոքա րձեալ ի
կանայ գալիլեաց
ոց որ արար զլու
րն գինի:

13 **||** 1. անդեր. Թագ
աւոր ազն մի. որոյ
որդի նորա հիւանդ
կա ը ի կապի առնում:
|| 1. ա իբրեւ լուաւ

երթէ յս եկեալէ ի
հրեաստանէ ի
գալիլեա. եկն առ
նա: և աղաչեց զի
իջցէ և բժշկեսցէ
զորդի նորա. քան
զի մերձ եր ի մեռան
ել: **||** 1. սէ ցնա յս:
երթէ ոչ նշանս ինչ
և արուեստս տես
անէք. ոչ հաւատաց
|| 1. սէ ցնա Թագ
աւոր ազնն: տրեղ
մինչ չեւ մեռ եալ
իցէ մանուկն իմ:
|| 1. սէ ցնա յս:
երթէ որդին քո կես
դան իմ է:
|| 1. հաւատացայ
քանին զորասացնմ

յս. և գնաց :

Եւ մինչդեռ իջա

նէր. ընդատալ

եղէն նմա ծառ

այլքն նորա : առե

տիս ետուն և ասէն.

Թէ մանուկն նոր ^ա 16

կենդանի է :

Եւ արցանէր ցնոմ

մէ ժա մեջորդմ

ապաքին եաց :

Եւ ասէն ցնա. երեկ

յերթն երորդ ժամ

ու երթող ցնա ջերմն :

Գիտաց հայրնոր

Թէ յայնմ ժամու

յորդմ ասացն

ցնա յս երթողդին

քո կենդանի է : և

հաւատացին քն և

ամենայն տունիոր :

Գայս դարձեալ

երկորդ նշանաւ

ար յս եկեալ ի

հրէաստանէ ի

գալիլեա :

Եւ այսորիկ

տաւն էր

հրէից. և ել յս յեմ :

Եւ ել յեմ ի պրո

բատիկէ առաջ

անին որ կոչէր եբ

այեցերէն բերհեզ

դայ. հինգ սրահ :

յորս անկեալ դնէր

բազմութիւն յոյժ

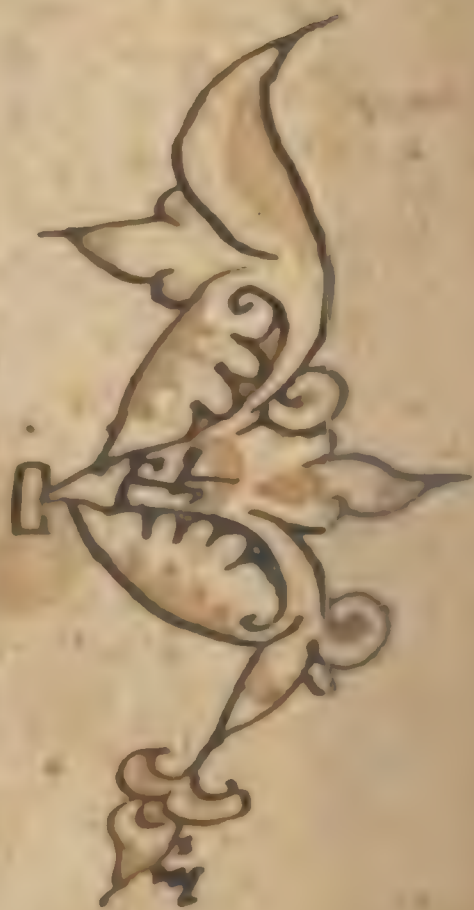
հիւանդաց : Կուր

աց. Կաղաց. գաւա

աց եղոց. որ ան

ութեան ջրոցն յորդ

եղայ :

Լ անդեր այս
մի որոյ երեսուն
և ութեր ի հիւ
անդ ու թէ իւրում
զնա իբրեւ ետեա
յն զի անկեալ լինէր
և զիտաց թէ բա
զոտ մամանապ
են այնու հետեւ
ամէն զնա : Կամիս
ողջ լինել :

Պատաւախան ի
եռնմա հիւանդն :
մոր : ոչ զոք ունիմ
թէ յորժամ ջուր
քն յորեղեցին արկն
զիս յաւազանն :
մինչեւ դանդաղեմ
այլոք քան զիս
յառաջագոյն իջան :

Լ սէ ցնայն :
արիատ զմահիծս
քո : և զնայն :

Լ րող ջաջատայն :
և յարեաւ առ զմա
հիծախոր և շրջէր :

Լ ւեր շաբան յառ
որն յայնմիկ :

Լ սեն հրէայքն
ցբժշկեալն : շաբ
արթ : և ոչէր արժ
ան առնու լքեզ
զմահիծս քո :

Լ պատաւախան ի եռ
նոցա և ասէ : որ
բժշկեացն զիս :
նամասաց ցիս առ
զմահիծս քոն :
զնայն :

Լ արցն ցնա և ասէն :

ոմէ այրնորաս
այ ցգեղ առ
զմահի ծագիւ և
շրջեաց :

Է Բժշկեալն ոչ
գիտեր թե ուղիցէ :
քանզի յս խոյս
ես վասն ամբօրեան
իտեղովէ անտի :

Յ Ետ այսորիկ
գտանէ զնա յս ի
տաճարին և ասէ
ցնա : ահա ադիկ
ողջացար : միևն
մեղանչեր : զի մի
չար ևս ինչ լինիցի ^{քեզ}

Գ Եւ այրն : և
պատմեաց և ըն
իցն : եղև յս երոր
բժշկեացն զիս :

Է Բասնայնոր
իկ հալածեին զյս
հրեայքն : զի զայ
առէր ի շաբաթու :

Է Եւ յս պատաս
խանի ետնոցա :
հայրիմ : մինչև
ցայժմ գործէ : և
ես գործ եմ :

Լ ասնայսորիկ
առաւել խնդրե
ին հրեայքն ապ
անանել զնա : զի
ոչ միայն լուծան
երզ շաբաթա : այլ
և հայրիւրկ ոչ եր
զած : և հաւաս
արառնէր զան
ձն այ :

ամսական
 անի ետ յա
 ամսական
Լ ամսական
 եմ ձեզ. ոչ կարե
 որդի մարդույ առ
 ն ել յանձնե և
 ոչ ինչ. եթե տես
 անիցե զհայրն զի
 առնե. զի գոր
 հայն առնե. զնոյ
 և որդի նմին նմ
 ան գործե :

Օ ի հայր սիրե
 զորդի. և զամեն
 այն ինչ ցուցանե
 նմա զոր ինքն առն
Լ և մեծամեծ և
 քան զսոյնս ցու
 ցանե նմա զգոր

ծն ընդոր դուքի
 զարմանայք :

Օ ի որպէս հայր
 յարուցանե զմե
 եալս և կենդանի
 առնե. նոյնպէս
 և որդի զորակամի
 կենդանի առնե :

Է և ոչ եթե հայր
 դատի զդք. այլ
 զամենայն դատ
 աստանն ետ որդ
 ոյիւրոյ : զի ամեն
 եքեան պատուի ց
 են զորդին որպէս
 պատուէն զհայրի :

Ը և ոչ պատուէ զոր
 դին. ոչ պատուէ
 զհայր զառաքելն
 նոր և :

Ամեն ամենա
նա ձեզ . զի որ
զբանն իմ լսե և
հատապայայտեմ
որառաքեացն զիս .
ընդ որն զկեանս
յաւ ի տէնականս .
և ի դատաստան
ոչ մտանէ . այլ
փոխեցաւ ի մահ
ութանէ ի կեանս :

Ամեն ամենա նա
ձեզ , զի զայ ժամ
անակ . և արդէն
իսկէ . յոր ժամ
մեռեալք լսեցեն
ձայնի որդւոցնայ .
և որք լսեցեն .
կեցեն :

Յի որպէս հայր

որն ի կեանս յան
ձին ի որում . նոյն
պէս ետ և որդւոց
որն ի կեանս յան
ձին ի որում .

Ի իշխանութիւն
ետ նա դատաս
տան առնել . և զի
որդի մարդոցն .
ընդ այն զի զարմ
անալք . զի եկեա
ցէ ժամանակ . յոր
ում ամենեքին որ
ի գերեզմանս կայց
են լուսեցեն ձայնի
նորա . և եկեացեն
արտաքս . որոց
բարիս գործեալ
իցէ . ի յարութիւն
կենաց . և որոց զչար

արարեալ ի յար
ութիւն դատաս

տանաց :

|| Զկարեմես յան
ձնէ առնել և ոչ ինչ
այլ որպէս լսեմ
դատիմ և դատ
աստանն իմ արդար

ԽԶ **Օ** ի ոչ ինչ որ եմ
զկամս իմ . այլ
զկամս այն որ ի կ
որ առաքեալսն
զիս :

ԽԶ

ԳԲ

Եմ վասն իմ . վկ
այութիւն իմ չե
ճշմարիտ , այլ
որ վկայէ վասն իմ .
և դուք գիտեք
երբ ճշմարիտ է

վկայութիւնն
զոր վկայեաց լինիմ :

Դ ուք առաքեց
եք առ յովհանն
էս . և վկայեաց ճշ
մարտութեանն .
այլ ես ոչ երբ ի
մարդկանէ առն
ութիւն վկայութիւնն .
այլ զայս ասեմ .
զի դուք ապրես լիք :

Ն ա եր ճրագն որ
լուցեալ էր և ծագ
էր . և դուք կամե
ցարուք ցնծալ առ
ժամանակս ի
լոյս նորա :

|| Եւս որն իմ վկ
այութիւն մեծ և
քան զյովհանն որ :

զգործսն զորեա
ցիս հայր զի կա
տարեցից զնոսա
նոքին իսկ գործք
զոր գործեմ վկայ
եմ վասն իմ եղծե
հայր առաքեալաց^{գիս}
Լ ի որ առաքեալացն
զիս հայր. նա վկ
այեաց վասն իմ.
Ե ուր ոչ զձայն
նորա երբեք լու
արողք. և ոչ զտե
սիլնորա տեսեք.
Ե ոչ զբաննորա
որնեք ի ձեզ բնա
կեալ. զի զորնա
առաքեալաց. ուր
նա ոչ հաւատայք.
Ժ ննեցեք զգիւս.

զի ուր համարեք
նոքաւք որն ել զկե
անսկ յառ ի տեսակ
անս. և նոքին իսկ
ենոր վկայեն վն իմ
որովք համարեքն
որն ել կեանս. և
որովք ոչ կամեք զալ
առ իս. զի զկեան
անորնեցեք.
Ե սիւստ ի մար
դկանե ոչ առնում.
այլ գիտեմ զձեզ
թե զսերնայն ոչ որն
իք յանձնես.
Ե սեկի յանորն
հաւորիմոյ. և ոչ
ընդ որնեք զիս.
եղծեայլ ոքեկեացե
յիւրանորն. զնա
ընդ որնեցեք.

44

Օ ի արդարեւ
դուք հաւատալ
զի փառս ի մի մեա
նցառնողք և

զփառս զառ ի մի ^{Իմ}
ոյն ոչ խնդրեք

Մի համարեք երթե
ես չարախաւսիս
իցեմ զձեռն առ
հաւր: զոյն որ չար
ախաւսկայ զձե
նջ: մոպսէն յոր

դուքն յորս ացեալ
եք: զի երթե հաւ
ատայեք դուք

մատսի: հաւա
տայեք արդեք
և ինձ: զի նա պէ
իմ իսկ գրեաց: ^{Իմ}

Օ ի երթե նորապրոց

ոչ հաւատայք:
զի արդ իմոց բան
իցս հաւատ
այցեք:

^{Եւտայնոր}
^{Իկոնական}

Մայնկոյս ծովան
զալիլեացոց
տիրերեա: և զհէ
երթայր նորա
ժողովորդ բազ
ում: զի տեսանէ
ին զնշանսն զոր
առնէր ի վերա
հիւանդաց:

Լիլեանն յս
և անդ նստեր աշ
ուկ եղատաքն հան
դերձ: **Ի** երմեթ
զատիկ տաւնն

232
հրեհց. Բարձի
վեր զաշխիւ յս.
և ետես զի ժողով
որդ բազում զայր
առնա: աս է
ցփիլիպպոս: որ
ստի զնեսց որք
հաց զի կերիցեն
դքա:

Օայսասեր փոր
ճելով զնա: այլ
զիտէր զինչ առ
նեղացնէր ինքն:

Պատասխանի
ետ նմա փիլիպպոս:
երկերիւր դահե
կանի հաց չէ
դոցա բաւակ: և
Թեպէտ և իւրա
քանչիւր ոք սակն

ինչ առնուցոր
Անցնա մի
յաշակերտացն
նորա, անդրէաս
եղբայր սիովն վիմի:
Լաստ պատան
եակ մի որոտնի:
հինգ նկանակ դար
եղեն: և երկուս
ձկորնս: այլ այն
զինչէ առ այդչափ
մարդ իկ:

Ան յս բազմ
եցորցեք զմիտիկ դ:
Ի երեսոյ յոյժ
իտեղ ողն: և բազ
մեցան մարդիկն
Թորով իբու
հինգ հազար:

Ի առ զհացն յս:

ԳԴ

և գոհացաւ : և
բաշխեանց բազմ
ականացն : նոյն
պէս և ի ձկանցն
որ չափ և կամեցան :
Ի ի բրեւ յագեցան :
ասէ ցաշակերտք :
ժողովեցէք զնշխ
արեալ կոտորադ :
զիմի ինչ կորեցէ :
Ժ ժողովեցին և լց
ին երկոտասան
սակառ ի պկոտ
որոց ի հինգ գար
եղէն նկանակէ :
անտի որ յաւելաւ
ի կերողացն :
Ե սկսաւ որ ի կն
ի բրեւ տե սին զնշ
անսն զորարար :

ասէին : սան ճշ
մարտիս մարգար
էն որ գալոցն էր
յաշխարհ :
*ի բրեւ գիտ
աց ի ժե գալ*
որ են յապիշտակ
^{գնալ}
էլ զիարասց են զն
Թագաւ որ :
Գ նայ դարձեալ
լեառնն միայն :
ի բրեւ երեկոյ
եղև : ի ընաշակ
երտքննորա ի ծով
եզրն : և մտեալ ի
նաւ : գային յայն
կոյս ծովուն ի կա
փառնայտում : և
ի բրեւ նսեմացաւ :
և ճեմեա եկեալ էր

առնոսայն . և
ծովն ի սաստիկ
հողմոյն շնչելոյ
յորդէր :

Լւաբեալ ի բռն
ասպարեզսքսան
և հինգ կամ երես
ուն . տեսանէին
զյն զիգայր ի վեր
ծովուն . և մերձեր
ինաւն . զարհուր
եցան յոյժ :

Լա ասէ ցնոսա .
եսեմ . մի երկն չիք :

Լի կապին զնա^ն ուն
էինաւն . և վաղ
վաղակի է հասնաւ
յերկիր յորեր թայն :

վաղիւս անդ

Ժողովութիւն

որ կայր յայնկոյ

ծովուն . տեսաներ
թեպլնատ ոչ գոյր
անդ բայց միայն
միոյն . յորմտին
աշակերտքն յի .
և զիչէր մտեալ յն
ընդ աշակերտան
իւր ի նաւն . բայց
միայն աշակերտքն
նորագնացին . իբր
այլ նաւք գային ի
տիբերեա մաւ տ
յայնտեղի ուր զհա
ցն կերան :

Իսկ ի բռն ետես
ժողովութիւն . երբ յն
ոչեանդ . և ոչ աշա
կերտքն նորա . առ
իննդքա զնաւան . և
եկին ի կապառնայո
խնդր էլ զյն :

դե

141

Լ Իբրև գտին
զնա յայն կոյս
ծովորն։ ասենցնա
ռաբբի։ Էրբեկիր
այսր։ **Պ** աստասի
անիեա նոցա յն
և ասե։ ամենամեն
ամեն ձեզ։ Ինդր
եք դուք զիս։ Իբրև
ոչ եղէ զինչանս
ինչ տեսանէք։
այլ զի կերայք ի ձգ զիս։
հացեանտի և
յագեցարո՞ք։
Ը Թայք գործեց
էք մի զկորստակ
ան կերակուրն։ **Ծ**
այլ զկերակուրն
որմնա ի կեանս
յաւ իտենականս
զոր որդին մարդոյ

տացն ձեզ։ քան
զի զնա հայր կնք
եաց ամ։
Ա ասենցնա։ զինչ
առնիցեմք զի զգո
րծան անգործեցողք։
Պ աստասիանի
եա յն և ասենցնա։
այստ գործնայ։
զի հաւատասցիք
յայն որառաքեաց
զննչն շանառնի
ցես։ զի տեսցողք
և հաւատասցողք։
զինչ գործիցես։
Հ արքն մեր կեր
ան զմանան այն
յանապատիանդ
որպես և գրեալ է
հաց յերկնից եւ

նոցա ուտել:

Ասէ ցնոսայս:

ամենամեն աս

եմ ձեզ: Եղբոք ոչ

մոպսես ետ ձեզ

զհացն յերկնից:

այլ հայրն իմ աս

ցե ձեզ զհացն յեր

կնից զճշմարիտ:

Զի հաց յայն ու

իջանէ յերկնից և

կեանս տայ աշխար

Ասէն ցնա: ար

յամենայն ժամ

տուր մեզ զհացն

զայն:

Ասէ ցնոսա

յս: Եւ եմ հացն կեն

Որգայառիս ոչ

քշցիցէ: Լ ու

հաւատայ յիս:

ոչ երբէք ծառաւանց

Այլ ասացի ձեզ:

Եւ տեսանէք զիս

և ոչ հաւատայք:

Օ ամենայն զոր

տայ ինձ հայր:

առիս եկեսցէ: Լ

որգայառիս ոչ

հանից արտաքս:

Չի իջի ես յերկնից

ոչ զի զկամս իմ ար

արից: այլ զկամս

այն ուրիկ ու առաք

եացն զիս:

Միջնոս ասաց

որ առաքեացն զիս:

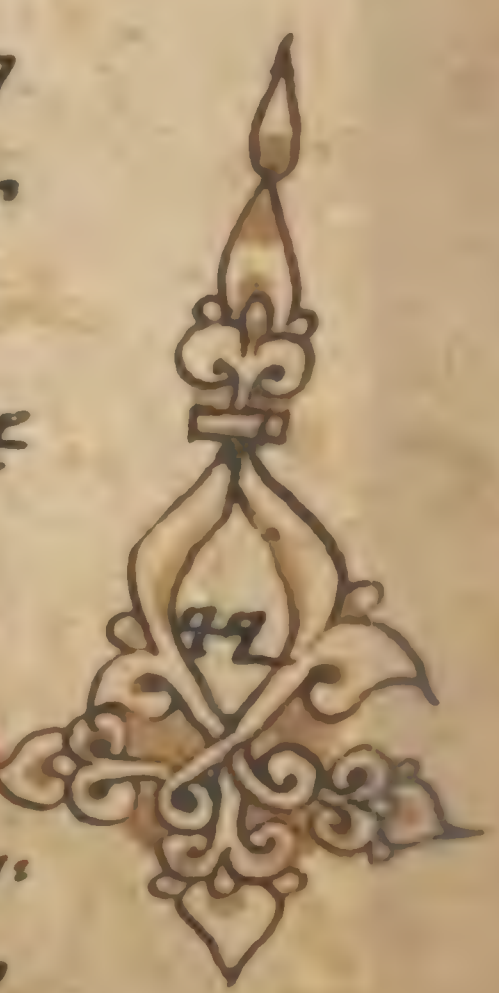
զի զամենայն զոր

եացիս հայր ոչ

կորուսիցին մանէ:

այլ յարուցից զնա

յառուրն յետնում:

այսէն կամք հաւր
իմոյ . զիւամենայն
որ տեսանիցէ
զորդի և հաւատ
այցէ ինչ . ընկ
ալ ջիզկեանս ն
յաւ իտէնականս
և եւ յարողից զնա
յաւ ուրն յետնում .
ՏԻՐ **Տ**րտնջէին զնա
անէ հրեայքն . զի
ասաց թէ ես եմ ^{ից}
հացն իջեալ յերկն
և ասէին . ոչ սա է
որդին յովսէփայ .
զորոյ մէք գիտեմք
զհայրն . իսկ արդ
զիարդ ասէ եղբէս
յերկնից իջի .
Կ ատասխան իւն
յս և ասէ ցնոսա :

մի քորթմն լէք ^է
մեկանս . ոչ ոք կար
գալ առ իս . եղծեոչ
հայրն որ զիս առ
աքեաց ճգեսցէ զնա .
և եւ յարողից ^{ում}
զնա յաւորն յետն
Գրեալ է ի մարգ
արէս . և եղիցին
ամենեքեան ուս
եալք յայ . ամեն
այն որ լսէ ի յարե
և ու սանիգայառիս .
Մ քուն ոչ եղծեզ հայր
որորեք տեսեալ
իցէ . եղծեոչ որ է
յայ . նա ետես զհայր
Լ մենամենասեմ
ձեզ . զի որ հաւատ
այ ընդ ունի զկեան
սն յաւ իտէնակա ^{նս}

49 **Ա**նհհացնկենաց

47 **Կ**առքն ձերկեր
անզմանանայն
յանապատին և
մեռան :

Այսէ հացն որ
յերկնիցն իջեալէ
զիորութիցէ ոք
իսմանէ մեմեռ
կէանիցի : **Ա**նհհացն
կենդանի որյեր
կնից իջեալ : Երբե
ոք ուտիցէ իհացէ
յայսմանէ կեցցէ
իյաւիտեան :

Իհացնզորեւ
տացմարմինիմէ
զորեստացվաան
կենաց աշեսարհի :

48 **Բ**արտնչէիմ ընդ
միմեանս հրէայքն

Լասէին : զիարդ
կարէսայտալմեզ
զմարմինիւրյորտ

Անհհացնոսայս :
ամենամենամեմ
ձեզ : Երբե ոչկերիջ
իք զմարմինորդ
ոյ մարդոյ ևարբ
ջեք զարիւննորա
ոչորնիք կեանս
յաւն ձինս :

Րորտեզմարմ
ինիմ ևըմպէ
զարիւնիմ ունի
զկեանանյաւիտեան
ականս ևեւ

յառորցից զնա
յաւորն յետնորմ :

Օիմարմինիմ ճշմ
արիւնկեռակորէ :
ևարիւնիմ ճշմարտ
ըմպելիէ :

Ե :

40 **Ո**րորտե զմարմ

իւնիմ. և ըմպե զար

իւնիմ. յիս բնակ

եացե. և ես ի նա.

Որպէս առաքեաց

զիս կենդանի ն

հայր. և ես կենդ

անի եմ վասն խոր.

և որորտեն զիս. և

նա կեցցե վնիմ.

Այն հացն որ

յերկնից իջեալ.

Որպէս կերան

հարբն ձեր զման

անայն և մեռան.

որորտե զհացս

զայս կեցցե յառիտ

Օայս ասաց ի ժող

ովրդեանն յորտ

ութեան ի կապի

առնայորմ.

Իբազոր վք

յաշակերտացն.

իբրև լուանասէն.

իսիմտե բանդայդ.

ովկարե լսել դմա.

Իբրև գիտաց յն

յան ճնիւր երե

տրտն ըն վասն

այն որիկ աշակեր

տքն նորա ասէ.

ցնոսա. այդ գայթ

ապղեցութեան զձեզ.

41 **Ս**կարդե՞ծ տե

սանիցեք զորդի

մարդոյ. զի ելան

իցէ որ երզառա

լինն. **Ո**գինեկէն

դանարար. մար

մին ինչո՞չ առան.

42 **Բ**անս զոր ես

իսաւսեցայ ընդէզ

հոգի է և Կենսաբանք:

Ալ Ենոմանք է
ձեռն լորոջ հատապատ

Է անգի գիտեցի յս
իսկ ըզբանէ ուրեւն

այն ուրիկ որոջն
հատապատան. և ուր
այնէ որմաւոնէ

որցն է զնա:

Է Խաւեր. վասն
այն որիկ ասացի
ձեզ. երթեոջ ուրիկ
գալաւ իս:

Երթեոջ իցէ տու
եալ է հատրէ իմէ:

Գ այսմանէ բազ
որմէ յաշակերտ
ացն. նորա չորգան

յետա. և ոչ և աշր
լէին ընդ նմա:

Ա ան յս ցերկո

տապան աշակեր
տան. մի թեւ դուք
Կամիք երթալ:

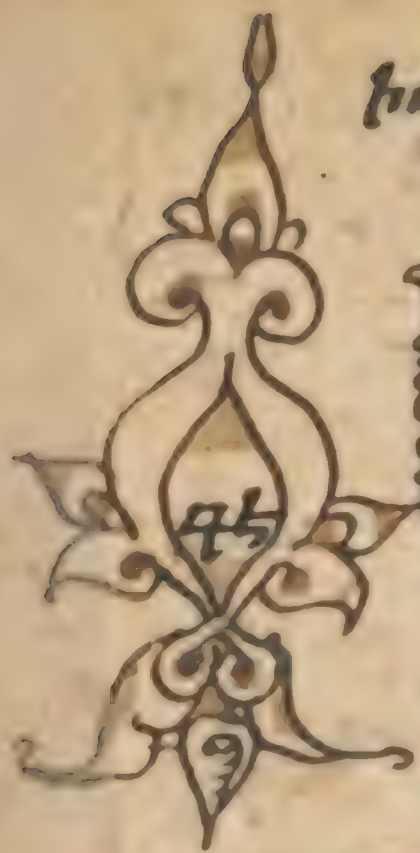
Կ աստապետանի
ետ նմա միմոյն
պետորոս. տր. առ
ոյլ երթիցուք:

բանս կենաց յաւի
տենականացուն
իս. և մէք հատապ
ացաք և ծանեաք.
Թեդոն եւ քսնորդէ

այ:

Է աստապետանի ետ
նոցա յս. ոչ ես զձեզ
զերկոտապանսդ
ընտրեցի. և մի դի
ձեռն սատանայէ:

Է Խաւեր զսիմոյ
նեան յորդայէ սկ
արող տացոյ. զինմ

Իմ մատնեղոց ԿՐ

մնա : և մի երյեր

կոտապանիցն :

ՈՐԻԿ ՉՐԸԼԵՄ

Իգալիլեա : քանզի

ոչ կամեր ի հրէաս

տանի շրջել : զի

խնդրէին զնա հր

է այքնսպանանել :

Ի Կր մերձ տաւնն

հրէից տաղաւար

ահարաց :

Ա մենցնա եղբ

արքն նորա : զնա

աստի և երթ ի հրէ

աստան : զի և աշ

ակերտքն քո տես

ցեն զգործսդ քո

զոր գործես : զի

ոչ ոքէ որի ծածուկ

ինչ գործէ և ինն

դրէ ինքն համար

ճակ լինել : Եթէ

զայդ գործես յայ

տնեա զանճն քո

աշխարհի :

+ անզի և եղբար

քն իսկ չէին հա-

տաացեալ ինա :

Ա մէջնոսայն :

Ժամանակ իմ չե

է հասեալ : բայց

ձեր ժամանակ

յամենայն ժամ

պատրաստէ : ոչ

կարէ աշխարհս

ատեալ զձեզ :

բայց զիս ատեաց :

զի ես վկայեմ վն

նորա : Եթէ գոր

ծքն իւր չարութե

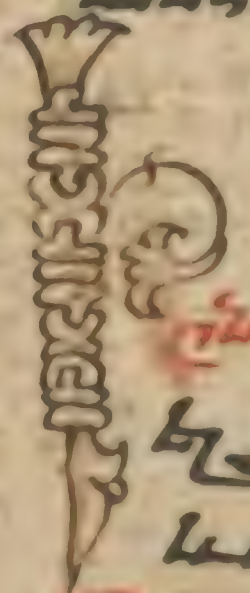
էն: դո՞ւք երթայք
իտառնն յայն: Ես
ոչ երթամ իտառնն
յայն: զի իմ ժամ
անակն է լցեալ:

Օ այս իբրեւսսաց
ինքն մնաց անդէ
ի գալիլեա: իբրեւ
էին եղբարքն ուր,
ապա և ինքն էլ ի
տառնն: ոչ յայտ
սի: այլ իբրեւ ի ծա
ծոն: **Եւ** հրեայ
քն խնդրէին զնա
իտառնն: և ոչ և
ասէին: ուրիցէ՞ս:

Եւ Բարթոլոմէ
երզնմանէ ի ժող
ովոյն: և նն:

Եւ Եսայասէին թէ
բարո՞ւք է:

Այլ ասաւին
ոչ: այլ մոլոր էջ
որցանէ զժողովոր
Եւ ոչ ոք համար
ձակ խառնէր զնմ
անէ վասն երկեղ
ին հրեայ:

բոլորսն

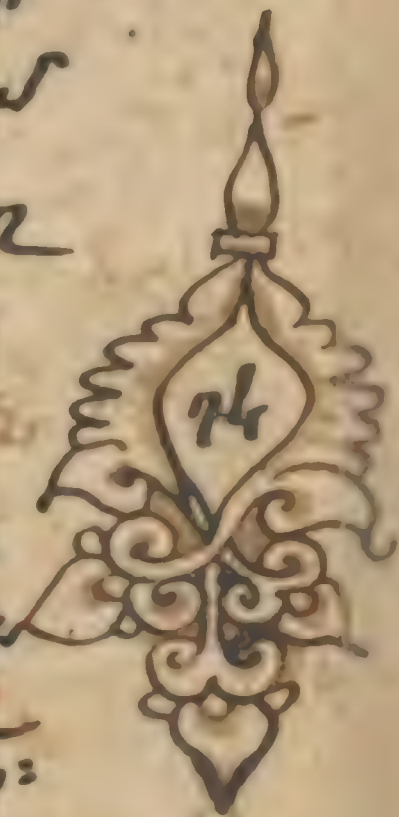
Եւ միջեցաւ:

Եւ յն ի տառն
և ուսուցանէր:

Օ արմանային
հրեայքն և ասէին:
զիարդ զգիրսդի:
տէսա: զի ուս
եալքնատ չիք:
Մատասխանի
ետնոցա յն ասէ:
իմ վարդապետո՞ւ

Թիւնս չէ իմ: այլ
այնորիկ որ առաջ
եացն զիս:

դն:

էր թէ ուրիշ անհայտ
հորաւորն էլ. գի
տասցէ վասն վար
դապետութեանս:
յայն եղեարդեղ:
էր թէ ես ինչ յանձ
նէ իմմէ իսաւսիմ:
|| Եւ յանձնէ իւր
մէ իսաւսի. փառա
անձն իւրութեան
դուռ: իսկ որ ինչ
րէ զփառաւայնոր
իկ որաւաքեացն
զնա. նա ճշմար
իտէ. և անիւրաւոր
Թիւնոյն զոյնմա:
|| Հմուսէն ետ ձեզ
զաւրէնսն: և ոչ
դիմէն լաւնէ
զաւրէնս: զի ին
դիմէ զիս սպանան
էլ:

Պատաւաստանիւն
ժողովորդն և աս
էն: Դ. և գոյնքեզ
ոմ ինչորէ զքեզ
սպանան էլ:
Պատաւաստանի
եւ ունցա յս և ասէ:
գործմի գործեց
և ամենէքիւն
զարմացեալ էք:
վասն այսոր իկ
մուսէն ետ ձեզ
Թւիատոր Թիւն:
զի ոչ էր թէ իմու
եսէ եր: այլ ի հաղ
անտի. և ի շաբա
Թոյն Թւիատ էք
զմարդ: իսկ արդ
էր թէ Թւիատոր
Թիւնաւորն մարդ
ի շաբաթ ու: զի

միաւրեւքն մոպ
սեպի լուծցին, ընդ
իս ցասորցեալ էք:
զի ողջոյն իսկ մառ
բժշկեցի ի շաբ
աթու:
իւրապանսդ
ստիք: այլ ըս
զի զիս անարարս
արարիւք:
աւիտականք
յիւսմացոց անտի:
ոչ նաեւ սա զորին
դրեինն սպանան
ել: և ահա ապիկ
յայտնապեսիսա
սի: և չապեն ինչ
ընդ նմա: գորցե
արդեւք և իշխա
նքն գիտացին թէ
սա իցե քան:

II յլքսա գիտեմք
որ ստիէ: իսկ քան
յորժամ գալցէ, ոչ
ոք գիտէ որ ստի է:
II զաղակեաց յի
տաճարին որ սոր
ցաներ և ասէր
հզ **I** իզին գիտեք
և որ ստի եմ գիտեք:
և յանձնէ ի մմէ ոչ
եմ եկեալ: այլ ճշ
մարիտ որ առաքեա
ցն զիս: զոր դուքն
ոչ գիտեք: ես գիտ
եմ զնա: զի ի նմանէ
իսկ եմ: և նա առաքեաց
I նորեին զնա որ
սել: և ելի ձեռացն ոչ:
և ոչ ոք արկի նա
ձեռն զիչեւոր հաս
եալ ժամ նորա:

ԴԲ

զիս:

Լ Ի բազումք ի ժող

ոպրդենէն հաւ
ատացին ի նա. և
ասէին. քնն յորժ
ամ գայցէ. մի թէ
աւելի ինչն շանս
առնիցէ. քան զոր
այս առնէ:

Լ Ի լուսն փարի

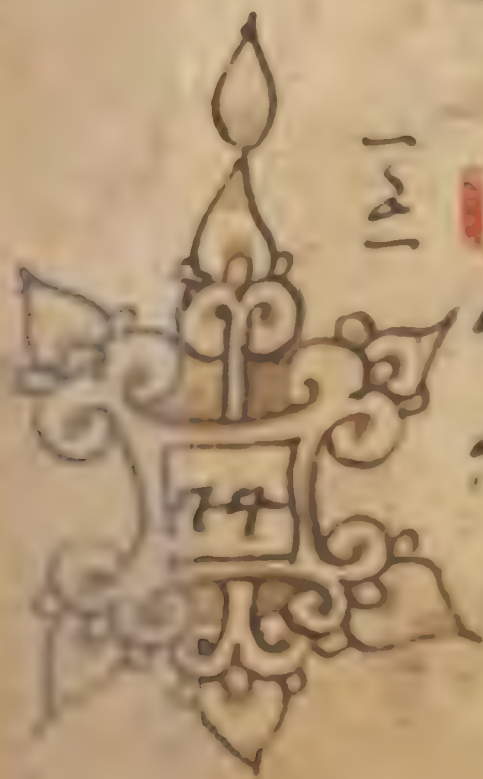
սեցիքն զտրտունջ
ժողովրդեանն զնմ

Լ Ի առաքեցին
քահանայապետքն
և փառիսեցիք սպ
ասաւ որս զի կալ
ցին զնա:

Լ Եւ յս. փութումի

և սժամանակ ընդ
ձեզեմ. և երթամ

առայն որ առաք
եացն զիս:

Լ Ի նորեցեք զիս

և ոչ գտանիցէք:

և որ են երթամ

դուք ոչ հարեք պալ:

Լ Եւ ասէին հրեայքն

ընդ միմեանս. իսկ

յո երթայցէ դայ

զիմեք ոչ գտանից

եմք զդա. մի թէ ի

սփիտոս հերթան

ոսաց երթայցէ և

որս սորցանէ զհե

թանոսս. զինչէ

քաննայն զորասաց

ինորեցեք զիս և

ոչ գտանիցէք. և

որ են երթամ դուք

ոչ կարիցեք զալ:

Եւ ինչն որ մտ

Լ Ի ստանալ

ին. կայր յս աղաղ

ի

անկերևանք. էր թէ
 ոք ծարարի իցէ. ^{ձգ}
 եկեացէ և արբցէ.
 որ հաւատալիս
 որպէս և աս են
 գերբ. գեալք որ
 ուզայնէ նորա բշ
 խեցեան ջրոց կէ
 նդանու թեան
 այսաստեղ ^{վն}
 հոգւոյն զոր ընդ
 ունեցեին որ ^{ձգ}
 հաւատալին ի
 նա. զի չէ եր հո
 գի. քանզի յս չէ ^{ձգ}
 եր փառաւորեալ.
 մանք ի ժողով
 որ են են իբրեւ լա
 էին զբանս զայս ^{ձգ}
 ասէին. սանձ չմ

արիտ մարգար
 և քան ին.
 սանձքն.
 անկերևանք
 ին. մի թէ ի գալ
 իլէ գալոց իցէ քն.
 ոչ գերբ ասեն թէ
 ի գաւազէ դաւիթի.
 և ի բերթէն մզեղ
 ջէ որ դաւ ի թնեղ
 գալոցէ քն.
 Ի եղեն հերձու
 ածք ի մէջ ժողով
 որ ենան ^{վն} նոր
 Ի ոմանք ի նոց
 անէ կամեցան
 ունեղ զնա. այլ ոչ
 ոք մեկացի մաձէ
 Ի եկին անդրեւ
 սպասաւ որքնաւ

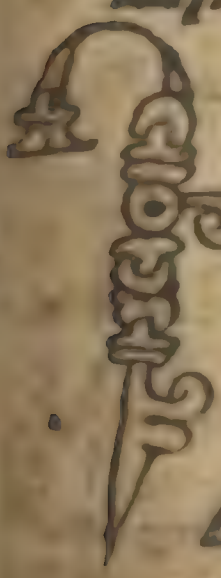
անիւ

որն

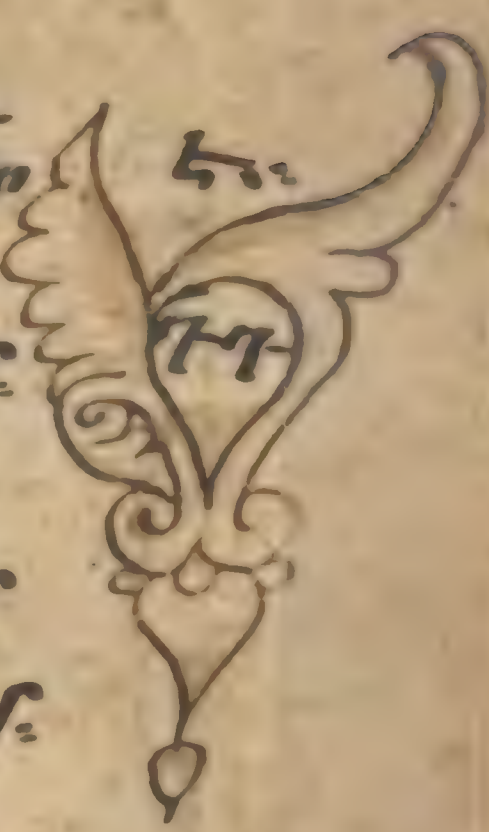
քահանայապետ
տան և փարիսէ
և ասէն սոքա
ցնոսա.
ընդ էր ոչ ածէք
զնա այսր :
|| աստասխանի
ետուն սպասատ
ոքն և ասէն . ոչ
երբէք այնպէս
խառսեցատ մարդ
որպէս այրնայն .
|| աստասխանի
տուն փարիսէք
և ասէն . մի թէ և
դո՞ք մոլոր եցար
որք : մի թէ յիշե
անացն հաւատ
աց ինա . կամ ի
փարիսէք ոչ :

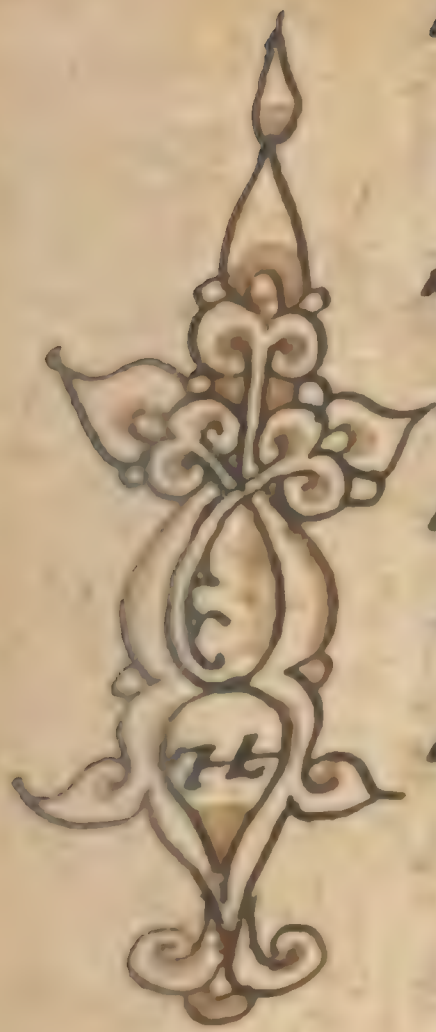
այլայն խաժա
մութ ամբոխ որոշ
գիտէ զատրէնա .
և նզով եալ քեւ .
|| ասէ նիկողդիմ
ոս ցնոսա : որ եւ
եալն էր առնա գիշ
երին յառաջագո
ոյն և մի էր ինոց
անէ : մի թէ առ
է նքն մերդաստին
զմարդ ելծէ ոչ և
են ինչ նախ ի նմ
անէ կամ գիտեն
զինչ գործէ :
|| աստասխանի
ետուն նմաւասե
մի թէ և դո՞ւ ևս ի
զալիցես . քնեա

և տեսն. զի մարդ
 արե ի գալիլէէ.
 ոչ յատենէ
 արձեալ
 Խառակցանք
 Կոսա յսկասե.
 Եսեմ լոյս աշխ
 արհի. որոգայ զկնի
 իմ ընդ խառարմի
 զնասցէ. այլ լին
 Կալցի զլոյսն կեն
 սե Կցնա փայ
 իսկելքն. դու վն
 անձի Կքո վկայ
 Ես. և վկայութեք
 քո չէ ճշմարիտ.
 աստասխանի
 Ես յսկասե ցնոմ.
 Թեպէտե Ես վկ

այեմ վասն անձ
 ին իմոյ. վկայութ
 Թիւն իմ ճշմարիտ
 զի գիտեմ ուստի
 Էկի Էյո Էրթամ.
 Բայց դուք ոչ պի
 տեք ուստի դամ
 Կամ յո Էրթամ.
 ուք ըստ մար
 մնոյ դատելք. Ես
 ոչ դատեմ և ոչ
 զոք. Թեպէտ և
 դատեմ և ազոք.
 դատաստանն իմ
 ճշմարիտ է.
 զի չեմ միայն այլ
 Ես և որ ասաքեմ
 զիս հայր.
 Ե յաւրէնսն իսկ

Ճերգրեալէ. թէ

երկուցմարդուոց

վկայութիւն ծն

մարիտէ. եւեմ

որ վկայեմ վնիմ.

և վկայէ վասնիմ

որ առաքեացն

զիս հայր.

սէին ցնա.

որէ հայրն քո.

առաքեալսն ի

ես յս և ասէ ցնոս.

որ զիտեք. և ոչ

զհայրն իմ. երթ

զիս գիտեիք և

զհայրն իմ թերև

գիտեիք.

այսքանս իսա

սեցաւ ի տանգա

և ձին յոր ժամոր

սոր ցանկի տա

ծարի անդ. և ոչ

որ կալաւ զնա.

զի վն և հասեալ

ժամն որա.

և ինդրեցէ քզիս.

և ի մեղս ձեր մե

անի ընդ. զի ուր

եսն երթամ.

դուք ոչ կարեք գալ.

սէին հրեայք

մի թէ զիւրովին

երթայցէ. զի

ասէ թէ ուրեսն

երթամ դուք ոչ

կարեք գալ.

Դարձեալ
սէին ցնա
յս եւեմ թամ

1. Իսանցնոսա.
դուքինեքոստ
աստի էք. և ես
ինքերոստ անտի
եմ. դուք յաշխ
արհէաստի էք.
ես չեմ յայսմ աշ
խարհէ. բայց
ասացի ձեզ թէ
ինձեզ ձեր մեռան
իցեք. զի թէ ոչ
հաւատայց էք
թէ ես եմ մեռան
իցեք ի մեղս ձեր.
1. Եւսանցնա. դու
ոք. 1. Եւսանց
յն. նաեւ զի և իստ
սիմս իսկ ընդ ձեզ.
Բազում ինչոքն իմ

վասն ձեր իստեղ
և դատեղ. այլոր
ատաք եացն զիս
ճշմար իտե.
1. Եւսզոր լուայն
ինմանէ, զայն
իստս իմ յաշխար
1. Ի ոչ գիտացին
եղթէ զհատրե ա
սեր ցնոսա.
1. Եւս ցնոսայն.
յորժամ բարձր
այցուցանիցեք
զորդի մարդոյ.
յայնժամ գիտաս
Ձեք. թէ ես եմ.
և յանձնէ իմ մէ
իսկոյ առն իցեմ.
այլորպէս ուսոյց

հի.

զիս հայրն իմ :

զայն խառն իմ :

և որ առաքեացն

զիս ընդ ինձ : ոչ

եղծող զիս միայն :

զի ես զհաճոյս

նորա առնեմ հա

նապազ :

բռն զայս խառ

նեցաւ բազումք

հաւատացիւնի

իսկայն

առ հրեայսն

հաւատացեալս :

եղծողութիւնս

իբրանի իմում :

ճշմարիտ աշակե

րտիմէք : և ծանի

ջեք զճշմարտութի :

և ճշմարտութի

ազատեցէ զձեք :

և ատապիսանի

ետուն նմա և ասէն :

զառակ աբրահա

մութեք : և ոչ որմ

էք երբէք ծառայ

եցաք : զի արդաս

ես թէ ազատք լի

սիւլէք :

և ատա

խանի ետնոցայն :

ամէն ամէն ասեմ

ձեզ : թէ ամէնայն

որ առնէ զմեղս :

ծառայէ մեղաց :

ի ծառայն ոչ

յաւ իտեան կայի

տան : սկորդ

իսկ յաւ իտեան կայ :

իսկապոյ եղև որ
դին զձեզ ազատ
եցուսցէ, ճշմար
իտ ազատք լինի ջեք:
Իտեմ զի զա-
պա արքա համո-
ւեք: այլ խնդրեք
ապանան ել զիս:
զիբանին իմոյ
չեք տեղի ի ձեզ:
Ազոր տեսի առ
հաւր իմում, իսա-
սիմ: Եղութ զոր
լուարութի հա-
րեն ձերմէ, առնեք:
Աստասխանի
Ետունն մա Լաս
Էն: հայր մեր
արքա համէ:

42
| սէ ցնոսա յս:
Եթե որդիք արքա
մութեք: զգործան
արքա համո- գոր
ծեք: այլ այժմիկ
խնդրեք սպան
անել զիս: զայր մի
որ ձեզ զճշմարտ
ութիւն իսաւեցայ:
զոր լուայ ի հարե
իմմէ: զայդ արք
ա համո չարար:
դուք առնեք զգոր
ծս հաւրն ձերոյ:
| սէն ցնա: մեք
Իպորունկութեան
չեմք ծնեալ: միե
հայր մեր: ամ:
| սէ ցնոսա յս:

Երթանձեղ հայր ձեր.

սիրեիք արդեւք
զիւս : զի ես յայնչելի
Լեւի : Լեւի երթ
յան ձնէ ինչ Լեւի :
այլ ընամառաբանաց ^{զիւս :}
| Զորք զիւսաւսս
իմ ոչ գիտեք դուք :
վասն զի ոչ կարեք
լսել զբանն իմ :
| Դուք ի հաւրե
սատանայնէք : Լ
զցանկոտ թիւնս
հաւրն ձերոյ կա
միք առնել : զի
նա մարդասպան
էր իսկ զբանէ :
Լ ի ծշմարտութե
ոչ եկաց : զի ^ն զոյ
ծշմարտութե ինմա :

յորժամ խաւսիցի

սոստ : յիւրոցան
տի խաւսի : զի
սոստե Լ զայրնոր :
| սկես զի զծշմ
արտոտ թի խաւս ^{իմ}
ոչ հատատայք ինչ :
| Զի ձեռն յանդ
իմանէ զիս վասն
մեղաց : Երթ զծշմ
արտոտ թի ասեմ :
ընդէր ոչ հաւա
տայք ինձ :
| Ընչ յայ : զբանս
այլ լսէ : Լ դուք
վասն այնոր ի կոչ
լսէք : զի չեք յայ :
| ատաւսխանի
Էտոռն հրեայքն
Լ ասեմն ցնա :

ոչ բարեղ ասեմք
մէք էր թե սամար
ացի եսդոտ և դե
գոյ ի քեզ :
|| ատապխան ի
ետ յս և ասէ : յիս .
դե ոչ ցոյ : այլ պա
տոտ եմ զհայր իմ .
և դոտ քան արգէք
զիս : ես ոչ խնդր
եմ զփառս իմ : եոր
խնդրէ և դատի :
|| Դէս ամէն աս
եմ ձեզ : էր թե դե
զբան իմ պահեա
ցէ : զմայմի տեսցէ
յաւ ի տեսան :
|| սենցնա հրէ
այքն : արդ զիտ
այցաք թէ դե գոյ ի
քեզ :

բրահամ մեռ
աւ և մարգարէք .
և դոտ ասես էր թե
դե զբանն իմ պահ
եսցէ : մի ճաշակ
եսցէ զմայի յաւիտ
եան :
|| Ի թե դոտ մեծ
ինչ դե իցես քան
զհայր մեռաբրահամ
որ մեռաւ : և մար
գարէ քն մեռան :
արդ դոտ զոմ առն
ես զքեզ :
|| ատապխան ի
ետ յս : էր թե փառ
աւ որ եմ զան ձե իմ .
փառքն իմ ոչ ինչ են :
է հայր որ փառաւ
որէ զիս զորմէ դոտ
ասեք թէ ամ մեռէ :

գործքնայնի դմա:
և ինչպարտ է
գործել զգործս
այնորիկ որ առ
աք եացն զիս:
մինչ առ ուր կայ:
գայ գիշեր յոր
ժամ ոչ դք կարե
գործել: մինչդեռ
յաշխարհի եմ,
լոյս եմ աշխարհի:
այս ի բռնաս
աց: Եթուք ի գետ
ին, և արար կառ
ի թափոյն: և ծեծի
եաց զկառն ի վերա
աշաց կուրին և
ասեցնա: Երթ
լուայն յառաջան
ին սիլովամայ:

244
որ թարգմանի
առաք եալ:
2 որպաւ լուսացաւ:
եկն և տեսան էր:
1 սկի դրացիքն և
որոց տեսեալն էր
զնա յառաջագոյն
թեմորացիկեր:
ասեին, ոչ սմ էր
որ նստերն և մոր
անայր: 1 Եսք:
ասեին, նա է, այլք
ասեին ոչ: այլ նմ
ան է նմա:
1 Ինչքն ասեր, թե
ես եմ: 1 սենցնա:
իսկ զիարդ բացան
աշքքո: 1 ասեմ
պատասխանի:
այրմի որ ում յան

ասեն, Կառարար

և ծեփեաց զաչսիմ:

և ասէ ցիս: երթի

սիլոփամ և լուայ,

չոգայ լուացայ, և

տեսան եմ:

|| և ասէ ցիս: որի

նա: || և ասէ ցիս: որի

ոչ գիտեմ:

|| Ծինառ փարի

սեցիսն զնա որ եր

բեմն կոյրն էր:

|| Ի եր շաբաթ յոր

ժամ զկատն արար

յս, և եբաց զաչս

կոր ըն:

|| արձեալ հարց

անէին զնա և փար

իսեցիքն: Թէ զի

արդ տեսան են:

|| Ի նա ասէ ցիս:

Կառ եր Եփրատաց

ացիմոց, և լուա

ցայ և տեսան եմ:

|| և ասէ ցիս: որի

փարիսեցիոցն: ոչ

է այրն այն յայ,

զի զ շաբաթս ոչ

պահէ:

|| Եսքն ասէ ին,

իսկ զի արդ կարէ

մարդ մեղաւոր

այսպիսի նշանս ար

|| Ի էին հերձու

ածք ի մէջ նոցա:

|| և ասէ ցիս: որի

պահէ և տեսան են:

|| Եսքն ասէ ին,

զի եբաց զաչս քո:

|| Ի նա ասէ թէ

մարգարէի :
- ոչ հաւատաց
ին հրեայքն զնա
անէ . թէ կոյր երե
բացաւ . մինչև
կոչեցին զծնաւդ
բացելոյն :
արցինցնա
ւասեն . սակորդ
ին ձեր զորմեղոք
ասեւք եղէ կոյր
ծնաւ . արդ զիարդ
տեսանէ :
ատաւանի
ետուն ծնաւդքն
նորաւ և ասեն . զի
տեւք զի սակ որ
դին մեր . և զի կոյր
ծնաւ . բայց զի
արդայժմդ տեսա

սե . ոչ գիտեմք :
կամ թէ ովքեաց
զաչս դորա . մեք
ոչ գիտեմք . ցոա
իսկ հարցեք . ինքն
ին իշափ հասեալն .
ինքն իսկ խառսեն
ցի վասն իւր :
այս ասաց ինծն
աւղքն նորա . զի
երկնչէին ի հրեիցն .
քանզի ու խառ եղ
եալ եր հրեից . եղէ
ոք խոստովանիցէ
զնաքն . իբացկաց
ցէ ի ժողով օրենէն :
վասնայնոր իկաս
ացին ծնաւդքն
նորա . թէ ինքն ին
իշափ հասեալն
ցնա իսկ հարցեք :

Մարմնալկոկին
անգամ կոչեցին
զայրն որ կոյրնէր.
Լաւենցնա: տոր
միտսայ: մէք գի
տեմք զիայրնայն
մեղաւոր է
Ի նաւասէ. թէ
մեղաւորիցէ եսոյ
գիտեմ: բայց զայս
գիտեմ: զի կոյրնի.
Լարդ տեսանեմ.
արձեալ ասէն
ցնա: զինչ արար
քեզ: զի արդեբաց
զաշս քո:

Մատախանի ետ
նոցա: այժմ ասացի
ձեզ. և ոչ լուարուք:
զի՞ կամիք միտսան

գամ լսել. մի թէ
Լորդք կամիք աշ
ակերտել նմա:

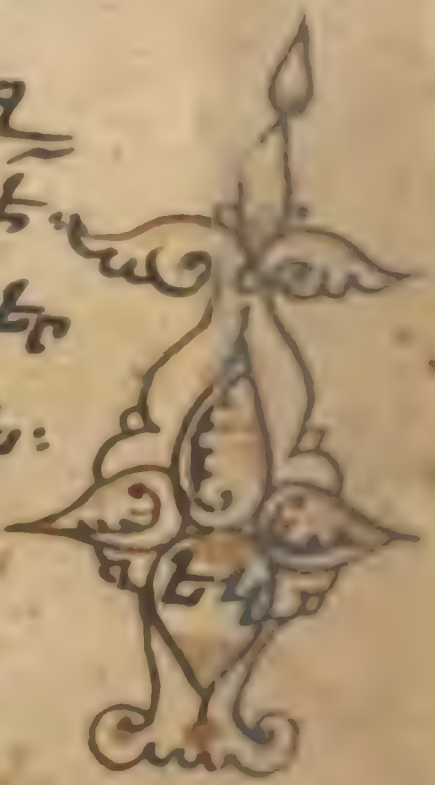
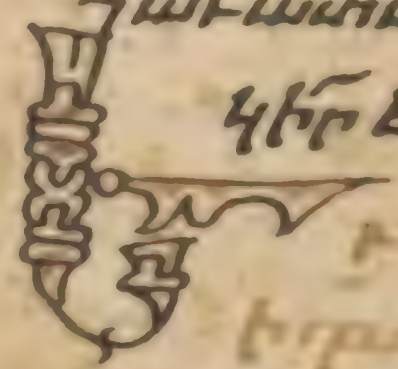
դքա հայհոյեին
զնա Լաւեն: դոր
լիջիւր նորա աշա
կերտ: մէք մոկս
եսի աշակերտքեմ:
մէք գիտեմք զի ընդ
մատեսի խաւսե
ցաւ անձ: զսա ոչ
գիտեմք ուստիցէ.
ատաւախանի
ետ այրն Լաւենցնո
սա: այդ իսկ են

աբանչելիք. զի որք
ոչ գիտեք ուստի
իցէ. Լորդ զաշս
եբաց: գիտեմք զի
անձ մեղաւորաց

ոչ լսէ. բայց եղծե
 ամ ծապաշտութիցէ.
 և զկամսն որ առա
 նիցէ. նման լսէ.
 իյաւ իտեմնից ոչ
 ոք լուաւ եղծե եւ
 այ ոք զաչս կորոի.
 ի ծնէ կոյր ծնելոյ.
 եղծե ոչ^{յա} երայունայն.
 ոչ կարեր առնել ինչ.
 աստասխան ի
 ետուն և աստեն
 ցնա. ի մեղս իսկ
 ծնեալ ես ամեն և
 ին և դու վարդա
 պետ լինիս մեր.
 Ի հանին զնա ար
 տաքս. որ ամ յս
 եղծե հանին զնա
 արտաքս. և իբրև

եգիտ զնա. ասե
 ցնա. դու հաւա
 տան յորդիայ.
 աստասխան ի
 ետ և ասե. ար. ով
 զի հաւատացիցի
 անցնա յս. և
 տեսեր զնա. և որ
 խառնիդ ընդ քեզ
 նա ե. Ի նա ասե.
 հաւատամ տր. և եր
 կիր եղազնա.

նա :

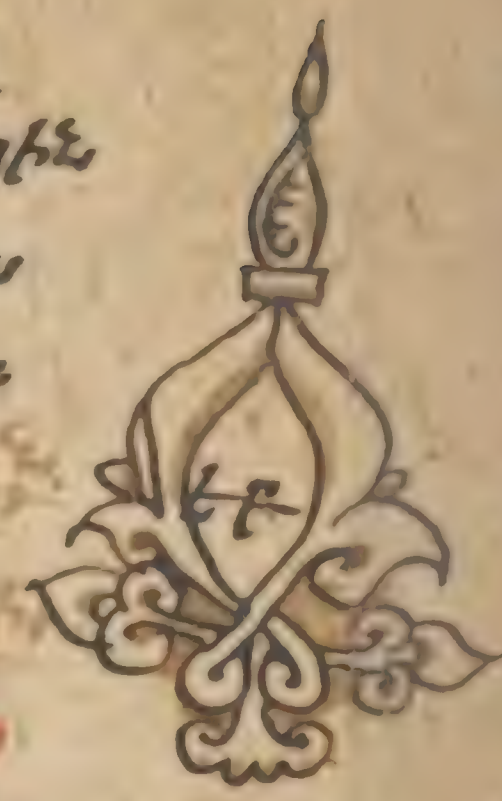
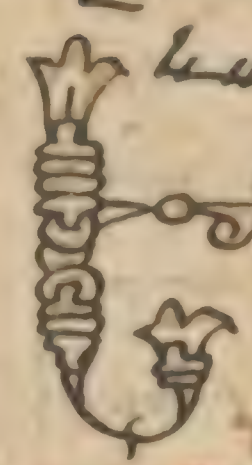
այս. զի ոչն ան
 անեն տեսցեն. և
 որք տեսան ենն
 կորուսաց ին.
 որ ան ոմանք ի

փարիսեցւոցն
որք ընդ նմա եին.
Լասենցնա. մերձ
Լմէք Կոյրք ից եմք.
սէցնոսա յս.
Երձե Կոյրք եիք,
որչեք ձեր մեղ. բայց
արդասեք. թէ
տեսանեմք, Լմեղ
քն ձերի ձեզ հաս
տատեալ են :
մեն ամեն ասեմ
ձեզ. որ ոչ մտանէ
ընդ դուռն գաւիթ
որչեարաց. այլ ընդ
այլ ելանէ նա գող
է Լատազակ:
սկոր մտանէ ընդ
դուռն, հովիւ է
որչեարաց. նմա

դռնապանն բառաւ.
Լ որչեարքն ձայնի
նորա լսեն. Լ զիւր
որչեարսն Կոչէ
յանութանէ, Լ հա
նէ զնոսա :
Ե յորժամ զիւրն
զամենայն հանիցէ,
ատալի նոցա երթաւ,
Լ որչեարքն զհետ
նորա երթան. զի
ճանաչեն զձայն
նորա. զատարի
զհետ ոչ երթեցեն.
այլ փախիցեն ի
նմանէ. զի ոչ ճան
աչեն զձայն ատ
արաց. այսատ
ակասաց նոցա յս,
Լ նոքա ոչ գիտեին.

Եթէ զինչէր որ
խառնեցն ընդ նոս
արձեալ ասէ
ցնոսա յս ամէն
ամէն ասեմ ձեզ
զինեմ դուռն
ոչ խարաց
մենեքեան որ
յառաջ քան զիս
եկին քողքէին
և առաջակէ ասլ
ոչ լուսնն ոցա
ոչ խարքն
սեմ դուռն Ընդ
իս թողք մտանիցէ
կեցցէ մտցէ և
եցէ և ճարանկաւ
ոչ ոչ ցայ Եթէ
ոչ զի գողասցի և
սպանցէ և կորու

սցէ ևս եկի զի
զկեանսն ունիցին
և առաւ Ելա
որնիցին
քաղ քան ձնիւր
դնէ ի վերա ոչն
արաց Իսկ վարձ
կանն որ ոչէ հոպիւ
որոյ ոչիւրէն ոչն
արքն Իբրև տեսա
նէ զգայլն զի գայ
Թողութ զոչխարսն
և փախչի և գայլն
յափշտակէ զսոսա
և ցրուէ ք զի վար
ճկանէ և չէ փոյթ
նմա վասն ոչխարաց
սեմ հոպիւն քալ

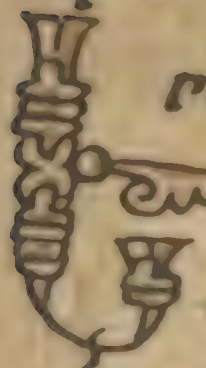

մն

և ճանաչեմ գիմսն
և ճանաչեմ յիմոց
|| րպէս գիտե զիս
հայր. գիտեմ և ես
զհայրն :
|| Ի զան ճն իմ դնեմ
ի պերա ոչ խարաց :
|| Եւ և այլ ևս ոչ խ
արքէն իմ որոցէն
յայսմ գաւ թէ : և
զայն ևս պարտե
իւն ածել այսր : և
ճայն իմ ում լուից
են : և եղիցին մի
հաւտ. և մի հովիտ :
|| Եւ ամենայն որիկ
սիրե զիս հայր իմ.
զի ես դնեմ զան ճն
իմ. զի միտս անգամ
առ ից զնա :

|| Զոր հանե զնային^{էն}
այլ ես դնեմ զնա ան
ճամբ իմով :
|| Զխանութիւն
որն իմ դնեմ զնա :
և ի շխանութիւն
որն իմ միտս անգ
ամ առնող զնա :
զայն պատու եր
առ ի ի հաւրե իմ մե
արձեալ հերձու
ած լիներ ի մեզ հո
ւից վասն բանիցս
այսոցիկ :
|| Եւ ասեին բազոր
մք ինոցանէ : դե
գոյ ի նմա և մոլեգ
զի բնաւ լսեցնմա :
|| Եւ քն ասեին այս
պիսի բանք ոչ յի

ահարի են. մի թե
դե կարե զաշսկու
րի. բանալ:

ապիքն յեմ. և
ձմեռն եր:

Ի շրջեր յսիտա
ճարին ի սրացին
սողողմանի:
Եւ ընդեն զնո
վառ հրեայքն և
ասեն. մինչև յերբ
Թափես զոգիսմեր
երթե դուռն քան.
ասամեղ համար ձ
ատասխանի
ես նոցա յսկասե.
ասացի ձեզ և ոչ
հաւատայք ինձ:

Գործան զորես
գործեմ յանու և
հատր իմոյ. նոքին
վկայեն վասն ձմ.
այլ զուրք ոչ հաւա
տայք. զի չէք տչ
խարաց անտի իմոց:

Նխարգիմ. ձայնի
իմում լսեն. և ես
ճանաչեմ զնոսա:
և զկնի իմ զան. և
ես տամ նոցա զկեա
նան յառ իտենապա
և մի կոր ից ենի յառ
իտեան: և մի ոք յա
փշտակեսցե զնոսա
ի ձեռաց իմոց.
այրն իմ որ ետ
իւնձ զնոսա. մեծե
քան զամենայն. և

նս:

ոչ ոք կարէ յափ
շտակել ի ձեռաց
հաւր իմոյ։ ես և
հայր իմ մի եմք։
Եմսառին հրէ
այքն զի քարկոծ
արասց եւ զնա
Սատասխանի ետ
նոցա յս։ բազում
գործս բարեացո
ցի ձեզ ի հաւրէ
իմմէ։ վասնորոյ
գործոյ ի նոցանէ
քարկոծ առնէք զի
Սատասխանի
ետունն մահրէա
յքն։ վասն բարոյ
գործոյ ոչ առնեմք
զքեզ քարկոծ։

այլ մէկայհոյութե։
և զիդու մարդեա
և զանճնքո ան
առնես։
Սատասխանի
ետնոցա յս։ ոչ
յաւրէնսն ձեր գր
եալ։ եսասացի թէ
անքիցեք։ իսկ
երթ զնոսապծս
ասէ առորսբանն
այ եղև և չէ մարթ
եղծանել գրոյն։
իսկ զոր հայրսբ
եաց և առաքեաց
յաշխարհ։ դուք
ասէք թէ հայհոյ
ես զիասացի թէ
որդի այ եմ։
Թէ ոչ գործեմ

զգործս հատրիմոյ, զի
 մի հատապայք
 ինձ: ապա թեգոր
 ծեմ: թէ և ինձ ոչ
 հատապայք: Կայ
 այն գործոցն հա-
 տապայք: զի գի
 տաս լիք և ծանիլ
 էք եթէ հայր յիս
 և ես ի հայր:
 արձեալ ինդր
 էին զնա ունել. և
 էլ ի ձեռացն ոցա:
 Ի գնաց միտս
 անգամ յայն կոյս
 յորդանանու: Ի
 տեղին ուրէր յով
 հաննէս զառաւ
 ինն և մկրտէր: Ե
 անդ լինէր:

Կին բազումք առ
 նա և ասեն: զի յով
 հաննէս նշանս
 ինչոչարար: բայց
 զամենայն զորաս
 աց յով հաննէս:
 վասն սորա ճշմար
 իտէր: և բազումք
 հատապայքին ինա

անդ
 և արմն հիւ
 անդ զազանոս

Ի բերանայ ի գեղը
 մարեմայ և մարմ
 այի. քեռ նորա:
 այսպէս մարիամէր
 որաւ ծ զտր իւղով:
 և ընթեաց զոտանո
 հերով իւրով: որոյ
 էղբայրն զազարոս:

Առաքեցին առ
նա քորքն նորա և
ասեն : տրա հա-
ասիկ զորդոսն սիր
էր հիւանդացեալ :

Իբրե լուա յս
ասէ : այն հիւանդ
որ թիւնչէ ի մահ :
այլ քան փառացն
այ : զի փառաւ որ
լիցի որդի այսոսիկ :

Իսիրէր յս զմար
իամե զմար թայ
զքոյրն որա և զղա
զար : **Ի**բրե լուա
թէ հիւանդաց
եալէ : զտեղիկալաւ
անդէն ուր էրն
աւորէր կուս :

Ապա յետ այնորիկ

ասէ ցնոսա : եկ
այք Երթիցորք
միտան զամի հրէ
աստան :

Ասէնցն ապա
կերտքն : ունէր
այ ժմ ևս ինդրէին
զքեզ հրէայքն
քար կոծաւն եւ
և դարձեալ երթ
ան անդրէն :

Պատաւաւանի
ետ յս : ոչ երկուս
սան ժամէ յաւոր
երթ դք գնա ի տո-
ռն լեան : ոչ գայթ
ագղի : զի զլայս
աշխարհիս այսոր
իկ տեսանէ : ապա
թէ դք գնա գիշերի

գայթազդէ. զի
լոյս ոչ գոյ ընդ մեզ:
Օ այս իբրեւ ասաց.
յեսայս որ ի Կասե
ցնոսա. զանգ արեա
բարեկամ մերն ը
եաց. այլ երթամ
զի զարթոցից զնա.
Ա սենցնաշակ
երտքն. տր. երծե
նն ըեաց. ապա
ապրի:
Ա լալս վասն մա
հոռն նորա ասեր.
նոցա այսպէս թու
եցաւ թէ վասն նն ը
երդ. քնոյ ասէ.
Յ այն ժամ ասէ.
ցնոսա յն յայտնա
պէս. զանգարոս մե

աւ. և ետուր ան
եմ վասն ձեր. զի
դուք հաւատաւ
իք եւն. զի եւ չեի
անդ. բայց արդեւ
այլ երթիցո՞ւք առ
Ա սէ թողմաւ
անուանեալն երկու
որ եակ ցաշակ եր
տակ իցան. առն
եկայք և մեք զի ընդ
անա մեռցուք.
Կ ն յն եղիտ զնա
չորեքաւ ընաի գեր
եղմանի:
Ե երբ երթանիայ
մեր ձ յամ իբրեւ աս
պարիսաւք հնգե
տաւ ան.
Բ ազու մէ ի հրէից

նա:

անտի. եկեալէին
առ մարԹայ և մար
իամ. զի միտԹար
եացէն զնոսաւն
եղբայրն :

ԱմարԹայ իբրեւ
ըստ Թէյմ գայ.
ընդառաւ զնաց
հորա. բայց մարի
ամնաստէր անդէն
իտան :

Ամէ մարԹայ ցյա.
տր. երթաւ տ լեւալ
հիւր. եղբայրն իմ
չէր մեռեալ. այլ և
արդ գիտեմ. երթ
զոր ինդդեաց ես
յայ. տացէ քեզան :

Ամէ ցնա յս.
յարիցէ եղբայրն քո :

Ամէ ցնա մարԹայ.
գիտեմ զի յարիցէ
ի յարոտ Թեան յա
ոտն յետնում :

Ամէ ցնա յս. եսեմ
յարոտ Թիւն և կեա
հք. որ հատաւ տայ
յիս. Թեպէտ և մեռ
անի. կեցցէ. և ա
մենայն որ կենդա
հիւ և հատաւ տայ յիս.
մի մեռցի յառիտ
եան. հատաւ տան
այսոմ իկ :

Ամէ ցնա. այդ տր.
ես հատաւ տացի երթ
դոտ ես քան որդիայ
որ յաշխարհ զաւոցէ :

Իգայս իբրեւ ապաց
զնաց և կոչեաց զմար

իամ զքոյր եւր լու
 ելեայն և ասէ: վար
 դասպետ եկ եալէ և
 կոչէ զքեզ:
Դ աս իբրեւ լուսա
 յարեաւ վաղվաղ
 ակի և եկն ատնա:
Զ և ևս երեկեալ
 յս ի գեաւդն: այլ
 երանդէն ի տեղով
 ուր ընդատալ եղև
 նմա մարթայ:
Ի սկ հրեայքն որ
 էին ընդ նմա ի տա
 անդ: և միս թար
 էին զնա: իբրեւ
 տեսին զմարտիամ
 թէ յարեաւ վաղ
 վաղ ակի և զնաց
 զնացին և նորա
 զհետ նորա:

համարէին թէ
 գերեզանն երթ
 այ զի լացցէ անդ:
Ե սկ մարտիամ իբրեւ
 եկն ուր էրն յս:
 և ետես զնա: ան
 կաւ ատոտանորա
 և ասէ: տր: եթէ
 աստեիւր դիպեալ
 ոչ եր մեռեալ եղէ
 այրն իմ:
Յ իբրեւ ետես
 զնա զի լայր: և որ
 ընդ նմայ էին հրե
 այքն լային: խո
 ովեցաւ յողի եւր
 իբրեւ զայրացեալ
 և ասէ: ուր եղեք
Ե սենցնա: տր:
 եկ և տես: և արտ
 աստեալ յս:

զնա:

Ահիւ հրեայքն

տեսէք որ չափ

սիրելի զնա :

Եւք ինոցանէ

ասէին . ոչ կարեր

սա որ եբաց զաչս

կորուին . առնել զի

և սա մի մեռցի :

Դարձեալ զայր

ացեալ ընդ միտս

իւր . զայնի գերեզմ^{ան}

իւրայր մի ևս մի

մի եղեալ ի վերանոր^ա

իւստ յս . ի բաց

արարեք զվեմի

սէ ցնա մարտ

այքոյր մեռելոյն .

տոր . արդ հոտեալ

իցէ . քան զի չոր

եք աւրեանէ :

Ահ ցնա յս . ոչ

սասացի քեզ եղբ

հաւատասցես :

տեսցես զմահոսն^{այ}

իւր ի վեր

առին զվեմի . յս

ամբարձ զաչս

իւր ի վեր և ասէ :

Հայր . գոհանամ

զքէն զիլուսն

ինչ . և ես գիտեի

զի յամենայն ժամ

լսես ինձ : այլ մն

ժողովուրդեանս որ

շորլ կանառնեմ .

զի հաւատասց

են թե դու առաք

եցեր զիս :

այս իբրև սաց .

իճայն մեծ աղաղ

ակեաց և ասէ :

Ղազարէ . արի

Են արտաք ա:

Ե Են մեռեալն

ոտիւ քհապելոյք:

Ե Զեռաւ քն երի

զապնդատ ք: Ե

երեսաւ քն վարշա

մա կապա տատ ք:

Ե Եսսէ ցնոսայս:

լուծեք զդա: Ե

Թողեք երթալ:

Ե Եսսէ քն Եսսէ

Ե ցնոս եկեալ էին

առ մարեմանս

Ե Եսսէ տեսին զոր

արարն հաւա

տացին ի նա:

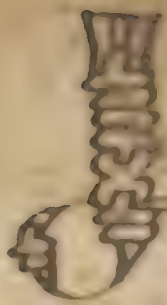
Ե Եսսէ քն Եսսէ

անէ գնացին առ

ժար ի սացիան Ե

պատմեցի ն

նոցա զոր արարս:

Եսսէ քն Եսսէ

Եսսէ քն Եսսէ

Եսսէ քն Եսսէ

Եսսէ քն Եսսէ

Եսսէ քն Եսսէ

Եսսէ քն Եսսէ

Եսսէ քն Եսսէ

Եսսէ քն Եսսէ

Եսսէ քն Եսսէ

Եսսէ քն Եսսէ

Եսսէ քն Եսսէ

Եսսէ քն Եսսէ

Եսսէ քն Եսսէ

Եսսէ քն Եսսէ

Եսսէ քն Եսսէ

Եսսէ քն Եսսէ

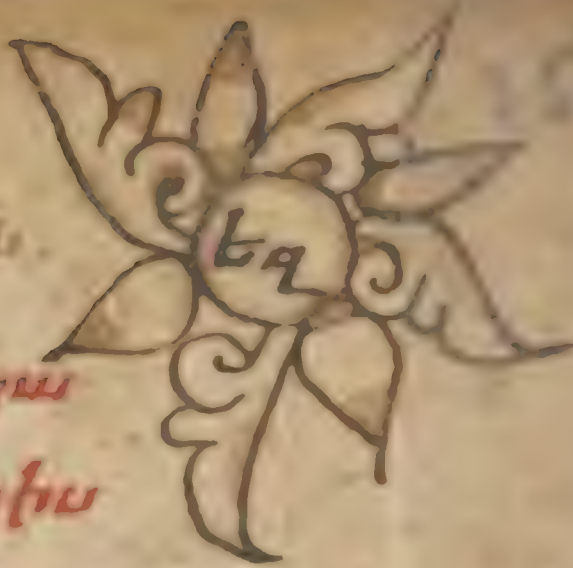
Եսսէ քն Եսսէ

Եսսէ քն Եսսէ

Եսսէ քն Եսսէ

Եսսէ քն Եսսէ

Եսսէ քն Եսսէ

գիտեք. և ոչ քն

անց են զնա :

աւ խորհելիս Կ: Դ
Թէ լաւ է մեզ զի
այրմի մեռանիցի
ի վերա ժողովրդ
եանս. և մի ամեն

Ի յնայնոհետեւ
ոչ երթե համարձ
աւ շրջեր ի մեզ
հրէիցն. այլ զնաց
անտի յերկիր մի.

այն ազգա Կորիցէ:
այս ոչ յանձնէ
ինչապաց. այլ զի

որ մեր ձեր յանա
պատ. ի քաղաք
մի որոտ մանուկեր

քահանայապետ
եր տարոյն այնոր
մարգարեացաւ

եկիր այնմ. և անդ
լինէր աշակերտ
աւ քն հանդերձ:

Թէ մեռանել ոցեր
յն ի վերա ազգին:

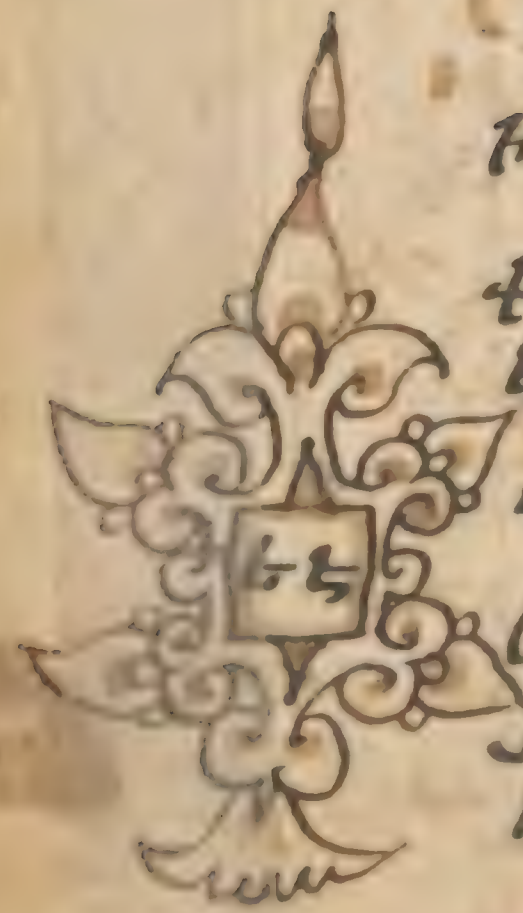
Ի Կորմերձ
զատիկն հրէ

և ոչ ի վերա ազգին
միայն այլ զի և զոր
գիմնայ զցրոտ
եալսն ժողովեացէ

Ի Կորմերձ
զատիկն հրէ
նն յետմիգատացէ
անտի յառաջագ
ոյն քան զատիկն.

ի մի : Լ պա յայնմ
աւրէ խորհորդ
արարին. զի սպ

զիսրբեսցեն զան
ձինս իւրեանց.
խնդրէին զյս և

ասէին ընդ միմ
եանս մինչ կային
ի տաճարին :
զիւրդ թուի ձեզ
էթե ոչ գայցէ ի
տաւն այսր :
այսոսէր տու
եալէր քահանայ
ապետիցն և փար
իսկցոց : զի թէ
դք գիտիցէ թէ
որէն գորշակեա
ցէ զնմանէ զի
կալ ցին զնա :
սկսմէց աւ
որք յառաջ քան
զատիկն եկն ի
բեթանիայ որ երն
ղազար մեռեալն
զոր յարոյցն ի
մեռելոց :

Եւ արարին անդ
նմա ընթերն : և ի
սպասութեայ ժաշ
կաղարմի
երբ ազմելոց ընդ
սկսման իմայ
առեալ լիտր մի
իւղոյ : նարդեան
ազնութի մեծագնոյ
աւծ զոտան յի : և
հերովիւրով մաք
եր զոտանորա :
և տուն ի եղև ի
հոտոյ իւղոյն :
սէ միոմն յաշ
ակերտաց անտի
յորայ սկարովտ
ացի որ մատնելոցն
եր զնա : ընդերոյ
իւղայդ վաճառ
եցաւ երեք հարիւր

նմա :

դենարի և տո-
տաւաղ քաւացի
այստասաց: ոչ
զիջաղ քատաց
ինչ փոյթեր նմա:
այլ զի գողեր: և
զարկոյն ինքն ուն
եր: և որ ինչ անկ
աներ նա կրեր:

մէյն: Թոյլ տուք
դմա: զի յաւրն
պատանացի մոց
պահեցէ զայդ:
աղքատս յամե
նայն ժամ ընդ ձեզ:
պիտոյն հանապազ
ընդ ձեզ ընդունէ:
Բոլորիտաց ժող
ովորդ բազում
ի հրէիցն Թեանդ:
Եկին ոչ միայն մայրի:

այլ զի և զղազար
տեսցեն զոր յար
ոյցն ի մեռելոց:
որ հորդարար
ին քահանայապ
ետէն զի և զղազ
ար սպանցեն:
քան զի բազումք
ի հրէից երթային
և հաւատային
ի յմ:

Վարդիմանոս
Ժողովորդ
Բազում որ եկ
եալ էր ի տա
ի բոլոր անհրէ
գայ տրմեռ յմքն
յէմ. առին ոստա
արմաւ ինեաց:
և ելին ընդառաջ
նորա. աղաղակ

Երևեալսն ին՝
 Ով սաննայ՝ ար
 Կենալ որ քաար
 յանուհւոն թա
 քաւորդ ին՝
 Ծաւ լգնեալ յի եշ
 մի նստաւ ի վերա
 , նորա : որպէս
 , գրեալ է մի երկն
 , իր դուստրս ի ով
 , նի : ահա աւանդ
 , Թաքաւորքո
 քայն ստեալ ի
 վերա յաւանադի
 իշ . ոյ
 Ի զայն ինչ ոչ
 գիտացին աշա
 Կերտքն նորա
 զառաջ ինն :
 Եւ յոր ժամ փա
 ւաւոր եղաւ յն :

յայն ժամ յիշեց
 ին թեպէն երոր
 գրեալն էր վասն
 նորա : Եւ զայն ար
 ար ին նմա :
 Ի ժողովորդն
 վկայեր որ եր ընդ
 նմա : Թէ վղազար
 Կոչեաց Լեդ ի գեր
 եղմանէն : Եւ յար
 ոյց զնա ի մեռելոց :
 Եւ վասնայն որ իկ
 ընդ առաջ եղև
 նմա ժողովորդն :
 զի լուսն եթեզայն
 Նշանս արարեալ
 էր նորա :
 Եւ փարիսեցիքն
 ասէին ընդ միմ
 եանս : տեսանեք
 զի ոչ ինչ աւ Կտի :

ահաւանիկ աշ

ԽԱՐԷ ԿԱՄԵՆԱՅԻՆ

զկնինորա գնաց:

իւ անդ ռմանք

Եւ հեթանոսք յեւ^ժդ

Էրցն անդր: զն

Երկիր պապանից

ደረ ፆጣጣተኛ ፆፋኛ ፡

դքա մատեն

առ ԻԻԼԻԱԿՈՍ ՈՐ

ԻՋԵՂԱՆԴԻԱԳԱՆ

Ի ՀԱՅԵՐԳՆԵՐԻ ԱՊ

աջէ ին զնաւասէ

Ինչ, արդարամ իմք

ՀԱՅ ԵԿԵՍԻԱՆ ԵՒ

այսինքնպես

Եւանջիանդրեաս:

անդրեաս Լևիել

Իսկոյա ասէն ցոյ:

Ի յսպաստասին

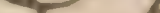
မင်းပြီဟေ့ကွယံ

amts: 6 Stunden

ԳԻՎԱՌԱՆՈՐԵԱՅԻ

որդի մարդիւն:

Handwritten text: *St. Francis*

2425672672

Համարներ են

հանդես առնողներ

Անուիցիի ինքն

միայն Կայ :

44 6725 15611

անիցիբազում

արդիւնաւոր

Եւ ըստի որդեղանք

Իւրարձակէջնա

Երոտանէա զանց

Իւրյալիս Զե

Երեսմիկ. Ի

ԿԵՆՆԱՆ յԱՒԻՄ

^{զնա:}
 նապանսպահեց
 Թեղեզիսպաշ
 տիցէ. զկնի իմ
 եկեցէ. և ուրեան
 եմանդ և պաշ տ
 աւնեայն իմեղիցի:

Թեղեզիսպաշ
 տիցէ պատուեց
 զնաշայրն իմ:

*աշայր իմ
 անձն իմ
 խորովեալ է
 և գինը. ասացից
 ի Թեղայրապրեցո*

զիս ժամանակէ
 աստի յայսմանէ:
 Եւ վասնայնոր
 իկ եկի ի ժամն յայս:
 այր փառատոր
 եմզ անուսքո:

զորդի

Կն բարբառ յեր
 կնից. փառատոր
 արարի. և դարձ
 եալ փառատոր արա
 Ի ժողովութիւն
 որ կայր և լսէր. աս
 եին որոտորմն լին
 էլ: Եւքն ասէին
 հրեշտակ խաւսե
 ցաւ ընդ նմա:

Եւ աստաւան ի
 ետ յսեասէ. ոչ
 վասն իմ եկն բար
 բառս այս. այլ
 վասն ձեր:

յժմիկ դատաս
 տանէ աշխարհիս
 այսոր իկ:
 յժմիկ իշխան աշ
 խարհիս այսոր իկ

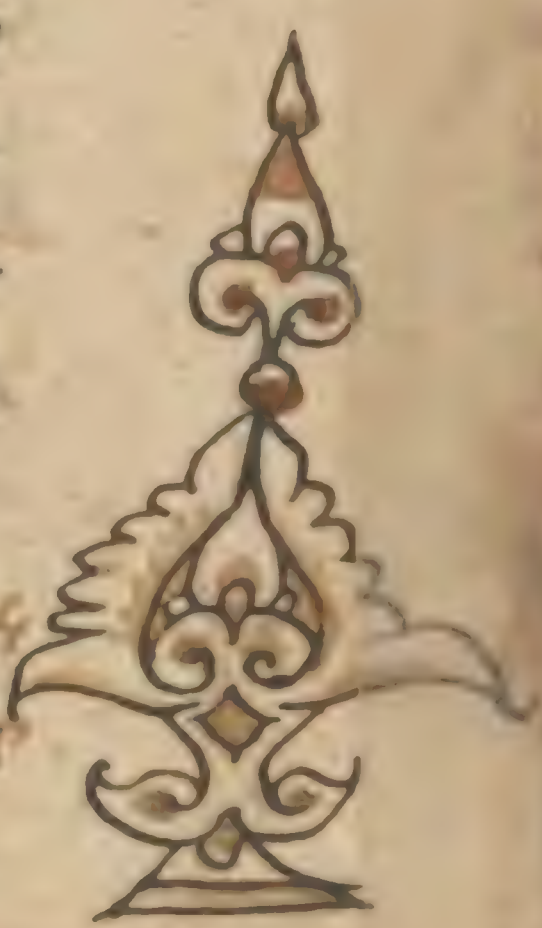
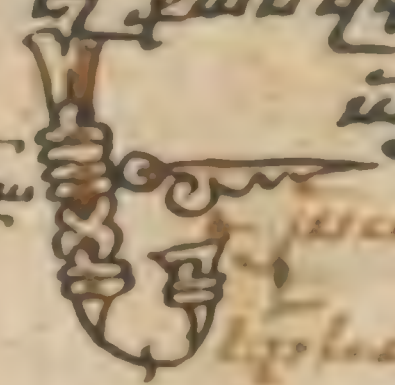

ընկեսցի արամքս
և ես յորում բարձր
ացայց յերկրէ. զայ
մէն եսին ճգեցեց
առիւտ. . .
() արամքսն շան
ակեալ թէ որ ու
մահոյ մեռանելոց
իցէ. արամքսն
եւոն մաժողովորդ
մէք լուսե յատրին
աց եթէ քնն յա
իտեան կայ. և որ
զիւրդասեն թէ
պարտէ բարձր
անալ որդւոյ մար
դոյ. ուլէ այն որդ
ին մարդոյ.
Անցնոսա յն.
փոքր միւս կաժամ

անալ լոյս ընդ
ձեզէ. գնացեք մին
չդէր զլոյսն ունիք.
զի մի խաւար ձեզ
հասցէ. զի որ գն
այ ի խաւարի ոչ
գիտէ յո երթայ.
մինչդէր զլոյս ընդ
ձեզ ունիք. հաւա
տացեք ի լոյսն. զի
որդիք լուսոյ ելիք.
() արամքսն յա
յն. և չորս թաքե
աւ ի նոցանէ.
Ի այն ճափն շան
արարեալ էր առ
անոցա. և նոքա
ոչ հաւատային
զի լոյսն բանն եւայ
եւ մարգարէի զոր

• ասացն. տր. Դ
• հաւատացի լոր
• մեր. և բազում
• ում յայտնեցաւ.
ՃԺ | ասնայնորիկ
ոչկարեն հաւա
տալ. զի միսանգ
ամ ասե եւայի. Թե
• կորացոյց զաչս
• նոցա. և ապշեցոյց
• զսիրտս նոցա. զի
• մի տեսցեն աչաւք.
• և իմացին սրտիւք.
• և դարձին և բժշկ
• եցից զնոսա.
ԵԺ | Եւսասացեալի
զի ետես զփառսն և
իստեցաւ մինոր
• այց սակայն և
յիշխանաց անտի.

բազումք հաւատա
ցին ինա. այլ մն
փարիսեցւոցն. ոչ
յայտնէին. զի մի
ժողով օրէնէն ել
անիցեն. քան զի
սիրեցին զփառս
մարդկան առաւ
ել քան զփառսն
այ.
Եւսասաց յիս
ոչ հաւատայ յիս.
այլ յայնորաւսք
եացն զիս. և որ
տեսանէ զիս. զայն
տեսանէ որ առաք
եացն զիս.
ս. լոյս յաշխարհ

եկի զիամենայն
 որ հաւատալիս
 ի նաւարի մի մե
 ասցէ: **I** Եւ
 զբլուրից բանից
 իմոց. և ոչպահե
 ցէ. ես ոչ դատիմ
 զնա: քանզի ոչ
 եկի թէ դատեցայց
 զաշխարհ: այլ
 զիփոկեցից զաշխ
 արհ: **II** Եւ
 զիս. և ոչ ընդ ունի
 զբանսիմ. գոյ որ
 դատիզնա. բանն
 զոր ի նաւեցայ. նա
 դատի զնա յաւ
 որուն յետնութ:
 զի ես յանձնե իմե
 ոչ ի նաւեցայ:

այլ որ առաքեաց
 զիս հայր. նա ետ
 ինձ պատուեր
 զինչ ասացիցեալ
 զինչ ի նաւեցայց:
 և գիտեմ երթ
 պատուերնայն
 կենսեմ յաւ
 տենալանք: ար
 զոր են ի նաւսիս
 որպէս ասացինչ
 հայր այնպէս
 ի նաւսիմ:
 ասացաւ
 զիս. և ոչ ընդ ունի
 զբանսիմ. գոյ որ
 դատիզնա. բանն
 զոր ի նաւեցայ. նա
 դատի զնա յաւ
 որուն յետնութ:
 զի ես յանձնե իմե
 ոչ ի նաւեցայ:

գիտաց յս թէ յա
 եալէ ժամ նորա:

հայր սիրեաց
զիւրա որ յաշխ
արհի աստ էն ի
սպառ սիրեաց զնոս
ՃԺ Ի ի լինել ընծ
եացն սաստան
այի իսկ արկեալ
եր ի սիրտ զի մա
տնեացէ զնա յո
րայ սիմոնի իսկ
արիոստացոյ
ՃԺ Իստաց յս զի
զամենայն ինչեա
հայր ի ձեռանոր
ՃԺ Ի թէ յայ ելե
առած երթայ
յառնէ յընծ
եացանտի և զնէ
զհանդ երձան և
առեալ ղէն ծակ

մի սիւսածաւ և
ապա առեալ ջոր
արկի կոնք և
սկսաւ լուանալ
զոտս աշակերտ
ացն և սրբէր ղէն
ծակաւն զոր սի
ած եալ եր
մ առ սիմոն պէտ
հա ապէ ցնա
տր դու զի մզոտս
լուան ամ
առասխանի
եռնմա յս և ապէ
զոր ինչեա զոր ծեմ
դու այժմ ոչ գիտես
բայց ապա գիտա
սէ ցնա պէտր
ոս ոչ լուսացես
զոտս իմ յառիտեան

որոս

զեր

11 ատապախանի
ետյն. երթեոջ լու
ացից զգեզ. ոչ ու
նիս ընդ իս մասն:

12 անցնա սիմոն
պէտրոս: տր. մի
միայն զոտս իմ.
այլ և զձեռնս և զգլ^{ուս:} ձեզ:

13 անցնայն. լու
ացիցն չէ ինչպի
տոյ. բայց զի զոտ
ան լուանայցէ:

14 քանզի ամեն և ին^ձ
սբէ. և դուք սբ
էք. այլ ոչ ամեն էք ին:

15 ի գիտե՞ր զայն
որ մատնելոցն էր
զնա: վասն այնոր
իկասաց երթեոջ
ամեն էք եանսբէք:

16 Եւ յորժամ լու
աց զոտսն ոցա.
առ զհանդերձս
իւր. և դարձեալ
բազմեցաւ. և
ասէ ցնոսա. գիտ
էք զինչ արարիդ
ձեզ: 17 ուք կոչէք

զիս վարդապետ
և տր. և բարո ոք
առնէք. քան զի
եմ իսկ:

18 սկարդ երթեա
լուացից զոտս ձեր
տրս և վարդապետ
տա. և դուք պար
տիք զմիմեանց
ոտս լուանալ:
զիար ինապ մի
ետո՞ւ ձեզ. զի որպ

29

Էս ես ձեզ արարի:

և դո՞ւք արարի

Լեք:

Մենք արարի

Ես ես ձեզ

որ ձեռնարկ մեծ

քան զարարի: և ոչ ձեռ

արարեալ: և ձեռք

զայն որ արարեաց

զնա: Լ: Թե զայս

գիտե՞ք երանելի

և ահա թե արարից

եք զայս:

Տիգր: Եւ Կամանամեն

եցուն ձեր ասեմ:

զի ես գիտեմ զորս

ընտրեցիդ: և յլ

զի Լցցի գիրն: Թե

որոտե՞ր ընդիս

հաց արարի ինձ

իսաբեռութիւն

այսմ հետե իսկ

ասեմ ձեզ մինչ չե

եղեալ զի յորժամ

լինիցի հաւատա

սլեք թե ես եմ:

մենամեն ասեմ

ձեզ: որ ընդունի

զորդք ես արարեցից:

զիս ընդունի: և

որ զիս ընդունի:

ընդունի զայն որ

արարեացն զիս:

այսի բռն ասաց

յս: Խոռովեցաւ յորդ

իւր: և Կայեաց և

ասէ: ամեն ամեն

ասեմ ձեզ: զի մի

ոմն ի ձեռն մատն

եղցեցիս: Կայեմն

ընդմիմեանս աշ
ակերտքն տարա
կոսեալք թէ
զոմեաւիցէ:

ՃԻԳ ԼԻ Եւ զոմն յաշակ
երտազն բազմեալ
առ յիւ զորսիւ
երն յս: ակնարկեր
նմա սիմոնակետո
ոս հարցանելով
իցէ վասնորոյսն:

ՃԻԴ ԼԻ Եւ անկեալ
զլան լաւքն յիւ
ասեցնաւ: տիրոջ
Պատասխանիւ տ
յն ասէ: այն է
որոմեւ թացից

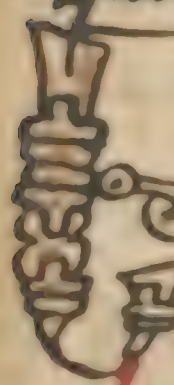
զպատառն և տաց:
ՃԻԵ ԼԻ Եւ թացեալ զպա
տառն տայ յորդ

այի սկանդա
ազոյ: Եւ յետպա
տառոյն ասան եմ
որտին ասատանա:

ՃԻԶ ԼԻ Եւ ասեցնա յս:
արդ զորինչ առն
ելոցես: արամաղ
վաղակի:

ԼԻ Եւ զայս ոչ ոք
իմացաւ ի բազմա
կանաց անտի թէ
առ ինչ ասացցնա
զիոմանք համ
արեին թէ զի զար
կղն ունէր յորդայ
ասացնմա յս զն
եա ինչ որ պիտոյ
իցէ մեզի տաւնիս:
Եւ կամ զի աղքատ
այ ինչ տացէ:

Ի սկնորա առ
եալ զպատառն
եւարտաքս վաղ
վաղակի. և եր
գիշեր:

Իբրեւ եւ
առաջին պատմ

Քառասորեցաւ
որդի մարդոց.
և անձ քառասոր
եցաւ ին մա:

Ը ի երթ անձ քառ
ասոր եցաւ ին մա.
և անձ քառասոր
եւց զնա յան ծն
իւր. և վաղ վաղ
ակի քառասոր
եւցե զնա:

Որ եւակք իմ.
փոքր ինչ ժաման

ակ ընդ ձեզ եմ.
խնդրեցէք զիս.
և որպէս ասացի
ցհրեայսն երթ
որեւն երթամ
դուք ոչ կարէք զալ.
և արդ ձեզ ասեմ:

Պ ասոր իրան նոր
տամ ձեզ. զի սիր
եցէք զմիմեանս.
որպէս սիրեցի ես
զձեզ. զի և դուք
սիրեալ էք զմիմե

Յ այսմ գիտասց
ենամենեք եան
երթ իմ աշակերտք
եք երթ սիրեցէք
զմիմեանս:

Ա սէ ցնա սիմոն
պետրոս. ար. յովն

անա:

Թաս:

Պատասխանի ետ
յս: ուր են ներթափ.
դու ոչ կարես այժմ
գալ զկնի իմ: բայց
ապրան եկեսցես զկնի
իմ: **Ա**սեցնայեա
րոս: տր: ընդ եր
ոչ կարիցեմ գալ
այժմ զկնի: քո: ար
դեն զանձն իմ իսկ
երիցի վերաքո:

Պատասխանի ետ
յս: զանձն քո դիցե
ի վերա իմ: ամեն
ամեն ասեմ քեզ:
չեիցե հաւորեա
սեալ: մինչդուռ եր
իցս ուրաացիս զիս:

ձիէ

Սիւրբ ուղեսցին
սիրտք ձեր: այլ հաւ

ատացեք յաժ:
Եւ յիս հաւատաց
եք: ի տան հաւոր
իմոյ աւթե վարդ
բազում են: ապա
թեոյ ասացեալ եր
իմ ձեզ: Թե երթա
պատրաստեմ ձեզ
տեղի: դարձեալ
գամ: Լառնոմ
զձեզ առիս: զի
ուր են իցեմ: Եւ
դմիք անդ իցեք:
Եւ ուր երթամք
տիցեք: Եւ զձան
ապարհն գիտիցեք:
Ասեցնա ընկա
տր: ոչ գիտեմք յով
երթաս: Եւ զիարդ
զձան ապարհն

կարասցուք գիտել:

Ասէցնա յս: Եւ

եւ ծանապարհն

և ճշմարտութի

և կեանք: ոչ դիպայ

առհայր: Եթէ ոչ ին

Լծէ զիս գիտեիք

ապա և զհայրն

իմ գիտեիք: և այս

որ հետև գիտասը

իք զնա: **Ա**սէցնա

փիլիպպոս: տր

ցոյց մեզ զհայր:

և շատե մեզ:

Ասէցնա յս: այս

չափ ժամանակս

ընդ ձեզ եմ: և ոչ

ծանեար զիս փիլի

պպէ: որ ետեան

զիս: ետեմ զհայրն:

և դու զիարդասես

եթէ ցոյց մեզ զհայր:

Ալ հաւաս եթէ ես

ի հայր: և հայր յիսէ:

Օրանս զոր ես

իստափ ընդ ձեզ:

ոչ եթէ յանձնե

ինչ իստափ: այլ

հայրն որ յիս բն

ակեալէ: նա զոր

ծէ զգործսն:

Հաւատայք ինչ

եթէ ես ի հայր: և

հայր յիս: ապա թէ

ոչ: գոնե վասն զոր

ծոցն հաւատագէք

Ամենամենասեմ

ձեզ: Թէ որ հաւա

տայն յիս: զգործս

զոր ես գործեմ և նա

իւնչ:

գործեսցէ : և
մեծամեծս և սքանչելի
գործեսցէ : զի ես
առհայրերթամ :
Եւ զորինչ խնդ
րիցէք յանուանիս
արարից զայն :
զի փառաւորեսցի
հայր յորդի :
Եւ զիս զպատ
ուիրանս իմ պաշտ
եմք : և ես աղաչեց
ից զհայր : և այլ
մի ի թարիչ տացէ
ձեզ : զի ընդ ձեզ
բնակեսցէ ի յաւի
տեան : զհոգիս
ձերմարտութեան :
զոր աշխարհս ոչ

կարէ ընդունել :
զի ոչ տեսանէ զնա :
և ոչ ճանաչէ զնա :
Եւ այցդուք ձան
աչեք զնա : զի առ
ձեզ բնակեսցէ և
ընդ ձեզ եղիցի :
Այլ թողից զձեզ
որքա : գամառ ձեզ
փղթ միս ևս : և
աշխարհս ոչ ևս
տեսանէ զիս : բայց
դուք տեսանիցեք
զիս : զի ես կենդ
անի եմ : և դուք
կենդանի լինելոց
էք : **Եւ** այնմ առոր
գիտաս ի ք դուք
զի ես ի հաւորիմում :
և դուք յիս : և ես ի
ձեզ :

Որորնի զպատ
որիւանսիմ կպա
հե զնոսա : նա ե
որ սիրե զիս :

ԺԹ Եւ որ սիրէն զիս :
սիրեսցի ի հատրե
իմմե : Լես սիրեց
ից զնա : Լերե եց
որցից նմա զիս :

ԺԼ Լսէ ցնայորայ
ոչ սկարնոյ տապ
իւն : Եւ որ զի եղև զի
մեզ յայտնելոցես
զքեզ և ոչ աշխարհի :

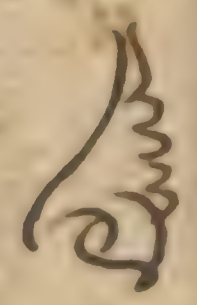
Պատաւանսանի
ես և ասէ ցնա : երե
ոք սիրե զիս զբանն
իմպահեացե : Լ
հայր իմ սիրեսցե
զնա : Լատնա եկ

եսցորք Լատթե
վանա ատնանար
ասց որ ք :

Եւ որ ոչն սիրե
զիս : զբանսիմ ոչ
պա հե :

ԺԽ Եւ բանն իմ զոր
լսեք ոչ եիմ : այլ
հատն որ առաք
եսցն զիս :

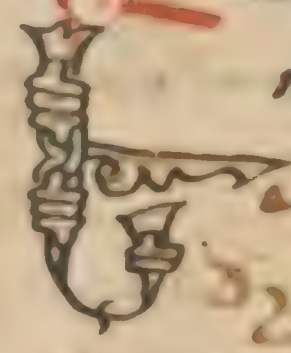
ԺԾ Օայս խառնեցայ
ընդ ձեզ մինչ առ
ձեզս եմ : իսկ միսի
Թարիչն հոգինս
զոր առաքեսց ե
հայր յանուս իմ :
նա որ առսցե ձեզ
զամենայն : որինչ
ասացի ձեզ և յիշ
եսցորսցե ձեզ :

Իսաղաղութիւն
 թողութեան
 զիսաղաղութիւն
 զիսաղաղութեան
 որպէս աշխարհ
 տայ տանեալ ձեռն
Ի խոռոպեացին
 սիրտք ձեր : և մի
 զանգիտեցեն :
Լուսիք զի ասա
 ցի են ձեռն : Թէ երթ
 ամ և գամառ ձեռն :
 և Թէ սիրէք զիս :
 ապա ուրախ լի
 եմք ձեր Թէ ես
 առհայր երթամ :
 զի հայրիմ մեծե
 քան զիս : և այժմ
 ասացի ձեռն մինչ
 չե եղեալ : զի յոր

ժամ լինիցի : հա
 ասա լիք :
Մէն ապա շատ
 խառնեցայ ընդ
 ձեռն : գայի իսան
 աշխարհիս այս
 որիկ : և յիս ինչոյ
 գտանէ : այլ զի
 ծանիցէ աշխարհ
 Թէ սիրեմ զհայր :
 և որպէս պատու
 իրեաց ինձ հայրն :
 այնպէս առնեմ :
Ինչարիք՝ գնաց
 ուր ասա ի
 անոր ձեռն
 ճշմարիտ : և
 հայրիմ մշտեմ
 ամենայն ուր :
 յիս և ոչ բերեալ

որդ. Կտրե՛ զնա:	Եալէ յիս. և Եսինա:
և ամենայն՝ քե՛ր քե	նա՛ն բերե զպտուղ
պտուղ սրբե՛ զնա:	յոյժ: զի առանց
զի առաւել ևս պտ	իմ ոչ ինչ կարեք
ղաբեր լիցի:	առնել:
Դ. որք արդէն իսկ	Ե. թե որչէ հաս
մբեք վն բանին	տառեալ յիս. ելնա
զորիս ատեցայ	արտաքս իբե
ընդ ձեզ:	զուրն և ցամաքե
Դ. ացեք յիս և ես	ցաւ: և ժողովէն
ի ձեզ: որպէս որոն	զնա. և ի հորար
ոչ կարե պտուղ	կանեն. և այրի:
բերել յանձնե	Դ. թե Կայցեք յիս.
իւրմե. եթէ չիցէ	և բանքն իմ ձեզ
հաստատեալ որ	կայցեն. որ ինչ
թն. նոյնպէս և	կամիցեք խնդրես
դորք եթէ ոչ յիս	ջեք. և լինիցի ձեզ:
հաստատեալ իցեք	Դ. այսմիկ փառատ
Դ. սեմ որթ. և որք	որ եցաւ հայր իմ
որոն. որ հաստատ	զի պտուղ յոյժեր

իցեք. և եղիլ էր
իմ աշակ երտք:

Որպէս սիրեաց
զիս հայրն. և եւ
սիրեցի զձեզ: հաս
տատուն կացեքի
սերիմ: եղէ պահ
եցեք զպատու իր
անս իմ: կացեք ի
սերիմ: որպէս ես
զպատու իրանս
հաւր իմոյ պահեցի.
և կամ ի սերնորա:
այստաւառեց
այ ընդ ձեզ:

Չի որախու թիւն
իմ ի ձեզ իցէ. և ձեր
որախու թիւնն
լցեալ եղիցի:

Այսէ պատուեմ

իմ. զի սիրեալ էր
զմիմեանս. որպէս
և ես զձեզ սիրեցի:
Աեծ և սքան զայս
սեր ոչ ոք ունի.
եղէ զանձն իւր
դիցէ ի վերաբար
եկամաց իւրոց:

Դուք բարեկամք
եք իմ եղէ առնի
ցեք զորես պատ
ու իրեմ ձեզ: ոչ
ևս կոչեմ զձեզ
ծառայս. զի ծառ
այնոչ գիտէ զինչ
գործէ աննորա:
այլ կոչեցի զձեզ
բարեկամս: զի
զամենայն զոր լու
այի հաւրէ իմմէ
ծանուցի ձեզ:

Ներգրութիւն
տրեցէք զիս. այլ
եւրն տրեցի զձեզ :
Լեռի զձեզ զի
դուք երթայցէք
Լպտղաբերք լինի
ցիք : Լպտողն
ձեր կացցէ :
ՃԵ Ի զորին չխն
դրեցէք ի հաւրեմ
իմմէ յանուանիմ
տացի ձեզ :
այսպապառուիր
եմ զիս իրեւ լիք
զմիմեանս :
Թէ աշխարհ
զձեզ ատեա. զիս
աւջիք զինախ
զիս ատեաց :
Թէ յաշխարհ չեմ

ապտիկեք. աշխ
արհ զիւրսն սիր
եմ արդ եւաք :
այց զի չեք յաշ
խարհէ : այլ եմ
ընտրեցի զձեզ
յաշխարհէ : վն
այնորիկ ատեա
զձեզ աշխարհ :
իշեցէք զբանն
զորապապի ձեզ :
երթեոցէ ծառայմեմ
քան զտէր իւր :
Թէ զիս հալած
եցին. ապա Լզձեզ
հալածեաց են :
Եթէ զբանն իմ պա
հեցին. ապա Լզձերն
պահեաց են :
յլ զնոյնս արաս

ցեն ընդ ձեզ վն

անուան իմոյ:

Ի՞նչ գիտեն զայն

որառաքեալաց զիս:

Մէջ չեմ եկեալ

և խառնեցեալ ընդ

նոսա: մեղ ինչո՞չ

գոյրնոցա: բայց

արդ չեմ պատճառք

վն մեղացիւր եանց:

Ըզիսատեա: և

զհայրն իմատեա:

Թե զգործն չեմ

գործեալ ի նոսա

զորո՞չ այլ ոք գոր

ծեաց մեղ ինչ ո՞չ

գոյրնոցա: բայց

արդ տեսին և ատ

եցին և զիս և զհայ

րն իմ: այլ զի լցցի

բանն որ յատրեմա

նոցա գրեալ է

Թէ ատեցին զիս

տառապարտոր

այց յորտեմ

եկեաց:

միսի (Թարեհն)

զոր ետառաքեց

ից ձեզ ի հատրե:

զհոգի նձմարտ

որ թեան որ ի հատր

եանէ: նա՛մ վկայ

եացե վասն իմ: և

դուք վկայեք: զի

իսկ ըզբանէ ընդիս

այս խառնեց

այ ընդ ձեզ: զի մի

գայթակղեմ չեմ:

Ի ժողով որոցիւր

եանց հանեց են

զձեզ:

ԱԼԵԿԵՍԳԵԺԱՄԻՆ
անապ զի ամեն
այն որ ապանան
իցե զձեզ. համար
եցի պաշտաւն
մատուցանելայ:
Եզայն արասցեն
ընդ ձեզ. քան զի
ոչ ծանեան զհայր
Լորդիս:
ՁԱՅՆ ԽԱԽԵԿԱՅ
ԵԶԱՅ ԸՆԴՁԵԶ զԻ
յոր ժամ եկեաց
ժամանակ յիշե
ցեք թէ ես ասացի
ձեզ: Եւ այս իսկը
զքանե ոչ ասացի
ձեզ: քան զի
ընդ ձեզ
էի:

այց արդեւ
Ժամ ես
ատուցողն
ԻՄ. Լ. ՈՇՈՐԻ ԶԵՂ
Հարցանեցիս Թէ
յո երթաս. այլ
զայս խաւսեցայ
ընդ ձեզ. տրտմութիւն
եղից զսիրտս
ձեր. այլ ես զձմ
արհտն ասեմ ձեզ:
լաւե՞՞ ձեզ եթէ ես
երթամ. զի եթէ ես
ոչ երթայց. մեծ թ
արիւն ոչ եկեաց
առ ձեզ. ապա եթէ
երթամ. առաքեց
ից զնա առ ձեզ:
Ինչպէս եւ յան
դիմանեաց զաշխ

ՁԶ

արհ վասն մեղաց. Եւ վասն արդարութեան, Եւ վասն
 դատաստանի: Եւ վասն մեղաց զի ոչ
 հաւատան յիս: Եւ վասն արդարութեան, զի առհայր
 իմեր թամ, Եւ ոչ ևս
 տեսանէք զիս: Եւ վասն դատաստանի,
 զի իշխան աշխարհիս այսոր
 իւր դատապարտեալ է: Եւ բազում
 ինչ ունի մասեղծեալ այլ ոչ
 կարէք հան դարտել այժմիս:
 յոր ժամ եկեաց նա հոգին ծշմարտ
 ու թե. առաջնորդ եացէ՛
 ձեզ ամենայն ծշմարտութի:
 զի ոչ եթէ յանձնե ինչ
 խաւսեցի, այլ զոր լսեցէ
 խաւսեցի, Եւ զգալոցն
 պատմեացէ՛ ձեզ: Եւ զիս
 փառաւորեացէ, զի յիմեանս
 տի առնուցու Եւ պատմեացէ՛
 ձեզ: Եւ ամենայն ինչ զոր
 ունի հայրիմէ: Եւ ամենայն
 որ իւր Եւ ասացի ձեզ թէ
 յիմեանս տի առնուցու Եւ
 պատմեացէ՛ ձեզ: Եւ քրմի
 Եւ ոչ ևս տեսանէք զիս:

Եւ ապա սակաւ
իւմի. Լ տեսանի
ցեք զիս: Լ ես եր
Թամաւ հայր:

ՏԻՐ Եւ ին սմանք
յաշակերտաց
անտի ցմիմեանս:
զինչէ այս զոր
ասե ցմեղ. Թե
փոքր մի Լ ոչ տես
անեք զիս. Լ դար
ձեալ սակաւ իւմի
Լ տեսանիցեք զիս:
Լ եթէ ես առջայր
իմ եր Թամ: ասեին
զինչէ այն փոքր
միւս Լ մն: չգիտ
եմք զինչ խաւսի:
Իտաց յս եթէ
կամեին ցնա հարց
անել

265
Եւ ապա ցնոսա:
վասնայդ որ իւ
խնդրեք ընդ միմ
եանս: զիս ասցի
Թե փոքր մի Լ ոչ
տեսանեք զիս: Լ
դարձեալ սակաւ
իւ միւս Լ ես տես
անիցեք զիս:
Մենամեն աս
եմ ձեղ. զի լաց ընդ
Լ ողբաս ընդ դուք:
Լ աշխարհ խնդ
ասցեն: դուք տրտ
մեմ ընդ: այլ տրտմ
որ Թիւն ձեր յոր
ախոր Թիւն եղիցի:
Ին յոր ժամ ծն
անիցի տրտմոր
Թիւն է նմա, զի

հասեալէ ժամ
նորա : այլ յորժամ
ծնցի զմանուկն :
ոչ ևս յիշէ զնեղոր
թիւնն վասն խնդ
որ թեանն : զի ծն
աւ մանրդ յաշխարհ :
ի դուք այժմ տր
տմոր թիւն ունիք :
այլ դարձեալ տես^{ճճ}
ից զձեզ : և ուրախ
լինիցին սիրտք
ձեր : և զորախոր
թիւն ձեր ոչ ոք
հանիցէ ի ձեռն :
ի յայնմ աւոր
զիս ինչ ոչ հարց
անիցէ :
^{ճճ} մենամենասեմ
ձեզ : զի զոր ինչ խն

դրիցէք ի հարե
իմմէ յանուս իմ
տացէ ձեզ : մինչ և
ցայժմ ոչ ինչ խնդ
եցէք յանուս իմ :
խնդրեցէք և առ
նորցութիւն : զի ուր
ախոր թիւնն ձեր
լցեալ իցէ :
այս առաւելաք
խառնեցայ ընդ
ձեզ : եկեացէ ժամ
անակ յոր ժամ ոչ
առաւելաք խառն
եցայց ընդ ձեզ :
այլ յայտնապէս
զհարեալ պատմեց
ից ձեզ : այնմ
աւոր խնդրեսլիք
յանուս իմ : և ոչ

ասեմ ձեզ եղեւ
հարցից զհայր
վասն ձեզ: զի նա
իսկ հայր սերե
զձեզ: զի որոգ զիս³⁸
սիրեցեք և հա-
տապեցեք եղեւ
յայ ելի: լի է հա-
րէ. և եկի յաշխ-
արհ: դարձեալ
Թողութիւն զաշխարհ:
և երթամ ասացայր:
սենցնա աշակ
երազն: ահա արդ-
յայտնութիւն իսա³⁹
սիւս. և աստակ և ոչ
մի ինչ ասեւ. այժ
միկ գիտեմք եղե-
գիտեւ զամեն
այն. և ոչ ինչ պիտ

ոյն եղեոք հարց
անիցե զքեզ: յայս
միկ հաւատամք
եղեւ յայ ելեւ:
ատապախանի
եռնոցա յս և ասե:
այժմիկ հաւատ
այք: ահա եկեցե-
ծամ. և եկեալ իսկե:
զիցրութեան զիս
պաշտօնի տեղիս.
և զիս միայն Թող-
ութիւն: և չեմ միայն,
զի հայր ընդ իս է:
այսխատեցայ
ընդ ձեզ. զի ընդ իս
իսաղաղութիւն
ութեցեք: յաշխար
հիստանեղութի
ութեցեք: այլ քաջա

լեր եցարուք զի ես
յաղ թեցի աշխարհի:
Օ այսի բոկ խառ-
սեցաւ: ամբարձ
զաջսիւր յերկինս
լաստէ: **Հ** այր հաս
եալէ ժամս փառաւ
որ եա զորդիքո:
զիւ որդիքո փառ-
աւ որ եցէ զքեզ:
որպէս ետորն մա-
իշխանութիւն
ամենայն մարմնոյ:
զիւ ամենայն զոր
ետորն մա: տացէ
զկեանսն յաւի
տենականս:
Ա յսեն յաւիտե-
սական կեանք: զի
ծանիցեն զքեզ

միայն ճշմարիտ
ամբարձորաւաք
եցեր զյս քս:
Լ սգքեզ փառաւ
որ եցի յերկրի:
զգործսն կատար
եցի զոր ետորն
զիւ արարից:
Լ այծմ փառաւ
որ եա կիսհայր
առիքէն փառ-
աւքն զորոունէի
յառաջ քան
զլինէն աշխարհի
առիքէն:
Յ այտն եցի զան
որն քոմարդկան:
զոր ետորն ճյաշ-
խարհէ: քոէին
և ինձ ետորն զնոս:

և զբանն քոպա
հեցին. արդ զի
տացին եղև զամ
ենայն ինչ զորեւ
որ ինձ. ետող
նոցա. և նոքա
ընկալան և ծան
եան ճշմարտու
թեամբ թեառի
քէնելի. և հաւ
ատացին եղև որ
առաքելքեր պիս:
Արդ եւս վն նոցա
աղաչեմ, և ոչ վն
աշխարհի աղաչեմ.
այլ պասն նոց ա
զորս ետող ըն ինձ:
զի քո եւ: և որ
ինչ իմէ. ամենայն
քոն: և որ ինչ քոն.

այն իմէ. և փառ
աւոր եալեմ ինոս
Լ. Եւ ոչ եւեմ
յաշխարհէ. և
նոքա յաշխարհի
եւ. և ես առ քեզ
Հայր: ար պահ
եա զնոսա յանուն
քո. որով ետող ինչ:
զի եղեցին մի որպ
եւ և մեք մի եմք:
Լ. Լ ինչ էի յաշխ
արհի ընդ նոսա.
եւս պահէի զնոսա
յանուն քո որով
ետող ըն ինձ. և
պահեցի. և ոչ ոք
ինոցանէ Կորեա
բայց որդին Կորու
տեան. զի գիւն
լցցի:

ա:

գամ:

Այցարդառ քեզ **||** **Ուրբարա զնո**
գամ: **||** **Ի զայսիսա** **սա ծշմարտո**
սիսյա շխարհի **Թեամբ քով:** **զի**
զի ունիցին զուր **քո բանքդ ծշմ**
ախու թիւն իմ լիով **արտո թիւն է:**
յան ճիւղա իւրեանց: **||** **Ուպէս զիսա**
մետու նոցա **աքեցեր յաշխարհ:**
զբանս քո: **և աշ** **և են առաքեցի**
խարհս անտեանց: **զնոսա յաշխարհ:**
զնոսա: **զի չեն** **և ի վերանոցա**
յաշխարհէ որպէս **են մբ առնեն զան**
և են չեն յաշխարհէ: **ճն իմ:** **զի եղիցին**
|| **Ն զայսա զաչեն** **և նոքա սրբեանք**
զի բարձցես զնո: **Ծշմարտո թի:**
սա յաշխարհէ: **||** **ՍԼ զիմ նոցա**
այլ զի պահեսցեն **միայն աղաչեն:**
զնոսան չարէ: **այլ վասն ամեն**
|| **աշխարհէ սա** **այն հատա տապել**
տի չեն որպէս և **ոց բանի նոցա**
են չեն յաշխարհէ: **յիս:** **զի ամեն էքին**

մի իցեն. որպէս
դու հայր յիս. և
ես ի քեզ. զի և
նոքա՛ն ի մեզ իցեն.
զի և աշխարհ
հաւատասցէ
Թե դու առաքեց
եր զիս. և ես զքիս
ոսն զոր ետորինչ.
Ետոր նոցա զի ից
են մի որպէս և
մեք մի եմք. ես ի
նոսա և դու յիս
զի եղիցին հաստար
եալք ի մի. և գիտ
ասցէ աշխարհ
Եթե դու առաքեց
եր զիս. և սիրեցի
զնոսա որպէս և
դու զիս սիրեցեր.

Հայր. զորս ես
որ ինչ համիմ զի
որ ես եմ և նոքա
իցեն ընդ իս. զի
տեսան ից են զքիս
դանիմ զոր ետորն
ցիս. զի սիրեցեր զիս
յառաջ քան զլին
եղն աշխարհի.
Հայր արդար. և
աշխարհ զքեզ ոչ
ծանեաւ. այլ ես
զքեզ ծանեալ.
Ի նոքա ծանեան
Եթե դու առաք
եցեր զիս. և ծան
ուցի նոցա զանուն
քո. և ծանուցից.
զիս երն զոր սիրեց
եր զիս ի նոսա իցէ.
և ես ի նոսա.

ՃԺԸ Եւ այս ի բրեւատ
այց յս. եւ աշակեր
տաւ քնհանդերն
յայն կոյս ճորոյն
կերտողն ի. ուր եր
պարտեղ. յորս եմ
ուտ ինքն և աշա
կերտքն իւր:

ՃԺԹ Եւ իսկ իսկ
որոշնայն մատ
նեւ լոցն ուղտեղ
զի բազում ան
գամ ժողովեալ էր
անդր յի աշակ
երտաւ քն հան
դերն:

ՃԺԸ Եւ յորդայնի առ
եալ ընդ իւր զգորն
դն և ի քահանայ
ապետիցն և ի փար

իսկ յորդայնի առ
որս. զայն անդր
լա հիւք և լապ
տերաւ քն զինսոք:
Եւ սկս ի բրեւատ
եւ զայն ամենայն
եւ եալ ի վերան որս.
եւ և ասեցնոսա.

զո ինդր եք:
Եւ աստապիսան ի
եռորն նմա զյս
նազով ընդի:
սեցնոսա յս. եւ

Եւ այր ընդ նոսա և
յորդայն ու մատն
երն զնա. ի բրե
ատաւ թէ ես եմ.

յետս յետս ջոգան.
և զարկան զգետնի:

Եւ արձեալ է հարց

զնոսա. զոխնդրէք.

Լ ւնդքա ասեն.

զյն նազովրէցի.

Պ ատապխանի

էտ նոցա յն. աս

ացի ձեզ թէ եմեմ.

Ր թ եթէ զեա

խնդրէք թոյլ ^{ժնա}

տուք դոցա երթ

ալ. **Օ** իւցցի բանն

զոր ասաց. թէ ժնա

զորա ետուրնցիա.

ոչ կորոտսից ի նո

ցանէ և ոչ զոք.

^{ժն}

Լ սկ սիմոն պետր

ոս քան զի ունէր ^{ժնա}

սոր ձգեաց զնա

և եհար զքահան

այապետին ծառայ

և իբայ առ զուսկն

սորա զաջոյ. և

երանուն ծառայ

ին մաղքոս.

Ա սէ յս ցպետր

ոս. արկ զսորդ

անդրէն ի պատ

եանս իւր.

Օ բաժակն զորեա

ին ձ հայր ոչ ըմպ

իցեմ զնա.

Լ սկ գորնդն և

հազարապետն և

սպասատ ողբ հրէ

իցն կալան զյն և

կապեցին.

Լ ւածին զնանախ

առ աննայ որ եր

ան եր կայի ահայի.

որ քահանայապ

ետ եր տարոյն այն

որիկ.

Այսպիսի կայիա

միայն որ խորատն

ետ հրեից ելծելաւ

է առն միտմ մետ

անել իւլեռա ժող

ովորդեանն :

ՃԿԴ **Ե**րթայր զհետ

յի սիմոն պետրոս

և միսևս աշակեր

ՃԿԵ տն : **Ե**ւաշակերտ

այն քան զի ծան

աւ թեր քահանա

պետին . եմուտ ընդ

յի իգաւ ի թ քահ

անայապետին :

ՃԿԶ **Ե**ւպետրոս ^{կայր} առ

դուանն արտաքոյ :

ՃԿԷ **Ե**ւմիս աշակերտ

որ էր ծանաւ թ քա

հանայապետին

և առաց ցոռնա

պանն և եմոյծ ի

նեռ քա զպետրոս :

Ան աղջիկն զ

դոնապանն եր

ցպետրոս : մի թե

և դոյ յաշակերտ

աց առն այնոր իկ

իցես : **Ե**ւառապետ

ային անդ ծան

աւ թ քն և սպաս

աւ որ ք խաւ ոյկ

արկեալ քան զի

ցորտէր և ջեռնոյ

ին : կայր ընդ նոսա

և պետրոս և ջեռնոյր :

Եւ քահանայա

պետն է հարց զյս

մն աշակերտացն

և մն վարդապետ ու

թեւորա :

ՃԿ	Պատասխանի	ասաց մի ոմն ի
	Ետնմայն : Ես յա	սպասատ որացն
	յտնապէն իստա	որանդ կայր : ամ
	Ե. յայ յաշխարհի :	սպասակ յի Լասէ :
	Ես յամենայն ժամ	այդ պէս պատաս
	ութութի ի ժողովր	խանի տաա քահ
	դեանն : Լ ի տա	անայապէ տին :
	Ճարի անդ որա	ՃԿ. Ե յսասէ ցնա :
	մենայն հրեայք	Էթէ չար ինչ իստ
	ժողովեալ էին Լ ի	սեցայ վկայ եմ վն
	ծածոտ կինչ ոչ իստ	չարին : իսկ Էթէ
ՃԿ	սեցայ : Օ ի հար	բարի : ընդէր հար
	ցանես զիս : հարց	կան Ես զիս :
	զայնոսիկ որ լու	ՃԿ. Ե առաքեաց զնա
	անն Էթէ զինչ	աննայ կապ եմ
	իստ սեցայ ընդ	առ կայ իստիայ քա
	նոսա : ահաւան	հանայ ապեո :
	իկ նոքա	ՃԿ. Ե սիմոն պետրոս
	գիտեն զինչ ասայ	կայր անդ Լ ջեռն
ՃԿ	Ես :	ոյր : ասէ ն ցնա :

մի թէ և ուր յաշ
աւելորտաց անտի
նորաւիցեւ :
Եւորոպացաւ և
ասէ : Թէ չեմ :
Եւասէ միոմն ի
ծառայից քահան
այապետին ազգ
ական այն որ իկ
զորոյ զուկն է
ատպետրոս : ոչ
ես իսկ տեսի զքեզ
ի պարտիանդ ընդ
նմա : դարձեալ
որոպացաւ պետրոս
և վաղվաղակ ի հատ
ծէ իսաւսեցաւ :
Եւ ասէ զայն
վանացն կայի
ափայլ յապարանս

դատաւորին , և
էր այգորց :
Եւորապացաւ մի
յապարանան զի
միպղծեցին : այլ
զի ուտիցեն զատ
իկն : **Ե**ւորոպաց
պիղատոս արտ
աքս և ասէ : զինչ
չարախատ սորթի
մատորցան էք
զառնէն զայնմանէ :
Եւատասխանիւտ
որն և ասէնցնա :
Եթէ չէր չարա
գործ այրն այն :
ապա ոչ մատնի
աքզնաքեզ :
Եւսէ ցնոսապիղ
ատոս : առէ զնա

դուք և ըստ ար
ինաց ձերոց դատ
եցարուք :

54c **Լ**սեցնա հրե
այքն մեզ ոչ էարժ
ան սպանան եւ
զոք : զի Լցցի բան
յի զոր ասաց նշ
անակեալ թէ որ
ոպ մահոյ մեռա
նելոցիցէ : **Ե**մոտ
միտանգամ յապ
արանսն պիղն
տոս : Կոչեաց զյս
և ասեցնա : դու ես
արքայն հրեից :
Պատապխանի ետ
յս ի քէն ասես զայդ
եթէ այլ ք ասացին
քեզ զյին են :

Պատապխանի ետ
պիղնատոս : մի թէ
ես հրեա իցեմ :
ազգն քո և քահան
այապետքն մատ
նեցին զքեզ ինձ :
զինչ գործ գործ
եալ է քո :

Պատապխանի
ետ յս : իմ արքայ
որ թիւն չէ յայսմ
աշխարհէ : եթէ
յաշխարհէ աստի
եր արքայութիւն
իմ : սպասաւ որք իմ
մարտնչէին արդ
եաւք զիմ մատնեց
այց հրեից : բայց
արդ թագաւորութիւն
իմ չէ աստի :

82

Անցնապիղա

տոս : ապա թե

այդ պէս եղե թա

գաւորոմնեադու :

Պատասխանի

եայս : դու ապե

թե թագաւորիցեմ :

83

Բայց եւ յայդ հսկ

ծնեալեմ : և ի դոյն

իսկեկեալեմ յաշխ

արհ : զի վկայեցից

ճշմարտութեանս :

ամենայն որի ճշ

մարտութեան է

լսե՛ք արքադ իմոյ :

Անցնապիղատ

ոս : զինչէ ճշմար

տութիւնն :

84

Չայս իբրեւասաց

դարձեալ ելաւ

հրեայսն և ասե

ցնոսա : Եւ և ոչ

մի ինչ պատճառա

գտանեմ ինմա :

Բայց եւ ձեռ սոգոր

ութիւն զիմից

արձակեցիցձեզ

եղատկ իս :

արդ կամի՞ք զի

արձակեցից ձեզ

զարգայն հրեից :

Ղաղակեցին ա

մենեքեան և ասեին

միզդա այլ զբար

բարաբայ : **Ե**ւ եր

բարաբայն այն

աւազանկ :

Յայն ժամ ապիղ

ատն և գանեհար :

Եւ զինուորացն

արարեալսսակ	և հանդերձածի
ի փշոց . եղին ի ճճե	անի . Բ ապտիսմ
գլուխ նորա . և	ահապառցաբեղ .
զգեցուցին նմա	Բ րեւտեսին
հանդերձծիրա	զնաքահանայա
նի . գային առնա	պետքն ևսպաս
ևսսէին . ողջե	աւորք . զաղաղակ
արքայ հրէից .	բարձ ինևսսեն .
և հանին նմա ա	ի խաչհան . ի խաչ
պտակս :	հան զդա :

ՃՃԳ Բ արձեալ պիղ	ՃՃԹ Բ ապտիսմապիղ
ատոսարտաքս	ատոս . առեք զդա
ևսսէցնոսա . աջա	ի ձեղ և ձեղ էն
ածեմ զնա արտ	հանէք ի խաչ :
աքս առ ձեղ զի ճճ	Օ րես ի դմա վնաս
գիտաս ըեք թէ	ինչոչ գտան եմ :
ես վնաս ինչ ի նմա	Պ ատաս իսանի
ոչ գտան եմ :	ետուն նմա հրէ
ՃՃԷ Բ արտաքս և	աքսն . մեք աւրենս
որենի պսակ ի փշոց .	որենի մեք , և ըստաւոր

ինացմերոց պար
տի մեռանելի զի
զանձնիւր որդի
այ արար։
ՏՂԲ Բրե լուսա զբա
նսզայս պիղատոս
առաւել երկեաւ։
Եմոտդարձեալ
անդրէն յապար
անսւլասէ ցյս։
որստի եսդու։
Ի յսոց ետ նմա
պատասխանի։
Ահ ցնա պիղատոս
ընդիսոց եւատսիս։
ոց գիտես երթի իշ
խանութիւն ուն
իմ հանել զքեզ
ի խաջ։ Եւ իշխանութիւն
ութիւն ունիմարձ

ակել զքեզ։
Կատասխանի
եւ յս։ ոց ունեիւ
դու իշխանութիւն
ի վերա իմ և ոց մի։
Երթ ոց երտութեալ
քեզ ի վերոստ։
վասնայս որ իկ
որ մատնեացն զիս
քեզ նմա մեծ մեղք
Ի յայնմանէ
պիղատոս խնդր
երար ձակեղնա։
Ի հրեայքն աղ
աղակէին և ասէ
ին։ Երթ զդա ար
ձակես։ չեն բարե
կամ կայսեր։ Կ
մենայն ոք որ թա
գաւոր կոչէ զան

ճնիւր հաւատ
ակե կայսեր: ԺԷ

ԺԷ **Բ**ակ պիղատոս
իբրե լուսա զբա
նազայսոսիկ. ամ
զյն արտաքս և
նստաւ ի վերա
բեմին ի տեղովն
որկոչէր քարա
յատակ. և եր
այեցեր են հապ ԺԷ
պաթայ. եր ուր
բաժն զատկի:
և եր ժամ իբրե ԺԷ
վեց երորդ. և ասե
ցհէայսն. ահա
Թագաւորդ ձեր
ԺԷ ցձեղ. և նաքա
աղաղակեին.
բարձ ի մենջ. և
բարձ ի մենջ.

հանգղա ի խանջ.
Լսեցնապիղա
տոս. ես զԹագաւ
որդ ձեր ի խանջ
հանից եմ.

Պատաւխան ի ետ
ուն քահանայ ա
պետքն. չեք մեր
Թագաւոր բն ց
ի կայսեր ե.
այն ժամ ետզնա
ի ձեռանոցա զի
խանջ ելանիցե.

և ասաւ աս
նաւ տանէին
զնա. և բարձեալ եր
ինքնին զխաչա
մայսոն. և ելաներ
ի տեղին որանոտան
և Երգագաթն.

Ի կոչեք եբրայ
եցերեն գող գործ
այ. ուրեի խաչ
իսկ հանին զնա.
ՃԶ Ի ընդ նմա երկ
ոմայլս աստի և
անդի. և ի միջի զյս.
ՃԶ Եւաց և տախտ
ակ մի պիղնատոս
և եղ ի պետախաչ
ին. և եր գրեալ
յն նազդպր եցի թա
գատոր հրէից. և
Ը այն տախտակն
ընթերցան բազ
ու մքի հրէից զի
մատեր ի քաղ
աքանդո տեղին
որ ի խաչեցաւ նյս.
և եր գրեալ եբրայ

եցերեն. դաղ մա
տերեն և յուճարեն.
Սենց պիղնատ
ոս քահանայա
պետքն հրէից.
մի գրեթե ագատոր
հրէից. այլ թե
նմասաց թագ
ատոր եմ հրէից.
Պ աստախան ի
ետպիղնատոս զոր
ինչ գրեցի. գրեցի.
և կ զինոս ուրքն
իբրև հանին ի խաչ
զյս. առին զհան
դերմանորա և ար
արին չորս մասոմա.
իւրաքանչիւր զին
որորի մանն. իսկ
զպատմութեանն

Քանզի երառանց
կարանի ի վերոս
մորանկեալ ամե
ն և ին :

սեն ցմիմեանս
մի պատատեցութ
զայդ : այլ արկց
ութ վիճակս ի
վերա դորան ում և
եղէ : իւրցի գիր
որասէ : բաժանե
ցին զհանդերձս
իմ յիւր եանս : և ի
վերա պատուած
անի իմոյ վիճակ
արկան ե ին : 59
ինոռութն զայս
ինչ գործեցին :

58 Եւ կային առ իսա
չին յի մայր նորա

և քոյր մատրնորա
մարիամ կղեոպայ
և մարիամ մագ
դաղենացի :

սիրու ետես
զմայրն և զաշակ
երտն զոր սիրելոյս
զի կայր մատ : ամե
ցմայրն : կին դու
ահա՛ն ոռդի քո : ապա
ամե ցաշակ երտն
ահա՛ն մայր քո :

Եւ յայնմ ժամ
անակե ամաշա
կերտն զնառ իւր :
Ետայս ոռիկ գի
տաց յս եղէ ահա
ամենայն ինչ կատ
արեալէ : զի կատար
եցի գիրն : ամե՛ծար
առ ի եմ :

<p>1: անդկայրամ ան ինչ լի քացախ ով: և նոցա սպոր նկ լցեալ քացախ ով ընդ լեղոյ: շո րջ եղեալ զմշ տ կաւ զոպայի: մա տոցին իբերան նորա: իբրեւ առ յն զքացախն հան դերձ լեղովն: ասէ. ամենայն ինչ կատարեալէ:</p>	<p>մինքն մինչև ջա բաթն զի երաւ մեծ շաբաթոսն այնորիկ: աղաչե ցին զպիղանոս: զի խորտակեսցէն զբարձս նոցա: և բարձցեն:</p>
<p>2: Ի խոնարհեց ութեալ զգլոս իսա անդեանց զոգին:</p>	<p>1: Կին զինուորաց և զատաղ նոյն խոր տակեցին զբարձս: նոյնպէս և զմիւս ոյն որ ընդ նմա ի խաչն ելեալ էր: բայց իբրեւ եկին առ յս և տեսին զի այն ինչ մեռեալ էր: ոչ խորտակեցին զբար ձսն որա: այլ մի ոմն ի զինուորացն տիգ</p>
<p>3: սկհրեայքն քանզի որ բարձեր զիմի անդէն ի խաչ ին ազանիցին մար</p>	<p>ի զինուորացն տիգ</p>

ան խոցեայ զկո մ
ղանորա. և վաղ
վաղակի ելարին
և ընդ ր :

Լ Ի որ ետեսն վ
այեանց. և ճշմար
իտե վկայութիւն
նորա. և նա պիտե
լի ճշմարտիտասէ:
զիւրութիւնս
տասլիք :

Ա յառաջ զիւր
գիրն երթոս
նորա մի փշրեցի:
Լ Ի դարձեալ մի
գիրասէ երթ
հայեսց ին
ի նա յոր խոց
էց ինն :

Եւ ապա խոց
առաջեանց

ՊԱՅԻՆԱՄԱՌԱՅԻՆ
Եփոր յարեմաթ
եայ երաշակերտ
յի. ի ծածուկ վն
ահին հրէից. զի
բարձցէ զմարմ
ինն յի :

Լ Ի հրամայեանց
պիղատոս :
Ե Կին և բարձին
Ե Կն և նիկողեմ
ոս որ եկեալն էր առ
յս ի գեղերի զառ
ալինն. և եբեր
զմութեանս
ընդ հալութեան
լտեմ հարիւր :

Ե Ի նա զմարմինն յի :

Լապատեցին Կտ
աւոպֆ խնկատք
հանդերձ որպէս
աւրենէր հրէից.

պատել:

Եւերիտեղոլն յորում խաչեցաւ
պարտեզ: Եւ ի
պարտիզի անդ
գերեզման նոր
յորում ոչ ոք երբեք
երեւեալ:

Անդ վասն որ
բուն հրէից զի
մատեո գերեզմ
անն եղին զյս

Թի միաշաբաթ
թոլն մարիամ
մակդաղենացի.
զայ առաւատումն

ընդ արշալուշն
ի գերեզման անդ
Լտեսանէ զվեժն
բարձ եւ ի նորաց
գերեզման են:

Ապա ընթանայ
Լգայ առ սիմոն
պետրոս Լառմիս
աշակերտն զոր
սիրէր յս. Լասէ
ցնոսա բարձին
զտրի գերեզմ
անէ անտի. Լոչ
գիտեմ որ եղին
զնա: **Ե**ւ պետրոս
Լմիս աշակերտն
Լգային ի գերեզ
մանն. ընթանայ
ին երկուք եան ի
միասին:

Է Լճիսանաշակեր
տն յառաջեաց
ընթացաւ վարա
գոյն քան զպետր
ոս և եկն նախի
գերեզմանն և
խոնարհեալ տես
անէ զիկայի ն
անդ կտաւ քն և
բայց ի ներքառ
եմոտ :

Է Կնէ սիմ ոն
պետրոս որգայրն
զկն ի նորա և եմ
ոտ ի գերեզմանն
և տեսանէ զկտ
աւան զիկային
անդ և վարչամ
անն որ երի գլուխ
նորա և ընդայլ

կտաւն կայր և
այլ ուրոյն ծալ
եղ ի մի կողմն և
Յ այն ժամ եմոտ
և Լճիսանաշակերտն
որ եկեալն էր յառ
աջագոյն ի գերեզ
մանն և տես և
հաւատաց և զի
չէ ևս գիտէ ին
զգիրս Թէպարտէ
նամա ի մեռելոց

յառնել և
Չ որգան դարձեալ
առ մեմեանս աշ
ակերտքն և

Ժ այց մարիամ
կայր արտաքոյ
գերեզմանին և կայր և

Է Լճիսանաշակերտն

խոնարհ եցաւ ի
գերեզմանն, և
տեսանէ երկոս
հրեշտակս ի սպ
իտակս զի նստէ
ին մի ի սնարեց և
մի յանոտեց ուր
կայր մարմինն յի
մօք և նոքա ասէն
ցնաւ կինդու զի լաս
Ասէ ցնոսա զի
բարձին զտրն իմ
ի գերեզմանէ աս
տի և ոչ գիտեմ
որ եղին զնա :
Օայս իբրեւ ասաց
դարձաւ ի թիկ
որնս կոյս : և տես
անէ զյս զի կայր,
և ոչ գիտէր թէ

յս իցէ :
Ասէ ցնա յս կին
դու զի լաս զո
ինդու :
Դմա այսպէս
թուեցաւ թէ
պարտիզ պանն
իցէ : ասէ ցնա
տր եթէ դու բար
ձեր զնա : ասա
ինձ որ եղի զնա :
զի ես առից զնա :
Ասէ ցնա յս
մարիամ :
Ինչա դարձաւ
և ասէ երայեց
երէն : րաբունի
որ թարգմանի :
վարդապետ :
Ասէ ցնա յս մի

մերձենալ յիս
զի չլես ելեալ
ենառ հայրիմ:
այլ երթողու առ
եղբարանիմ և
ասա ցնոսա: և
անեմ ես առ
հայրիմ և առ
հայրձեր: և անձն
իմ և անձձեր:

Գայ մարիամ մօր
մազդաղենացի
և պատմէ աշա
կերտացն: և թէ
եռեմնազտը և
զայսինչ ասաց
ցնա:

մօր

Միաշարալու
աւորն: և դրոյք

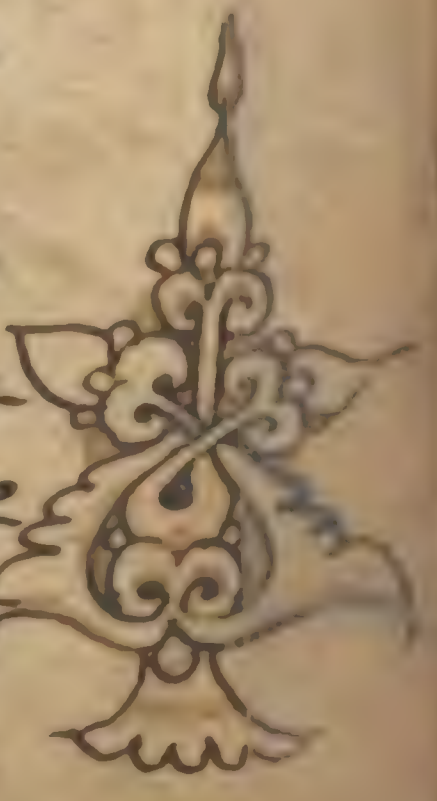
փակելովք ուրեքն
աշակերտքն ժող
ովեալ վասն ահ
ին հրեից: եկն յն և
եկացի մի ընդ
և ասէ ցնոսա: ող
լոյն ընդ ձեզ:

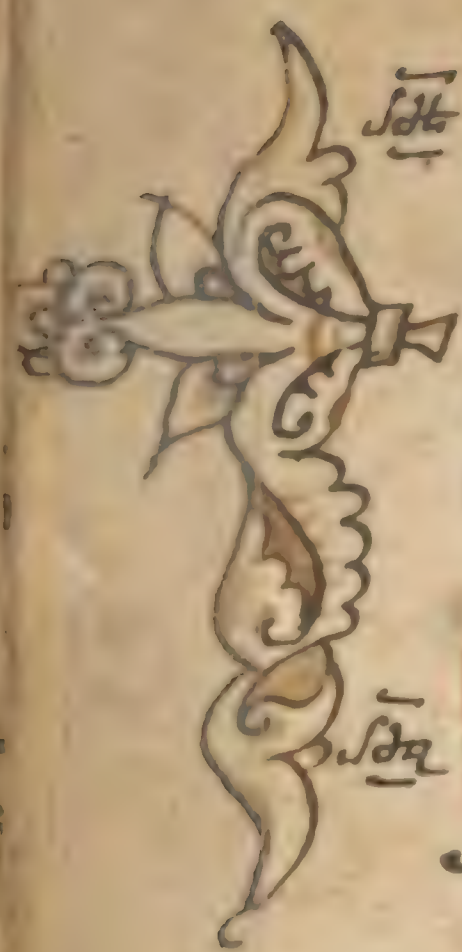
Իբուզայս ասաց,
եցոյցնոցա զձեռս
և զկողս իւր:

Իննդացին աշ
ակերտքն իբու
տեան զտը:

Ասէ ցնոսա դար
ձեալ ող լոյն ընդ
ձեզ: որպէս առաք
եաց զիս հայրիմ և
են առաքեմ զձեզ:

Իբուզայս իբու
ասաց: փչեացին ս.

ասէ: առեփհոգի^{մբ.}
Թ. Թէ ումեք Թող

ուցուք զմեղս:

Թողեալ լիցինոցա:

Եթէ զորոք ունից

իք կալեալ լիցի:

Թ. Եւ Թողմաս մի

յերկոտասանիցն

անուանեալն եր

կուորեակ: ոչ եր

ընդնոսա յործամ

եկն յմ: ասէինցնա

այլ աշակերտքն:

Եթէ տեսաք զտր:

Թ. Ինչապէսցնոսա:

Եթէ ոչ տեսից իձե

ռս նորա զնշան

բւ եռացն և

արկից զմատուհն

իմի տեղիս բւ եռ

ացն: և միւսեցից

զձեռսիմ իկողս

նորա ոչ հատ

ատամ:

Թ. Եւ յետու Թ

ատուորաւ իմ

Եին ինեղբս աշա

կերտքն: և Թողմ

աս ընդնոսա: Գայ

յմ դուռքն փակ

ելովք: և եկացի

մեջ և ասէ: ողջ

ոյն ընդ ձեզ:

Թ. Կա ասէց Թող

մաս: բեր զմատ

ուհս քո և արկ

այսր: և տես զձե

ռսիմ: և բեր

զձեռնքո և միւսն

իկողսիմ: և միւսն

երտաց անտիերկ

Ասէցնոսա սիւմ
ոն պետրոս. երթ
ամ ձորկն որսալ:

Ասէցնա զամբ
և մեք ընդ քեզ:

Գնացին և մտին
ինաւ. և յայնմ

գիշերի կալան և
ոչինչ: **Ի** բրեւոյթ

եղև կայր յսյեղեր
ծովուն. բայց ոչ

ծանեան աշակեր
տքն թէ յս իցէ:

Ասէցնոսա յս.
մանկորնք. մի թէ

ունիք ինչ ուտելոյ:

Պատասխանի ետ
որն և ասէնցնա. ոչ:

Ասէցնոսա արկ

եք յաշակողմ

նաւին զորո

կանդեգտանիցէք:

Բրկին և ոչ կար
էին ձգել ի բազ

մութենէ անտի
ձկանցն:

Ասէ աշակերտ
այն զորսիւր էրն

յս ցպետրոս տրե
այն: **Ի** մոն պե

տրոս ի բրեւոյթ աւ
թիտրէ. արկաւ

զիւրեաւ զսիւս
անելին. քանզի:

մերկեր. և ընկեց
զինքն ի ծովն. և

այլ աշակերտքն
նաւ աւն ի սկզալին:

քանզի չէին հեռի

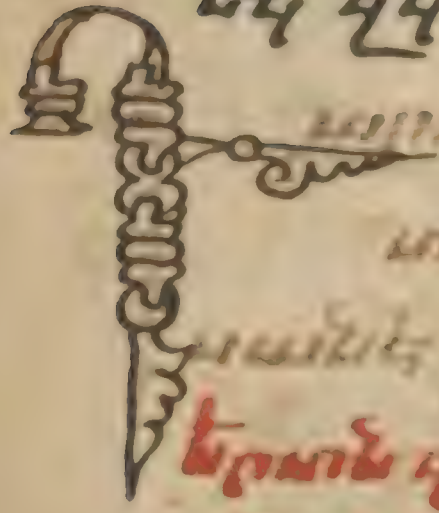
ից ամաքե. այլ և այնչափ ինչ կայր
իբու և երկերիւր և ոչ պատառեց
կանգն. աւ. քար աւ. գործ ին.
շէին զգործին ^{Տիգ} **Ա**ւեցնոսայ յս.
հանդերձ ձկամբն. եկայք ծաշեցեք.
^{Տիգ} **Ի**բու և ին իցա ^{Տիգ} **Ի**ռոջոք յաշակեր
մաք. տեսանեն տացն իշխեր հար
կրակն տղ կայծ ցան էլ թերութ ում
ականց. և ձուռ կ էս. զիգիտէին թե
մի ի պէտա և հայց. տրն է.
Աւեցնոսայ յս. ^{Տիգ} **Գ**այ յս և առնո
բերեք ի ձկանց զհացն. և տայնո
այստի զոր դուքդ ցա. նոյն պէս և զձո
կալարութք այսմ ի կ. ^{Տիգ} **Գ**այս երիցս անգ
^{Տիգ} **Ի**մոտ սիմոն պե ամ երևեցաւ յս
տրոս և ձգէր աշակերտացն յար
զգործին իցամաք ուցեալ ի մեռ
լի մեծամեծ ձկ ելոց.
ամբք հարիւր ^{Տիգ} **Ի**բու և ծաշեց
յիսուս և երիւք. **ին. ամեցսիմոն քի**

արոս յն: սիմոն և Բարսեղյապետ
 յովնանոս սիրեն րոս: զիսսացցնա
 զիս առաւել քան երիցս Թեսիրեն
 զդոսա: զիս: և ասէ ցնա:
 և ցնա: այրոտր: տրդոս զամեն
 և դոս գիտեն զի այն գիտեն: և
 սիրեն զքեզ: զամեն այն ծան
 և ցնա: արա աչեն: և երթ
 ծեան զգառին սիմ: սիրեն զքեզ:
 և արձեալ ասէ ցնա: և ցնա յն ար
 սիմոս յովնանոս ածեան զոչեսարսիմ:
 սիրեն զիս: և ասէ աս
 և ցնա: այրոտր եմքեզ: զի մինչ
 և դոս գիտեն զի մանուկն էիր
 սիրեն զքեզ: անձ ամբանձին
 և ցնա արած գաւտի ածէիր:
 եան զոչեսարսիմ: և երթայիր յո
 և ցնա երիցս և կամէիր: և յոր
 անգամ: սիմոս ծամ ծերասցիս
 յովնանոս սիրեն ձեռսի վերկալցես
 զիս:

և այլ քաճցեն
քեզ զատ տի և
տարցին ուր ոչ
կամիցիս :

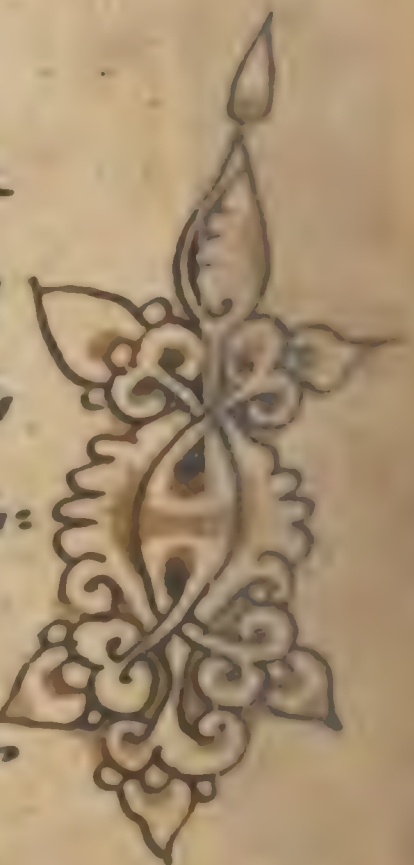
այս ասաց նշ
անակեալ թէ որ
ոչ մահոյ փառաւ
որ առնիցէ զանձ
ի զայս ի բռն
ասաց ասեցնա՛ն
եկ զկնի իմ :

այս ասաց
տրոս և տե
անկէ զայս
երան զոր տիրէր
յն զի երբայր
զկնի օր և անկաւ
զլան լաւ քննոր
և ասէ արդար որ
մատն ելոցնէ զքեզ

նա տեսեալս
տրոսի ասէ ցյս
ար Իսկ սա զի
մէ ցնայս Եթէ

կամիմ զի կացցէ
դայ մինչ և ես զամ
քեզ զի փոյ թէ
դու եկ զկն իմ
ի ել բանս յեղբ
արս և համարեց
ան թե աշակերտն

այն ոչ մեռ անիցի
և ոչ ասաց նմայս
Եթէ ոչ մեռ անիցի
այլ թէ կամիմ ես
թէ կացէ դայ մին
չ և ես զամ
յս աշակերտն
որ վկայե վասն այս
ոցիկ օր և զրեանց

իսկ զայսոս Ի Կ
և գիտեմք երթ
ճշմարտե վկայ
որ Թիմոնորա:

այցե և այլինչ
բազում զորար
ար յս. զոր երթ
գրեալ էր մի ըստ
մի ողէ. Կարծեմ
Թէ և ոչ աշխար
հս բաւ ապանէր
տանել զգիրսն
որ Թէ գրեալ էին.

վասն կնոջն
շնացելոյ:

այս և այլին իր
պէս զնորդի
տեղի իւր:

Իսկ յս գնացի և
առնալ Թենեաց.

և ընդ առաւառ
տնդարձեալ եկն
իտաճարն. և

գայրատնա ամե
նայն ժողովորդն.
և ուսուցանէր

զնոսա. ածինքա
հանաւապետք.
և փար ի սեղեքն

Կին մի ըմբռնեալ
ի շնոր Թեան.

և Կացուց եալառ
ալի առնն. վարդ

ապետ Կինս այս
ըմբռնեալ. ինքն

յայտնապէս շն
ացեալէ. յաւրի

նան մոպսեւ մեղ
պատուիրեաց.

զայսպիսի քարկոծել:

արդդդդ զինչ աս
ես վասն նորա :
զայս ասեին փոր
ձեղով զնա : զի
որնիցին ամբաստ
անութ թիւն ինչ
զնմանէ :
• սկ յի խոնարհ
նայելով գրեթ
մատաւքն յերկրի :
իսկ իբրև աստիպ
եցին հարցանել
ով զնա : հայեց
եալ ի վեր ասէ ջնո
սա : ան մեղն ի ձեռք
նախընկեսցէ
քար ի վերադորա :
• քար ձեալ ի
խոնարհ նայեց
եալ : գրեթ յերկրի :

և լուեալ ելան եհն
միջատ միովէ սկս
եալ յառաջնոցն
մինչև ցվեր ջինսն :
և մնաց յս միայն :
և կինն կայր ասա
ջի նորա :
• աստաւախան ի
եռ յս և ասէ ջնա :
կինդդդդդդդդ
ոք զքեզ դատապար
տեաց : և ասէ ոչ ոք
տր : և ասէ յս և ոչ
ես դատապարտեմ
զքեզ : երթ յայսմ
հետէ մի մեղան չեր :
• և զնա ասէ լինայոյ
ով հաննես ատեա
արանիցն ի կող
մանէ փրկչին երթ :

ալով զհետնորա :
որ և ապանատես
իսկեր սքանչել
եսցն քիտն մերոյ
և վարդապետո
Թեան նորա : զո
եսց զիւրաւեալ
անն յեկեա ռաբաղ
աքին : յեռ երթան
ասորն ամի վերա
նալոյն քի : որոտնի
Թիւք : մլք : աւե
տարան զլիաւորք
ծէ :

Հաւատալով
առքամենա
մբ երրորդութեն
և մի ամբոթեանն
հաւրե որդոյ և
հոգոյն սրբոյ ամեն

Երոմ յիշակ
իմք հաւատով
յորսով և սիրով :
Երեցաւ լուսա
պայծառ և մբ
աւետարանսայս :
ձեռամբ մեղապա
րտ զծողի ներսն
սորտանոտն քեղ
այի : ի մբ քաղաքս
եմի : ընդ հովան
եաւ մբ տնաւորին
ապանաց քիայ
մերոյ փրկչի : և մբ
հրեշտակապետ
ացս միքայելի և
գաբրիելի և ուրի
այի : ի Թագաւոր Թե
հայոց լեոնի որդոյ
աւշին Թագի :

Հաւատալով զհետնորա :
որ և ապանատես
իսկեր սքանչել
եսցն քիտն մերոյ
և վարդապետո
Թեան նորա : զո
եսց զիւրաւեալ
անն յեկեա ռաբաղ
աքին : յեռ երթան
ասորն ամի վերա
նալոյն քի : որոտնի
Թիւք : մլք : աւե
տարան զլիաւորք
ծէ :

Եւ ի հայրապետ
որ թեան տն կոստ
անդի որկոցի դո
ազրկցի. Լի յաթ
որ ապալու թե
էմի տր վարդնի.
Լ ը քդ աղաչե մ,
զամենեան որ
հանդ ի պի. ք ի
ամա ըն թեոց ման
բանի սղալի նա
դուք ուղղեցեք
սիրոպ Լ մի եպեր
ելի զի ի վշտալից
ժամս գր եցի.
յոր ժամանաւ որ են
ազգն մամենի
յարեան ի վերա եր
կրին կիլիկի Լ
աւար արարին Լ

28
բազումք գերեվար
եցին. Լ զմբն եպեր
եցիան վերոտա ի
վայր տապալ եցին
որ եղ միածին անուռ
կոցի Լ զայլան.
Դարձեալ աղաչեմ
ան մեղադիր լինել
խոշորու թեզի կար
մերայսեր. այլ զի
ցանկայիս բաւեաւ.
Լ մն չորս Լ որու թե
համար ճակեցայ գր
ել զմբ աւետարանս
ի վայելութիւն Լ
յիշատակ հոգոյսից
Լ ծնողաց ի մոց աւտ
արշակի Լ շնորհք
Լ մեծ մայրկան ի մոյ
մէն տիկնայ. Լ քեռեկան

իմոյ յովանիսիոր

կրակցի կոչի և մար

քաւորորդոյն իմոյ

կոստանդինաբ

եղայի. Գրեցաւ

ի յնտիր ատրինակե

որ չորկցի կոչի.

ի թութաբերութե

հայոց. ի. չհ (562)

իսկաւտաքիայ մերոյ

որէ ատրհնեալ

քաւիտեանս յաւի

տենից քաւորհն

եալէ յաւիտեան

ամենամեն. Դ. ամեն.

Ը աբանմբ յովհն

նես զիս զներսես մեղ

աւքապեապեա. ինդրեա

մաքրել յախտից տղմ

ես. քոմմտնոր էնն ի

քերովբեա.

Երեսնամեկ

եալաղաչեմ զսբ

մանկութեանդ եղեցոյ

եսներսես զծողսբ

աւետարանիս. որ

անարժանութ լծբ

հոգւով և մարմնով.

շարագրեցի զաւ

արկութեալսարսա

սիելեա հրեշտակաց

և մարդկան. և զոր

ինչ զրեալկայի սա

պատուէր անուային

ամենամբ բերանոյ

և ծառայիցն նորա

սրբոց առաքելոցն

և մարգարէիցն.

ամենայնին յանցաւ

որ գտաւ եղկելիան

ձնիմ. և իսկոստովանիմ

իւրի հոգով բանի
և գործով. կամայե
ակամայ. գիտութե
և անգիտութե. զն
ալով իմ զհետ չար
ին խաբէութե միշտ
և յարաժամ. բայց
հատաւորովս և յութ
ովս և սիրովս զորոն
կայայ առաջանաւ
և ծանեա. և հատա
ւորացի և հատաւոր
և խոստովան իմ և
դատանեմ զամենա
մբ երրորդութեան
մի ամուսնի. և երես
ան ծնաւ որոտ թիւն.
ոչ որոշեալ ամուսնի.
և ոչ միտ որեալան
ձամբ. այլ միտ որեալ.

բնութե և ամուսնի.
և որոշեալ ան ծնաւ
որոտ թիւ. և անուամբ
հայր և որդի հոգիւմ.
և զինչ որ յերես ժողովն
ամուսնի սալմանեցաւ
և յամացելոց ան ձանցն,
նիկիայն. կոստանդն
ութ պատւին. և երես
ութն. զնոյնն հատ
աւորամ և խոստովան
իմ և դատանեմ. որաւ
ամենամբեր որորդութե
թիւն և մի ամուսնի
սալմանեցաւ. և ատ
մարդեղութեան յիւր
արարչին ամենայն
արարածոց. և զոր
ինչ ի տեսութեան թիւ
նորա և ի սքանչելիսն

ածագործ. և գործին
առխաջն և առ թաղ
որմեն յարութիւն և
համբարձութիւն. և ևս
անգամ գալուստն. և ի
դատաւանն ադար.
և յառիտենական. բար
գործացն ան եղրական
բարութի և հանգիստ
և պսակ ընդ քի. և
չարագործացն. տան
ջանք. և գեհեն. և որդն.
և խառարարտաք ին.
անվախճան և յառի
տենական. ընդ որսե
ինչ եղկելի անձինս
պատրաստեալ կայ
տան ջանք յառիտենից.
զի ես ինձ են գրեմ և խոս
տովանիմ արժանի զի.
տան ջանաց վնարդար

դատաւանն ինայ.
և վնչար և անորդայ
վարուց և գործոց իմոց.
բայց և առաւել
աղաչեմ. զածացել
ոց անձինս. ողորմ
եցար որք ողորմելոյս
և աղաւթեցէք սրտի
մտաւք. և հայցեցէք
յողորմածեանայ. չն
որ հել թողութիւն
բազմամեղիս. և
գրել զանունիմ ի
գիրն կենաց ընտ
սորոց ապաշխար
ողացն որք հաճոյք
գտանայ և ոչ ամ
աչեցեալք. և ի սոսկ
ալի բաշխութիւն մար
մոյ և արեանն փրկ
չին մեռոյայ յի քի

Եւս. Եւս. Եւս.
Եւս. Եւս. Եւս.

առաջադրուած
ձայնի պաղատեց
էք առաջն սրբոց և
տրնաւերանց և ար
արիչն արարածոց
զի ողորմեացի մեղա
որիս ըստ մեծի ող
որմութեան իւրոս
և բոլորեցեզ զախտա
հոգւոյ և մարմնոյ
իմոյ. և յամառ թար
ասցեզ զբանսարկո՞
սատանայ. և զամե
նայն զատրսիր. և ուր
ախտութիւն արասցե
զատրացն երկնայնոց.
ի գիտկորոսելոյս և
անատակիս. և որչայ
ցեք զեկնդրեք յայ
հարե և յորդոյնորա
միածնէ և ի հոգւոյնսր
յի.

վերապահ զիսկեմագոր
ծել և ի թիւ սրբոցն գրել:
զտրիտորն հազարա
պատիկ ընկալ լիք յայժմ
ութ և յապարկայն. և ուր
եղծանէ զգիրս կամ զծու
ղծա. մի լիցի նորա թող
ութիւն յայ յառիտեան.
Երեսն անկեալ իմա
մբաւետարան բարի. ի ծու
նսի լեալ քառալի զձեռք
առքեղ տարածեցի աչքիմ
ի քեզ միշտ կու հայի. ընծ
իւք զատրարանս յարմեցի
հոգւոյ զսաշարագրեցի զի
սա կարդացողաց միւր թար
լիցի. և աղաւթք և սփոփեչ
միանձանց լիցի. և փրկ
եցեզ զամենեւեան ի փորձ
ութեան որիսա ապարիւրն.
Եւ մբաւետալ յորայն մեղաւոր
յառիտեան.

այ Գևորգ Ժա
նապարհ սնորհա
Լապահ էլ զպա
տրտ իրանսնորհա
Լ զիրաւորնա , Լ
զդատաւորանա
Լ զպատարձակ
զգրեալսն յաւ
րեւան մայրաքաղաքի
զի իմեաւ առնորդ
զորաւորն ից եւ
լատաւ եւայն ի

Եւ Լիւ արեւ

Հորոգ ման : Ի

լսել զձայն ան

ային փողոյն :

ընդ առաջ ելա

նել քեզ փառ

առք : զի Կառ

դէ առաջ ելքո

տաւ թեր եւ

եւայ ծառ :

Հաւ զիս

զեւ յետ Ի

LIBRARY
OF THE
BOARD OF FOREIGN MISSIONS
OF THE
Presbyterian Church in the U. S. A.

156 FIFTH AVENUE, NEW YORK.

Class 727. Book A. B. 1.7

For Reference

Presented by Dr. & Mrs. Henry Foster

Clifton Springs, N. Y.

July 23, 1891.

Dr. H. Foster,

Dear Sir,

I have been examining with much interest the ancient copy of the Gospels in classic Armenian, presented you by Miss Bush.

It is in a dead language though all the ritual of the Gregorians, or Armenians church is in the same tongue. Some of the common people understand it and not all

of the priests, even.

This volume is not divided into chapters or vers. is corresponding to ours.

So far as I have examined it the contents are like our Gospels except that the story of the woman in the 8th of John is omitted there and placed at the close of the book together with the preface, as it would be called in a modern book.

This preface if I may so call it, names the transcriber Nerses, mentions the Armenian ^{king} Suleiman, son of Asash, under whom the

work was done.

Nerses makes confession of his unworthiness for this task, professes faith in the doctrine formulated by the Councils of Nicaea, Constantinople and Ephesus. (expressly avowing himself a monophysite) and bewails the Moslem depredations then going on in the province of Cilicia.

From the form of the letters and the corrections inserted it is evident the work is manuscript not printed.

The date cannot be later than the 14th century as there was no Armenian Kingdom after that

time.

Leo V. the Armenian Emperor of the East died A.D. 820.

The absence of allusion to the Virgin Mary or to the Saints mark the transcriber as one of uncorrupted faith. Such an one was Nerses of Klah, in the 12th cent.

Very respectfully yours,

Mary C. Wright.

P.S.

At one point in their service the Armenian priest stands & hold forth the Holy Book while the congregation press forward to kiss the silver cross upon its cover. We see the outlines of the cross which has been removed upon this volume.

M. C. W.

Dr. Henry Foster.
Sanitarium.

Armenian manuscript -- No.4

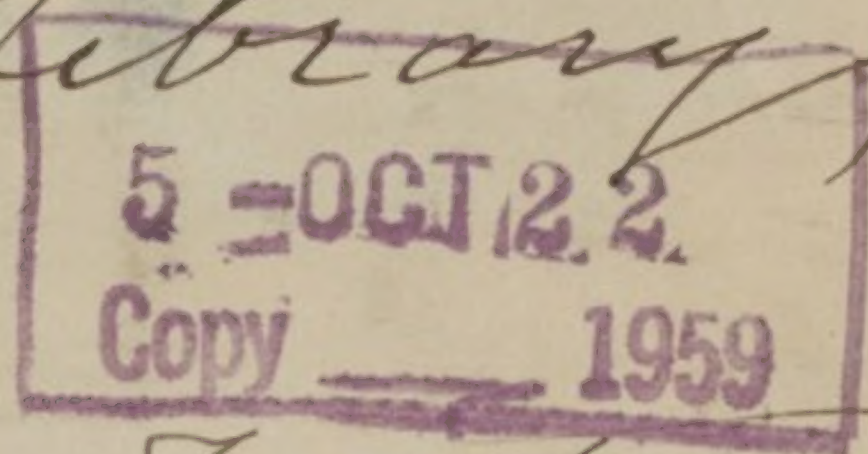
Armenian manuscript covering the Gospels
written by the monk Nerses in the year 1322,
during the reign of King Levon V, (1320-1341)
of Cilicia.

17 cm. leather-bound, 572 p. (upper front
cover damaged).

Armenian manuscript - No. 4

The Gospels

Presented to Presbyterian
Missionary Library

by
Mr Henry Foster
and

Mrs Mary E. Foster
Clifton Springs N. Y.